

သင်တန်းသားလမ်းညွှန်

စာသင်ကြားခြင်း
အတတ်ပညာ ပိတ်ဆက်

The Curriculum Project

ဤစာအုပ်သည် ဆရာများနှင့် ဆရာဖြစ်ရန် အတွက် စိတ်ကူးရည် ရွယ်သောသူများအတွက် အထွေထွေ သင်ကြားပေးသောအတတ်ပညာကို ရေးသားပေးထားသောစာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်ပါသည်။ သင်တန်းသားအနေနှင့် ဆရာဖြစ်သောအချိန်ကျလျှင် မိမိသင်ကြားပေးရမည့်ဘာသာရပ်ကို လုံလောက်စွာ သိရှိတတ်ကျမ်းမျိုး လိုအပ်ပါသည်။ ဤစာအုပ်ထဲတွင်ပါဝင်သောအချက်များမှာ အများအားဖြင့် အတန်းအားလုံးအတွက် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ စာအုပ်ကိုလေ့လာနေသောကာလတွင် သင်တန်းသားအနေနှင့် မိမိစာသင်ကြားပေးသောအချိန်ကျလျှင်သာ ဤစာအုပ်တွင်ပေးရှိထားသော အကြံ့ညာ၏၊ သဘောထားနှင့်နည်းလမ်းများကို သင်ကြားပေးရမည့် ဘာသာရပ်နှင့်အတန်းတို့တွင် မည်သို့ အသုံးချသွားရမည်ကိုသာ စဉ်းစားထားရပါမည်။

ကျေးဇူးတင်ဆွဲ

Curriculum Project (CP) အနေနှင့် ဤစာအုပ်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် အဖက်ဖက်မှုဂိုင်းဝန်းကျည်းကြသော (CP) အဖွဲ့သားများနှင့် အခြားသောအဖွဲ့အစည်းများကို အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ Karen Refugee committee Education Entity, World Education, Youth Connnect, ZOA Refugee Care တို့မှ သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အကြံ့ညာ၏များ၊ Hsa Thoo Lei's Brighter Future ကျောင်းနှင့် မဲ့လာစခန်းရှိ Senior school တို့မှ အစမ်းလက်တွေ၊ သင်ကြားပေးပြီးမှ ပြန်လည်ဝေဖန်သုံးသပ်ချက်များကိုပေးခြင်း၊ ထိုကျောင်းများတွင် လက်ရှိစာသင်ကြားပေးနေသော ဆရာများသည်လည်း (CP) မှတ်ချသောသင်တန်းများကို စိတ်ပါဝင်စားစွာ တက်ရောက်ပါဝင်သင်ယူပြီး၊ ဝေဖန်သုံးသပ်ချက်များကိုပြန်ပေးထားခြင်း၊ အထက်ပါဖော်ပြထားသောအဖွဲ့အစည်း၊ ကျောင်းများနှင့် ဆရာများအားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါကြောင်း ...။

ပထမဦးဆုံးစီစဉ်တည်းဖြတ်ထားသော ဤစာအုပ်ကို Voluntary Service Overseas (VSO) နှင့် The European Union အဖွဲ့အစည်းတို့မှ စာအုပ် ထုတ်လုပ် ဘာသာပြန်ခြင်းကဏ္ဍတို့မှ ထောက်ပံ့ကူညီပေးပါသည်။ ဤစာအုပ်မှ အကြောင်း အမျိုးမျိုးသော အားနည်းချက်များအပေါ် ဆင်ခြင်ပြီး၊ အဆင့်အတန်း ပိုမိုကောင်းမွန်လာရေးကိုရေးရှုကာ နောင်လာမည့် တည်းဖြတ်စီစဉ်မှုအတွက် ဝေဖန်အကြံ့ပြုပေးစေချင်ပါသည်။

မာတိကာ

၁။ ဆရာ၏ အသိနှင့် စာတွေ့ပုံစံနှင့် ပုဂ္ဂန်များ။ (Teacher Roles and Responsibilities)

၄

- ဆရာ၏ အားသာချက်နှင့် အားနည်းချက်များ။
- အသိပညာ၊ အပြုအမူ၊ သဘောထားနှင့် အတတ်ပညာများ။
- စာသင်ခန်းတွင် လမ်းပြေးဆောင်ခြင်းနှင့် ခန့်ခွဲစီမံခြင်း။
- စာသင်စက်ဝန်း (teaching cycle) နှင့် ဆရာ၏ တာဝန်များ။

၂။ ကျွန်ုပ်တိ ပည်ကဲသို့ ဆည်းမှုးသင်ယူပါသနှင့်။ (How we Learn)

၁၁

- စာသင်ခန်းအတွင်းနှင့် မိမိတို့နှင့် သက်ဆိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်မှုသင်ယူခြင်း။
- သင်ယူခြင်း၏ နည်းလမ်းများ။
- VAK ၏ သင်ကြားပုံများ။
- တက်ကြွမှုရှိသော ကျောင်းသားများနှင့် တက်ကြွမှုမရှိသော ကျောင်းသားများ။

၃။ တာသင်သုတေသန်းအတွင်း တန်းတူညီမှုများ။ (Equality in the classroom)

၂၂

- ကျောင်းသားများ (တန်းတူညီမှုခြင်းနှင့် ခြားနားခြင်း)
- ပညာရေးတွင် တန်းတူညီမှုမှုအတွက် အဓိကစဉ်းစားရမည့် အချက်များ။
- ကျောင်းသားများ အားလုံးပါဝင်လုံးဆော်မှုရှိစေရန် မည်သို့လုပ်ဆောင်ပေးရပါမည်နည်း။
- ကျောင်းသားများ အားလုံးပါဝင်လုံးဆော်စီတ်ဝင်စားမှုရှိစေရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း။

၄။ ပည့်သင်ယူရန် သင်ကြားပေးခြင်း။ (Teaching for Learning)

၃၀

- ဆရာအနေနှင့် ကျောင်းသားများအား မည်သည့်အရာများကိုသင်ယူစေချင်ပါသနည်း။
- စဉ်းစားခြင်းအတတ်ပညာများ – Bloom ၏ ပညာရေးဆိုင်ရာရည်၌ ချက်များ။
- စာသင်ကြားခြင်းအတွက် လုပ်ဆောင်မှုများကိုရေးချခြင်း။
- မေးခွန်းများ မေးမြန်းခြင်းနှင့် နည်းလမ်းများ။

၅။ အုပ်စုပို့ ပုဂ္ဂန်ခြင်း။ (Group work)

၄၀

- အုပ်စုပို့ ပြီးလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရရှိသောကောင်းကျိုးနှင့် ဆိုးကျိုးများ။
- အုပ်စုပို့ ခြင်းကို အဖွဲ့ဖွဲ့ပေးခြင်းနှင့် ခန့်ခွဲစီမံခြင်း။
- အုပ်စုများကို ဖွဲ့စည်းခြင်း။
- အုပ်စုလိုက်လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ လုပ်ဆောင်မှုများကို ပြန်လည်တင်ဖြေခြင်း။
- အဖွဲ့လိုက်လုပ်ဆောင်သောလုပ်ရပ်များအတွက် ပုံစံရေးဆွဲခြင်း။

၆။ သင်ထောက်ကူနှင့်ပတ်သက်ပြီး၊ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများအား သင်ထောက်ကူနှင့်ပြုလုပ်ခြင်း။

၄၈

- သင်ထောက်ကူနှင့်ပတ်သက်ပြီး၊ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများအား သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများအနေနှင့်ပြုလုပ်ခြင်း။
- သင်ခန်းစာစာအုပ်များအတွက် စီစဉ်ပေးခြင်း။
- မိမိဘာသာ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။

၇။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း။ (Lesson Planning)

၄၉

- သင်ရိုးညွှန်းတန်း၊ ဘာသာရပ်နှင့် သင်ခန်းစာအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း။
- သင်ကြားခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်များ။
- သင်ခန်းစာကို သင်ကြားခြင်း။

၈။ အသင့်ဆင့်တိုးတက်ပူး ပြန်ပည်ပေါ်စေနှင့် အောင်ပြင်မှုကို သုံးသပ်ခြင်း။ (Progress and Assessment)

၅၀

- အမျိုးအစားနှင့် နည်းလမ်းများ။
- သင်ခန်း၏ အစွမ်းလုပ်သော လေ့လာတိုင်းတာသုံးသပ်ခြင်း။
- သင်ကြားစဉ်တွင် (Assessment) ပေးခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကိုနှင့် အဖွဲ့လိုက်ကို ပြန်လည်လေ့လာတိုင်းတာ သုံးသပ်ခြင်း။
- ပြန်လည်ပေါ်စေနေပေးခြင်း၊ အမှတ်ပေးခြင်းနှင့် မှတ်တမ်းများကိုတင်ပြခြင်း။
- ပြန်လည်လေ့လာတိုင်းတာသုံးသပ်ခြင်း၏ အဆုံးပိုင်း၊ အမြဲတမ်းလေ့လာတိုင်းတာခြင်းနှင့် စာမေးပွဲ။

၉။ စာသင်ခန်းကို စီမံချိန်ခြင်း။ (Classroom Management)

၅၁

- စာသင်ခန်းကိုစီမံခန့်ခွဲခြင်းဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။
- စာသင်ခန်းကို စီမံခန့်ခွဲခြင်း၏နည်းများ။
- ဆုပေး ဒဏ်ပေးစနစ်။

• သင်ခန်းစာတိုးတက်ပူး ပြန်ပည်ပေါ်စေသုံးသပ်ပိုင်းစာခြင်းကိုပုံပြုခြင်း။

၅၂

• စာသင်ကူပုံးမှုအတွက် အပိုဂုပ်ပုံးသင်နှင့်သောကုပ်ရုပ်ပုံး။

၅၃

• ပြည့်စွဲပေါ်စာတိုးတက်ရှိနိုင်သော စာသင်နှင့် အသုတေသန။

၅၄

• Method file

၅၅

သင်ခန်းစာ (၁)

ဆရာတော် အခန်းကဏ္ဍနှင့်တာဝန်များ

(Teacher roles and responsibilities)

သင်ယူခြင်း၏ရုပ်ပျော်မျက်ဗျာ။ ။ ဤသင်ခန်းစာအပြီးတွင် သင်တန်းသားများသည် မိမိ၏ အတွေ့အကြိမ်း၍ ဆရာတောင်းတစ်ဦး၏ အရည်အချင်းများကို ခွဲခြားပုံဖော်နိုင်ပါမည်။ ဆရာ၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် တာဝန်များ ကိုလည်း ရှင်းပြနိုင်ပါမည်။

A: ວັດທຸກະເປົ້າວິຊາ: ອົບ: ຖະ: ຕົວຢ່າງວິຊາ:|| (Thinking about teaching)

ကျော်ပေါ် အသီးသုံးသရ (My worst teacher)

၁။ သင်တွေကြည့်ခဲ့သော ဆိုးသောဆရာတိ၊ အကြောင်းကိုစဉ်းစားပြီး သူ၏ ဆိုးရခြင်း၏ အကြောင်းရင်း အချက်များကို ရေးပါ။

၂။ နှစ်ယောက်တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့ပြီး ဆိုးသည့်ဆရာတ် အားနည်း၊ ချက်များကို တစ်ချက်ပြီးတစ်ချက် ရေးချပ်ပါ။

ကျင့်မြှင့်၏ အကောင်းဆုံးဘရာ (My best teacher)

၃။ သင်တွေကြခဲ့သည့် ကောင်းသည့်ဆရာတ်အကြောင်း
ကိုစဉ်းစားပြီး သူ၏ကောင်းရခြင်းအကြောင်းရင်းအ-
ချက်များကို ရေးပါ။

၄။ နှစ်ယောက်တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့ပြီး ကောင်းသည့်ဆရာတ်၊ အာသာချက်များကို တစ်ချက်ပြီးတစ်ချက် ရေးချပေးပါ။

၅။ တစ်တန်းလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် ကောင်းသောဆရာတိ အသွင်၊ ဖန်တီးပေးသောအရည် အချင်းများကို ဆွဲနှေးပြီ အချက်အလက်များအား စုပေါင်းရေးချုပါ။

B: Համբայի և համագործակցության վեհագործության համար պահանջվող գործունեություններ (Knowledge, attitude, behavior and skills)

၁။ လျှော်ညီသောအချက်များကိုတွဲပေးခြင်းအားဖြင့် သင်၏သဘောပေါက်နားမှုအတိုင်းအတာကို စစ်ဆေးပါ။

ଗ॥ ଯାହାହ୍ୟଃ
ତ॥ ଯିଶ୍ଵରଃ
ପ॥ ପ୍ରମୁଦ୍ଦ
ବ॥ ଅତତିପନ୍ଥ

၁။ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ပြုမှုလျှပ်ရှားပုံ။
၂။ အချက်အလက်များကိုသိရှိနားလည်ခြင်း။
၃။ တစ်ခုခုကို ကျမ်းကျင်စွာလုပ်တတ်ခြင်း။
၄။ တစ်ဦးတစ်ယောက်က မည်ကဲ့သို့ခံစားခြင်းနှင့်
စဉ်းစားနေခြင်း။။

J|| နှစ်ယောက်တစ်ဖွဲ့ဖြင့် ဆရာကောင်း၏ လက္ခဏာနှင့်ပတ်သက်သောအချက်အလက်များကို ယေားကွက်အတွင်းရှိ သင့်လျော်ရာခေါင်းစဉ်အောက်တွင်ရေးချပါ။

အသိ	ပင်းခေါ်မှုနှင့် ပြောင်းလဲမှု	အစဉ်ပျော်

ယင်းခေါင်းစဉ်အောက်တွင် ဆရာကောင်း၏လက္ခဏာများရှိသေးလျှင် ထပ်ခြားဖြည့်စွက်ရေးပေးပါ။

ကျော်းသာမဏေပုံ၏ကျော်းသာအပါး၊ အပြုအမှု၊ သင်္ကာတားနှင့် အတ်ပျော်များပို့အပ်ပါသည်။

ကျောင်းသားများ၏ အရည်အချင်းများ (The qualities of a good teacher)

၃။ အောက်ပါအတိုချုံးထားသော ကောင်းသားများ၏ အရည်အချင်းများကိုလေ့လာပြီး ကန်ညီးအစ အတန်းလိုက် လုပ်ခဲ့သောအချက်များနှင့် ယေားကွက်များမှုလည်း ပြန်လည်ကောက်နှစ်ပြီး ထပ်ဖွည့်ရေးပေးပါ။

ဘဝါပညာ (Knowledge)

- မိမိသင်ပေးသောသာသာရပ်ကို သိရှိနားလည်သောက်ပေါက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။
- ဘာသာရပ်ကို မည်သို့သင်ပေးရမည်ကိုလည်း သိရှိရန်လိုပါသည်။
- ကျောင်းသားများ ထိရောက်စွာသင်ယူနိုင်ရန်အတွက် သင်ကြားမှုကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ဖို့ရန် လိုအပ်ပါသည်။

သဘောတူးနှင့် ပြဿနာ (Attitude and behavior)

ဆရာကောင်းတစ်ဦး၏

သဘောထားမှာ ...

- မိမိ၏ သင်ကြားပေးမှု၊

သင်ကြားပေးရမည့် ဘာသာရပ်နှင့်
ကျောင်းသားများအား

စိတ်ဝင်စားမှုရှိပြီး

အကောင်းသာက်မှ

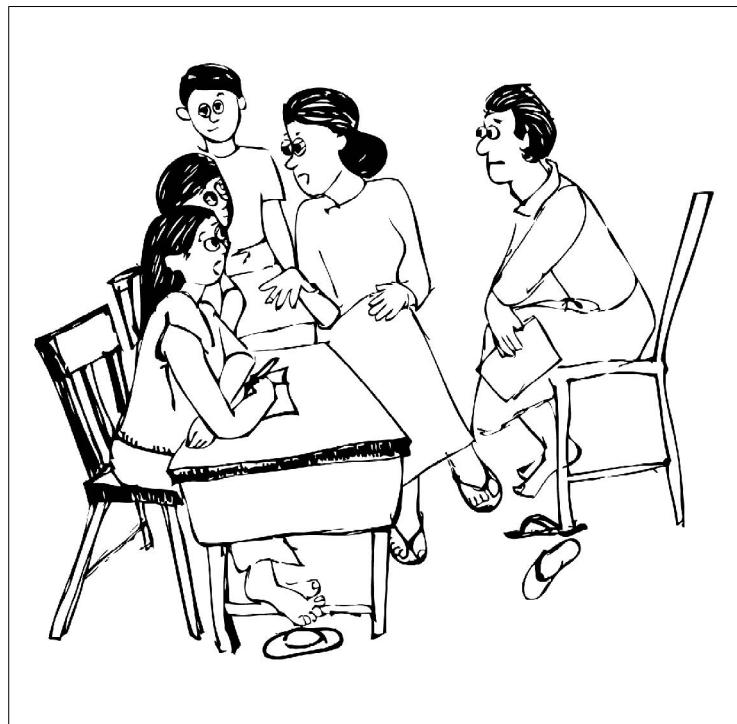
မြင်ပေးတတ်ခြင်း။

- မိမိကျောင်းသားများအား

ကျောသားရင်သားမဆွဲခြားဘဲ

တန်းတူညီမျှ စိတ်ဝင်တစား

ဆက်ဆံတတ်ခြင်း။

အတန်းတွင်း ဆရာ၏

အပြုအမူနှင့် သဘောထားများမှာ ...

- ကျောင်းသားများ၏

ကြိုးစားအားထုတ်မှုများကို အားပေးခြင်းဖြင့် ဖေးမပေးခြင်း။

- တည်ဥက္ကမ်အေးဆေးခြင်း။

■ မိမိကျောင်းသားများအပေါ် စိတ်ဆိုးခြင်း၊ ဒေါသထွက်ခြင်းတို့ကို မပြခြင်း။

■ မိမိကျောင်းသားများအပေါ် တန်းတူညီများက်ဆံခြင်း။ (အချစ်ဆုံးကျောင်းသားများမရှိခြင်း)

အတော်ပညာ (Skills)

ဆရာသည် ...

- မိမိသင်ကြားပေးရမည့် ဘာသာရပ်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားခြင်း။

■ စာသင်ကြားပေးရာတွင်လည်း သင်ကြားနည်းစနစ်မထပ်ရန်၊ စိတ်ဝင်စားမှုရှိစေရန်၊ ကျောင်းသားများပါ ဝင်လှပ်ရှားမှုရှိရန်နှင့် သင့်လျှော်တော်ညီရာကို ချင့်ချိန်ပြီး သင်တတ်ခြင်း။

■ မိမိကျောင်းသားများ၏ သင်ယူဆည်းပူးမှုအပေါ် ဖေးမမှုရှိပြီး၊ တိုးတက်မှုကိုလည်း လေ့လာမှတ်သားမှုရှိခြင်း။

■ စာသင်ခန်းကိုလည်း အသက်ဝင်စေရန်၊ ကျောင်းသားများအားလုံး ပျော်ဆွင်စွာဆည်းပူးရယူစေရန် စီမံ တတ်ခြင်း။

ဘဏ္ဍာဂြိုင်နှင့် ဘဝါပညာ + သဘောတူးနှင့် အပြုအမူ + သင်ကြားပေးခြင်း၏အတတ်

၄။ အဓိပ္ပာယ်တူသောအသုံးအနှစ်များကို တူညီအောင်တွဲပေးခြင်းအားဖြင့် သင်၏ နားလည်မှုကိစစ်ဆေးပါ။

(က) လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း (Motivation)	၁။ တစ်ခုခုလုပ်ရန်အကြောင်းရင်း။
(ခ) သင့်လျော်ရာ (relevant)	၂။ အကြမ်းဖျဉ်းကိုဖွဲ့စည်းခြင်း။
(ဂ) ပုံစံနမူနာ (structure)	၃။ အဓိပ္ပာယ်ရှိပြီး တကယ့်ဘဝနှင့်ဆက်နွယ်ခြင်း။

ကျောင်းမွန်သော်မျှနှင့်သည် ကျောင်းမွန်သော်ကြားခြင်း၏ ရပ်ဒေါ်ပေါ်။

C: ဆရာ၏ ကဏ္ဍပုဂ္ဂိုလ် (The role of the teacher)

ဆရာ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ ဦးဆောင်လမ်းပြခြင်း၊ စွဲစပ်လုပ်ဆောင်ပေးပြီး အဆင့်မြင့်ပညာရေးအတွက် ကျောင်းသားများ တန်းတူဆည်းပူးခွင့်အတွက် စီမံခန့်ခွဲပေးခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

Key words	
achieve	: အောင်မြင်ခြင်း။
facilitate	: စွဲစပ်ညိုနိုင်းလွယ်ကူစေခြင်း။
guide	: လမ်းပြခြင်း။
learning objective	: သင်ယူခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်။
task	: အလုပ်တာဝန်။

စာပိုဒ်ကိုဖတ်ပါ။

ဆရာ၏ ကဏ္ဍမှာ မိမိ၏ ကျောင်းသားများသည် အဆင့်မြှို့သောဆည်းပူးမှုကို တန်းတူရရှိနိုင်ရန်အတွက် စီမံတတ်ပြီး စွဲစပ်လုပ်ဆောင်ဦးဆောင်ပေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဆည်းပူးမှုကို ဦးဆောင်လမ်းပြနိုင်ရန်အတွက် ဆရာသည် မည်သည့်အရာကိုမည်ကဲ့သို့ သင်ကြားရမည်ကိုလည်းသိရပါမည်။ ဆရာသည် မိမိကျောင်းသားများ၏ တိုးတက်မှု ကိုလည်း အမြဲလေ့လာစောင့်ကြည့်ပြီး၊ သင်ယူဆည်းပူးခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်ကိုရောက်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးရပါမည်။ ဆရာကောင်းတစ်ယောက်သည် တစ်ဦးချင်းစီ (သို့) အဖွဲ့လိုက်ဆည်းပူးသင်ယူနိုင်မှုကို ဖေးမလုပ်ဆောင်နိုင်ရပါမည်။ ကျောင်းသားများစိတ်ပါဝင်စားအောင်၊ သင်ခန်းစာတွင် တက်ကြွားပူးပါဝင်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ရပါမည်။ ကျောင်းသားများ၏ အခြေအနေနှင့် လျှော်ညီအောင် ချင့်ချိန်တတ်ပြီး သူတို့၏ သင်ယူမှုကို လမ်းခွင်းပေးပါသည်။

ဆည်းပူးခြင်းကိုခန့်ခွဲမှု (Learning management) အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများလုပ်ထားရပါမည်။ ဘာသာရပ်တစ်ခုလုံးကို အဖက်ဖက်မှုခြုံရှုပြီး သင်ခန်းစာကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရပါမည်။ တစ်ပတ်ပြီး တစ်ပတ် ပြီးစီးရ မည့်သင်ခန်းစာနှင့် ပေးထားသောကာလအတွင်း၊ သင်ခန်းစာကို အချိန်မြှို့သင်ပြီးနိုင်ဖို့ရန်အတွက်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ တန်ည်းဆိုသော စာသင်ခန်းကိုစီမံခန့်ခွဲခြင်း (classroom management) သည် ကျောင်းသားများသည် ကျောင်းသင်ခန်းစာ လက်တွေ့လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်စေခြင်းအားဖြင့် အချိန်ဖြုန်းခြင်းနှင့် အခြားအတန်းဖော်များအား နှောက်ယူကြခြင်းမှုကင်းဝေးစေပါသည်။

နှောက်ဆုံးတွင် ကောင်းသောဆရာဆိုသည်မှာ ဆည်းပူးလေ့လာသူတစ်ဦးသာဖြစ်နေပါသည်။ မိမိသင်ခဲ့သော အရာများကို ပြန်လည်ချင့်ချိန်ပြီး မည်သည့်နေရာတွင် အားသာချက်နှင့်အားနည်းချက်ကို ဆန်းစစ်ရှာဖွေကာ မိမိ၏ အမှားအယွင်း လစ်ဟာကွက်များမှ သင်ခန်းစာများရယူပြီး အသစ်သောအရာများအတွက် စွန့်စားရဲ့သည်။ မနားတမ်းဆည်းပူးနေသောဆရာသည် ဆန်းသစ်သောအရာကိုလုပ်တတ်ပြီး ကျောင်းသားကိုသာမက မိမိကိုယ်ကိုနှင့် မိမိအလုပ်ကိုလည်း စိတ်ဝင်စားမှုရှိပေါ်သည်။

ဆရာတစ်ဦးသည် ကျောင်းသားများ အဆင့်မြှို့စွာသင်ယူဆည်းပူးရန်နှင့် မိမိတာဝန်ကို ကောင်းမွန်စွာထမ်းဆောင်နိုင်ရန် မှန်ကန်သည့် အသိ၊ သဘောထား၊ အပြုအမှန်နှင့် အတတ်ပညာ စသောအရည်အချင်းများလိုအပ်ပါသည်။

မေးခွန်းများကိုဖြေဆိုပါ။

၁။ ဆရာသည် သင်ယူဆည်းပူးမှုကိုဦးဆောင်နိုင်ဖို့အတွက် မည်သည့်အရာများကို သိသင့်၊ လုပ်ဆောင်သင့် သနည်း။

၂။ ကျောင်းသားများသည် သူတို့သင်ယူသောအရာများကို နားလည်နိုင်ရန်အတွက် ဆရာသည် မည်ကဲသို့ ကူညီဖေးမပေးပါသနည်း။

၃။ ဆရာတစ်ဦး စာသင်ကြားရန်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်လုပ်ဆောင်ရမည့်အချက်များကို ရေးပြပါ။

၄။ ကျောင်းစာသင်ခန်းကို စီမံခန့်ခွဲဖို့အတွက် ဆရာတစ်ဦးလုပ်ရမည့်အလုပ်များကို ရေးပြပါ။

၅။ ဆရာသည်လည်း ထပ်ဆင့်လေ့လာဆည်းပူးသူဖြစ်ကြောင်းကို သာဓက (၂) ချက်ဖြင့် ရေးပြပါ။

D: ဆရာ၏ စာဝန်နှင့် ပြုရားများ။ (The responsibilities of the teacher)

မည်သည့်သင်ကြားခြင်းမဆို အဆင့်ဆင့်တည်ဆောက်ထားသည်။ ယင်းအဆင့်ဆင့်များကို စက်ဝန်းသဏ္ဌားနှင့်ပုံဖော်ကြည့်လျဉ် ပိုပြီးနားလည်လွယ်ပြီး အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိပါသည်။ ပထမအဆင့်သည် နောက် အဆင့်တစ်ခု အတွက်လမ်းခင်းပေးပြီး နောက်အဆင့်သည်လည်း ရှုံးကအဆင့်ကိုသာ ကိုးကားပါသည်။ သင်ကြားမှုတွင် စက်ဝန်းငါးဆင့်ရှိသည်။ ယင်းအဆင့်များကို တိကျွွာလိုက်လျောက်နိုင်ပါက အရည်အသွေးမြှိုစွာ သင်ပေးအားခြင်းဖြင့် ကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှုကိုဖေးမပေးပါသည်။ ယင်းစက်ဝန်းသည် သင်ခန်းစာ၊ သူ၏ခေါင်းစဉ်နှင့် ဘာသာရပ် တစ်ခုလုံးအတွက် ဆက်စပ်အသုံးပြု၍လည်း ရပါသည်။

Key words

Cycle : စက်ဝိုင်း၊ အချိန်စက်ဝိုင်းအဆင့်။

Stage : တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် စာသင်ကြားခြင်း၏စက်ဝန်း။

စာသင်ကြားမှုစံဝန်း (The teaching cycle)

၁။ အောက်တွင် သင်ကြားခြင်းစက်ဝန်းပါ အဆင့်ဆင့်သောအချက်များကို ပေးထားပါသည်။ သို့သော ငှါးတို့ သည် အစဉ်လိုက်မရှိဘဲဖြစ်နေပါသဖြင့် အစဉ်လိုက်အတိုင်း ပြန်လည်၍ဖြေပေးပါ။

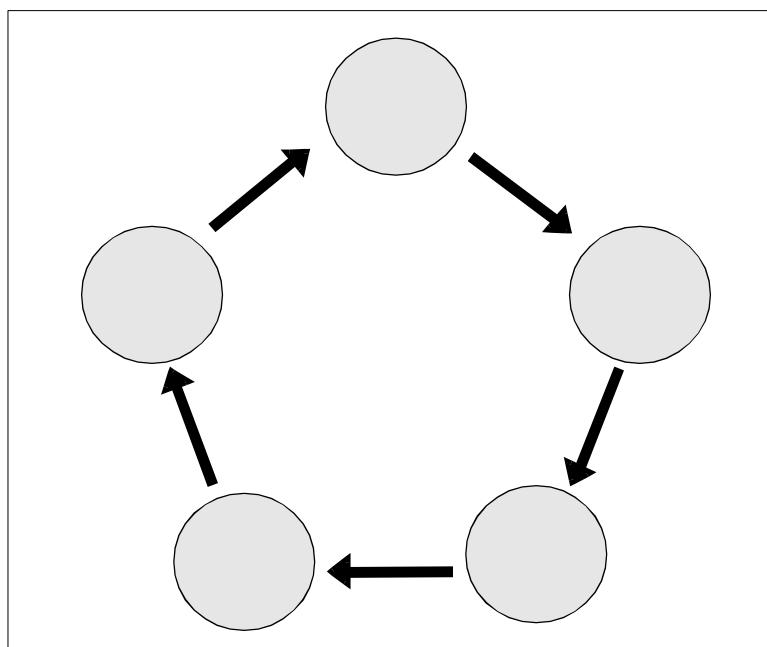
(Plan) ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း။

(Assess) ကျောင်းသားများသင်ယူနားလည်မှုကို သုံးသပ်ခြင်း။

(Teach) သင်ကြားခြင်း။

(Evaluate) စီမံ၏စာသင်ကြားမှုကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း။

(Identify need) လိုအပ်ချက်များကို ခွဲခြားပြနိုင်ခြင်း။

အသက်အစိမ်ပြတ်နှင့်သာ ဒစိတ်အပိုင်းများ (Missing pieces)

၂။ ဆရာသည် စာသင်ခန်းအတွင်းသို့ဝင်သွားသည်။

ဆရာ - ကောင်းပြီ။ စာမျက်နှာ (၄၆) ကို ဖွင့်ထားကြမယ်။

ကျောင်းသား - ဆရာ အဲဒါပြီးခဲ့တဲ့အပတ်က လုပ်ခဲ့ပြီးပြီလေ။

ဆရာ - ဟုတ်ရဲလား။ အေး ... သတိယပြီ။ ဒါဆို စာမျက်နှာ (၅၂) ကို ဖွင့်လိုက်။ အဲဒီတစ်ခန်းကို အရင်ဖတ်။ အဆုံးများ မေးထားတဲ့မေးခွန်းတွေကို ဖြေပေးလိုက်နော်။

ဆရာကားအတန်းရှေ့တွင်ထိုင်ပြီး အခြားအတန်းမှအိမ်စာများ စစ်ဆေးနေသည်။ သင်ခန်းစာတစ်ဝက်လောက် တွင် ကျောင်းသားတစ်ယောက်က ထပြီး

ကျောင်းသား - ဆရာ မေးခွန်း နံပါတ် (၅) ကိုဖြေဖို့ မြေပုံကိုကြည့်ရမှာလား။

ဆရာ - အေး ... ဟုတ်သား။ အဲဒီ အပိုင်းကိုမလုပ်နဲ့။ ကျော်လိုက်တော့။ အရှေ့ကအပိုင်းကိုဘဲ လုပ်လိုက်။

သင်ခန်းစာအဆုံးတွင် ဆရာကအတန်းထဲမှထွက်သွားပြီး “ကောင်းလိုက်တဲ့သင်ခန်းစာ” ဟု တွေးနေပြီး ကျောင်းသားများမှာလည်း တိတ်ဆိတ်နေပြီး သူတို့၏ အိမ်စာကိုသာ ဆက်လက်၍လုပ်နေပါတော့သည်။ ထိုကဲ့သို့သောဆရာကို ကောင်းသောဆရာတစ်ဦးဟု သင်လက်ခံပါသလား။ စာသင်စက်ဝန်း၏ အဆင့်များမှ မည်သည့်အဆင့်ကိုသာ ထိုဆရာက လိုက်လျောက်ကျင့်သုံးခဲ့ပါသနည်း။

တပင်္ကားမှ စက်ဝန်းချင်သောင့်သင့် (The stages of the teaching cycle)

ပျောက်လွှင့်နေသောအပိုင်း (Missing pieces) ဂုဏ်ပြင်တွင် စာသင်စက်ဝန်းအဆင့်ဆင့်များ တစ်ခုမျှ မပါဝင်ပါ။ အဖွဲ့ (၅) ဖွဲ့ ဖွဲ့ပေးပါ။ တစ်ဖွဲ့လျှင် စာသင်စက်ဝန်းအဆင့်ဆင့်မှ အချက်တစ်ခုစိုက်ကိုရွှေးပြီး ဆွေးနွေးစေပါ။

■ သင့်အဖွဲ့မှရသော စာသင်စက်ဝန်းအဆင့်ဆင့်၏စာပိုဒ်ကို ဖတ်ပါ။

■ မိမိသိသောအရာများဖြင့် ထပ်၍ဖြည့်ဆည်းပေးပါ။

■ အောက်ပါမေးခွန်း (၂) ခကိုလည်း ဖြေဆိုပေးပါ။

၁။ အဘယ်ကြောင့် ဤအဆင့်သည်အရေးကြီးပါသနည်း။ ဥပမာ – သင်ကြားခြင်းကို ပြန်လည်၍သုံးသပ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်အရေးကြီးပါသနည်း။

၂။ ဤအရာကို ဆရာက မည်ကဲ့သို့လုပ်နိုင်သနည်း။ ဥပမာ – ဆရာသည် မိမိ၏သင်ကြားမှုကို မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်သုံးသပ်နိုင်ပါသနည်း။

■ သင်၏ကိုယ်တွေ့ အကောင်း အဆိုး၊ သင်ကျင့်သုံးခဲ့သောနမူနာများကို ရေးချွေပေးပါ။

■ ပြီးလျှင် အတန်းသုံး ပြန်လည်တင်ပြပေးပါ။

ပိုဒ်သော်များကိုချွေးခြင်း (Identify needs)

ကျောင်းသား၏လိုအပ်ချက်များကို ဆရာသည်ရှာဖွေသိရှိနိုင်လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာလျှင် ကျောင်းသားများနှင့်လျော်ညီသောအဆင့်ကို သင်ကြားပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ လူသစ်များအတွက်ဆိုလျှင် သူတို့သိရှိပြီး သောအရာများကိုသိရှိထားရန် လိုအပ်သကဲ့သို့၊ အဖွဲ့လိုက်လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းအတွင်း သူတို့ ဘယ်လိုပိုပြီးကောင်းကောင်းသင်ယူနိုင်သလဲဆိုတာကို သိရန်လိုသည်။ ကျောင်းသားများ၏အခက်အခဲနှင့် သူတို့၏ ဗြားနားသောသင်ယူမှုကိုလည်း သိရမည်။ သူတို့၏လိုအပ်ချက်များကို ခွဲဗြားသိရှိခြင်းအားဖြင့် သင်ရမည့်ဘာသာရပ်ကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ယင်းနှင့်သက်ဆိုင်သောအချက်များကို သင်ခန်းစာ (၂)၊ (၃) နှင့် (၈) တွင် ပိုမိုလေ့လာရမည်ဖြစ်သည်။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း (Plan learning)

ဆရာသည် မိမိကြိုးကြပ်သွားမည့် သင်ခန်းစာအတွက်ကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားဖို့ရန်လိုသည်။ မိမိသင်ရ မည့်ကျောင်းသား၏အခြေအနေနှင့်လိုက်ပြီး မိမိ၏သင်ခန်းစာကို ကြိုတင်ပုံစံဆွဲထားရပါမည်။ မိမိသင်ရမည့် သင်ခန်းစာမှာအချက်အလက်ကို ပိုင်နိုင်ရပါမည်။ သူတစ်ပါးကိုလမ်းပြမည့်သူသည် လမ်းကိုကြိုးသိထားဖို့လိုအပ်သည်။ ဆရာသည် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရှုများမရှိလျှင် စာသင်ကြားရာတွင် အခက်အချက်ပါလိမ့်မည်။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရာတွင် လည်း အဆင့်များ များပြားပါသည်။ ဘာသာရပ်တာရုပ်း၏ ပုံစံမူကို ဆွဲထားရရှိသာမက သင်ခန်းစာ တစ်ခန်းစီအတွက်လည်း ပြင်ဆင်ရေးဆွဲထားပေးရပါသည်။

တစ်ခါတစ်ရုံ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရာတွင် သင်ခန်းစာအား အတိုချိုးထားသည့်စာပိုဒ်မျိုးကိုပြင်ဆင်ရပြီး လူပ်ရှားတင်ဆက်မူ (activities) ကိုလည်း ပုံစံဆွဲပေးရသည်။ သင်ခန်းစာ (၇) တွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရှုနှင့်ဆိုင်သော အချက်အလက်များကို ပိုမိုလေ့လာရပါမည်။ ထိုရောက်အောင်မြင်သောသင်ခန်းစာသည် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းမှ ပေါ်ကြေားလာသည်။

ပင်ကြေားခြင်း (Teach)

ကျောင်းသားများလိုက်နိုင်မည့်အဆင့်ကို သင်ကြားနိုင်ရန်အတွက် ဆရာသည် သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်ကို ရှင်းလင်းပိုင်နိုင်စွာသိရပါမည်။ သို့မှသာလျှင် ဆရာ၏ဦးဆောင်ခန်းဆွဲမှုနှင့် ကျောင်းသားများကိုယ်တိုင် ပါဝင် ဆည်းပုံးလုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်ကိုရောက်ရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။ ဆရာသည် ကျောင်းသားများ သင်ခန်းစာကိုစိတ်ဝင်စားမှုရှိစေရန်အတွက် သင်ကြားခြင်းနည်းစနစ်အမျိုးမျိုးကိုလည်း ပြောင်းလဲ သုံးပေးရပါမည်။ ထို့အပြင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အတတ်ခြင်း၊ တတ်သိမှု မတူညီကြသော ကျောင်းသားများနှင့် လျော့သီအောင် သင်ကြားနိုင်ရန်အတွက်လည်း အထောက်အကူပြုပါသည်။

ယင်းခေါင်းစဉ်ကို ဤသင်ခန်းစာတော်ဥက္ကားသွားရမည်ဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် သင်ခန်းစာ (၂-၆) တွင် ပိုမိုလေ့လာသွားရပါမည်။ ထို့အပြင် ကျောင်းသားတစ်ဦးတစ်ယောက်အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ စာသင်ခန်းတွင်း လုံခြုံများနှင့်ဆိုင်သော ကျောင်းသားအရေးကိစ္စများတွင်လည်း ဆရာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။ ယင်းတို့ကို သင်ခန်းစာ (၃) တွင် equality in the class room ဆိုသောခေါင်းစဉ်ဖြင့် ပိုမိုလေ့လာရပါမည်။

ကျောင်းသားပေါ်မှုအတိုင်းအစားရှိနိုင်ခြင်း ပြန်ကျော်ခြင်း (Assess learning)

ဆရာသည် ကျောင်းသားများသင်ယူသောသင်ခန်းစာများမှ နားလည်သည့်အတိုင်းအတာကိုသိရန်လိုအပ်ပေသည်။ ကျောင်းသားအနေနှင့်လည်း အောင်မြင်မှုရရန်အတွက် မိမိတို့သည် မည်သို့လုပ်ဆောင်ရမည်ကိုလည်း သိရှိဖို့လိုအပ်ပါသည်။ စဉ်ဆက်မပြတ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ခြင်းသည် ကျောင်းသားနှင့်ဆရာ နှစ်ဦးစလုံးအတွက် လိုအပ်ပေသည်။ စာစစ်ခြင်း၊ ဖြေခြင်းသာလျှင် စစ်ဆေးသုံးသပ်ခြင်းဟုမဆိုပါ။ ကျောင်းသား၏လုပ်ဆောင်မှုများကို ဝေဖန်ပေးခြင်းနှင့် အခြားများစွာရှိသေးသည်။ စစ်ဆေးသုံးသပ်ခြင်းသည် ဆရာ၏စာသင်ကြားခြင်း၏အောင်မြင်မှုကို ပြန်လည်ဖော်သုံးသပ်နိုင်ရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။ စစ်ဆေးသုံးသပ်ခြင်းနှင့် မှတ်တမ်းတင်ခြင်းများကို သင်ခန်းစာ (၈) တွင် ပိုမိုလေ့လာရပါမည်။

ပင်ကြေားမှုကို ပြန်ပျော်စေနိုင်သုံးသပ်ခြင်း (Evaluate teaching)

ဆရာသည် မိမိသင်ကြား လုပ်ဆောင်ခဲ့သောအခြေအနေကိုသိရှိရန်လိုအပ်ပြီး မိမိလုပ်ဆောင်မှုများမှ အားသာချက်၊ အားနည်းချက်များကို နမူနာယူတတ်ရပေမည်။ မိမိသင်ကြားခဲ့သောအရာများကို ပြန်လည်ဆင်ခြင်း၊ ထိုရောက်မှုရှိခြင်းနှင့် မရှိခြင်းများကို မှတ်တမ်းလေးများထားပေးပါ။ သင်ခန်းစာဆိုင်ရာကျောင်းသား၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကိုသိရှိရန်အတွက် ကျောင်းသားကိုစစ်ဆေးသည့်အဖြေရလဒ်ကို သိရှိဖို့လိုအပ်ပေသည်။ ကျောင်းသားများထံမှ မိမိသင်ကြားပေးမှုအခြေအနေနှင့်ပတ်သက်သက်သည့် ဝေဖန်မှုကို ရယူဖို့လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာလျှင် နောက်တစ်ဆင့်သင်ခန်းစာအတွက် ကျောင်းသားများ၏လိုလားတောင်းဆိုချက်များကို ခွဲခြားဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ပါမည်။

ပီမိန်ပေါ်ကြေားမှုပါ ပြန်သန်းစစ်ခြင်း။ (Self – evaluation)

သင်ကြားခြင်းကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန်အတွက် မိမိကိုယ်မိမိ မည်သို့သောမေးခွန်းမျိုးကို ပြန်လည်မေးရပါ မည်နည်း။

၄။ သင်ခန်းစာပြီးတိုင်း မိမိ၏ သင်ကြားမှုကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန်အတွက် မေးဖြေလွှာကို ဒီဇိုင်းဆွဲပါ။ ယင်းမေးဖြေလွှာသည် ကောင်းမွန်သောစာသင်ခန်းကို ပုံဖော်ပြသောအချက်နှင့်ပြည့်စုံရပါမည်။ ဥပမာပေးရသော် ...

■ ကျောင်းသားများအားလုံးသည် သင်ခန်းစာတွင် စိတ်ဝင်စားမှုရှိကြသည်။

■ သင်ခန်းစာဆိုင်ရာလှပ်ရှားမှု (activity) များစွာပါဝင်ပါသည် ... စသည်ဖြင့်။

E: ပေါ်တွေ့ပုံပေါ်သောင်ရှုံး။

(ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်း – ၄၅ မီနဲ့နှင့် တနားရှိ)

အတွေ့အကြုံရှိသော ဆရာတော်သင်ကြားနည်းများကို ကြည့်ရှုလေ့လာပါ။

၁။ သင်ကြည့်ရှုလေ့လာနေသောဆရာတော် စာသင်နည်းသည် သင့်အတွက် မည်သို့အထောက်အကူဗြာသည်။ ကျောင်းသားများ စိတ်ဝင်စားမှုရှိသည်တို့ကို အားလုံးမှတ်တမ်းတင်ထားပါ။

၂။ မိမိ၏ ကြည့်ရှုလေ့လာမှုများကို ဥပမာသာကေများပေးပြီး ဆွေးနွေးပါ။

F: ကျောင်းသားပျော်ဘဏ်အတွက်ပါ ပြန်ပျဉ်းပေါ်သုံးသပ်ခြင်း။ (Assessment task)

၁။ စာမျက်နှာ (၅ – ၇) မှ စာသင်စက်ဝန်းအဆင့်ဆင့်နှင့် ဆရာတော်တာဝန်ဝေါယာများ စသောစာပိုဒ်ကိုဖတ်ပါ။

၂။ ခေါင်းစဉ်တိုင်း၏အောက်တွင် အဓိကအချက် တစ်ချက်စိ ရေးချွေပေးပါ။ ဖြစ်နိုင်လျှင် ဥပမာများနှင့်ရေးပေးပါ။

၃။ ခေါင်းစဉ်တိုင်းများ၏အောက်တွင် အဘယ်ကြောင့်ဆရာများသည် စာသင်စက်ဝန်းအဆင့်ဆင့်ကိုလိုက် လျောက်ဖို့ရန်လိုအပ်ပါသည်းဆိုသည်ကို ဝါကျေတစ်ကြောင်းစီရေးပေးပါ။

စာသင်စက်ဝန်းနှင့် ဆရာတော်တာဝန်ဝေါယာများ

လိုအပ်ချက်များကို သိရှိ ခွဲခြားခြင်း (Identify need)

■ သာကေ (၁)

■ သာကေ (၂)

ဆရာများသည် ကျောင်းသားများလိုအပ်ချက်များကို ခွဲခြားပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

■ ■ ■

သင်ခန်းစာ (၂)

ကျွန်ုပ်တို့ မည်ကဲသို့ ဆည်းပူးသင်ယူနေကြပါသနည်း (How we Learn)

ဤသင်ခန်းစာ၏အဆုံးတွင် သင်တန်းကြီးကြပ်သူသည် ...

- သင်၏အတွေ့အကြုံပေါ်မြှို့ဖြိုး သင်ကြားမှုနည်းမျှဟာကို အမျိုးမျိုးကိုပုံဖော်နိုင်ခြင်း။
- လေ့လာသင်ယူနည်းအမျိုးမျိုးကိုလည်း ရှင်းပြနိုင်ခြင်း။

သရေစိကဗ္ဗားပျော် ကျောင်းသားများအား အသင့်ပြွင့်သောသည်မှုများတို့ကြောင်းအတွက် ပမ်းပြု၊ ဓမ္မဝါယာ၊ စီမံပေးပါယ်။

A: ပေါ်ဂာသင်ယူမှုကို စဉ်းစားခြင်း။ (Thinking about learning)

ပြိုပောင်းကျင်အရာများမှ သင်ယူခြင်း (Learning in the world)

၁။ ကျွန်ုပ်တို့သည်နေ့စဉ်လျှပ်ရားမှုများမှ အရာရာကို သင်ယူနေကြသည်။

- မည်သို့မည်ပုံ သင်ယူနေကြသနည်း။
- သင်ယူနိုင်ရန် မည်သည့်အရာများလုပ်ဆောင်ပြီး၊ မည်သူက မည်သို့မည်ပုံ ကူညီပေးပါသနည်း။ စသည်တို့ကိစ်စဉ်းစားပါ။ မိမိ၏ကိုယ်တွေ့များကို မှတ်စုတိအနေနှင့်ရေးမှတ်ပြီး နှစ်ယောက်တစ်စွဲ (သို့) အုပ်စုလိုက်ဖွံ့ဖြိုးလျှင်ဆွေးနွေးပါ။ မိမိကိုယ်တွေ့များကို ဥပမာအနေနှင့်ရေးချုပ်ပါ။

- သီချင်းစာသားများ။
- စက်ဘီးစီးခြင်း။
- ရေစိခြင်း။
- အစာကိုဝေါးခြင်း။
- သူတစ်ပါးကို မရှိက်ခြင်း။
- မိမိသဘောကိုတင်ပြခြင်း။

၂။ တစ်တန်းလုံးအနေနှင့် ထပ်မံဆွေးနွေးပြီး၊ မိမိတို့ မည်ကဲသို့သင်ယူခဲ့သည်ကို အမှတ်စဉ်များဖြင့်ရေးပြပါ။

၃။ အောက်ပါမေးခွန်းများကို အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးပါ။

- သမရိုးကျေ စာသင်ခန်းတွင် သင်သည် မည်သည်တို့ကို ဆည်းပူးလေ့လာကျင့်သုံးခဲ့သနည်း။
- စာသင်ခန်းပြင်ပတွင် သင်ယူခြင်းက သင့်အတွက် ပိုမိုဆည်းပူးရယူနိုင်ပါသလား။ သင်အတွေ့အကြုံများကို ဥပမာပေးပါ။

စာသင်းသွေ့ပြင်းခြင်း

(Learning in the Classroom)

၄။ နှစ်ယောက်တစ်စွဲပြုပြီး အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဆွေးနွေးပါ။

- တော်သည်ဆိုသောကျောင်းသားဆိုသည်မှာ ဌ်မြှုန်းနားထောင် သောကျောင်းသားလော (သို့) မေးခွန်းမေးသောကျောင်းသားလော၊ မည်သည့်အချက်ကိုကျောင်းသားများ သင်ယူနေသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့အား ပြောပြပါသနည်း။

■ စာသင်ခန်းထဲတွင် သင်နောက်ဆုံးလုပ်ခဲ့သော (learning activities) လျှပ်ရားမှုကို ပြန်လည်စဉ်းစားပါ။ ကျောင်းသားများသင်ယူရရှိခဲ့သောအခြေအနေကို ပြန်လည်စဉ်းစားပါ။

- ဆရာနှင့်ကျောင်းသား အပြန်အလုန်ဆက်ဆံမှု မည်မျှရှိပါသနည်း။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ပြန်လုန်ဆက်ဆံမှုကို ဆိုလိုပါသည်။

- ယင်းအချက်အလက်များသည် ကျောင်းသားများ လေ့လာသင်ယူစေရန် ကျွန်ုပ်တို့အား မည်သို့ပြောပြပါသနည်း။

B: ပည့်သင်ယူခြင်း၏ နည်းပမ်းများ (Approaches to Learning)

ပည့်သင်ယူနည်းသုံးနည်း (Three key approaches to Learning)

Active learning : ကျောင်းသားများကိုယ်တိုင်သင်ကြားမှုတွင် တက်ကြစွာပါဝင်ပြီး ရုံးစမ်းရှာဖွေစဉ်းစားမှုကို အမိကထားသည်။

Passive learning : ကျောင်းသားများသည် ဆရာတို့ချသမျှကိုသာ လေ့လာဆည်းပူးပြီး၊ သင်သောအချက် အလက်များကိုလည်း ပြန်လည်မှတ်မိသော သင်ယူနည်းဖြစ်ပါသည်။

Theory : အမိပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် (နိယာမ)

Approach : တစ်စုံတရာ့အား စဉ်းစားခြင်း၏ နည်းလမ်း။

Focus : အမိကရှေးရှုချက် (ပစ်မှတ်)

Method : နည်းလမ်း။

Interaction : နှစ်ဦး (သို့) ထို့ထက်ပိုသည့် လူများအကြား အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်မှု။

၁။ စာပိုဒ်ကိုဖတ်ပါ။ မည်သည့်စာသင်နည်းသည် အသက်ဝင်လှပ်ရှားသည့်စာသင်ခန်းကို ဖန်တီးပေးနိုင်ကြောင်းကို ဖော်ပြပေးပါ။

စာသင်နည်းများကို ခေတ်အဆက်ဆက်က အမိပါယ်အမျိုးမျိုးဖွင့်ဆိုခဲ့ကြပြီး ခြားနားသော စာသင်ဆည်းပူးနည်းသည်လည်း စာသင်ခန်းတွင် ပေါ်ပေါက်ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၄၀-၅၀) အတွင်း အမိကကျသောစာသင်နည်း (၃) မျိုးကို ကျင့်သုံးခဲ့သည်။

ပထမဥုံးဆုံးအနေနှင့် ဆရာကိုရှေးရှုထားသော စာသင်နည်းကို ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ ဆရာက သင်ခန်းစာအချက် အလက်များကိုပို့ချပြီး ကျောင်းသားက ဆရာတို့ချသမျှကို နားထောင်ရုံသက်သက်သာ။ ဤသင်ကြားနည်းသည် မှတ်သားထားခြင်း၊ လိုက်ဆိုလိုက်လုပ်ခြင်းတို့ကို အခြေခံပါသည်။ ဆည်းပူးမှုသည်လည်း လက်တွေ့ဘဝနှင့် အပ်စပ်မှု မရှိသလို ဆရာကအမိကကျပြီး၊ ကျောင်းသားများမှာ လက်ခံရယူခြင်းကိုကျင့်သုံးပါသည်။ ဤကြားခြင်းကို ရှေးရှုထားသော စာသင်နည်းဖြစ်ပါသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ကျောင်းသားများသည် မိမိဝန်းကျင်ကိုမြှုပြုပြီး၊ ရုံးစမ်းလေ့လာ နားလည်အဖြေရှာသော စာသင်နည်းကို ကျင့်သုံးပြန်သည်။ ဤစာသင်နည်းသည် ကျောင်းသားများ အမိကသရပ်ဆောင် နေရာတွင်ရှိပြီး ရုံးစမ်းလေ့လာမှုကိုအခြေခံထားသော ဆည်းပူးမှုဖြစ်ပါသည်။ မကြာသေးခင်ကာလများတွင် ဆရာနှင့်ကျောင်းသား အပြန်အလှန် ပူးပေါင်းသော စာသင်နည်းတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာပြန်လာပြန်သည်။ ဆရာသည် ကျောင်းသားများသိရှိထားသော အသိ၊ အတတ် နားလည်မှုအတိုင်း အတာများကိုအခြေခံပြီး တက်ယူလက်တွေ့ကိုမြှုပြုကာ ပိုတိုးတက်အောင် ဖော်မခြင်းအားဖြင့် သင်ကြားသွားပါသည်။ ဤစာသင်နည်းသည် ဆရာ၏ဖော်မှုနှင့် ကျောင်းသားကိုယ်တိုင်လုပ်ဆောင်မှုတို့ကို ပူးပေါင်းထားသော နည်းပူးပေါင်းဖြစ်ပါသည်။

ဆည်းပူးနည်း (၃) မျိုးကို အတိုခုံး၍ ကွက်ကွင်းစွာပုံဖော်ထားပါသည်။

Instruction ဤကြားမှ

“ပြောပြုမယ ဒီလိုလို”
ဆရာသည် စာသင်ခန်းကို ထိုးထိုးချပ်ကိုင်သည်။
ကျောင်းသားများသည်စာသင်ခန်းကိုထိုးထိုးသည်။

Discovery

ရုံးစမ်းရှာဖွေမှု
ကျောင်းသားတို့က အမိကဖွေရှာ ကိုယ်တိုင်အဖြေရှာကြ

Interaction နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ဆက်ဆံမှု

ဆွေးနွေးကြမယ်။
အတူတူဆွေးနွေးလုပ်ကိုင်ကြပြီး ကျောင်းသားများလည်း စာသင်ခန်းကိုထိုးထိုးသည်။

၂။ သင့်နားလည်မှုသဘောကို တိုင်းတာစစ်ဆေးပါ။ အောက်ပါသင်ကြားဆည်းပူးခြင်းနည်းလမ်းများမှ သင်၏ကိုယ်တွေ့များကို ဥပမာများနှင့်ရေးချပေးပါ။

- ဪန်ကြားခြင်း (Instruction)
- ရူးစမ်းလေ့လာခြင်း (Discovering)
- အပြန်အလှန်ပူးပေါင်းခြင်း (Interaction)

ကျိုးပို့တော်းသွေးသွေးမှု

၃။ အောက်ပါစာသင်ကြားမှု၏ လူပ်ရှားလုပ်ဆောင်မူများကိုလေ့လာပါ။ စာသင်ခန်းထဲမှ သင်၏ကိုယ်တွေ့များကို ပြန်လည်စဉ်းစားပြီး၊ အောက်ပါအချက်တိုင်းကို (၁) မှတ်၊ (၂) မှတ်စသည်ဖြင့် သင့်လျော်သလို အမှတ်ပေး ပေးပါ။ သင့်ကိုယ်တွေ့နှင့်တိုက်ဆိုင်သောအချက်ဆိုလျှင် စက်ရိုင်းရိုင်းပေးပါ။

(၁) အနည်းငယ်သာဖြစ်ပျက်သည်။

(၂) များစွာဖြစ်ပျက်သည်။

	အနည်းငယ်သာဖြစ်ပျက်သည်။	များစွာဖြစ်ပျက်သည်။
မှတ်စုံကိုရေးသည်။	၁	J
ဆရာကိုသာ နားထောင်သည်။	၁	J
ကျောက်သင်ပုန်းမှ ကူးရေးချသည်။	၁	J
သင်ထားသောအရာများကို အလွတ်မှတ်သည်။	၁	J
လိုက်ဆို လိုက်လုပ်သည်။	၁	J
လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်အတိုင်း ကိုယ်တိုင်လုပ်သည်။	၁	J
မေးခွန်းများကို မေးသည်။	၁	J
နှစ်ယောက် (သို့) အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးသည်။	၁	J
ဆရာ၏ဦးဆောင်မှုဖြင့် အတန်းလိုက်ဆွေးနွေးသည်။	၁	J
တစ်ခုခုကို အဖြော်သည်။	၁	J
မေးခွန်းများကို ဖြေသည်။	၁	J
စာအုပ်ဖွင့်ပြီး မေးခွန်းများကိုဖြေဆိုသည်။	၁	J
ဆရာက အမှတ်ပေးသည်။	၁	J
စာကြည့်တိုက် အင်တာနက်မှ အဖြေများကိုရှာသည်။	၁	J
လက်တွေ့စမ်းသပ်အဖြေရှာသည်။	၁	J
အမှား အမှန်စသောအဖြေ ဖြေသည်။	၁	J
မိမိစိတ်ကြိုက်ရာကို ရေးသည်။ ဥပမာ – စာစီစာကုံး	၁	J
Case - Studies	၁	J
သရပ်ပြခြင်း၊ ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်း	၁	J
Project (အိမ်စာ)	၁	J
သင်ကြားခြင်းကို ပြန်စဉ်းစားခြင်း	၁	J

အပ်စလိုက် စာရွက်ပေါ်တွင်ပေးထားသော ခေါင်းစဉ်အတိုင်းရေးချုပြီး လူပ်ရှားမှုများကို ဖယားကွက်ပေါ်တွင် ရေးချုပါ။

ညွှန်ကြားခြင်း ဆရာသာလျင်အဓိက ကျောင်းသားများမပါဝင်	ရူးစမ်းလေ့လာမှု ကျောင်းသားသာလျင် အဓိက ကျောင်းသားများပါဝင်	အပြန်အလှန် အတူတူဝိုင်းဝန်း ကျောင်းသားနှင့်အဖွဲ့သားများအားလုံး ကျောင်းသားများပါဝင်

သင်၏ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အတန်းထဲတွင်ဆွဲးနွေးပါ။

၅။ ကျောင်းသားဘဝမှုအတွေ့အကြံများကိုအသုံးပြုပြီး ဖြည့်စွက်ထားသောအမှတ်များကို ပြန်ကြည့်ပါ။ မည်သည့် သင်ယူနည်းများကို အများဆုံးသုံးထားပါသနည်း။ ညွှန်ကြားခြင်း၊ ရူးစမ်းလေ့လာခြင်းနှင့် အပြန်အလှန်ပူးပေါင်းလေ့လာခြင်း။

အကျဉ်းချုပ်း

ယင်းသင်ကြားမှု ဖျူးဟာ (၃) မျိုးသည် သူ့နည်း သူ့ဟန်နှင့် ဟန်ချက်ညီညီရှိကြသည်။ ယခုစောင့်ကျင့် သုံးသော အပြန်လှန်ပူးပေါင်းခြင်းနည်းဆိုပြီး သိထားကြသော်လည်း စာသင်ကြားနည်း ဖျူးဟာ (၃) မျိုးစလုံးကိုသုံးထားသည်ကိုတွေ့ရှုရပြီး၊ ယင်းသို့ကျင့်သုံးခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများ ပိုမိုစိတ်ဝင်စားမှုရှိစေရန်၊ လျှော့ညီစွာသင်ယူနိုင်ရန်နှင့် ပါဝင်မှုရိုနိုင်စေရန် ဖေးမပါသည်။

ဥပမာ ၁။ အပြန်အလှန်ညွှန်ကြားခြင်း။
ညွှန်ကြားချက် ၁။ ဆရာက သရပ်ပြချက် ဖယားအကွက်နှင့်တကွ ရှင်းလင်းစွာရှင်းပြပါ။ အပြန်အလှန်ဆက်ဆံခြင်းကို ရှင်းပြရသော်
က - ဆရာက နောက်တော့ဘာဆက်ဖြစ်သလဲဆိုသည့်မေးခွန်းမျိုးကို မေးပေးပါ။
ခ - ကျောင်းသားများမှလည်း မေးခွန်းများမေးရန် အခွင့်အရေးပေးပါ။

၆။ အပြန်အလှန်ပူးပေါင်းစေသော ညွှန်ကြားချက်ကိုလေ့ကျင့်ခြင်း – Methods file A ကိုဖတ်ပါ။

C: သင်ယူနည်းပုံစံ (ကျောင်းသားများမှုပါသနည်း)

ကျောင်းသားများသည် မတူဥားနားသော သင်ယူဆည်ပူးခြင်းနှင့် ဥားနားသောနည်းဖျူးဟာများကို လေ့လာခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ဤအခန်းတွင် ကျောင်းသားများသည် ဥားနားသော သင်ယူဆည်းပုံနည်းကို လေ့လာကြမည်ဖြစ်ပြီး၊ ဆရာရောကျောင်းသားအတွက်ပါ အကျိုးဝင်ပါသည်။

အမြင်အရုံနှင့် ဆည်းပူးသောကျောင်းသားသည် အမြင်အားဖြင့်ရရှိသောအချက်အလက်များကို ပုံစံသဏ္ဌာန် အားဖြင့် ပြန်လည်သတိရကြသည်။

အကြားအရုံနှင့် ဆည်းပူးသောကျောင်းသားသည် အကြားအားဖြင့်ရရှိသောအချက်အလက်များကို အသုံးဖြင့် ပြန်လည်သတိရကြသည်။

လက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှုနှင့် ဆည်းပူးသောကျောင်းသားသည် အမှုအရာနှင့်လူပ်ရှားမှုများမှ မိမိတို့သင်ထားသောအချက်အလက်များကို ပြန်လည်သတိရပါသည်။

ပင်ယူခြင်းပုံစံနှင့်ပို့သုတေသနများ (Learning styles questionnaire)

ဘျာန်တို့သည် ဖျဉ်ပီးဒေဝေးဆုံးပင်ယူဆုံးပုံးကြောင်းသည်။ (How do I learn best?)

၁။ သင်ယူဆည်းပူးသည့်နည်းလမ်း (၁၅) ချက်ကို အောက်ပါယေားတွင်ပေးထားသည်။ ယင်းတို့ကိုလေ့လာပြီးမှ သင်လက်ခံသည်၊ မလက်ခံသည်ကို ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။ အမှတ်စာရင်းများကို (၁) မှ (၅) အထိပေးပါ။ သင်သည် လုံးဝ လက်ခံသဘောတူနေလျှင် (၅) ကိုအမှတ်ပေးပြီး လုံးဝ လက်မခံလျှင် (၁) ကိုသာ အမှတ်ပေးပါ။ အကယ်၍ သင်က လက်ခံသလို လက်မခံသလိုဆိုလျှင် (၃) ကို အမှတ်ပေးပါ။

		ပုံစံ	ပုံစံ
၁	အလုပ်လုပ်ရင်း သီချင်းကိုနားထောင်သည်။	၁ ၂ ၃ ၄ ၅	
၂	သူများလုပ်ဆောင်သောအရာကိုကြည့်ပြီး ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့လုပ်ပါကသင်ရရှိလွယ်ကူသည်။	၁ ၂ ၃ ၄ ၅	
၃	လက်ရေးဖြင့် အရင်ရေးချမှုသာလျှင် စာလုံးပေါင်းကို မှန်အောင်ပေါင်းနိုင်ပါသည်။	၁ ၂ ၃ ၄ ၅	
၄	သင်ခန်းစာ စာအုပ်မှ စာမျက်နှာကို မှတ်မိပါသည်။	၁ ၂ ၃ ၄ ၅	
၅	ကျွန်ုပ်၏ လုပ်ရပ်များကို ဆရာက ဝေဖန်မှတ်ချက်ရေးပေးလျှင် သဘောကျသည်။	၁ ၂ ၃ ၄ ၅	
၆	သင်ခန်းစာ စာအုပ်နှင့် မှတ်စုတိများမှဖတ်လျှင် ပိုသဘောပေါက်လွယ်သည်။	၁ ၂ ၃ ၄ ၅	
၇	စကားပြောလျှင် ကျွန်ုပ်တော်လက်ကို အမြဲသုံးမိသည်။	၁ ၂ ၃ ၄ ၅	
၈	ယေားပံ့ဖော် စသည်တို့နှင့်ဆိုလျှင် ပိုနားလည်လွယ်သည်။	၁ ၂ ၃ ၄ ၅	
၉	လေ့ကျင့်မှုပြုလုပ်မှသာ တတ်မြောက်လွယ်သည်။	၁ ၂ ၃ ၄ ၅	
၁၀	စာလုံးပေါင်းလျှင် ထိစာလုံးကို မြင်ယောင်ပြီးမှ ပေါင်းသည်။	၁ ၂ ၃ ၄ ၅	
၁၁	ကျွန်ုပ်တော်၏ လုပ်ရပ်များကို ဆရာကဝေဖန်ပြောဆိုလျှင် နှစ်သက်သည်။	၁ ၂ ၃ ၄ ၅	
၁၂	နားထောင်ပြီး မေးခွန်းများမေးမှ ပိုနားလည်လွယ်သည်။	၁ ၂ ၃ ၄ ၅	
၁၃	ကြည့်သည်ထက် ကိုယ်တိုင်ကစားရသည်ကို ပိုမိုနှစ်သက်သည်။	၁ ၂ ၃ ၄ ၅	
၁၄	လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ရသည်ကို ပိုနှစ်သက်သည်။	၁ ၂ ၃ ၄ ၅	
၁၅	စိတ်ထဲတွင်စဉ်းစားပြီးမှ စာလုံးပေါင်းကိုချွတ်သည်။	၁ ၂ ၃ ၄ ၅	

၂။ အဖြေမှတ်များကို တည်ထားသည့်အတိုင်း ရေးချေပေးပါ။

အမြင် (Visual)	ပါန္တာ (Kinaesthetic)	အကြော (Auditory)
မေးခွန်း (၄) -----	မေးခွန်း (၂) -----	မေးခွန်း (၁) -----
မေးခွန်း (၅) -----	မေးခွန်း (၃) -----	မေးခွန်း (၉) -----
မေးခွန်း (၆) -----	မေးခွန်း (၇) -----	မေးခွန်း (၁၀) -----
မေးခွန်း (၈) -----	မေးခွန်း (၁၃) -----	မေးခွန်း (၁၂) -----
မေးခွန်း (၁၀) -----	မေးခွန်း (၁၄) -----	မေးခွန်း (၁၂) -----
စုစုပေါင်းအမှတ် -----	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း -----

အကြား အမြင်နှင့် လက်တွေ့သင်ယူဆည်း စသောတစ်ခုချင်းစီ၏ စုစုပေါင်းအဖြေကိုရရှိပါသည်။

- အမှတ်များလေလေ ယင်းသင်ယူဆည်းပူးနည်းကို ပိုအားသန်လေဖြစ်သည်ကိုပြုသည်။
- တရာ့သောသူများ၏ သင်ယူဆည်းပူးနည်းမှာ သုံးခုစုလုံးကို သူ့အတိုင်းအတာနှင့် အားသန်ကြသည်။
- ကျောင်းသားအများစုမှာ သင်ယူဆည်းပူးနည်း တစ်ခု (သို့) နှစ်ခုရှိကြပြီး တစ်ခုက တစ်ခုထက် ပို၍အားသန်သောသင်ယူမှုကို တွေ့နှိုင်ပါသည်။

သင်နှစ်သက်သော သင်ယူဆည်းပူးနည်းပုံစံကား မည်သည့်အရာများဖြစ်သနည်း။

- ၃။ အောက်ပါစာလုံးများသည် လူ၏အာရုံးပါးပါးနှင့် သက်ဆိုင်ပြီး အခို့ဖို့တူရာစာလုံးများကိုတွေ့ပေးပါ။
- ၁။ အမြင်အာရုံ
၂။ အကြားအာရုံ
၃။ ကိုယ်ထိအာရုံ
- ၂။ ကြားခြင်း
၂၃။ ထိတွေ့ခြင်း
၂၄။ မြင်တွေ့ခြင်း

- ၄။ မည်သည့်ဆည်းပူးနည်းသည် (အကြားအမြင်နှင့် ထိတွေ့ခြင်း) သင်ကြားနည်းအတွက် အကျိုးအရှိဆုံးဖြစ်ပါသနည်း။
- စာကို မြန်မြန်ဖတ်နိုင်ခြင်း။
 - လက်နိုင်စက်ကို မြန်မြန်ရှိကိုနိုင်ခြင်း။
 - သူတစ်ပါးနာမည်ကို မှတ်မိနိုင်ခြင်း။
 - သူတစ်ပါး၏မျက်နှာကိုသိပြီး နာမည်ကို မမှတ်မိခြင်း။
 - အလွတ်ရွတ်ထားသော သီချင်းကိုမှတ်မိခြင်း။
 - မိမိဘာသာစကား၏ စာလုံးကို ကောင်းကောင်းပေါင်းနိုင်ခြင်း။
 - အင်္ဂလာပိစာလုံးကို ကောင်းကောင်းပေါင်းနိုင်ခြင်း။

ပူးပို့မှ သည်ပူးနည်းပုံံ (Learning styles in action)

အမြင်အားဖြင့် ဆည်းပူးသောကျောင်းသားသည် အချက်အလက်များကို ပြန်မြင်ယောင်ခြင်းအားဖြင့် မှတ်မိပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့သောဆည်းပူးနည်းကို အထောက်အကူပြုသော သင်ကြားနည်းဖူးဟာများမှာ ...

- မြင်သာနိုင်သော ရုပ်ပုံ၊ ပေါ်ပေါ်မှတ်မှတ်မှုများ၊ ပြောပုံနှင့် စာချုပ်များ။
- Bullet point ပါသော သက်တများ။
- အခြားနှင့်မတူဘဲ အရောင်ကို တစ်မှုတူးခြားထားသော အချက်အလက်နှင့်သက်တများ။
- သရုပ်ပြခြင်း၊ ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်း။
- ဓာတ်ပုံ ပေါ်ပေါ်မှုများဖြင့် ပြင်ဆင်ထားသောတင်ဆက်မှု (Presentation) များကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် အကြားအာရုံ (auditory) နှင့် သင်ကြားရန်အားသန်သောသောကျောင်းသားမှာ၊ နားထောင်ခြင်းနှင့် အသံကိုကြားခြင်းအားဖြင့် သင်ထားသောအချက်အလက်များကို ပြန်လည်သတိရသည်။ ယင်းဆည်းပူးနည်းကို ဖေးမသော

စာသင်နည်းဖျူဟာမှာ

- ဆွေးနွေးခြင်းအားဖြင့် - မေးခွန်းများကို မေးခြင်း ဖြေခြင်း။
- မိမိပြန်ကြားအောင် စာကိုဖတ်ခြင်းအားဖြင့် သိထားသောအချက်အလက်များကို ပြန်သတိယခြင်း။
- လိုက်ဆိုခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း။
- ကျောင်းသားကမေးသော မေးခွန်းများကို ဆရာကရှင်းပြခြင်းနှင့် ဆရာက သင်ခန်းစာများကိုပို့ချခြင်း။
- မေးလာသောမေးခွန်းများကို ကျောင်းသားများမှ မိမိနားလည်သလို ရှင်းပြလိုက်သောအချက်များ။

လက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှု (Kinaesthetic) နှင့် သင်ရန်အားသန်သောကျောင်းသားများသည် ပြုလုပ်ခြင်းအား ဖြင့်သင်ယူပြီး၊ လုပ်ရှားမှုနှင့် အမှုအရာတို့ကြောင့် သင်ကြားထားသောအချက်အလက်များကို ပြန်လည်သတိယကြသည်။ သင်ကြားသောအတွေးအခေါ်မှာလည်း မိမိပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ဆက်စပ်နေသည်။ ယင်းစာသင်နည်းကို အထောက်အကျိုးသော စာသင်နည်းများမှာ

- ရှာဖွေစွဲစမ်းခြင်း၊ စမ်းသပ်ခြင်းနှင့် တစ်ခုခုကို အစမ်းလုပ်ခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း။
- အခန်းထဲတွင် နေရာအနုံရှိနေသောစာအုပ်များဆီသို့သွားပြီး အချက်အလက်ရှာခြင်း၊ လူပ်ရှားရှာဖွေခြင်း။
- အရာဝတ္ထုများကို ရှာဖွေခွဲခြားခြင်း၊ ဖွဲ့စည်းခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥပမာ - (cue-card) ကိုသုံးခြင်း။
- လက်တွေ့ကွင်းဆင်းလေ့လာခြင်း၊ (သို့) (case studies field studies)
- ကျောင်းသားက အခြားသူများအားရှင်းပြခြင်း (သို့) ပုံစံများပြခြင်း။

၅။ အဖွဲ့လိုက် (သို့) နှစ်ယောက်တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့ပြီး၊ အောက်ပါစာပိုဒ်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးပါ။

- ကျောင်းသားများသင်ယူမှုပုံစံသည် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် မတူကြပါ။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းသားများသည် -----။
- ကျောင်းသားတိုင်းသင်ယူနိုင်သောပုံစံ တစ်ယောက်တစ်ပုံးစီရှိကြသည့်အတွက် ဆရာသည် -----။

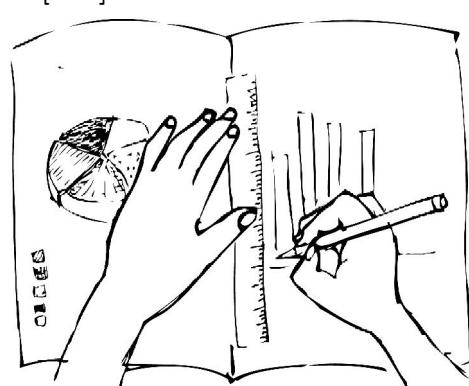
VAK နှင့်ပတ်သက်ပြီး သင်ကြားခြင်းနှင့် သင်ယူခြင်းတို့၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ အဘယ်နည်း။

- ကျောင်းသားများသည် သူတို့အားသန်ရာနှင့်သာ သင်ယူကြသည့်အတွက် ပိုတိရောက်မှုရှိသည်။ ဥပမာ-ပြန်လည်လေ့လာခြင်း။
- ဆရာသည် စာသင်ကြားရာတွင် ကျောင်းသားများအားလုံး ညီမျှစွာသင်ယူနိုင်ရန်အတွက် နည်းဖျူဟာ (၃) ခုစုလုံးကို သုံးဖို့သင့်သည်။
- ဆရာသည် ကျောင်းသားများ သိပ်အားမသန်သောသင်ယူမှုအပိုင်းကို ဖေးမနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းသားများအတွက် ကျယ်ပြန်သော သင်ယူနည်းစနစ်ကို သုံးယူရပါမည်။

VAK - what this mean for teaching and learning

ခွန်ဆန်း၏ အမှတ်အဆင့်သည် ပုံမှန်အားဖြင့် C+ ဖြစ်ပြီး သူ၏ VAK ရလဒ်မှာ အမြင်အားဖြင့်သင်ယူခြင်းကို အားသန်နေသည်ကိုပြုသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဘာသာရပ်လေးခုမှ တစ်ခုကို သူအားသန်ရာသင်ယူနည်းသို့ ပြောင်းလဲသင်ယူရန်ဆုံးဖြတ်ပြီး မည်သို့ပြောင်းလဲခြားနားမှု ရှိသည်ကို သူမြင်ချင်သည်။ သူရွေးချယ်ဆုံးဖြတ်လိုက်သော နည်းလမ်းကြောင့် ဦးစွာအဆင့် A ကိုရရှိခဲ့၍ အတော်ပျော်သွားသည်။ ယခုနှစ်တွင် သူသည် စာသားသာရပ်အားလုံးအတွက် သင်ယူနည်းနည်းလမ်းအသစ်ကိုသုံးမည်။ သူ၏မှတ်စုစာအုပ်သည် ပန်းချီအနုပညာစာအုပ်တစ်အုပ်လိုပင် ဖြစ်သည်။

- ၆။ အုပ်စုလိုက်ဖွံ့ဖြိုး သင်ယူနည်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် အသုံးဝင်သောလူပ်ရှားမှု activity အချက်များကို ရေးချပ်ပါ။
- (က) အဖွဲ့တိုင်းသင်ယူသောနည်းတစ်ခုစီကို လုပ်ဆောင်ကြပါ။ သင်ခန်းစာမှ အချက်အလက်များကိုစုဆောင်းကာ မိမိစဉ်းစားသောအရာများတို့ကို ပိုစတာပြုလုပ်ပါ။
- (ခ) မိမိအဖွဲ့၏ပိုစတာကို နံပါတ်တွင်ကပ်ပါ။ အခြားကပ်ထားသောပိုစတာကို လေ့လာပါ။ အခြားပိုစတာများမှ အချက်အလက်များနှင့် မိမိတို့စဉ်းစားထားသောအချက်များကို ပေါင်းထည့်ပေးပါ။
- (ဂ) အကောင်းဆုံးအကြံပေးချက်များကို ရေးမှတ်ပေးပါ။

D: တက်ကြခြင်း (ဘျီ) မတက်ကြခြင်းပေး။ ကျောင်းသားများ၏ပို့မှုကို ပော်သူ့။

(Passive or Active learning? Student beliefs about learning)

တက်ကြသင်ကြားခြင်း (active learning) သော့သည် ကျောင်းသားများက မိမိတို့၏စာသင်ခန်းကို စိမိုးမှုရှိသည်။ သူတို့သည် ပို၍နားလည်ချင်၊ ပို၍စုံစမ်းချင်ကြသည်။ အရာရာကို လေ့လာတွေးတော့ဆင်ခြင်ကြသည်။ မေးခွန်းများကိုလည်း မေးကြသည်။

မတက်ကြသောသင်ယူမှု (passive) သော့မှာမူ သင်ယူခြင်းတွင် စာသင်ခန်းကိုစိုးမိုးနိုင်မှုမရှိချေ။ ကျောင်းသားတော်လျင်၊ ဆရာကောင်းဖြစ်နိုင်ဟု ယူဆကြသည်။ အများအားဖြင့် ထိကဲသို့သောကျောင်းသားများသည် အတန်းထဲတွင် ပြုမဲသက်နေတတ်သည်။

- ၁။ (က) လက်ခံသည်၊ လုံးဝလက်ခံသည်၊ လက်မခံပါ၊ လုံးဝလက်မခံပါ ဆိုသည်ကို ကိုယ်စားပြုသော အဖွဲ့ (၄) ဖွဲ့ဖွဲ့ပေါ့။
- (က) ဆရာက ကျောင်းသားများ၏မှတ်ချက်များကို ဖတ်ပြုပါမည်။ လက်ခံသည်၊ လက်မခံသည်ကိုသာဆုံးဖြတ်ပေးပါ။
- (ခ) သင်၏သော့ထားကို ကိုယ်စားပြုသောအဖွဲ့သို့သွားပါ။ ဤမှုအဘယ်ကြောင့် ဤသော့ထားရှိရသည်ကို ရှင်းပြပေးပါ။
- (ဃ) ဤကျောင်းသား၏ သင်ယူဆည်းပူးနည်းသည် တက်ကြခြင်းလော့၊ မတက်ကြခြင်းလော့ဆိုသည်ကို အဖွဲ့လိုက်ဆုံးဖြတ်ပါစေ။

Reflect -

သင်ယူခြင်းသည် သူတို့၏တိုးတက်မှုအတွက် ဆက်စပ်မှုရှိကြောင်း၊ ကျောင်းသားများ မည်သို့လက်ခံပါသနည်း။
သင်သည်လည်း မည်ကဲ့သို့သောကျောင်းသား ဖြစ်နေပါသနည်း။

E: ပုဂ္ဂိုလ်မောင်ခြင်း (ပြုစေခြင်း J) Practical task (observation 2)

- အတွေ့အကြံရှိသောဆရာ၏ စာသင်ကြားခြင်းကို အတန်းထဲတွင် မိနစ် (၄၀) – (၁) နာရီလောက်လေ့လာပါ။
- ၁။ လေ့လာစဉ်တွင် သင်လေ့လာနေသောဆရာနှင့် ကျောင်းသားတို့၏လုပ်ဆောင်မှုများကို အချက်များဖြင့်ရေးမှတ်ပါ။
ဥပမာ –

အမာ	ကျောင်းသား
<ul style="list-style-type: none"> - ရေါင်းစဉ်ကိုပြောပြသည်။ - စာအုပ်ထဲမှ လေ့ကျင့်ရန်ကို ပြောပြသည်။ - လေ့ကျင့်ခန်းအတွက် ဥပမာကိုပေးသည်။ 	<ul style="list-style-type: none"> - နားထောင်သည်။ - အုပ်စုယ်ဖွံ့ဖြိုး သင်ခန်းစာကိုလုပ်သည်။

၂။ အတန်းပြီးလျှင် မည်သည့်သင်ကြားနည်းကို ပို့သည်ကို လေ့လာပါ။ ဤနှင့်ကြားခြင်းလော့၊ ရူးစမ်းခြင်းလော့ (သို့) အတူတူပူးပေါင်းခြင်းလော့၊ ဝေဖန်ဆုံးဖြတ်ပါ။ ထိုဝေဖန်ချက်ကို အသိအမှတ်ပြုရောင် အတန်းထဲတွင် သင်တွေ့ခဲ့သောဥပမာဏားကို ပြန်ပြောပြပါ။

■ သင်၏လေ့လာမှုများကို ဆွေးနွေးပါ။

F: Reflect

၁။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤသင်ခန်းစာတွင် လေ့လာသင်ယူနည်းပုံစံများအားလုံးကို သုံးသွားပါသလား။ အနည်းဆုံး ခေါင်းစဉ်တစ်ခုကို ဥပမာတစ်ခုစီနှင့်ပေးပါ။

၁။ အမြင်အာရုံ (visual)

၂။ အကြားအာရုံ (auditory)

၃။ လက်တွေ့လုပ်ခြင်း (Kinesthetic)

၂။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သင်ကြားပေးခြင်းနည်းလမ်းများကို အားလုံးသုံးသွားပါသလား။ အနည်းဆုံး ခေါင်းစဉ်တစ်ခုကို ဥပမာတစ်ခုစီနှင့် ပေးပါ။

၁။ ဤနှင့်ကြားခြင်း (instruction)

၂။ ရူးစမ်းလေ့လာခြင်း (discovery)

၃။ အတူတူပူးပေါင်းခြင်း (interaction)

G: ကျွန်ုပ်တို့ ပည်သီးပေါ်ပောင်ယူသန်း။ (How we learn)

ဤသင်ခန်းစာမှ အောက်ပါအချက်များကို ရရှိပါသည်။

၁။ ကျွန်ုပ်တို့သည် နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးဖြင့် သင်ယူပါသည်။

၂။ အားလုံးတတ်ဖို့ရန် သင်ကြားနည်းတစ်ခုတည်းက မတတ်နိုင်။

၃။ တစ်ချို့သောသင်ကြားနည်းသည် အခြားသောနည်းထက် အတတ်ပညာတစ်ခုခုကို သင်ယူရာတွင် ပို အဆင်ပြေသည်။

၄။ ကျောင်းသားတိုင်းသည် မိမိစိတ်ကြိုက်၊ နှစ်သက်ရာ လေ့လာသင်ယူနည်းပုံစံတမျိုးစီရိုကြသည်။

၅။ မိမိနားလည်လွှာယ်အောင် ဖေးမပေးသောနည်းလမ်းများကြောင့် သင်ယူရန်ပိုလွှာယ်ကူသည်။

၆။ မိမိဘဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဆက်စပ်မှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ အတွေ့အကြိုးကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယခင်က သိထားသောအချက်လက်တို့ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သင်ယူမှုမှာတွင် နားလည်သောပါက်ရလွယ် သည်။

၇။ မိမိသင်ကြားခဲ့သောအရာများကို စဉ်းစားခြင်းအားဖြင့် သင်ယူမှုကို အထောက်အကူဖြစ်စေသည်။

၈။ လက်တွေ့လုပ်ခြင်းသည် သင်ယူခြင်း၏ အမိကသူ့ချက်ဖြစ်သည်။ ယင်းသည် အတတ်ပညာကို တိုးတက်စေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

၉။ အတူတူ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးသင်ယူခြင်းသည် မည်သည့်စာသင်နည်းကိုမှ အစားထိုးသည်မဟုတ်။ အခြားသောစာသင်နည်းများကိုထည့်သုံးပြီး ပေါင်းထားသောစာသင်နည်းဖြစ်သည်။

၁၀။ ကျောင်းသားများ အဆင့်မြင့်စွာ လေ့လာသင်ယူနိုင်ရန်အတွက် ဆရာသည် အထက်တွင် ဖော်ပြပေးထားသောအချက်များနှင့်အတူ လုပ်ဆောင်ရပါမည်။

H: ကျောင်းသားများ ပေါ်ပေါ်ပြန်ပည်ပေါ်ခြင်း။ (Assessment task)

အတိုချိုးထားသောအချက်များကို ဥပမာပေးနိုင်ရန်အတွက် အောက်ပါမေးခွန်းကိုဖြေဆိုပေးပါ။

၁။ ကျွန်ုပ်တို့သည် နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးဖြင့် လေ့လာသင်ယူပါသည်။ ထိုနည်းလမ်း (၃) မျိုးကိုဖော်ပြပါ။

၂။ လေ့လာသင်ယူနည်းတစ်ခုတည်းဆိုလျှင် အားလုံးတတ်မြောက်ဖို့ရန်မစွမ်းသာပါ။

■ဆရာက သင်ကြားပေးမည့်ဘာသာရပ်အတွက် အနည်းဆုံးလေ့လာသင်ယူနည်း (၂) မျိုးကို ရွှေးချယ်ပေးပါ။

၃။ သူ့နေရာနှင့်သူ သင့်လျှော်သော သင်ကြားသင်ယူမှုသည် အခြားသောသင်ကြားမှု၊ လေ့လာသင်ယူမှုထက် ပိုမိုထိရောက်မှုရှိသည်။ အောက်ပါအချက်များမှ မည်သည့်သင်ကြားမှုပျော်ဟာသည် ကောင်းပါသနည်း။ တစ်ခုရွှေးပေးပါ။

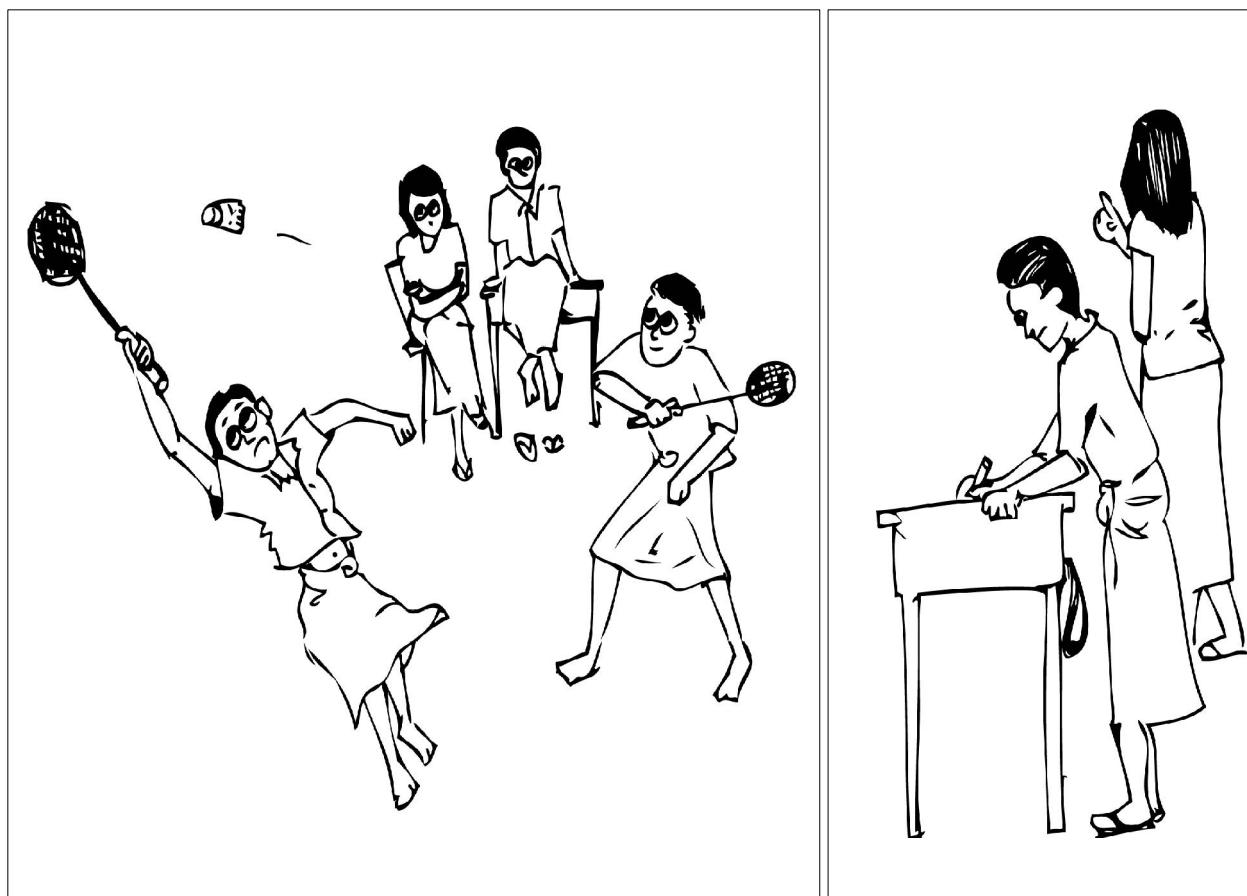
- ပို့ချခြင်းနှင့် ပြန်လည်စစ်ဆေးခြင်း။
- ပုံဆွဲခြင်းနှင့် မေးခွန်းမေးခြင်း။
- သရပ်ပြခြင်းနှင့် လက်တွေ့လုပ်ခြင်း။
- ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် ဝေဖန်တင်ပြခြင်း။

၄။ လူတိုင်းတွင် ဝါသနာတစ်ယောက်တစ်မျိုးစီရှိကြသလို၊ သင်ယူမှုပုံစံလည်း ခြားနားကြသည်။ ယင်းကိုအခြေခံပြီး လေ့လာသင်ယူမှုအသိပညာနှင့် ကျောင်းသားများကို သင်ယူမှုပုံလွယ်ကူရန် ဆရာအနေနှင့် မည်သို့ဖေးမနိုင်မည်နည်း။

၅။ နားလည်လွယ်စေရန် ဖေးမပေးခြင်းသည် သင်ယူမှုကို လွယ်ကူထိရောက်စေပေါ်သည်။

- လူတို့၏ ကိုယ်တွေ့ဘဝအတွေ့အကြွေ့၊ အသိပညာတို့နှင့်ဆက်နှုယ်ပြီး လေ့လာခြင်းသည် ပိုမိုနားလည်စေပါသည်။ ဤသင်ခန်းစာတွင် ကျွန်ုပ်တို့မည်ကဲ့သို့ လေ့လာသင်ယူမှုကို သုံးခဲ့ပါသနည်း။
- ကျွန်ုပ်တို့သင်ယူသောအရာကို စဉ်းစားခြင်းအားဖြင့်လည်း နားလည်သဘောပေါက်မှုကိုပေးပါသည်။ ဤသင်ခန်းစာတွင် ကျွန်ုပ်တို့မည်ကဲ့သို့သောသင်ကြားနည်းကို သုံးခဲ့ပါသနည်း။

၆။ လက်တွေလုပ်ခြင်းသည် သင်ကြားမှုတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ လက်တွေဖြစ်သောကြောင့် သင်၏သိရှိမှုကို ပိုမိုတိုးတက်စေပေါ်သည်။ သင့်ဘဝတစ်လျှောက် (သို့) စာသင်ခန်းတွင် လက်တွေပြုလုပ်မှုကြောင့် တိုးတက်လာသော သင့်ဖြစ်ရပ်မှုနှင့်များကို ဥပမာအနေနှင့်ရေးပြပါ။

I: ဆုတေသနပည့်စုံလုပ်မှန်။ (Further research)

လေ့လာသင်ယူခြင်း၏(ယူဆချက်) နိယာမများကိုပိုမိုလေ့လာရန်။

၁။ သင်ခန်းစာ၏ မျက်နှာစာတွင်ပါသော စာသင်ကို လေ့လာသင်ယူနည်းအချက်အလက်များကိုဖတ်ပါ။

VAK model တွင် များစွာသောနမူနာကို တွေ့ရပါမည်။

၂။ အင်တာနှင်းအဆင်အသွယ်ရှိလျင်

i. Try an on-line questionnaire which adapts the VAK model:

<http://www.vark-learn.com/english/page.asp?p=questionnaire>

ii. Find study strategy helpsheets for learning styles:

<http://www.vark-learn.com/english/page.asp?p=helpsheets>

iii. Visit this summary website for articles on learning theory: www.infed.org

■ ■ ■

သင်ခန်းစာ (၃)

စာသင်ခန်းအတွင်း တန်းတူညီမျှမှု

(Equality in the classroom)

ရုပ်ပွဲယျာဉ် ။ ။ ဤသင်ခန်းစာအဆုံးတွင် သင်တန်းသားများသည် ...

- ညီမျှခြင်း၏အရေးပါပဲ၊ သင်ယူခြင်းနှင့် သင်ကြားပေးခြင်းတို့ကို ထိရောက်မှုရှိစေရန်အတွက် ရှင်းပြနိုင်ခြင်း။
- လေ့လာသင်ယူမှုကို အဓိကလုံးဆောင်ပေးသည့်အရာကို ဖော်ပြနိုင်ခြင်း၊ မိမိ၏ သင်ကြားပေးခြင်းတွင် ပြန်လည်အသုံးချဖိုင်ခြင်း။

သရေစိကဏ္ဍမှု ပမ်းပြရန်၊ စောင်းပြုပြုမြင်ဆောင်ရန်၊ ကျောင်းသားများအသင့်မြို့သောင်ကြားမှုကို တန်းတူညီရှိနိုင်ရန်၊ စီမံပို့ဆောင်ရွက်ခြင်းသာဖြစ်သည်။

တန်းတူသောအခွင့်အရေးကို စဉ်းစားမည်ဆိုလျင် မည်သည့်ကျောင်းသားများ စာသင်ခန်းတွင် လေ့လာသင်ယူနိုင်သည့်အခွင့်အရေးကို ဆုံးရုံးမှုမရှိစေရန်။ မှန်ပါသည်။ လောကကြီးတွင် မညီမျှခြင်းများစွာနှင့် အခွင့်အရေးဆုံးရုံးမှုများစွာရှိနေပြီး၊ ငှါးတို့က အဖက်ဖက်ကိုထိခိုက်စေပါသည်။ ဥပမာဆုံးရသော စစ်၊ နမ်းပါးမှု၊ အဓမ္မချွေးပြောင်းခံရမှု၊ ခန္ဓာနှင့်သင်ကြားနိုင်စွမ်း ချို့ယွင်းမှုများတို့ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာအနေနှင့် ဖြစ်ပျက်ပြီးသောအရာများကို ပြောင်းလဲနိုင်စွမ်းမရှိသော်လည်း၊ မိမိ၏စာသင်ခန်းအတွင်းတွင် ကျောင်းသားများကို တန်းတူစွာ ဆက်ဆံသင်ကြားနိုင်စွမ်းရှိပါသည်။ ကျောင်းတွင် တန်းတူသောအခွင့်အရေးကို ကျောင်းစည်းကမ်းနှင့် ဥပဒေအားဖြင့် သေချာစေရန်အတွက်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ တောင်းဆိုနိုင်ပါသည်။

A: တန်းတူသောအခွင့်အရေးကို ပျောက်ပေးကဏ္ဍအဖွဲ့များ မည်သူ့အဓိပ္ပာဇာတ်နှင့် မည်သူ့အမြဲ့မြတ်နှင့်။

(What does 'equal' mean in education?)

၁။ ကျောင်းသားအတွဲ (၈) တွဲရှိပါသည်။ အတွဲတိုင်းတွင်လည်း တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မတူခြားနားကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ယင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းနောင်းပါ။

အတန်းထဲတွင် သူတို့ (ကျောင်းသားများ) သည် မည်ကဲ့သို့ခြားနားခြင်းရှိကြပါသနည်း။ ထိုကဲ့သို့ မတူခြားနားကြသောအတွဲများကို တန်းတူညီမျှစွာဆက်ဆံလျှင် မည်ကဲ့သို့ဆက်ဆံပါမည်နည်း။ ခြားနားစွာလော့၊ (သို့) တန်းတူလော့ ရှင်းပြပါ။

- ဆရာသည် သင်ခန်းစာ၊ ခေါင်းစဉ်၊ အချက်အလက်များကို ပြောင်းလဲပစ်လိုက်ရပါမည်လား။
- သင်ကြားပေးသောနည်းစနစ်ကို ပြောင်းလဲပေးလိုက်ရပါမည်လား။
- ကျောင်းသားတစ်ဦးတစ်ယောက်စိအပေါ်မှတည်ပြီး အရောင်ပြောင်းပြီး ဆက်ဆံရပါမည်လား။

A. မိန်းကလေး	- ယောကျားလေး	E. ဗုဒ္ဓဘာသာ	- ခရုစ်ယာန်
ဗုဒ္ဓဘာသာ	- အကြားအာရုံနှင့်သင်သူ	မိဘ	- မိဘစုံ
B. မြန်မာစာ	- အကြားအာရုံနှင့်သင်သူ	G. ပုဂ္ဂိုလ်	- ကြိုးစားသူ
မြန်မာစာ	- နေ့ကျွေးစွာသင်ယူသူ	H. ကောင်းစွာမြင်ရသူ	- ကောင်းစွာမြင်ရသူ
C. မြန်မာစာ	- ဗုဒ္ဓဘာသာ		
D. ကရင်	- ဗမာ		

စာသင်ခန်းအတွင်းတန်းတူမှုသည် အားလုံးကိုညီမျှသည့် အခွင့်အရေးရှိစေသောသဘာဖြစ်ပြီး မတူကြသော လူတိုင်းကို တသမတ်တည်း၊ တစ်ထပ်တည်း အမြဲတမ်းဆက်ဆံစွဲ မဆိုလိုပါ။ အကယ်၍ ကျောင်းသားတစ်ဦး၏ လိုအပ်ချက်များ၊ အားနည်းချက်များရှိလျှင် ထိုတစ်ဦး၏ လိုအပ်ချက်ကို သီးသန်းရှာဖွေဖြည့်ဆည်းပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

J) တန်းတူညီမျှသော စာသင်ကြားပေးမှန်င့် သင်ယူသော အဓိကအကြောင်းအရာများအတိုင်း အုပ်စုလိုက်ဖွဲ့ကာ (cue card) ကိုသုံး၍ အဓိပ္ပာတ်ကို နှိုင်းယူဉ်တဲ့၍ဖော်ပြပါ။

	အဓိပ္ပာတ်	ချမှာ
Entitlement		
Equality		
Diversity		
Inclusion		
Differentiation		

(cue card) ဖြင့် အဓိပ္ပာတ်ကိုဆီလျော်စွာဖွံ့ဖြိုးဆိုရာတွင် အဆင်ပြေားစီးသွားလျှင် ပေးထားသောဥပမာများမှ သင်၏စာသင်ခန်း (သို့) ပတ်ဝန်းကျင်တွင် မည်သို့ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်ကို ပြန်လည်တင်ပြဆွေးနွေးပါ။ အကြောင်းအရာမှန်င့် ရလဒ်များကို ပြန်လည်တင်ပြပါ။

ဥပမာနှင့်အဓိပ္ပာတ်ကို သင့်ကိုယ်ပိုင်မှတ်တမ်းအဖြစ်သိမ်းထားပြီး ရှေ့ဆက်လေ့လာရာတွင်လည်း ဥပမာများကို ထပ်၍ထည့်သွင်းပေးပါ။

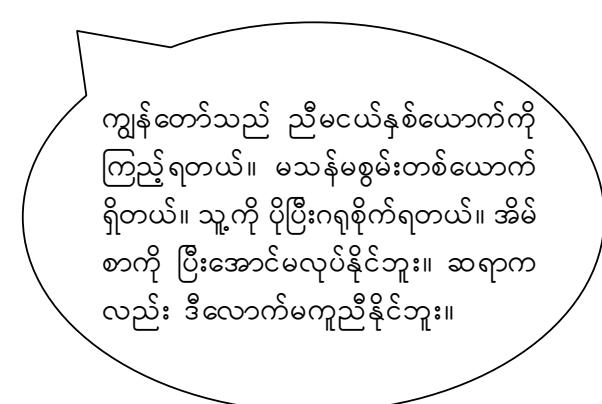
B: (case studies) နယ်စပ်စစ်ကျောက်ရှိ ပျောရေး သိုင်ရာအားကုံးပါဝင်မှု (Inclusion Issues on the Border)

၁။ အုပ်စု (သို့) နှစ်ယောက်တစ်တွဲ ဖွဲ့စေပါ။ ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်ရှိ ဆရာနှင့်ကျောင်းသားများတို့၏ဖြစ်ရပ်များကို တော်ကုံး ရွှေးချယ်ကာဖတ်ပြီး ဆွေးနွေးပါ။

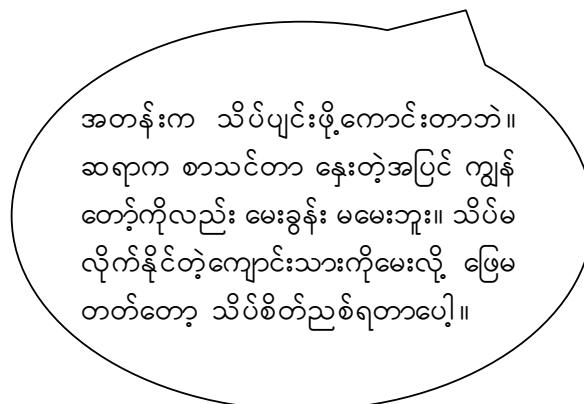
- နယ်စပ်တစ်လျောက်ရှိ ကျောင်းဆရာနှင့်ကျောင်းသားများမှ မည်သည့်တန်းတူစွာပါဝင်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သောအချက်များကို ဖော်ပြထားပါသနည်း။
- အခြေအနေပိုမိုတိုးတက်အောင် ဆရာတစ်ယောက်အနေနှင့် မည်ကဲ့သို့လုပ်ဆောင်နိုင်ပါမည်နည်း။

J) မှတ်တမ်းကို ပြန်လည်တင်ပြပါ။ ဆရာ၊ ကျောင်းသားနှင့်ပတ်သက်သော case study ကို role play အားဖြင့် မိမိ တို့၏စိတ်ကူးများကို နှစ်ယောက်တစ်တွဲ တွဲ၍ ဖော်ပြပေးပါ။ (သို့) အတန်းထဲတွင် case study ကို အတိခိုးပြီး ပြန်လည်၍တင်ပြပါ။

■ကျောင်းသား a

■ကျောင်းသား b

■ ကျောင်းသား c

ကျောင်းသားတွေဟာ လူပ်ရှားမှုကိုမရှိ
ဘူး။ ရွှေရေးကိုလည်း မစိုးရိမ်ကြဘူး။
စာကိုနည်းနည်းဘဲ စိတ်ဝင်စားကြပြီး
အင်လိပ်နဲ့ ကွန်ပျုံတာကိုဘဲ စိတ်ဝင်စား
ကြတယ်။

■ ကျောင်းသား d

အထူးသဖြင့် စခန်းထဲမှာကြီးလာရတဲ့
ကျောင်းသားတွေဟာ ဗမာစကားကို နားမ
လည်ကြဘူး။ ဆရာကလည်း ထပ်ခါ
ထပ်ခါ ကြိုးစားရှင်းပြနေရသလို သူတို့
လည်းကြိုးစားပြီးနားထောင်ဖို့သင့်တယ်။

■ ကျောင်းသား f

ကျွန်တော်ဟာ ကျောင်းသားအသစ်ပါ။
စကောကရင်စကားကို မပြောတတ်ဘူး။
ပိုးကရင်စကားဘဲ ပြောတတ်တယ်။
စကားကို နားမလည်တော့ ကျွန်တော်
ဒဏ်ပေးခံထိတယ်။ ကျောင်းကို (၅)
ပတ် ပြေးခိုင်းတယ်။

■ ကျောင်းသား g

ကျွန်တော်ကတော့ မူစလင်ပါ။ အဲဒီ
ကျောင်းဟာ ကောင်းတယ်ဆိုတော့
တက်ချင်တယ်။ ဒါပေမယ့် သူစိမ်းတ
ယောက်လိုဖြစ်နေတယ်လို့ ခံစားရ
တယ်။

■ ကျောင်းသား h

ကျွန်တော့မိဘတွေ စိတ်ပူနေကြတယ်။ ကျောင်းဝတ်စုံကို ထပ်
မဝယ်ပေးနိုင်ကြလို့။ ကျွန်တော့မှာလည်း တစ်စုံဘဲရှိနေတယ်။
အဲဒါ ဘာဆက်လုပ်ရမလဲ မသိဘူး။

ဆရာသည် အားလုံးပါဝင်နိုင်သော စာသင်နည်း၊ အထူးသဖြင့် တစ်ဦးစီ၏ လိုလားချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေး
နိုင်သောစာသင်နည်းကို ဖန်တီးပေးရပါမည်။

C: ကျောင်းသားအားလုံး တက်ခြော့ချုပ်ရှုံးပါဝင်စေခြင်း။ (Motivating every student)**Key words**

motivation	= လုံးဆော်တို့က်တွန်းပါဝင်စေခြင်း။
motivate	= လုံးဆော်တို့က်တွန်း ပါဝင်စေသည်။
de-motivate	= လုံးဆော်တို့က်တွန်းခြင်းကို အားလျော့စေခြင်း။
motivator	= လုံးဆော်တို့က်တွန်းခြင်းကို အားပေးသောအရာ။

ကောင်းမွန်စွာသင်ယူနိုင်ရန်အတွက် ကျောင်းသားများမှာ လုံးဆော်မှုကိုလိုအပ်ပါသည်။ ယင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ
သင်ယူလိုသောဆန္ဒသာဖြစ်သည်။ သင်ခန်းစာ (၂) တွင် လေ့လာခဲ့ရသလို လက်တွေ့လုပ်ခြင်းသည် လေ့လာသင်ယူခြင်း
၏ အစိုကအပိုင်းဖြစ်သည်။ လုံးဆော်မှုမရှိလျှင် ကျောင်းသားများကိုတတ်မြောက်စေသည့်လက်တွေ့အရာများကို လုပ်
နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ အဘယ်ကြောင့် အချို့သောကျောင်းသားများမှာ လုံးဆော်မှုရှိပြီး၊ အချို့မှာ မရှိရပါသနည်း။ ဆရာ

များသည်လည်း သူတို့ကို မည်သို့ဖေးမကုလိပေးနိုင်ပါမည်နည်း။ ကျောင်းသားများအားလုံး လုံးဆောင်ပါဝင်မှုရှိနိုင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာလျှင် ကျောင်းသားအသီးသီး အောင်မြင်မှုပန်းတိုင်ကို ညီမျှစွာဆွဲရှုံးနိုင်ပါမည်။ အောက်တွင် ကျောင်းသားများ သင်ယူချင်သောဆန္ဒရှိရသည့်အကြောင်းရင်းများကို ပေးထားပါသည်။ သင်၏အတွေ့အကြံကိုမြှုပ်နှံပြီး မည်သည့်အကြောင်းရင်းသည် ကျောင်းသားများအား လုံးဆောင်တိုက်တွန်းပါဝင်စေသည်ကို ဖော်ပြပေးပါ။

၁။ လုံးဆောင်စေသောအရာများကို အရေးကြီးဆုံးမှ မကြီးဆုံးသို့ အဆင့်လိုက် လျာထားပေးပါ။

- ကျွန်ုပ်အတွက် အနာဂတ်တွင် အသုံးဝင်ပါလိမ့်မည်။
- စောင်းစဉ်နှင့်ဘာသာရပ်သည် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းပါသည်။
- သင်ခန်းစာ၏ လုပ်ရှားမှု (learning activities) သည် ပျော်စရာကောင်းပါသည်။
- သင်ခန်းစာကို ကောင်းကောင်းမရှင်းလျှင် အခက်အခဲတွေ့မည်။
- ဆရာ၏ထောက်ခံချက်ကို ရရှိရန်အတွက်။
- အတန်းသူအတန်းသားများ၏ ထောက်ခံချက်ကို ရရှိရန်အတွက်။
- စာမေးပွဲအောင်မှတ်စာရင်း ကောင်းရန်အတွက်။
- မိဘများ၏ ထောက်ခံချက်ကို ရရှိရန်အတွက်။
- အတန်းထဲတွင် အောင်မြင်မှုရလျှင် စီတိဖြစ်ပါသည်။

၂။ ယင်းအကြောင်းရင်းများကို အဆင့်လိုက် စီချုပြီး နှစ်ယောက်တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့ကာ သင်၏အဖြေများမှ တူညီခြင်း၊ ခြားနားခြင်းများကို ရွေးထုတ်ပါ။ အတန်းထဲတွင် ပြန်လည်တင်ပြပေးပါ။ သင်၏အဖြေသည် သင်၏အတွေ့အကြံကိုမြှုပ်နှံပြီး ရရှိလာသောအဖြေဖြစ်သောကြောင့် များသည် မှန်သည် မရှိပါ။

ရှာဖွေလေ့လာချက်အရ မဆန်းသော်လည်း အထက်ပါ (motivator) အချက် နှစ်ချက်ပေါင်းလျှင် အချက်တစ်ချက်ထက် ပို၍အားသာပါသည်။

အောင်မြင်သော ရှုံးသော်မှုကို ပေးနိုင်သောကျွဲ့ (Success as a motivator)

အောက်တွင် ကျောင်းသား A နှင့် B ဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိပါသည်။

ကျောင်းသား A

- ဆရာသည် ကျောင်းစာ အိမ်စာပေးသည်။
- ကျောင်းသား A က အမှတ်ကောင်းရသည်။
- ဆရာက ကျောင်းသားကို ချီးမွှမ်းသည်။
- ကျောင်းသားသည် စီတိဖြစ်သည်။
- ကျောင်းသားသည် ဆက်လက်ပြီး အမှတ်ကောင်း ရ သည်။
- ဆရာက ကျောင်းသားသည် တော်သောသူဟု ထင်သည်။
- ကျောင်းသားက ဤသင်ခန်းစာကို ကြိုက်သည်။ နားလည်သည်။
- ကျောင်းသားသည်လုံးဆောင်မှုရှိပြီး ပိုကြိုးစားသည်။

ကျောင်းသား B

- ဆရာသည် ကျောင်းစာ အိမ်စာပေးသည်။
- ကျောင်းသား B က အမှတ်ကောင်း မရပါ။
- ဆရာက စာလုပ်တာသိပ်မကောင်းဟုပြော၏။
- ကျောင်းသားသည် မိမိကိုယ်ကိုအားမရဖြစ်၏။
- ကျောင်းသားသည် အမှတ်နည်းသထက် နည်းနည်းလာသည်။
- ဆရာက ညုံးသောကျောင်းသားဟုထင်သည်။
- ကျောင်းသားက သင်ခန်းစာကို ဘယ်တော့မှနားမလည်တော့ဟု ထင်သည်။
- ကျောင်းသားမှာ လုံးဆောင်မှန်ည်းပြီး ဆုတ်ယုတ်လာပါသည်။

၃။ ဆရာသည် ကျောင်းသား B အတွက် ပိုကောင်းသောသင်ယူခြင်းအတွေ့အကြံနှင့်လုံးဆောင်မှုများ ပိုမိုရှိစေရန် မည်သို့ သောပြောင်းလဲမှုများကို လုပ်ပေးရပါမည်နည်း။

- အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးပြီး ကာတွန်း၊ ပိုစတာနှင့် ပုံဆွဲခြင်းအားဖြင့် ထိုအပြောင်းအလဲများကိုဖန်တီးပေးပါ။

- မိမိအဖွဲ့ဖန်တီးထားသော ကာတွန်း၊ ပိုစတာနှင့် ဆွဲထားသောပုံများကို ရှင်းပြပါ။
- စာသင်ကြားပေးသောအခါတွင်လည်းကောင်း၊ သင်ကြားရန် ပြင်ဆင်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ ပြန်လည်အသုံး ချရန် ရှင်းပြထားသောအချက်များကို မှတ်သားထားပေးပါ။
- တော်သောကျောင်းသားဖြစ်စေ၊ အားနည်းသောကျောင်းသားဖြစ်စေ လေ့လာသင်ယူသောကဏ္ဍဖြင့် သူတို့ကို လေ့ကျင့်ပေးရပါ မည်။
- ပိုအားနည်းသောကျောင်းသားကို ဖေးမပါ။ ဥပမာ – အခြေခံကျသော စာ၊ ဘာသာရပ်၊ ပိုလွယ်သောအရာ အားဖြင့် အစပျိုးလုပ်ဆောင်ပေါ့။
- တော်သောကျောင်းသားကိုမူ တွန်းပိုပေးပါ။ ဥပမာ– ပို၍ခက်သော စာ၊ ဘာသာရပ်နှင့် လျှပ်ရှားမှုကို ဖန်တီးပေးပါ။

ကျောင်းသားယူးဒောင်ပြင်မှုရှိစေရန် ဖေးမခြင်း (Helping students succeed)

- small steps : ကျောင်းသားများကို ကြီးမားသောအလုပ်များကို စတင်မလုပ်စေခဲ့ လွယ်ကူသောအရာများ နှင့်သာ အစပျိုးလုပ်ဆောင်စေခြင်းအားဖြင့် အောင်မြင်မှုပန်းတိုင်ကို ဆွဲတိုးစေပါ။
- Early feedback : ဆရာသည် ကျောင်းခန်းတွင် ကျောင်းသားများ စာကိုလုပ်ဆောင်နေသောအခါ လှည့် လည်ကြည့်ရှုပါ။ အားနည်းသောကျောင်းသားများကို ချက်ခြင်းသူတို့၏ အားနည်းချက်များ၊ လိုအပ်ချက်များ ကို ထောက်ပြပေးပါ။ ဖေးမပေးပါ။
- Praise : ကျောင်းသားများလုပ်ဆောင်ခဲ့သော အလုပ်များအတိုင်း အခြေခံ၍သပ်ရပ်သည်။ ကောင်းမွန် သည်၊ မြန်ဆန်သည်၊ အတွေးအခေါ်ကောင်းသည် စသည်တို့ကို အသိအမှတ်ပြုချိုးမွမ်းပေးပါ။
- Advise : နောက်သင်မည့် သင်ခန်းစာအကြောင်းကို အကြံကောင်းများလမ်းငွေးထားပေးခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများသည်လည်း နောက်သင်ခန်းစာကို ကြိုတင်စဉ်းစားထားပေါ့။

ရလဒ်။ “ဤကျောင်းသားသည် ဖြည့်ဗြည့်နှင့် ပိုပြီးဂရရိုက်ပေးရန်လိုသည်”ဟု ဆရာကစဉ်းစားနေပြီး၊ “ဤအရာ သည် လုပ်လျင်ရနိုင်သည်။ ဆက်ကြီးစားအုံးမည်”ဟု ကျောင်းသားကလည်း တွေးပါသည်။

သတိပြုရန်။ ထက်မြက်သောကျောင်းသားများသည် သူအဆင့်နှင့်သူ သင်ကြားနိုင်မှုရရှိပြီး၊ နှေးသောအဆင့်အထိ မည်သည့်ကျောင်းသားများမှ ဆင်းရန်မလိုချေ။ ကျောင်းသားများသည် သူနေရာနှင့်သူ လျော်ညီစွာ၊ တက်ကြွှာသင်ကြားပါဝင်လုပ်ဆောင်မှုရှိရန်သာ လိုအပ်သည်။

သင်ခန်းစာကိုချို့ယွင်းစားစရာကောင်းဒောက် ဖန်တီးပေးခြင်း (Making lessons interesting)

၄။ အတန်းအနေဖြင့်

- ဆွေးနွေးခြင်း၊ ယနေ့အတွက်သင်ခန်းစာသည် မည်သည့်အပိုင်းတွင် စိတ်ဝင်စားစရာအကောင်းဆုံးဖြစ်ပါသနည်း။
- မည်သည့်အရာများက စိတ်ဝင်စားစရာဖြစ်အောင် ဖန်တီးပေးပါသနည်း။
- မိမိစိတ်ကူးများဖြင့် မည်သည့်အရာက စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းအောင်ဖန်တီးပေးသည်ကို ကွက်ကွင်းစွာပုံဖော်ပေးပါ။ အဘယ့်ကြောင့် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်ကို ပုံဖော်ပေးပါ။

<u>Checklist</u>
-
-
-

Checklist ကို လက်တွေ့ပြင်ဆင်ထားပြီး ယင်းကိုပြင်ဆင်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ သင်ကြားပေးခြင်းတွင်လည်းကောင်း အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ကျောင်းသားများအားလုံးကို လျှော့ဆောင်ရန်အတွက် ဆရာများသည်

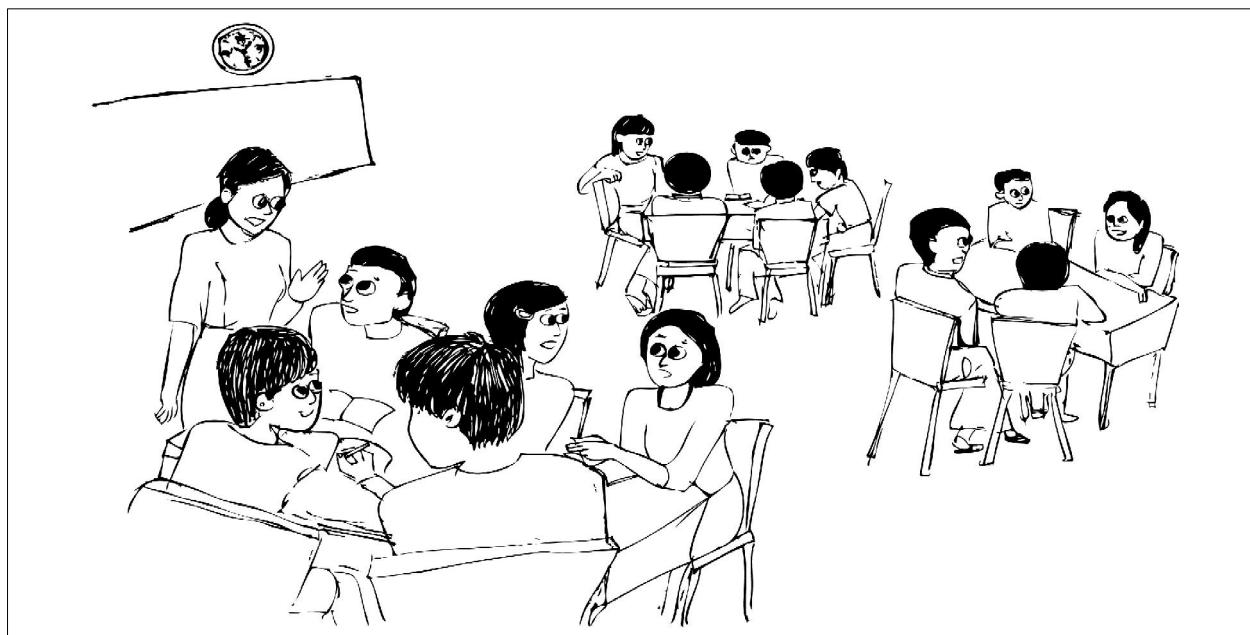
- ကျောင်းသားများအားလုံး အောင်မြင်မှုဆိုသည့်အတွက် အတွက် ရရှိစေရန်အတွက် စွမ်းဆောင်နိုင်ရပါမည်။
- ကျောင်းသားများ၏လက်တွေ့ဘဝနှင့်ဆက်စပ်ပြီး သင်ယူခြင်းကို စိတ်ဝင်စားမှုရရှိစေရန်နှင့် စာသင်ခန်းကြီး သက်ဝင်လျုပ်ရှားမှုရရှိစေရန် ဆရာသည် စွမ်းဆောင်နိုင်ရပါမည်။

အသက်ဝင်သောသင်နှင့် ဖြစ်ရန်အတွက် ပြောတွင်စဉ်ပြုခြင်းနှင့် ပေးပို့ခြင်း

(Plan and deliver a motivating learning activity)

၅။ သင်ခန်းစာ (learning activities) ကိုပြင်ဆင်ပါ။ (၁၀ မိနစ်ခန်း) မည်သည့်အရာများသည် ကျောင်းသားများ အားစိတ်ဝင်စားမှုနှင့် ပါဝင်မှုရရှိစေရန်အတွက် လျှော့ဆောင်ပေးပါသနည်း။

- တူသောဘာသာရပ်ကို သင်ကြမည့် ကျောင်းဆရာများ လေး-ငါးယောက် တစ်စွဲ ဖွဲ့စည်းပါ။
- သင်ကြားပေးမည့်အတန်းနှင့် သင်ပေးမည့်ခေါင်းစဉ်ကို ရွေးပေးပါ။
- ခေါင်းစဉ်ကိုအစပျိုးရန် activity အတွက် ပြင်ဆင်ပေးပါ။ section D တွင်လုပ်ခဲ့သော checklist ကိုသုံးပြီး ...
 - activity ကို စိတ်ဝင်စားစရာဖြစ်အောင်စိစဉ်ပေးပါ။
 - ကျောင်းသားများအားလုံး အောင်မြင်မှုတစ်စိတ်တစ်ဒေသစီရရှိစေရန်လည်း စဉ်းစားပေးပါ။
- အခန်းထဲတွင် သင်ယူမှုဆိုင်ရာလျှော့ရှုံးမှု (learning activities) ကို လုပ်ပေးပါ။
- လျှော့ဆောင်ရွက်ခဲ့သော checklist ကိုပြန်လေ့လာပြီး ယင်းတွင်ပါသော အချက်ဘယ်နှစ်ချက်ကို သုံးခဲ့ပါသနည်း။

D: ပောင်းပူးမောင်ခြင်း၊ သားများအားလုံးနှင့် အချက်ဘယ်နှစ်ချက်ကို သုံးခဲ့ပါသနည်း။

ဆရာကို Interview ပါ။ အားသာသောကျောင်းသားကို မည်သုံးတွန်းပို့ပြီး၊ အားနည်းသာသောကျောင်းသားများကို မည်သုံးဖေးမသနည်းကို မေးပေးပါ။

E: စာသင်နှင့်မှတန်းတူညီမှု (အကျဉ်းသုံး) (equality in the classroom – summary)

ဤသင်ခန်းစာမှ အောက်ပါအချက်များကို ကောက်နှစ်ရရှိပါသည်။

- တန်းတူသောပညာရေးသည် ကျောင်းသားများအားလုံးကို ညီမြှေ့စွာဆက်ဆံသင်ကြားပေးခြင်းကို ဆိုလိုသည်။
- တန်းတူစွာဆက်ဆံသင်ကြားပေးနိုင်ရန်အတွက် ကျောင်းသားတစ်ဦးစီ၏ ခြားနားချက်နှင့် လိုအပ်ချက်များကို သိရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

- အများနှင့်မတူသောကြောင့် အခွင့်အရေးဆုံးရသည် ဟူ၍မဖြစ်စေရပါ။
- ဆရာကောင်းတစ်ယောက်သည် ကျောင်းသားများအားလုံးကို လျှော့ညီစွာပါဝင်နိုင်ရန်အတွက် လုံးဆော်နိုင်သောစွမ်းရည်နှင့် ပြည့်ဝသည်။
- ကောင်းသောဆရာသည် ကျောင်းသားများအားလုံး အောင်မြင်မှုဆုံးသည့် အတွေ့အကြံကိုရှိစေရန် ဖန်တီးနိုင်သောအစွမ်းရှိပါသည်။
- ဆရာကောင်းသည် ကျောင်းသားများ၏ လက်တွေ့ဘဝအခြေအနေကိုမြှို့မြင်ပြီး၊ သင်ယူမှုကို စိတ်ဝင်စားမှုရှိစေရန် ဖန်တီးပေးနိုင်ပါသည်။
- ဆရာကောင်းသည် သင်ခန်းစာနှင့် သင်ကြားပေးသည့်နည်းကို မထပ်အောင်၊ လုပ်ရှားမှုရှိအောင် အသက် သွင်းပေးနိုင်စွမ်းရှိပါသည်။

F: ကျောင်းသာ:ပည့်မှုကြိုးပြန်ပည်သန်စစ်ခြင်း။ (Assessment task – Differentiation)

မတူညီကြသောကျောင်းသားများကို သင်ကြားပေးသောစာသင်နည်းပျော် အချက်များပါသော ပေါ်လျှင်ကို ဖတ်ပါ။

- ဤသင်ခန်းစာသင်ကြားရာတွင် အထက်ပါခေါင်းစဉ်အတိုင်းကျင့်သုံးခဲ့လျှင် ဒုတိယကော်လံတွင် (✓) ခြစ်ပေးပါ။
- ဤသင်ခန်းစာမှ ဥပမာများကို တတိယကော်လံတွင် ရေးချုပေးပါ။

သင်ကြားနည်းပျော်	✓	ဥပမာ
၁။ ရှင်းလင်းသောသင်ကြားမှ ရည်ရွယ်ချက်များထားရှိခြင်း။ ■ မိမိသင်ကြားသောခေါင်းစဉ်၊ ရည်ရွယ်ချက်များကို ကျောင်းဆရာသာမက ကျောင်းသားများပါ ရှင်းလင်းစွာနားလည်ရပါမည်။ ထိုသို့နားလည်မှသာလျှင် သင်ကြားလုပ်ဆောင်သောအရာများမှာ ပိုမိုတတ်မြောက်ပါမည်။		
၂။ သင်ကြားမှုပုံစံကို အဖြို့ဖြောင်းလဲပေးခြင်း။ ■ သင်ကြားမှုများကို လျှော့ညီစွာနှင့် ပျော်ဟာအမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲသင်ပေးခြင်းအားဖြင့် နောက်ခံအမျိုးမျိုးမှလာသောကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှုကိုလည်း ဖေးမရာ ရောက်ပါသည်။		
၃။ အပုံစံချိန် လုပ်ဆောင်စေခြင်း။ ■ ကျောင်းသားများ အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးအတတ်ပညာကို ဖလှယ်သင်ယူခြင်းဖြစ်ပါသည်။		
၄။ အပြောင်းအလုံး။ ■ စာသင်နည်းကို မထပ်အောင်ပြောင်းလဲသင်ပေးခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများ ပိုမိုစိတ်ဝင်စားစေခြိုးပါ။ ပါဝင်လုပ်ရှားချင်သောဆန္ဒကို ပို၍ဖန်တီးပေးပါသည်။		
၅။ graded activities ကိုသုံးခြင်း။ ■ ခက်ခဲသည်ဟုထင်ရသောအရာကို တဆင့်ပြီးတဆင့်၊ အပိုင်းပိုင်းစိတ်ဖြော်သင်သွားလျှင်ပို၍ လွယ်ကူမည်။ (၇၆၂) ခက်ခဲသောအရာများအတွက် သင့်လျှော့သောသင်ထောက်ကူပစ္စည်းများကိုသုံးပြီး သင်ကြားခြင်းဖြင့်လွယ်ကူဖော်ပါ။ ဥပမာ – role-play လုပ်ရာတွင် ကျောင်းသားများ သရုပ်ဆောင်ပြောဆိုရမည့်အပိုင်းကို cue cards (ပြောရမည့်စာပိုဒ်) ကိုသုံးလျှင် ဘာသာစကားအတွက် လွယ်ကူဖော်ပါသည်။		

၆။ တိုးခဲ့သင်ကြားအတွက် စီမံခြင်း။

■ သင်ခန်းစာ၏ အလယ်လောက်တွင် ကျောင်းသားများစွမ်းဆောင်မှုကို ရိပ် စားနိုင်မှုရှိပြီး သူတို့၏ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအဆင့်တိုင်း တိုးခဲ့၍ သင်သွားပေးနိုင်ပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ တိုးခဲ့သင်ကြားပေးခြင်းသည်လည်း ကျောင်းသားများအတွက် အောင် မြင်မှန်င့် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနိုင်သော အခွင့်အရေးကို ရရှိစေပါသည်။

၇။ လှည့်လည်ကြည့်ရှုပေးပါ။

■ ကျောင်းသားများ သင်ခန်းစာကို အတန်းထဲတွင်လုပ်ဆောင်နေစဉ် သရာ သည် ကျောင်းသားများ၏ လုပ်ဆောင်မှုများကို ကြည့်ရှု ကြပ်မတ် နားထောင်ပေးပြီး သူတို့၏ နားလည်မှုကို တိုင်းတာပေးပါ။ တစ်ဦးတစ်ယောက်စီကိုလည်း လေ့လာပါ။ အားပေးပါ။ အကြံများပေးပါ။

၈။ ကျောင်းသားတိုင်းအတွက် အောင်မြင်မှု။

■ အနေးဆုံးသောကျောင်းသားမှအစ၊ အတော်ဆုံးကျောင်းသားအထိ အားလုံး လေ့လာအောင်မြင်နိုင်ပါစေ။ တဖြည့်းဖြည့်နှင့် တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့်သင်ကြားပေးပါ။ အဖွဲ့လိုက်လုပ်ဆောင်မှုအတွက် ချီးမွမ်းအားပေးပါ။

၉။ အကြံများပေးပါ။

■ ကျောင်းသားများကို အောင်မြင်တိုးတက်စေရန်အတွက် တိကျသေချာသော အကြံများကိုပေးပါ။

၁၀။ ကြိုးစားအားထုတ်မှုအတွက် ချီးမွမ်းပေးခြင်း။

■ ကျောင်းသားများ၏ လုပ်ဆောင်မှု၊ ပြုမှုမှုများအတွက် အပိုအလိုမရှိ ချီးမွမ်းပေးပါ။ ဥပမာ— သူတို့၏ ကြိုးစားအားထုတ်မှုအတွက် အတွေးအခြားကောင်းအတွက်၊ အပြုအမှုကောင်းအတွက် တိကျစွာချီးမွမ်းပေးပါ။

၁၁။ တန်းတူညီမှုခြင်းနှင့် ဘေးမဖယ်ထားခြင်း။

■ ယင်းခေါင်းစဉ်ကို အားလုံးခြုံပြီး လိုင်၊ တိုင်းရင်းသား၊ ကိုးကွယ်ရာဘာသာ၊ မိခင်ဘာသာစကား၊ စာသင်ရာတွင်သုံးသောစကား၊ သင်ယူရာတွင် အခက်အချို့သော ကျောင်းသားများ စသည်တို့သည် စာသင်ခန်းတွင် ဤဗုဒ္ဓရှိကြပါသဖြင့် အားလုံး တန်းတူစွာ ပါဝင်သင်ကြားအောင်မြင်စေပါ။

■ ■ ■

သင်ခန်းစာ (၄)

လေ့လာသင်ယူရန်အတွက် သင်ကြားပေးခြင်း (Teaching for learning)

သင်ခန်းစာ၏ပည့်ဆုံး ။ ။ ဤသင်ခန်းစာအဆုံးတွင် သင်တန်ကြီးကြပ်သူသည် ...

- သင်ခန်းစာနှင့်ပတ်သက်ပြီး တွေးတော်ခြင်းအတတ် (thinking skills) ကိုဖန်တီးတတ်ရန်။
- စာသင်ကြားပေးသောအချိန်တွင်လည်း ပြန်လည်အသုံးချခိုင်ရန်။

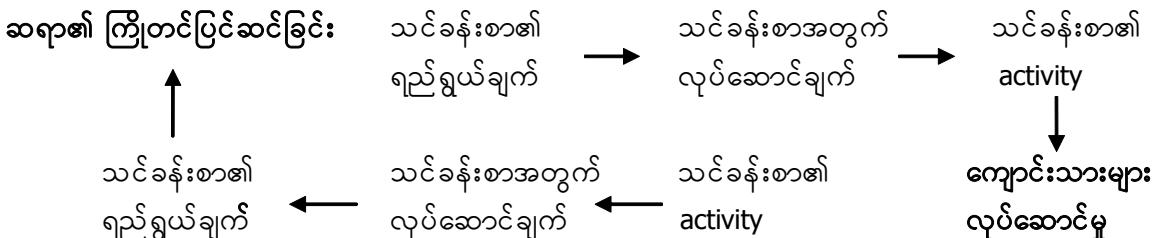
ကောင်းသောသင်ကြားပေးမှု၏ရပ်စာ၏ကောင်းသောသင်ယူမှုပေါ်တည်း။

A: သင်ယူခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက် (Learning objectives, tasks and activities)

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျောင်းသားများအား မည်သည့်အရာများကို သင်ယူတတ်မြောက်သွားရန် အလိုဂျိပါသနည်း။ သင်ယူတတ်မြောက်ခြင်းသည် အလွတ်မှတ်မိခြင်း၊ လိုက်ဆို လိုက်လုပ်ခြင်းသာမဟုတ်ပေါ်။ ကျောင်းသားများကိုယ်တိုင် တွေးတော်လုပ်ဆောင်ခြင်းများလည်း ပါဝင်ပါသည်။ စာသင်ကြားပေးရန်အတွက် ပထမဦးဆုံးအစဉ်မှာ သင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ရှင်းလင်းစွာနားလည်ရပါမည်။

ဘာသာရပ်တစ်ခုလုံးအတွက် ပြင်ဆင်ခြင်း၊ သင်ခန်းစာတစ်ခုလုံးအတွက်ပြင်ခြင်း (သို့) activity တစ်ခု စာအတွက်သာပြင်ဆင်ခြင်း၊ မည်သို့အတွက်ပြင်ဆင်ခြင်းဖြစ်ဖြစ် လမ်းပြေားကြပ်သူအနေနှင့် မည်သို့လုပ် ဆောင်ရမည်ကို ဖော်ပေးပါသည်။ မိမိကိုယ်ကို ပထမဦးဆုံးမေးရမည့် မေးခွန်းမှာ ...

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျောင်းသားတွေဟာ သင်ခန်းစာ (သို့) activity ကိုသင်ယူပြီး ရလဒ်အနေနဲ့ ဘာတွေလုပ်ဆောင်တတ်မြောက်သွားမလဲ ...

ကျွန်ုပ်တို့သည် နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့်သင်ယူကြသည်ကို သိရှိပြီးသားဖြစ်သည်။ ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အတုယ်ခြင်းအားဖြင့် လက်တွေ့လုပ်ခြင်း၊ စမ်းသပ်လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ စသည်ဖြင့် တွေးတော်ခြင်းအတတ် thinking skills အဆင့်အမျိုးမျိုးစီနှင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် လေ့လာသင်ယူကြသည်။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်များမှ BS Bloom ဖန်တီးခဲ့သော သင်ကြားခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို လေ့လာကြည့်ကြပါစိုး။

ယင်းသည် လေ့လာသင်ယူသောအရာများမှ အချက်လက်များကို ကျွန်ုပ်တို့ လုံးလုံးနားလည်ရန်လိုအပ်ပြီး လက်တွေ့တွင်လည်း ပြန်လည်၍အသုံးပြန်ရန်အတွက် ပညာအဆင့် အမျိုးမျိုး၏ ပုံစံကို ဖော်ပြပေးပါသည်။ ဆရာများအား သင်ယူခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို သိစေရန်လည်းကောင်း၊ မိမိကျောင်းသားများ၏ လေ့လာသင်ယူမှု အတတ်ပညာပိုမိုတိုးတက်အောင် မည်သို့မည်ပုံ စီမံရမည်ကိုလည်းကောင်း၊ လမ်းပြသောအချက်များကို ယနေ့ထိကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန်၍ ကျင့်သုံးနေဆဲဖြစ်သည်။

Bloom's skill levels

၁။ အောက်တွင် Bloom's skill levels ကိုပေးထားပါသည်။ ယင်းတို့သည် အစဉ်အလိုက်မရှိကြပါ။ ၄င်းတို့ကို

အောက်ဆုံးအဆင့်မှ အမြင့်ဆုံးအဆင့်သို့ ပြန်လည်ပြီး စီပေးပါ။

Higher level skills

Knowledge	- အချက်အလက်များကို အသေးစိတ်သိခြင်း။	1.
Evaluation	- သုံးသပ်ပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း။	2.
Analysis	- လျှောက်ဆိုင်ရေးခြင်း။	3.
Comprehension	- အချက်အလက်များကို နားလည်ခြင်း။	4.
Application	- သင်ယူပြီးပြန်လည်အသုံးချခြင်း။	5.
Synthesis	- မိမိတတ်ထားသောအရာကိုမြှုပြုပြီး အခြေအနေသစ်တွင် အသစ်သောအရာကို ဖန်တီးခြင်း။	6. Knowledge - အချက်အလက်များကို အသေးစိတ်သိခြင်း။

Lower lever skills

J။ သင်၏အဖြောက် ပေါ်မှပြန်ဆန်းစစ်ပါ။

- ပေါ်မှတွင်ရှိသော ကော်လု (၁) တွင် စဉ်းစားခြင်းအဆင့်ကိုပြပါသည်။
- ကော်လု (၂) တွင် ထိအဆင့်များအတွက် လိုအပ်သောပညာများကို နမူနာပေးထားပါသည်။
- ကော်လာ (၃) တွင်မှ သင့်လျော်ရာအဆင့်ကိုမြှုပြန်အတွက် ဆရာကချမှတ်ထားသောမေးခွန်းများနှင့် လုပ်ဆောင်မှုများအတွက် နမူနာပေးထားပါသည်။

အကယ်၍ သင်၏အဖြောက်မြားနားနေပါကလည်း မဖို့ရိမ်ပါနှင့်။ ယင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး activities များစွာပါရှိကာ၊ အခြားသောသင်ခန်းစာမျက်လည်း ဤမတူသောအဆင့်များကို ပိုမိုနားလည်စေပါမည်။

Bloom ၏ပညာရေးနှင့်ရာဂုဏ်သုတေသနပုဂ္ဂိုလ်ပုံ၊ (Bloom's structure of educational objectives)

	လိုအပ်သောအတတ်များ (Skills)	မေးခွန်းများနှင့် လုပ်ဆောင်မှုများ
Evaluation	<p>သုံးသပ်ပြီးဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း။ ဥပမာ</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ အကြံများကိုဖလှယ်ခြင်း။ ■ သက်သေများကို အတည်ပြုခြင်း။ ■ အကြောင်းရင်းခိုင်လုံစွာဖြင့် ငြင်းခံခြင်း၊ ကိုအခြေခံပြီး ရွေးချယ်မှုများကိုလုပ်ခြင်း။ 	<p>သင်မည်သို့ထင်မြင်ပါသနည်း။</p> <p>မည်သို့ - (ဥပမာ-မည်သို့အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိပါသနည်း။)</p> <p>ဆွေးနွေးခြင်း၊ သုံးသပ်ခြင်း၊ စစ်ဆေးခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊</p>
Synthesis	<ul style="list-style-type: none"> ■ မိမိ၏ အသိပညာများဖြင့် ကြိုဆစွာ အသုံးချခြင်း။ ■ ဧရိယာအမျိုးမျိုးမှ အတွေးအခေါ်များကို ဆွေးနွေးခြင်း။ ■ ပြသေနာများကို ဖြေရှင်းခြင်း၊ အဖြေကိုရှာခြင်း။ ■ ခန့်မှန်းခြင်း၊ အတွေးသစ်များရှိခြင်း။ 	<p>သင်တတ်နိုင်ပါသလား။ သင်မည်သို့ထင်ပါသနည်း။</p> <p>အကယ်၍ (-----) လျှင် မည်သို့ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း။</p> <p>ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ခန့်မှန်းချက်ထုတ်ခြင်း၊ ပုံစံဖော်ခြင်း၊ တီထွင်ခြင်း၊ စိတ်ကူးခြင်း၊ ဖြေရှင်းခြင်း။</p>

Analysis	<p>ပုံစံနမူနာကိုကြည့်ပြီး ပြသုနာများကိုဖြေရှင်းတတ်ခြင်း။ ဥပမာ -</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ဖြစ်ပျက်ခြင်းနှင့်အကြောင်းအရင်းများ။ ■သင်ယူခြင်းအတွက် စီစဉ်ဖွံ့ဖည်းပေးခြင်း။ ■ပတ်သက်ပါဝင်မှုကို အသိအမှတ်ပြခြင်း။ 	<p>အဘယ်နည်း။ အဘယ့်ကြောင့် နည်း။ (ဖြစ်နိုင်သောအခြေအနေရပ်ကို ဖြေပေးပါ။)</p> <p>ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း၊ ခွဲခြားဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ နှိုင်းယဉ်ခြင်း၊ ခြားနားမှုကိုရှာခြင်း။</p>
Application	<p>သင်ကြားသမျှကိုလက်တွေ့အခြေအနေ တွင် ပြန်လည်အသုံးချခြင်း။</p> <ul style="list-style-type: none"> ■နည်းလမ်း၊ ယဉ်ဆောင်ရွက် (သို့) အတွေးအခေါ်များကို ဥပမာများနှင့် အသုံးချခြင်း။ 	<p>မည်သို့နည်း။</p> <p>သရပ်ပြမှုကို အသုံးချခြင်း၊ တွက်ချက်ခြင်း၊ ပုံဖော်သရပ်ပြခြင်း။</p>
Comprehension	<p>အချက်အလက်များကိုနားလည်ခြင်း။</p> <ul style="list-style-type: none"> ■အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်ခြင်း။ ■အကြောင်းအရင်းကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပေးခြင်း။ ■နည်းစနစ်များကို နားလည်ခြင်း။ 	<p>အဘယ်နည်း။ မည်သည့်နေရာနည်း။</p> <p>မည်သူနည်း။ မည်သည့်အရာများနည်း။ (မိမိနားလည်သောအရာများကို ဖော်ပြဖြေကြားပေးပါသည်။)</p>
Knowledge	<p>အချက်အလက် တိတိကျကျကိုသိရှိခြင်း။</p> <ul style="list-style-type: none"> ■နေ့ရက်၊ နေရာနှင့် အချိန်ကာလကို သိခြင်း။ ■အဓိကအတွေးအခေါ်များကို သိရှိခြင်း။ ■သင်ခန်းစာ ဘာသာရပ်၏ အကြောင်းအရာများကို သိရှိခြင်း။ 	<p>အဘယ်နည်း။</p> <p>ဘယ်နေရာနည်း။</p> <p>မည်သူနည်း။</p> <p>(ဖြစ်ပ်မှန်များ) ဖော်ပြသည်။</p> <p>အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုသည်။</p>

B: ပင်ယူခြင်း (Learning Task)

ကျောင်းသားများသည် အဆင့်အမြင့်ဆုံးသင်ယူမှုများမှ သူတို့၏အတတ်ပညာကို တိုးမြှင့်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ သူတို့နှင့်ထိတွေ့နေသော ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် အပ်စပ်လျော်ညီအောင် ကျင့်သုံးနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ထို့အပြင် လူတို့သည် မိမိတို့၏အတွေ့အကြုံများမှ အဓိပ္ပာယ်ကိုသိရှိခြင်း၊ အရာနှစ်ခုဆက်စပ်မှုများမှ ဆက်သွယ်မှုများကိုတွေ့ရှိခြင်း၊ လောကကြီး၏ ဖြစ်ပျက်လုပ်ဆောင်မှုများကိုကြည့်ပြီး အတွေးများရှိလာခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာအနေဖြင့် စာသင်ကြားမှုအတတ်ပညာအနေနှင့် သင်ပြရာတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ၊ သင်ကြားရမည့်ရည်ရွယ်ချက်များ၊ လုပ်ဆောင်ရမည့်အလုပ်များ Task၊ သင်ကြားရာတွင် အထောက်အကြပ်လုပ်ဆောင်ရမည့်အလုပ်များ activities သည် အထက်ပါအချက်များကို လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် ဖေးမခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တစ်ချို့သောကျောင်းနှင့် စာသင်ခန်းများတွင် အသိပညာနှင့် နားလည်မှုပညာကို ရေးရှုထားသောစာသင်နည်းကို ကျင့်သုံးနေဆဲပင်ဖြစ်သည်။ ပိုမြီးအဆင့်မြှင့်သောသင်ယူနည်းမှ သင်ယူနိုင်ရန်အတွက် ဆရာအနေနှင့် ပိုမိုခက်ခဲသောအလုပ်များကို Task ကိုဖန်တီးပေးခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများကို ဖေးမနိုင်ပါသည်။

- ပိုမိုမြေသောအဆင့်မှ နောက်တစ်ဆင့် သင်ခန်းစာကိုတည်ဆောက်သွားခြင်း။
- ကျောင်းသားများသိပြီးသောအရာများကိုမြှို့ပြီး သင်ကြားသွားခြင်း။

ယင်းအချက်များသည် အသစ်သောသင်ကြားမှုများမှ လက်တွေ့သောသင်ယူမှုများသို့ ဆက်စပ်နိုင် ရန်အ

တွက်၊ အသစ်အဆန်းဆိုသောအတွေးများ ဖန်တီးပေးပါသည်။ ဤအဆင့်မြင့်သောသင်ကြားမှုများကို ကျောင်းသားကြီးများအတွက်သာမက ကလေးကယ်များအတွက်လည်း တွေးခေါ်ခြင်း၊ ရူးစမ်းခြင်းနှင့် ကစားမှုများမှ မိမိတို့နှင့် ဆက်စပ်နေသောဝန်းကျင်ကို လျှော့ညီစွာနေထိုင် ဆည်းပူးတတ်ဖို့ ပို့ဆောင်ပေးပါသည်။ ရောထွေးခြင်းနှင့်လျှော့ညီအောင် နှိုင်းယူဉ်ခြင်းသာသာရပ်နှင့် သင်ခန်းစာအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများဆိုသော ခေါင်းစဉ်ရောက်လျှင် သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်များအတွက် ပုံစံနည်းကို အသေးစိတ်လေ့လာသင်ကြားရပါလိမ့်မည်။ ယခုအတွက်မှာမူ သင်ယူရန်အတွက် အလုပ် Task နှင့် လုပ်ဆောင်မှုများ activities ကိုသာ လေ့လာသွားပါမည်။

၃။ ရောထွေးခြင်းနှင့် ပျော်ညီဒေါ်နှိုင်းမှုပုံခြင်း။ (Mix and Match)

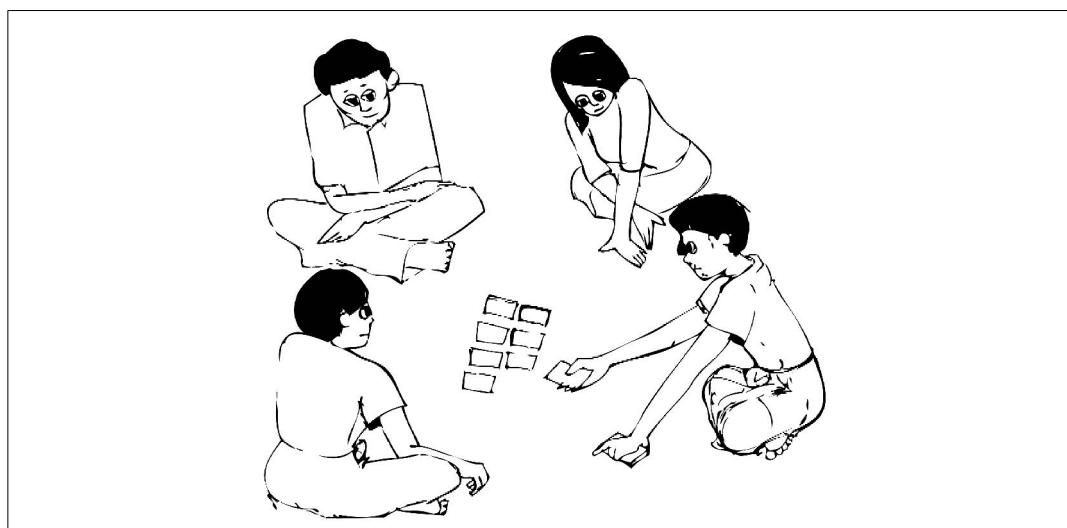
အဖွဲ့ ဖွဲ့ပါ။ အဖွဲ့တိုင်းတွင် Bloom's level ၅၏ ကတ်ထူကြီးကြီးတစ်စုံနှင့် learning task တစ်စုံစိတ်ကို ဝေထားပေးပါ။ ကတ်သေးသေးလေးများကိုရောလိုက်ပြီးမှ အဖွဲ့ဝင်များသို့ ဝေပေးပါ။

- ကတ်ထူအကြီးများကို အစဉ်လိုက် စီချခိုင်းပါ။
- အဖွဲ့ဝင်များသည် ကုပ်ပြားကယ်လေးများကိုကောက်ယူစေပြီး၊ လုပ်ဆောင်ရမည့်အချက်များ Task ကို ဖတ်ပေါ်။ ဆွေးနွေးပြီး သင်ကြားခြင်း၏အဆင့် Bloom's level နှင့် ကိုက်ညီသောအချက်များကို ရွေးချယ်ပြီး ပေးထားသောအဆင့်နှင့် ကိုက်ညီစေခြင်းနှာ သွား၍ထပ်ထားပေးပါ။
- မိမိ၏အဖွဲ့လုပ်ဆောင်ပြီးလျှင် အခြားအဖွဲ့များလုပ်ဆောင်ထားသောလုပ်ရပ်များကို သွားကြည့်ပါ။
- မိမိအဖွဲ့၏လုပ်ဆောင်သောရလဒ်နှင့် အခြားသောအဖွဲ့လုပ်ဆောင်သောရလဒ်မှ ကွာခြားချက်များကိုတွေ့လျှင် ယင်းအဖွဲ့အား မည်သည့်အကြောင်းရင်းများကြောင့် ဤကဲ့သို့ နှိုင်းယူဉ်စီချထားရသနည်းဆိုသည်ကို မေးပေးပါ။
- ပြီးလျှင် အခြားအဖွဲ့မှလုပ်ဆောင်ထားသောအရာများကို သင့်အဖွဲ့အနေနှင့် မှန်သည် မမှန်သည်ကို ချင့်ပြီး လက်ခံသည်။ လက်မခံသည့်ကိုလဲ ဆန်းစစ်ပါ။ ပြီးမှ မည်သည့်အတွက် လက်ခံသည်၊ လက်မခံသည် ကို လေ့လာပါ။ မိမိအဖွဲ့မှလုပ်ဆောင်ထားသောအရာများကို အပြောင်းအလဲလုပ်ရန် အစီအစဉ်ရှိပါသလား။

၄။ ပြန်ဆောက်ခြင်း (Review)

မည်သည့် တတ်မြောက်ခြင်းအဆင့် (Skills levels) ကို ရောထွေးခြင်းနှင့် လျှော့ညီအောင်နှိုင်းယူဉ်ခြင်း (Mix and Match activity) တွင် သင်အသုံးပြုသွားမည်နည်း။ (Mix and Match activity) ကို စဉ်းစားပါ။ ယင်းကို လုပ်ဆောင်ရန် အချက် (၅) ချက်ရှိသည်။

- မည်သည့်တွေးတော်ခြင်းအဆင့်ကို မည်သို့သောလုပ်ဆောင်ချက်က ထောက်ခံပါသနည်း။
- အဖွဲ့နှင့် ဆွေးနွေးပေးပါ။
- မိမိလုပ်ဆောင်သောအလုပ်ကို မိမိဘာသာအမှတ်ပေး ပေးပါ။

C: ပို့ဆောင်ရွက်မှုပျော်ရှုံးပေးသားခြင်း (Writing learning tasks)

ပြီးခဲ့သောသင်ခန်းစာမှ Bloom ၏ ပညာရေးဆိုင်ရာရည် ရွယ်ချက်များ၏ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံဆိုလော ခေါင်းစဉ်၏အောက်တွင် ညာဖက်စာမျက်နှာတွင်ပါရှိသောမေးခွန်းများနှင့် လုပ်ဆောင်ရမည့်အရာများကိုသုံးပြီး Bloom ၏ အဆင့်ဆင့်လော ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံကိုရေးချပေးပါ။

မိမိသင်ကြားပေးသားမည့် ကျောင်းသားများ၏ အဆင့်၊ ခေါင်းစဉ်၊ အတန်း၊ ဘာသာရပ်များကို ရေးချပါ။ ပြီးလျှင် မိမိ၏အဖော်နှင့်လဲလှယ်ပြီး၊ တစ်ဦးစီ၏ လုပ်ဆောင်ထားသောအချက်များကို လေ့လာပါ။ ထို့နောက် တစ်ဦးခြင်းစီ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များ မည်မျှကောင်းကြာင်း၊ မည်မျှထပ်၍ ကြိုးစားရန်လိုသေးကြာင်းကို အောက်ပါပေးထားသော အချက်များဖြင့် ပေဖန်ပေးပါ။

- အဆင့်တစ်ဆင့်အတွက် လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ရပ်သာရှိခြင်း။
- မိမိ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များသည်လည်း၊ မိမိအဖော်၏ လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် ဆက်စပ်နေခြင်း။
- လုပ်ဆောင်မှုများသည်၊ ကျောင်းသားများ၏ အတန်း၊ အဆင့်နှင့် ကိုက်ညီခြင်း။
- လုပ်ဆောင်မှုများသည် ရှင်းလင်းနေပြီး နားလည်လွယ်ခြင်း။

ပြောင်းလဲမှုလုပ်ပေးပါ။ သင့်လုပ်ဆောင်မှုများကို တိုးတက်အောင် လုပ်ရန်လိုသေးသည်ဟုထင်လျှင် အပြောင်းအလဲများကို လုပ်ပေးပါ။ မိမိလုပ်ဆောင်ထားသောဥပမာဏများကို နံရံပေါ်တွင်ကပ်ပြီး အခြားသော သင်တန်းကြိုးကြပ်သူများ၏လုပ်ဆောင်ချက်များကိုလည်း ကြည့်ရှုလေ့လာပါ။

အောက်ပါပေါ်သေားကွက်အတွင်း၌ အထက်တန်းကျောင်းသား၊ အတန်းကြိုးကျောင်းသားများအတွက် ပထဝီ(သို့) ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဘာသာရပ်ကို ဥပမာအနေနှင့်ပေးထားပေးပါသည်။

Knowledge	- အရှေ့တောင်အာရာတွင် အသက်ရှင်ရန်အတွက် (မျိုးတုံးလုန်းပါး) အန္တရာယ်ရှိနေသော တိရိစ္ဆာန်သုံးမျိုး၏ အမည်ကို ရေး/ပြောပြုပါ။
Comprehension	- ယင်းစာပိုဒ်တွင်ပါသည့် အသက်ရှင်ရန်ဆိုသောအဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းပြပေးပါ။
Application	- ယင်းတိရိစ္ဆာန်သုံးမျိုးမှ တစ်မျိုးကိုရွေးထုတ်ပေးပြီး မည်သို့ မည်ပုံ အန္တရာယ်သက်ရောက်နိုင်သည်ကို ရှင်းပြပါ။
Analysis	- ထိုင်းနိုင်ငံတွင်ရှိသောဆင်များကို မည်သို့ ဆက်ဆံကျွေးမွှေးထားသည်ကို လျှော့ညီစွာအကြောင်းရှင်းများနှင့် လေ့လာပေးပါ။
Synthesis	- ဆင်များကိုကာကွယ်ရန်အတွက် အဆိုပြုချက် လျှောက်တင်ချက်အတွက် ပုံစံဆွဲပေးပါ။
Evaluation	- ထိုင်းနိုင်ငံတွင်ရှိသောဆင်များကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်းအမှုသည် မည်မျှ အောင်မြင်မှုရှိပါသနည်း။

မှတ်ချက်။ အမြင့်ဆုံးအဆင့်အတွက် အနိမ့်ဆုံးအဆင့်လည်း ပါဝင်ရပါသည်။ ဆင်ကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေး၏အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိ မရှိကို ပြန်လည်သုံးသပ်နိုင်ရန် (Evaluation) အတွက် သင်သည် နည်းလမ်းများကို (Analysis) မလုပ်ခင်တွင် လိုအပ်ချက်များကို ဥပမာပေးကာ ဖော်ပြရပါမည်။

■ အမြင့်ဆုံးအဆင့်အတွက် လုပ်ဆောင်မှုများသည် ရှုတ်ထွေးခက်ခဲခြင်းမှ ကင်းဝေးရပါမည်။ ကျောင်းသားများ လုပ်ဆောင်ချက်များကိုလုပ်တတ်ရန်အတွက် အချက်အလက်များကို နားလည်သောပေါက်ရပါမည်။

D: ပင်ခန်းစာအတွက် ပူးမှုပြုမှုပျော် (Learning Activities)

၁။ Brainstorm

■ သင်ခန်းစာအတွက် လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း (Analysis) အဆင့် (သို့) အထက်ကို ရွှေးချယ်ပေးပါ။

■ ကျောင်းသားများလုပ်ဆောင်ရမည့် အရာများကို တွေးတော် နိုင်ရန်အတွက် ဆရာအနေနှင့် ကျောင်းသားများကို နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးစဉ်းစားဖော်ရန် စွမ်းဆောင်ပေးပါ။

Method file. G. Group work for brainstorm technique
ကိုကြည့်ပါ။

Brainstorm rules

- ဖြစ်နိုင်သောအရာကိုသာတွေးခြင်း။
- အရည်အတွက်သာမဟုတ်၊ အရည်အချင်းကိုလည်းကြည့်ခြင်း။
- ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းကို မပြုလုပ်ခြင်း။
- တိတွေ်ဆန်းစစ်ခြင်းကို ဦးစားပေးခြင်း။

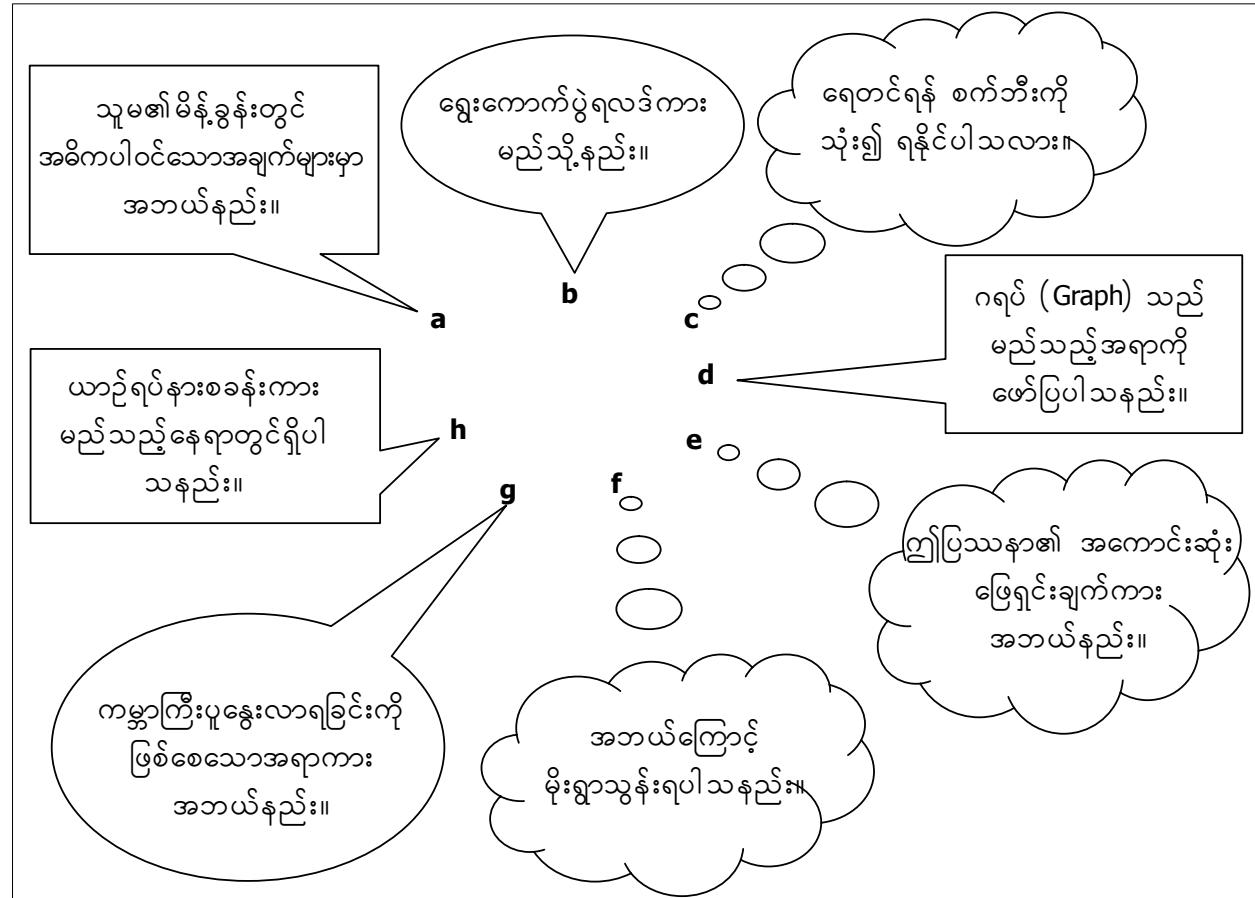
၂။ ရှိဖန်တီးစေခြင်း (Develop an Idea)

- အဖွဲ့ ဖွဲ့ပေးပါ။ Brainstorm လုပ်ရန်အတွက် အကြိုကောင်းတစ်ခုကိုရွှေးချယ်ပေးပါ။ ပြီးလျှင် သတ်မှတ်ထားချက်များနှင့် တာဝန်များကိုလည်းဖော်ပြပေးပါ။
- မိမိတို့လုပ်ဆောင်ကြီးဆထားသောအရာများကို ပုံစံကားချပ်ကြီးတွင်လည်းကောင်း၊ မြင်နိုင်သောအရာများဖြင့် ပုံဖော်ရှုပြပေးပါ။
- သင်၏အကြိုဉာဏ်များကို အတန်းထဲတွင်ပြန်လည်ဆွေးနွေးပေးပါ။

E: ပေးချွဲးပျော် သုံးခြင်း (Using questions)

၁။ အဖွဲ့လိုက် (သို့) အတန်းလိုက် ဆွေးနွေးပါ။

- အဘယ်ကြောင့် မေးခွန်းကို မေးပါသနည်း။

- အထက်ပါမေးခွန်းများကိုဖြေနိုင်ဖို့ရာ မည်သို့အဆင့်ရှိသော တွေးတော်ခြင်းများလိုအပ်ပါသနည်း။

၂။ မေးခွန်းပျော်စီးခြင်း (Making question)

အောက်ပါစာပိုဒ်များကို ဖတ်ပါ။ ဖတ်ပြီးသောအခါ...

- မေးခွန်း နံပါတ် (၁) နှင့် (၂) မှ ဆွေးနွေးမှုများသည် Bloom၏ တည်ဆောက်ထားသော မည်သည့်အဆင့် ကို ဆွေးနွေးထားပါသနည်း။
- စာပိုဒ်ကိုအခြေခံပြီး အဆင့်လေးဆင့်ရှိသောပုံစံအတိုင်း မေးခွန်းများကို ဖန်တီးပေးပါ။
မေးခွန်းများကိုဖန်တီးနိုင်ရန်အတွက် Method file C. Open and close question တွင်ကြည့်ပါ။

အန္တရာယ်နှင့်ရှင်သုတေသနပြည့်သစ်တော်

ကမ္မာတစ်ဝန်းရှိလူများသည် သစ်တော်ကိုချုပ်လျှော့သုံးဖြန့်ကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့်ဆိုရသော အင်ဒိုနီးရား နိုင်ငံသည် လွန်ခဲ့သော ၁၉၅၀ မှစ၍ ယခုထိ မိမိ၏သစ်တော်ပမာ (၄၅) ရာခိုင်နှုန်းလောက်ပြန်းတီးခဲ့သည်။ ယခု တွင်လည်း သစ်တော်အကျယ်အဝန်း တစ်နှစ်လျှင် ဟက်တာ (၂) သန်းလောက်ကိုလည်း ခုတ်လှုကြလေသည်။ သစ်တော်ကိုမချုပ်လဲမှု လူများသည် မည်သည့်အရာကိုလုပ်နေသည်ကို မတွေးမိခြင်းသည်မှာ စမ်းနည်းစရာ ပင်။ လူတို့၏စိတ်ထဲတွင် သစ်ကိုရောင်းလိုက်လျှင် ငွေကိုရမည်ဆိုသောအတွေးများသာရှိနေပြီး ဤသစ်ပင်သစ်တော်များသည် လူတို့အတွက် အရာရာကိုပေးနေသည်ကို မတွေးမိတတ်ပေ။ သစ်တော်ဆိုသည်မှာ လူများ နေ့စဉ်စားသုံး နေသော တော်တိရှိနားများစွာ၊ မို့နှင့်အပင်များတို့၏ နေထိုင်ရာအိမ်ဖြစ်သည်။ တစ်ချို့သော သစ်ပင်၊ သစ်ဥ၊ သစ်ဖူများကို အေးဝါးအတွက်အသုံးပြုကြပြီး များရည်များကိုလည်း သစ်တော်များမှုရရှိပါသည်။ ယင်းအရာများသည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်စားသုံးဖို့ရန်လည်းကောင်း၊ နေ့စဉ်လိုအပ်သည့်အရာများဖြစ်သော ဆန် (သို့) အဝတ်အထည်များကို ဝယ်ရန်အတွက်၊ ရောင်းဝယ်လို့လည်းရပါသည်။ ထို့အပြင် သဘာဝဝန်းကျင်အတွက် ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝကို ထိန်းသိမ်းပေးရုံသာမက ကျွန်ုပ်တို့ နေ့စဉ်ရှုံးသွင်းသော အောက်စီဂျင်ဓာတ်ကိုထုတ်ပေးပြီး၊ ကာွန်းခိုင်အောက်ဆိုဒ်ကိုလည်း ပပျောက်စေရန် စပ်ယူပေးပါသည်။ မြစ်ချောင်းများမှုလည်း သစ်တော်များရှိနေသောကြောင့် သန့်ရှင်းကြသံလင် အေးမြုပါသည်။ အကယ်၍ သစ်တော်များမရှိပါက နေ၏အပူချိန်ကိုကာကွယ်မပေးနိုင်တော့သဖြင့် ရေများခန်းခြားကြ သွားမှုမည်။ သစ်တော်သည် မြေဆီလွှာကိုကြိုးကြုံစွာအတွက် အထူးထိန်းသိမ်းပေးပါသည်။ သစ်ရှက်ကြွောင်း မော်လာအဖြစ် တဖန်သုံးနိုင်ပြီး၊ သစ်ပင်၏အမြစ်သည်လည်း မြေမျက်နှာပြင်နှင့် မြေဆီလွှာကိုထိန်းသိမ်းပေါ်သည်။ သစ်တော်များမရှိလျှင် မိုးသိမ်းထိန်းသိမ်းထားပါ သည်။ သစ်တော်များမရှိလျှင် မြေဆီလွှာကိုထိန်းသိမ်းပေးနိုင်စွမ်းမရှိသည့်အပြင် မိုးရေကိုလည်း ထိန်းသိမ်းထားနိုင်စွမ်းမရှိသောကြောင့် ရေးနှုန်းကို ပိုမိုလျင်မြန်စေပြီး၊ ရေကြီးခြင်းကိုဖြစ်ပေါ်စေပါ သည်။ ထိုရလဒ်များကြောင့် တစ်ချို့သောနေရာတွင် ရေမှာအလွန်ရှားပါးနေပြီး (မိုးခေါင်နေပြီး) တစ်ချို့သောနေရာတွင် ရေကြီးနေရာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခင်က သစ်ပင်အမြောက်အများရှိခဲ့သောကြောင့် မြန်ဆန်စွာ သစ်တော်ပြန်းတီးရပါသည်။ ထို့အပြင် ခုတ်လှုလိုက် သော သစ်ပင်များအစား သစ်ပင်အသစ်ကို ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိသည့်အတွက် လွှာတီးခေါင်များဖြစ်နေပါသည်။

ဆွေးနွေးရန်

- သစ်တော်ကိုဆက်လက်ခုတ်ထွင်နေလျှင် မည်သို့ ဖြစ်ပျက်သွားနိုင်ပါသနည်း။
- သစ်တော်ခုတ်လဲခြင်းကို ထိန်းသိမ်းဖို့သင့်သည်ဟု သင်ထင်ပါသလား၊ မသင့်ဘူးဟုထင်ပါသလား၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ရှင်းပြပေးပါ။

Asking questions using wait time Method file B, why ask questions?

ဤလေ့ကျင့်ခန်းသည် မြန်ဖြန်ဆန်ဆန်လုပ်ရန်လိုအပ်သည်။ အကယ်၍မေးခွန်း၏အဖြေကိုမသိပါကလည်း ရှိပါစေ။

ဤလေ့ကျင့်ခန်းသည် မေးခွန်းများကိုဖြေဆိုရန် လေ့ကျင့်ခြင်း မဟုတ်။ မေးခွန်းမေးခြင်းကို လေ့ကျင့်ခြင်းသာဖြစ်သည်။

စောင့်ဆိုင်းသောအချိန် (Wait time)
ဆရာကမေးခွန်းကိုမေးပါ။ ပြီးလျှင် (၃) စက်နှုန်းစောင့်ပါ။ ဖြေဆိုရမည့်ကျောင်းသားကို မရွေ့ချယ်မို့ ၁ မှ ၃ ကို ခုပံ့နေးရေတွက်ပါ။

- စက်ဝိုင်းပုံစံ ဝိုင်းခိုင်းပါ။ တစ်လျှည်းစီအနေနှင့် သင်တန်းကြီးကြပ်သူက မတ်တပ်ရပ်နေကြသော ကျောင်းသားများ၏ စက်ဝိုင်းအလယ်တွင်သွားပြီး Forests မေးခွန်းများမှတစ်ခုကို မေးပေးပါ။
- သင်တန်းကြီးကြပ်သူသည် ဖြေဆိုမည့်သူကို မရွေးချယ်မှု အချိန်ကိုစောင့်ဆိုင်းပေးပါ။ (၃ စတုရန်းခန်း)
- ရွေးချယ်ခြင်းကိုခံရသောသူသည် လိုတိရှင်းကို ဖြေရပါမည်။
- ပြီးလျှင် နောက်တစ်ယောက်အား အဂိုင်း၏အလယ်တွင်သွားရပ်ပြီး မေးခွန်းကိုမေးပါမည်။ အယောက်တိုင်းအား မေးခွန်းကိုမေးပေါ်။

၄။ မေးခွန်းပျော်များနည်းပျော် (Questioning techniques)

- Method file B.Questioning technique ကိုလေ့လာပါ။ လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အသုံးဝင်မည့်ဟု သင်ထင်သော နည်းလမ်း (၃) ချက်ကို ရွေးချယ်ပေးပါ။ အဘယ်ကြောင့် နည်းဆိုသော မေးခွန်းကို ရေးထားပေးပါ။

F: ပက်တွေ့ပျော်ဆောင်ခြင်း (Practical task: Observation 3)

၁။ အတွေ့အကြီးသောဆရာကို (၄၅) မိနစ် – တစ်နာရီခန့် လေ့လာပါ။ မလေ့လာခင် ပယားကွက်အကြီးကြီးတွင် စိတ်ကူးပြီး ပုံဖော်ပေးပါ။

အသုံး	သရော်ပျော်ဆောင်ချက်	ကျောင်းသား၍ပျော်ဆောင်ချက်	တွေ့ဆောက်းစားခြင်းအတတ်ပျော်ဆောင်ချက်

အတန်းကိုလေ့လာနေစဉ်တွင် ပယားကွက်ပေါ်တွင် မှတ်စုလေးများကို အောက်ပါအတိုင်း ရေးထားပေးပါ။

- လူပူးမှုတစ်ခုစီတွင် သုံးစွဲသောအချိန်။
- ဆရာကဘာလုပ်ပါသနည်း။
- ကျောင်းသားက ဘာလုပ်ပါသနည်း။
- လိုအပ်သော တွေးတော်ခြင်းအဆင့်။

၂။ အတန်းပြီးသော် လုပ်ဆောင်ထားချက်များမှ အချက်အလက်များကိုကြည့်ပြီး သင်ခန်းစာကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ လေ့လာ (analyse) ပါ။

အသုံး	သရော်ပျော်ဆောင်သောအာ	ကျောင်းသား၍ပျော်ဆောင်သောအာ	တွေ့ဆောက်းစားခြင်းအတတ်ပျော်ဆောင်သောအာ
၁၀ မိနစ်	ခေါင်းစဉ်ကိုပြောပြီး ခြင်း။	နားထောင်ပြီး ခေါင်းစဉ်ကိုပြောပြုခြင်း။	အသိပညာ
၂၀ မိနစ်	သင်ခန်းစာစာအုပ်တွင် လေ့ကျင့်ခန်းများပေးခြင်း။	နှစ်ယောက်တစ်ထွဲလုပ်ဆောင်ခြင်း။	အသိပညာနှင့် နားလည်းသဘောပေါ်ကိုမူ

၃။ ပုံးသုတေသနပြုခြင်း

ယင်းလုပ်ရပ်သည် လုပ်ခဲ့သောသင်ခန်းစာ၏ အကြောင်းအား ဘာပြောပါသနည်း။

- သင်လေ့လာခဲ့သော သင်ခန်းစာမှ အဖြေ (၁) ခု၊ (၂) ခု ရှာပေးပါ။
- ဆရာသည် သင်ကြားလုပ်ဆောင်မှုကို အမြဲတမ်းပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်ပေးပါသလား။
 - ကျောင်းသားများသင်ယူမှုကို ဆရာက မည်သို့လုပ်ဆောင်ပေးပါသနည်း။
 - မည်သို့သောအရာတွင် ကျောင်းသားများတက်ကြပါသနည်း။
 - အဆင့်မြင့်သောတွေးတော်ခြင်းအတတ်ကို မည်သည့်နေရာတွင်သုံးပါသနည်း။ သင်၏ဆွေးနွေးမှုများကို အတန်းလိုက်ဆွေးနွေးပါ။

G: အကျဉ်းချုပ် (Summary)

- သင်ကြားမှုဆိုသည်မှာ ဘာသာရပ်ကိုသိရှိပေါ်ခြင်းဖြစ်သလို တွေးတော်ခြင်းကိုလည်း ဖန်တီးပေါ်သည်။
- စဉ်းစားခြင်းသည် အသစ်သောသင်ကြားမှုနှင့် ဆက်သွယ်ပေးရန်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။
- သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျောင်းသားများသည် သင်ခန်းစာသင်ယူပြီးနောက် ရလဒ်အနေနှင့် မည်သည့်အရာများကို တတ်မောက်သွားရမည်ကို ဆိုလိုပါသည်။
- အဆင့်မြင့်သောသင်ကြားနည်းသည် ကျောင်းသားများသင်ကြားပြီးသောအရာများကို စဉ်းစားခြင်းဖြစ်သည်။
- မေးခွန်းများ မေးခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများကို စဉ်းစားစေခြင်း။
- မေးခွန်းသည် စဉ်းစားတွေးတော့မှုအဆင့်ဆင့်ကိုတတ်ကြောင်း နားလည်ပေါ်သည်။
- ဆရာက မည်သည့်အဆင့်ဖြင့် မေးခွန်းများကိုမေးရန် ပြင်ဆင်ပေးခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများ တွေးပေါ်မှုစွမ်းရည်ကို ပိုမိုတိုးတက်စေရန် အားပေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

H. Assessment task

၁။ (၄ ခ) (writing learning task) မှ သင်ရေးသားထားသော သင်ခန်းစာ၏ လုပ်ဆောင်မှု (learning task) များကို ပြန်လည်၍လေ့လာပေးပါ။ ယင်းလုပ်ဆောင်ထားသောလုပ်ရပ်များသည် သင်၏သင်ခန်းစာအတွက် အကျိုးရှိသည်။ ဖေးမပေးသည်ဟု သင်ထင်မြှင့်ပါသလား။ သင်တန်းသားများ ပြန်လည်လေ့လာရန်အတွက် ရေးချုပြီး လိုအပ်သည်များကိုဖြည့်စွက်စေခြင်းအားဖြင့် တိုးတက်မှုများကို ဖန်တီးပေး၍ရပါသည်။

၂။ အမျိုးမျိုးသောတွေးတော်ခြင်းများမှ အချက် (၃) ချက်မျှ ရွှေးချယ်ပေးပြီး ကျောင်းသားများ မည်သို့လုပ်ဆောင်ပြီး စီးရမည်ကို ရှင်းပြသည့် အကျဉ်းချုပ်များကို လုပ်ဆောင်ပေးပါ။ အောက်တွင် (၄ ခ) ပေးထားသော မေးခွန်းဥပမာ (၂) ချက်ကိုပေးထားပါသည်။

Comprehension (Survival) ရှင်သနခြင်း၏အဓိပါယ်မှာ အဘယ်နည်း။ (၄ဦးမိန္ဒၢ)

- ၁။ ကျောင်းသားများသည် မိမိရေးချထားသောအရာများကို အချင်းချင်းပြန်လည်နှိုင်းယဉ်းကြပြီး ရှင်းပြချက်များကိုတူတူလေ့လာကာ သဘောတူညီချက်များကိုရယူပါ။
- ၂။ ဆရာသည်ကျောင်းသားများကို စောင့်ဆိုင်းခြင်း (wait time) ကိုသုံးရန်အတွက် သတိပေးပါ။
- ၃။ အကျဉ်းချုပ်းဆွေးနွေးခြင်းနှင့် သဘောထားဖလှယ်ခြင်းများကို လုပ်ဆောင်စေပါ။
- ၄။ သဘောတူညီချက်များကို ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် ရေးချုပေးပါ။

Analysis – ထိုင်းနိုင်ငံရှိ ဆင်တို့၏ဘဝအား မြိမ်းခြားကြပ်နေသည့် အဓိအကြောင်းရင်းကို ရေးချုပေးပါ။ (၂၅ မိန္ဒၢ်ခန်း)

၁။ ယင်းသတ္တဝါတို့၏ဘဝအား အန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်စေရန် ဖန်တီးပေးသည့်အကြောင်းရင်းများကို ကျောင်းသားများသိလောက် ဝေဖန်စဉ်းစားဖော်ပြခိုင်းပါ။

၂။ ဆရာ (သို့) ကျောင်းသားများသည် မိမိတို့၏အမြင်ကို ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် ရေးချေပေးပါ။

၃။ ဆရာသည်လည်း ရေးချထားသောအချက်များမှ မည်သည့်အချက်သည် ဆင်သတ္တဝါများအား ဖော်မည်ညွှန်းသည့်အချက်ဖြစ်သည်ကို ကျောင်းသားများအားရွေးထုတ်ဖြေစေပြီး မဆိုင်သောအချက်များကို ဖျက်လိုက်ပါ။

၄။ ဆရာက မိမိတို့ မသိသေးသော၊ ဆင်သတ္တဝါများအတွက် ဘေးဖြစ်စေသော အချက်များ ရှိ/မရှိ ကျောင်းသားများအားမေးပြီး၊ ရှိသေးလျှင် ထပ်မံ၍ဖြည့်စွက်ရေးပေးပါ။

၅။ ယင်းဘေးအဆွဲရယ်နှင့်ပတ်သက်၍ ရေးထားသောအချက်များကို ကျောင်းသားများ၏ သဘောတူ ညီမှုကို ရယူပါ။ (အင်တာနက်သုံးခွင့်ရှိလျှင် အဖြေကိုရှာနိုင်ပါသည်။)

၆။ ဆရာသည်လည်း ရေးချထားသောအချက်များကို အတည်ပြုစေပြီး လိုအပ်သည့်အချက်အလက်များ ကို ဖြည့်စွက်စေပါ။

၇။ အရုပ်စုံစွဲစေပြီး ဆင်တို့၏ဘဝလုံးမြို့မြို့အား မြိုမ်းပြောက်နေသည့်အချက်များအား အမြင့်ဆုံးမှ အနိမ့်ဆုံးသို့ စီရေးပေးပါ။

၈။ ကျောင်းသားတစ်ဦးချင်းစီအား ယင်းခေါင်းစဉ်နှင့်ပတ်သက်သည့် ခွဲခြမ်းစီတ်ဖြာမှုကို ရေးခိုင်းပါ။

■ ■ ■

သင်ခန်းစာ (၅)

အုပ်စုလိုက်လုပ်ဆောင်ခြင်း

(Group Work)

သင်ခန်းစာ၏ပည့်သွယ်သူ၏။ ။ ဤသင်ခန်းစာအခုံးတွင် သင်တန်းသားများသည် ...

- အုပ်စုလိုက်လုပ်ဆောင်သောအလုပ်၏ ရလဒ်ကို ရှင်းပြနိုင်ခြင်း။
- မိမိ၏စာသင်ခန်းတွင် ပြန်လည်၍အသုံးချခိုင်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

ကောင်းမွှုသော်၍ပြုသော်၍ (Good teaching) မြတ်ပေါ်၍ ကောင်းမွှုသော်၍ပြု၍ (Good learning) သော်၍။

သင်ခန်းစာ (၂) နှင့် (၃) တွင် ကျွန်ုပ်တို့လေ့လာခဲ့ရသည့်အတိုင်း ...

- ကျောင်းသားများသည် သူတို့ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ပိုမိုသင်ယူတတ်မြောက်သွားပါသည်။
- သူတို့ လက်တွေ့လုပ်ရှားရသောကြောင့် ကျောင်းသားများကို ပိုမိုတက်ကြွလုံဆောင်ပေါ်သည်။
- ကျောင်းသားများသည် မိမိတို့၏ နီးစပ်ရာဘဝနှင့်ဆက်နွယ်ပြီး လေ့လာခွင့်ရရှိသောကြောင့် ပိုမိုပြီးလုပ်ရှားတက်ကြွစွာ သင်ယူတတ်မြောက်ပါသည်။

သင်ခန်းစာ (၄) တွင် လေ့လာခဲ့ရသည့်အတိုင်း ဆရာများသည် ...

- မိမိသင်သော ဘာသာရပ်များကို ရှင်းလင်းပိုင်နိုင်စွာနားလည်ရမည်ဖြစ်ပြီး အဘယ်ကြောင့် ဤကဲ့သို့ နားလည်ရသနည်းဆိုသည်ကိုလည်း ရှင်းပြနိုင်ရပါမည်။ ဥပမာ - သင်ခန်းစာရည်၍သွယ်ချက်များ စသည်ဖြင့် ...
- ကျောင်းသားအသီးသီးတွင် မေးခွန်းများဖြင့်ပြည့်နှက်နေစေရန်အတွက် စာသင်လမ်းကြောင်းကို ခင်းပေးနိုင်ခြင်း။ ထို့အပြင် သူတို့လေ့လာသင်ယူသောအရာများကို ကွက်ကွင်းစွာမြင်တွေ့ကာ နားလည်နိုင်စေရန် အတွက် ဖန်တီးပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာနှင့် ကျောင်းသားသည် အတူတစ်ကွပ်းပေါင်းပြီး သင်ယူကြသည်။ ဆရာက နည်းစနစ်ကျွော့လမ်းခင်းပေးပြီး ကျောင်းသားများမှာ ကိုယ်တိုင်လေ့လာရှာဖွေလုပ်ဆောင်ရပါသည်။ တွေးတော်းစားနိုင်ခြင်းသည် နားလည်ခြင်းအဆင့်ကို ပိုမိုတိုးပွားစေသည်။ အတန်းထဲတွင် အတူတစ်ကွပ်းလုပ်ဆောင်စေခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများသည် သင်ခန်းစာကို ပိုမိုနားလည်ပြီး၊ တက်ကြွစွာ၊ စိတ်ဝင်စားစွာ ပါဝင်လုပ်ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

A: အုပ်စုလိုက်လုပ်ဆောင်ခြင်း (Using group work)

အဖွဲ့လိုက်လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော ဥပမာများကို ဤသင်ခန်းစာက ဖော်ပြပေးပါလိမ့်မည်။ ပြီးလျှင် အဖွဲ့လိုက်ကြီးပမ်းလုပ်ဆောင်ခြင်း၏ ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးကျိုးများကိုလည်း ခွဲခြားပေးပါလိမ့်မည်။

၁။ ပြန်လည်ပေါ်ပေါ်ခြင်း။

ဤသင်ခန်းစာအတွက် အောက်တွင်ပေးထားသောယေားတွင် မည်သည့်နည်းကိုသုံးခဲ့ပါသနည်း။ ယေားကွက်ထဲတွင် လျှော့ညီစွာ ဖြည့်ပေးပါ။

အုပ်စုလိုက်လုပ်ဆောင်ခြင်း	အသုံးပြုသောအရာများ	ဥပါဒ်
တစ်ဦးချင်း		
နှစ်ယောက်တစ်တွဲ		
(၃-၄) ယောက်တွဲ (အုပ်စုလိုက်)		
(၅) ယောက်အထက် (အုပ်စုလိုက်)		
တစ်တန်းလုံး		

၂။ အဖွဲ့နှင့်လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် မည်သို့သောအရာများအတွက် ကောင်းပါသနည်း။ အပ်စုအချယ်အစား ခြားနားစွာဖွဲ့ခြင်းသည်လည်းမည်သည့် သင်ကြားမှုအတွက် ကောင်းမွန်ပါသနည်း။ အပ်စုအချယ်အစားနှင့်ပတ်သက်ပြီး မည်သို့သော အဆင်မပြုများ ရှိနိုင်ပါသနည်း။ အတန်းအနေနှင့် တစ်ဦးချင်းစီလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရရှိသော ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုး များကို ဆွေးနွေးပြီး ရေးချေပေးပါ။

၃။ (၄ -၅) ယောက်တစ်ဖွဲ့စီဖွဲ့ပြီး အောက်မှုပေါ်ယောက်ကို ဖြည့်ပေးပါ။

အဖွဲ့ပွဲပုံ	အားသာဂျက်ပျော်	အားနည်းသာဂျက်ပျော်
တစ်ဦးချင်း		
နှစ်ယောက်တစ်တွဲ		
(၃-၄) ယောက်တွဲ (အပ်စုငယ်)		
(၅) ယောက်အထက် (အပ်စုကြီး)		
တစ်တန်းလုံး		

အဖွဲ့တိုင်း ယေားကွက်ထဲမှ အဖွဲ့ဖွဲ့ပုံ (၁) ခုကို အတန်းတွင်တင်ပြစေပြီး မိမိတို့နှစ်သက်စိတ်ဝင်စားသော မည်သည့်အချက်များကိုမဆို ဆွေးနွေးပါ။ အဖွဲ့ဖွဲ့ခြင်း၏ ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုးများကိုလည်း မှတ်တမ်းတင်ထားပေးပါ။

၄။ အောက်ဖော်ပြုခြင်း

- အပ်စုဖွဲ့ခြင်းကို မည်သည့်အချိန်ကာလတွင်သုံးလျှင် သင့်သည်/မသင့်သည်ကို ချင့်ချိန်တတ်ရန်။ အဘယ် ကြောင့် အပ်စုဖွဲ့ခြင်းသည် အရေးကြီးပါသနည်း။
- အပ်စုကိုလည်း အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းပေးရန် အဘယ့်ကြောင့်လိုအပ်ပါသနည်း။

B: အဖွဲ့ပိုက် ကြိုးပိုးပုံမောင်ရှုပျော်ရှုခြင်း။ (Setting and Managing group work tasks)

ဤအခန်းတွင် လေ့လာသွားရမည့်အရာများမှာ – အပ်စုခွဲခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ခွဲတမ်းချေပေးခြင်းနှင့် အကြောင်း အရာအချက်အလက်များကိုလည်း လျှော့ညီစွာ အကျိုးရှိစွာ ခွဲခြင်းနားလည်စေခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ သင်သည်လည်း အထက်ပါအကြောင်းအရာများ၏ ဒီဇိုင်းပုံစံများကိုလည်း ရှင်းလင်းစွာ ပုံဖော်ပြနိုင်ပါလိမ့်မည်။

၁။ အောက်တွင်ပေးထားသောအချက်များ (checklist) တွင် အပ်စုခွဲခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ချေပေးထားသော အချက်များကိုလေ့လာပါ။ ငြင်းပေးထားသောအချက်များမှာ ရောနောနေပါသည်။ သုံးယောက်တစ်ဖွဲ့ဖွဲ့ပြီး ထိုရောနော နေသောအချက်များကို အစဉ်အလိုက် ပြန်ရေးချေပေးပါ။ အဖြော်ရှုခြင်း တစ်ခုထက်မက ရှိနိုင်ပါသည်။

- သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများကို ပြင်ဆင်ခြင်း။
- ဥပမာပေးခြင်း။
- ကျောင်းသားများသည် အနှစ်ချုပ်ကို ရေးချေခြင်း။
- ကျောင်းသားများ အစိုကအချက်ကိုရေးချေခြင်း။
- ကျောင်းသားများအား သင်ကြားပေးမည့်အရာကို ရှင်းလင်းစွာသိရှိစေခြင်း။
- အချိန်အကန့်အသတ်ကို ချမှတ်ခြင်း။
- activity အတွက် ကြိုးတင်ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။
- အကြီးများပေးခြင်း (လိုအပ်လျှင်)
- အဆင့်ဆင့်သော အွန်းကြေားချက်ကို ရှင်းလင်းစွာပေးခြင်း။
- အဖွဲ့တိုင်းသုံးလှည့်လည်ပြီး တိုးတက်မှုများကို လေ့လာခြင်း။
- အဖွဲ့လိုက် ပြန်လည်တင်ပြခြင်း။
- အဖွဲ့လိုက် မည်သို့ပြန်လည်တင်ပြရမည်ကို တိုင်ပင် ဆုံးဖြတ်ခြင်း။

၂။ အထက်ပါအချက်များကို သူ့နေရာနှင့်သူ ခွဲခြားပေးပါ။ ခွဲခြားစိတ်ဖြေခြင်းကို ဥပမာအနေနှင့်ပေးရလျှင် ကြိုတင်ပြင် ဆင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပြီးလျှင် အမျိုးအစား ခွဲခြားခြင်းအဆင့်ဆင့်ကိုပြသည့်ပုံစံကို ဆွဲပေးပါ။

၃။ အတန်းထဲတွင် အပ်စုတိုင်း၏ လုပ်ထားသောပေါ်များကို လေ့လာပါ။ ယင်းလေ့လာချက်မှ အချက်အလက်ကိုမြှို့ပြီး၊ သင်၏ ကိုယ်ပိုင်ပေါ်များကိုဆွဲပါ။ သင့်အဖွဲ့၏ နောက်ဆုံးပုံစံပေါ်များကိုလည်း မှတ်တမ်းတင်ထားပေးပါ။

၄။ ပျော်နှော်နှော်

- အဘယ့်ကြောင့် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် (sequence) လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် အရေးကြီးပါသနည်း။
- အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း (categories) သည် အလုပ်ကိုမည်သို့ ဖေးမကူညီနိုင်ပါသနည်း။ ယင်းနှင့်ပတ်သက် သောအကြောင်းအရာများကို Method file D: Chart and organizers တွင်ကြည့်ပါ။

C: အုပ်စုဂိုဏ်ခြုံခြင်း (Forming Groups)

အပ်စုကိုဖွဲ့ခြင်းသည် အပ်စုလုပ်ကြီးပမ်းမှ (Group work) ကို အသုံးချသည့်ပညာတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ အပ်စုဖွဲ့နည်းအမျိုးမျိုးကို အောက်တွင်ပေးထားပါသည်။

နှစ်ယောက်တို့ (Pairs)

- ကျောင်းသားသည် မိမိနှင့်လုပ်ဆောင်မည့်အဖော်ကို ရွေးချယ်ခြင်း။
- တစ်ပတ် (သို့) တစ်ရက်အတွင်း အတူမတဲ့လုပ်ရသေးသောသူနှင့်အတူတူ အလုပ်ကို တဲ့ချုပ်လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- လူ (၃) ယောက်တစ်ဖွဲ့ဖွဲ့ကာ တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် ဆွေးနွေးခြင်း။
- ပိရမစ် - နှစ်ယောက်တစ်ဖွဲ့နှင့်လုပ်ဆောင်ရသောအလုပ်ပြီးလျှင် နှစ်ဖွဲ့သုံးဖွဲ့ပေါင်းကာ အပ်စုကြီးဖွဲ့ပေးပါ။

အုပ်စု (Groups)

- လူ (၄) ယောက် (သို့) (၅) ယောက် တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့ပြီး၊ စိတ်ကြိုက်အပ်စုဖွဲ့ပေးပါ။
- နံပါတ်စဉ် ၁-၂-၃၊ ၁-၂-၄ ကို တန်းစီနေသောသူများကိုရေပြီး (၁) ကိုရသောသူများ တစ်အပ်စု၊ (၂) ကိုရသောသူများ တစ်အပ်စု၊ (၃) ကိုရသောသူများတစ်အပ်စု၊ (၄) သယည်ဖြင့် ဖွဲ့ပေးပါ။
- ဘယ်ဘက်တွင် ထိုင်သောသူများတစ်အပ်စု၊ အစိမ်းရောင်အကြိုဝင်တိုးသားသူများတော်အပ်စု၊ နာမည်တွင် A-E စာလုံး ဖြင့်စသောသူများ စသည်ဖြင့် အပ်စုဖွဲ့ပေးပါ။
- ဆရာက အရည်အချင်းတူသောကျောင်းသားများကို အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့ပေးပါ။
- ဆရာက အရည်အချင်းခြားနားသော ကျောင်းသားများကို အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့ပေးပါ။
- ပိရမစ် - အပ်စုယုံနှစ်ဖွဲ့ကိုပေါင်းကာ အပ်စုကြီးအဖြစ်သို့ ဖွဲ့ပေးပါ။

၁။ နှစ်ယောက်တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့ပေးပါ။ အထက်တွင်ပေးထားသောအပ်စုဖွဲ့နည်းမှ မည်သည့်အပ်စုဖွဲ့နည်းသည် အောက်တွင်ပေးထားသောအခြေအနေများအတွက် မည်သို့အကျိုးရှိသည့်ကို အချင်းချင်းဆွေးနွေးပါ။ ပြီးလျှင် မိမိအဖွဲ့၏ စဉ်းစားတွေးခေါ်ချက်များနှင့် ဆွေးနွေးချက်များကို အတန်းထဲတွင် (သို့) အပ်စုတဲ့တွင် ပြန်လည်တင်ပြပါ။ အထက်မှ ပေးထားသော အပ်စုဖွဲ့နည်းများမှ အနည်းဆုံး နည်းလမ်း (၂) ခုကို ရွေးပေးပါ။ သင့်ထံတွင်ရှိသော အခြားသော အကြံကောင်းများကိုလည်း ထည့်သုံးနိုင်ပါသည်။ ယင်းအချက်များသည် အခြေအနေအတွက် မည်သို့အသုံးဝင်သည် ကို ရှင်းပြပေးပါ။

- အတန်းတွင်းရှိ ကျောင်းသားတစ်ဝက်ကျော်လောက်သည် ဆွေးနွေးခြင်းတွင် ဝင်ရောက်ဆွေးနွေးမှ မရှိကြပါ။
- တချို့သောကျောင်းသားများအတွက် သင်ခန်းစာသည် ခက်ခဲပါသည်။

- ကျောင်းသားများကို အဖွဲ့နှင့်စာလုပ်ခိုင်းလျှင် သူတို့သည် အတူအမြဲလုပ်နေကြအဖွဲ့နှင့်သာ လုပ်ကြသည်။
- သင်ခန်းစာဆွေးနွေးခြင်းတွင် ကျောင်းသားသုံးယောက်သာ အမြဲတမ်း ခြုံလှယ်နေသည်။
- အုပ်စုလိုက်ဖွဲ့ပြီး သင်ခန်းစာလုပ်လျှင် အချိန်အရမ်းကြောမည်ကို သင်က စိုးရိမ်နေရသည်။
- သူငယ်ချင်းတစ်အုပ်ကြားထဲတွင် ကျောင်းသားတစ်ယောက် (သို့) နှစ်ယောက် အမြဲတမ်း တစ်သီးပုဂ္ဂလဖြစ်နေသည်ကို သတိထားမိသည်။
- တချို့သောကျောင်းသားများမှာ ဤဦးငွေ့နေသည်။ ယင်းတို့က သင်ခန်းစာလွယ်ကူလွန်းသည်ဟု ယူဆသည်။
- ကျောင်းသား (၄) ယောက်သည် စာသင်ခန်း၏ အနောက်ဘက်တွင် အမြဲတမ်းထိုင်ပြီး စိတ်ဝင်စားမှုလည်း မပြုချေ။

၂။ အဖွဲ့အုပ်စုလိုပ်၍ အဆင်ပြနိုင်မည့် အခြားသောအခြေအနေများကို ထပ်စဉ်းစားပေးပါ။ ပြီးလျှင် သင့်အဖော် ကိုလည်း ပြောပြုပေးပါ။

D: အဗျာဂျို်ကျိုင်သောအုပ်ကိုပြန်ပျော်တင်ပြခြင်း။ (Reporting back from group work)

အုပ်စုလိုက်ဖြစ်ဖြစ်၊ နှစ်ယောက်တစ်ဖွဲ့ဖြစ်ဖြစ်၊ အတူတူလုပ်ဆောင်သောအလုပ်များကို ပြန်လည်တင်ပြခြင်း သည် စာသင်ကြားခြင်း၏ အရေးကြီးသောအချက်တစ်ရပ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

၁။ ဤသင်ခန်းစာတွင်ပြုလုပ်ခဲ့သော ပြန်လည်တင်ပြခြင်း Reporting back ကို ပြန်စဉ်းစားကြည့်ပါ။

■ မည်သည့်အတွက်ကြောင့် အရေးကြီးပါသနည်း။

■ မည်သည့်နည်းလမ်းများ၊ မည်သည့်အတတ်သော့တရားများကို ကျင့်သုံးခဲ့ပါသနည်း။

၂။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးသင်ကြားပေးခြင်း (Teaching each other) (၆) ဖွဲ့ ဖွဲ့ပေးပါ။ အဖွဲ့တိုင်းတွင် အောက်ပါအချက် လက်များကို ပေးထားပါသည်။

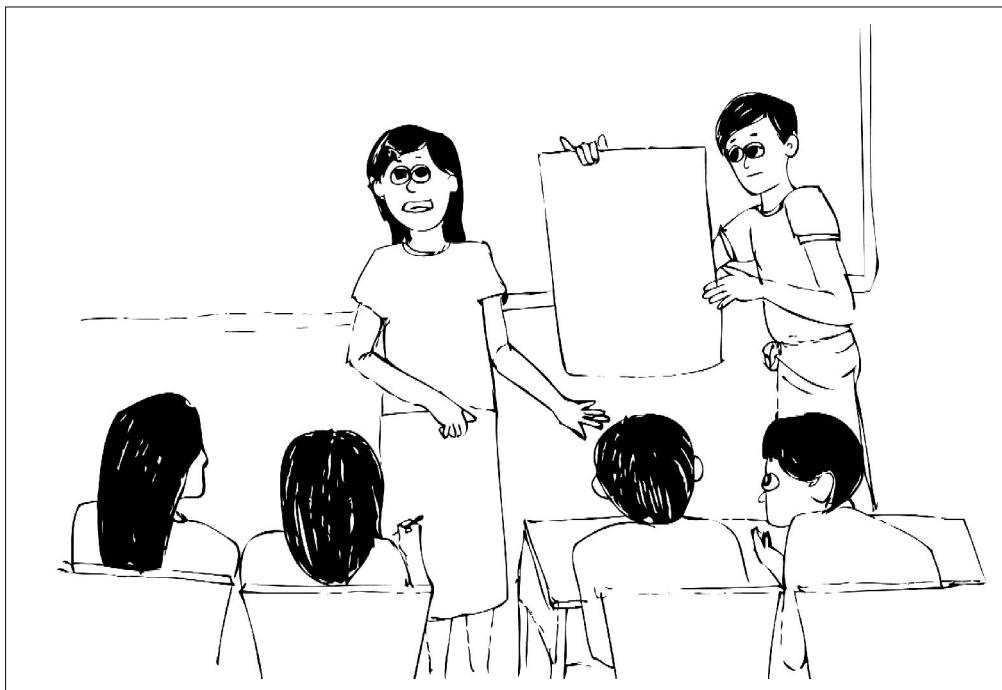
<p>ခေါင်းစဉ် - ၁</p> <p>အဖွဲ့လိုက်လုပ်သော အလုပ်များကို အဘယ်ကြောင့် ပြန်လည်တင်ပြရပါသနည်း။</p> <p>၁။ Brain Storm</p> <p>၂။ ပိုပြီးသိရှိနိုင်ရန်အတွက် နောက်တစ်မျက်နှာကိုဖတ်ပါ။</p> <p>၃။ အဓိကအချက်များကို အတိုချုံးပါ။</p> <p>၄။ ပြန်လည်တင်ပြခြင်းအတွက် စီစဉ်ပါ။ မေးခွန်းမေးနည်းကို သုံးပေးပါ။</p> <p>Methods file: Why ask question? ကိုကြည့်ပါ။</p>	<p>ခေါင်းစဉ် - ၂</p> <p>ကောင်းသော ပြန်လည်တင်ပြခြင်းသည်ကား မည်သို့နည်း။</p> <p>၁။ Brain Storm</p> <p>၂။ ပိုပြီးသိရှိနိုင်ရန်အတွက် နောက်တစ်မျက်နှာကိုဖတ်ပါ။</p> <p>၃။ အဓိကအချက်များကို အတိုချုံးပါ။</p> <p>၄။ ပြန်လည်တင်ပြခြင်းအတွက် စီစဉ်ပါ။ ယေားကိုအသုံးပြုပေးပါ။</p> <p>Methods file: Charts and organizers ကိုကြည့်ပါ။</p>
<p>ခေါင်းစဉ် - ၃</p> <p>စကားနှင့်ပြာနည်း (Verbal method)</p> <p>၁။ Brain Storm</p> <p>၂။ ပိုပြီးသိရှိနိုင်ရန်အတွက် Methods file: Teacher explanation မှ ရှင်းပြချက်ကို ဖတ်ပါ။</p> <p>၃။ အဓိကအချက်များကို အတိုချုံးပါ။</p> <p>၄။ ပြန်လည်တင်ပြခြင်းအတွက် စီစဉ်ပါ။ စကားပြောနည်းများကို အသုံးပြုပေးပါ။</p>	<p>ခေါင်းစဉ် - ၄</p> <p>အမြင်အရုံနှင့်ကြည့်နည်း (Visual method)</p> <p>၁။ Brain Storm</p> <p>၂။ ပိုပြီးသိရှိနိုင်ရန်အတွက် Methods file: Charts and Organizers မှ ရှင်းပြချက်ကို ဖတ်ပါ။</p> <p>၃။ အဓိကအချက်များကို အတိုချုံးပါ။</p> <p>၄။ ပြန်လည်တင်ပြခြင်းအတွက် စီစဉ်ပါ။ ကြည့်မြင်ခြင်းကို အသုံးပြုပေးပါ။</p>

ခေါင်းစဉ် - ၅
ကိုယ်လက်လှုပ်ရားနည်း (action method)
၁။ Brain Storm
၂။ ပိုမြဲးသိရှိနိုင်ရန်အတွက် Methods file: Active methods in the classroom မှ ရှင်းပြချက်ကိုဖတ်ပါ။
၃။ အဓိကအချက်များကို အတိုချုံးပါ။
၄။ ပြန်လည်တင်ပြခြင်းအတွက် စီစဉ်ပါ။ အမှုအရာကို အသုံးပြုပေးပါ။

ခေါင်းစဉ် - ၆
ဆရာတ်ကဏ္ဍ (The role of the teacher)
၁။ Brain Storm
၂။ ပိုမြဲးသိရှိနိုင်ရန်အတွက် နောက်တစ်မျက်နှာကို ဖတ်ပါ။
၃။ အဓိကအချက်များကို အတိုချုံးပါ။
၄။ ပြန်လည်တင်ပြခြင်းအတွက် စီစဉ်ပါ။ Process Chart ကိုသုံးပေးပါ။ Methods file: charts and organizers ကို ကြည့်ပါ။

၃။ အကြောင်းပြုချက် (Reflection)

- အဖွဲ့နှင့်လုပ်ဆောင်ပြီးသောအရာများကို ပြန်လည်တင်ပြခြင်းပြီးပြုလား။ မပြီးသေးလျှင် ပြီးအောင်လုပ်ပေးပါ။ နောက်တကြိမ် အဖွဲ့နှင့်လုပ်ဆောင်ရမည့်လေ့ကျင့်ခန်း ရှုပါသေးသည်။
- အဖွဲ့နှင့်လုပ်ဆောင်ပြီးသောအရာများကို သင်သည် အမြဲတမ်းပြန်လည်တင်ပြပေးနေရပြီး အခြားသူများမှာ ပါဝင်ခြင်းရှုပါသလား။ မရှုခဲ့သော် နောက်အကြိမ်များတွင် သင်၏ အတန်းဖော်တစ်ယောက်ယောက်ကို ပြုလုပ် စေရန်အတွက် အကြံပေးပါ။

ပြန်လည်တင်ပြခြင်းအတွက် မူကြွမ်းပုဂ္ဂရား (Guidelines on reporting back)

- ၄။ အဖွဲ့လိုက်လုပ်ဆောင်ပြီးလျှင် အဘယ်ကြောင့် ပြန်လည်တင်ပြခြင်းကို လုပ်ရပါသနည်း။
- အတွေးအခြားနှင့် အကြောင်းအရာများကို တစ်တန်းလုံးသိအောင်ဝေါ်ပေးရန်။
 - ကျောင်းသားများ မိမိကိုယ်ကိုယုံကြည်မှုများလာရန်။
 - လူသူရှေ့စကားပြောနိုင်ခြင်းအတွက် ကျင့်သားရစေရန်။
 - ကျောင်းသားများ၊ သင်ခန်းစာနားလည်မှုအတိုင်းအတာကို ဆရာကသိရှိစေရန်။
 - ဆရာသည် မေးခွန်းများကိုမေးပေးခြင်းအားဖြင့် တစ်တန်းလုံးက ဆွေးနွေးမှုတွင်ပါဝင်လာစေရန်။
 - ဆရာက လိုအပ်သောအကြောင်းအရာများကို ထပ်ခြားဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန်။

➤ ဆရာကလည်း သင်ခန်းစာမှုအချက်များကို အတိချိုးလိုက်ခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများသည်လည်း သူတို့သင်ခဲ့သောအကြောင်းအရာကို တကယ်သိရှိနိုးလည်းစေခြင်း။

၅။ ကောင်းသော ပြန်လည်တင်ပြခြင်းဆိုသည်မှာ မည်သို့နည်း။

- အဓိကကျသောအချက်အလက်များကိုသာ လိုရင်း တိုရင်းနှင့် တင်ပြခြင်း။
- အုပ်စွဲ.ဆွေးနွေးသည် အတိုင်း အယောက်စီပြောသောအချက်၊ လုပ်သောအရာများ အားလုံးတင်ပြခြင်း မဟုတ်ပါ။
- ကျွဲလစ်စွာစီမံနိုင်ခြင်း (အစီစဉ်ကျခြင်း၊ ခေါင်းစဉ်ကိုယ်ထည်ခွဲခြားပေးခြင်းနှင့် ရှင်းအောင် သယားများ ဖြင့် သပ်ရပ်စွာတင်ပြနိုင်ခြင်း။)
- မြင်တွေ့နိုင်သောအရာများဖြင့် ပုံပိုးထားခြင်း။ (ဥပမာ – သင်ပုန်း၊ သတင်းစာစဏ္ဍာ။ ပုံစံကားချပ်များ စသည်တို့ဖြင့် ငင်းကျင်းပြုသခြင်း။)
- တစ်ဖွဲ့လုံး၏ သဘောထားကို ဖော်ဆောင်ထားခြင်း။
- တင်ပြသူ၏ အဘော်သက်သက်သာ ဖြစ်နေခြင်း။

Methodsfile: Teachers explanation တွင် ပြောနည်းဆိုနည်းနှင့်ဆိုင်သောအချက်အလက်များကို လေ့လာ တွေ့ ရှိနိုင်ပါသည်။

၆။ ပြန်လည်တင်ပြခြင်းအတွက် လုပ်ရမည့် ဆရာတော်ကဏ္ဍနှင့် အပိုင်း

၁။ ပြန်လည်တင်ပြခြင်းအတွက် အချိန်ကို ထိန်းချုပ်ခြင်း။

- အချိန်ကို သတ်မှတ်ထားခြင်း။ (ဥပမာ – တစ်ဖွဲ့လျှင် (၂) မိနစ်သာ)
- တစ်ဖွဲ့လျှင် တင်ပြရမည့်အဓိကအချက် (၃) ချက်သာ တင်ပြပေးပါ။ (ကျောင်းသားများဆွေးနွေးသော အရာများအားလုံး ပါဝင်ဖို့ရန်မလိုပါ။)
- ပထမတစ်ဖွဲ့မှတင်ပြထားသော အချက်အလက်များနှင့် မထပ်၊ မတူရလေအောင် နောက်တစ်ဖွဲ့က အသစ် သောအချက်များကိုသာ တင်ပြဖော်ပါမည်။
- တစ်ညီးနှင့်တစ်ညီး သင်ပေးခြင်း – အဖွဲ့များကို မတူသောလုပ်ဆောင်ချက်များပေးပြီး သူတို့ပြန်လည်တင်ပြ သောအရာများသည် ခြားနားမည်။ ဤသို့ဖြစ်လှယ်ခြင်းသည် တစ်ညီးနှင့်တစ်ညီး သင်ကြားပေးရာရောက်သည်။

၂။ ပြန်လည်တင်ပြခြင်းကို အဖွဲ့ထဲရှိသောကျောင်းသားတိုင်း အလှည့်ကျပါဝင်လုပ်ဆောင်ပေါ်။

- အပြောနှင့် ပြန်လည်တင်ပြခြင်းတွင် ပါဝင်ပြီးသားကျောင်းသားများ၏ အမည်ကို ရေးမှတ်ထားပေးပါ။
- ပြန်လည်တင်ပြခြင်းအတွက် ဆရာက ဘယ်သူ ဘယ်ဝါ စသည်ကို ခေါ်ပေးပါ။
- မလုပ်ဆောင်ရသေးသော ကျောင်းသား၊ လုပ်ဆောင်မှုကြောမြင့်ပြီဖြစ်သောကျောင်းသားများကိုရွေး၍ ပြန် လည်တင်ပြခြင်းကို လုပ်ပါ။

၃။ သင်ကြားပေးခြင်းနှင့် တတ်မြောက်သွားခြင်းများကို အတည်ပြုပေးခြင်း။

- လိုအပ်လျှင် မေးခွန်းများကိုမေးပေးပါ။
- လိုအပ်လျှင်လည်း အကြောင်းအရာများကို ထပ်ပြီးဖြည့်စွက်ပေးနိုင်ပါသည်။
- သင်ကြားပေးသောအချက်များကို အကျဉ်းချုံးပေးခြင်း။

သယားများကိုဖွဲ့စည်းသည့်အကြောင်းအရာများကို Methods file: Charts and organizers တွင် ကြည့်ပါ။ အတန်းထဲတွင်ဆွေးနွေးခြင်းသည်လည်း ပြန်လည်တင်ပြခြင်းတစ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။ အဖွဲ့လိုက်လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ကျောင်းသားများအား သင်ခန်းစာကို အတန်းလိုက်ဆွေးနွေးရန်အတွက် ပြင်ပေးခြင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပေသည်။

E: အဖွဲ့ပိုက်ပုပ်ဆောင်သောပုံးမှုအတွက် ပုံစံခြင်း။ (Design a group work activity)

“သစ်တော့” ဟူသောခေါင်းစဉ်ကို သင်ကြားရသည်ဆိုပါစို့ ...

သင်ခန်းစာ၏ မူကြမ်းများကို သင်ခန်းစာ (၄) တွင် (your students ; yourself) သင်နှင့် သင်၏ကျောင်းသားများ ဆိုသောခေါင်းစဉ်ကို တွေ့ရပါမည်။

သင်ကြားခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း ကျောင်းသားများသည် ...

■ သစ်ပင်ခုတ်လုံမှု၏ အမိကပြဿနာများကို ခွဲခြားသိရှိနိုင်ခြင်း။

■ ကောင်းမွန်စွာဖွဲ့စည်းထားသော နည်းလမ်းများနှင့်အချက်အလက်များကို တင်ပြနိုင်ခြင်း။

၁။ အဖွဲ့ကယ် ဖွဲ့ပါ။ နှစ်ယောက်တစ်ဖွဲ့ (သို့) အုပ်စုအဖွဲ့ ဖွဲ့ပေးခြင်းအားဖြင့် သင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ရရှိစေပါ။ Methods file G : group - work နှင့် D:Charts and Organiser for ideas တို့ကိုဖတ်ပါ။

၂။ ပြီးလျှင် အတန်းသို့ မည်သို့တင်ပြရမည်ကို ဝေဖန်ဆုံးဖြတ်ပါ။ စဉ်းစားတိတွင်ပါ။

၃။ အကောင်းဆုံး activities အတွက် တစ်တန်းလုံးတွင် မဲကောက်ခြင်းအားဖြင့် သင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ပြည့်စုံစုံစေပါမည်။

F: ပက်ကွဲဗျာပုံး - ပြည့်စုံပေးပါ (၄)။ (Practical task: Observation 4)

၁။ အတွေ့အကြံရှိသောဆရာတော် စာသင်ပုံကို (၄၅) မိနစ်- (၁) နာရီခန်း လေ့လာပါ။ သို့သော လေ့လာခြင်းကိုမလုပ်ခင် စာရွက်ပေါ်တွင် အောက်ပါယေားကို ပုံဖော်ထားပေးပါ။

အချိန်	ဆရာတော်	ကျောင်းသားအား	အားသာချက်နှင့် အားနည်းချက်များ

စာသင်ခန်းကို ကြည့်ရှုလေ့လာစဉ်တွင် ယေားကွက်ထဲတွင် မှတ်တမ်းများမှတ်ထားပေးပါ။

- သင်ခန်းစာလုပ်ရှားမှုတွင် ကုန်သောအချိန်ကာလ
 - ကျောင်းသားများလုပ်ဆောင်သောအရာများ
- ဆရာလုပ်ဆောင်သောအရာများ
- သင်ခန်းစာ၏ အားသာချက်နှင့် အားနည်းချက်များ။

၂။ အတန်းပြီးလျှင် သင်ရေးမှတ်ထားခဲ့သော ယေားကွက်အတွင်းမှ စုဆောင်းချက်များကိုပြန်ကြည့်ပြီး သင်ခန်းစာကို လေ့လာခွဲခြားပေးပါ။ မည်သည့်အရာများသည် ကောင်းသောသင်ခန်းစာကို ဖန်တီးပေးပါသနည်း။ အတန်းထဲတွင် သင်ကြည့်ရှုလေ့လာခဲ့သည့်အတိုင်း ထိရောက်မှုရှိသောသင်ခန်းစာနှင့် ထိရောက်မှုနည်းပါးသော သင်ခန်းစာများကို ပြန်လည်စဉ်းစားပါ။ ပြီးလျှင် ထိရောက်မှုရှိသောသင်ခန်းစာ၏ check list ကို လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ပေးပါ။

G: အုပ်စုနှင့်ပုပ်ဆောင်မှုပြင်ရရှိသော ကျောင်းကြိုးများ။ (Some benefits of group work)

- အဖွဲ့နှင့်လုပ်ဆောင်သောအလုပ်သည် လူပ်လူပ်ရှားရှား ရှိစေပါသည်။
- အသစ်သောအချက်အလက်များကိုရရှိရန်အတွက် ချင့်ချိန်စဉ်းစားမှုတွင် ပါဝင်မှုရှိခြင်း။
- ဆရာတော်ဦးဆောင်မှုဖြင့် လက်တွေ့စုံစုံစဉ်းစားမှုများကို လမ်းပြထားသော လမ်းစဉ်းဖြစ်ခြင်း။
- အုပ်စုနှင့်လုပ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် စဉ်းစားဖို့ (သို့) ပြင်ဆင်ဖို့အချိန်များကိုလည်းပေးခြင်း။
- အုပ်စုနှင့်လုပ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် အချင်းချင်း တစ်ယောက်ဆီမှတ်ယောက် သင်ယူဖလှယ်နိုင်ခြင်း။
- ရှုက်တတ်သော ပါဝင်မှုနည်းပါးသောကျောင်းသားများသည် နှစ်ယောက်တစ်ဖွဲ့ (သို့) အုပ်စုနှင့်ရှိနေလျှင် စကားကို ပိုပြောရလာခြင်း။

■အုပ်စုလိုက်လုပ်ပြီး တင်ပြထားသောအကြောင်းအရာများကိုမြို့ပြီး သင်ခန်းစာကို ဆရာက ပြန်လည်အကျဉ်းချုပ်ပြီး ပြောကြားနိုင်သည်။ ငှင်းအချက်က ကျောင်းသားများ အမှန်တကယ်တတ်မြောက်မှု ရှိ/မရှိကို စစ်ဆေးနိုင်ပါသည်။

H: Assessment task

တစ်ကယ့်လက်တွေ့စာသင်ခန်းတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားမှုမရှိသော ကျောင်းသားအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး စာပိုင်တို့လေးတစ်ခုရေးပါ။ ယင်းဖြစ်ရပ်သည် ယခင်က စာသင်ခန်းထဲမှအဖြစ်အပျက် (သို့) ယခုလက်ရှိအခြေအနေသာ ဖြစ်ပါစေ။

၁။ အခြေအနေတရပ်ကို ဖော်ပြပေးပါ။

၂။ ယင်းအခြေအနေကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် အုပ်စုဖွဲ့နည်း (၂) မျိုးထက်မက ရွှေးချယ်ပေးပါ။ ပြီးလျှင် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ထိနည်းကိုရွှေးချယ်ရကြောင်းကို ရှင်းပြပေးပါ။

၃။ မည်သည့်နည်းလမ်းကိုအရင်သုံးပြီး မည်သည့်နည်းလမ်းကို နောက်မှသုံးပါမည်နည်း။ ပြီးလျှင် အဘယ် ကြောင့် ဤကဲ့သို့ရွှေးချယ်ရသနည်းကိုလည်း ရှင်းပြပေးပါ။

■ ■ ■

သင်ခန်းစာ (၆)

သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ (Resources)

သင်ခန်းစာ၏ပည့်ဆုံးချက် ...

- သင်ခန်းစာအတွက်လိုအပ်သောသင်ထောက်ကူပစ္စည်းများကို စီစဉ်တတ်ခြင်း။
- ထိုအပြင် သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများကို သင်ခန်းစာနှင့် အံဝင်ဂွင်ကျဖြစ်စေရန် အတွက် ဖန်တီးတိတွင်တတ်ခြင်း။

ကျောင်းသားများ စာသင်ကြားမှုအပေါ်တွင် စိတ်ဝင်စားမှုရှိစေရန်အတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေသော သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများရှိဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ ကျောင်းအတော်များများတွင် သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ အနည်းငယ်သာ ရှိပြီး၊ တစ်ချို့သောကျောင်းများမှာမူ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းအသစ်များဝယ်ရန်အတွက် ငွေကြေးလုံလောက်မှုမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ဆရာများသည် ရရာ သင့်တော်ရာ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများကို ရာဖွေဖန်တီးပြီး သင်ခန်းစာနှင့်အံဝင်ရန် အတွက် ဖြေရှင်းရတော့မည်ဖြစ်သည်။

Key words

Resources	= စာသင်ကြားရတွင် အထောက်ကူပြုသောပပစ္စည်းများ။
Materials	= သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများဖြစ်သော စာအုပ်၊ မြေပုံ၊ စာကြည့်တိုက်မှ စာအုပ်၊ စာသင်ကိရိယာများ။
Equipment	= သင်ထောက်ကူများဖြစ်သော ကျောက်သင်ပုန်း၊ ကွန်ပြုတာ၊ စာကူးစက်။

သင်တော်ကူပစ္စည်းများနှင့်သောက်ကူပစ္စည်းများအတွက်သင်ခန်းစာ (သို့) ပို့ဆောင်ရေးပုံမှန်ခြင်း

(Research project on resources)

လူ (၄) ယောက်၊ (၁၇) (၆) ယောက်လျှင် တစ်ဖွဲ့တစ်အုပ်စွဲပြီး၊ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများအတွက်လေ့လာပါ။ အဖွဲ့တိုင်းတွင်ရှိသောသူများသည်၊ ဆိုင်ရာကျေရာကလွှာကို အမိကထား ရေးရှု့လုပ်ဆောင်ပေးရပါမည်။ ဥပမာ - နေရာအကျယ်အဝန်း၊ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ (equipments , Materials) လူများနှင့် ကွန်ပြုတာစသည် တို့ ဖြစ်ပါသည်။

- ဤသုတေသနပြခြင်းကို အဆင့် (၄) ဆင့် ဖွံ့ဖြိုးထားပါသည်။ အောက်တွင် အတိုက္ခိုးချုံဖော်ပြထားပါသည်။
- ၁။ အချက်အလက်များကို စောင်းခြင်း (Collect information)
 - ၂။ ယင်းစောင်းထားသောအချက်အလက်များကို အတိုပြန်ချုံးပေးခြင်း (Summarise information)
 - ၃။ ထိုအချက်အလက်များကို တစ်ဖန်ပြန်၍ ဖွံ့ဖြိုးစိတ်ဖြေလေ့လာခြင်း (Analyse information)
 - ၄။ ရှာဖွေစောင်းထားသော အချက်များကို ပြန်လည်တင်ပြခြင်း (Present your finding) စသည်ဖြင့် ...

၁။ အချက်အပ်ပျော်ရှုခြင်း (Collect information)

သင်၏နောက်ဆုံးစာသင်ခဲ့သောအတွက် အကြီးများကို ပြန်လည်စဉ်းစားပါ။ သင်ခန်းစာအတွက် စာအုပ်များကို လူဘယ်နှစ်ယောက်နှင့် ပေါင်းသုံးခဲ့ရပါသနည်း။ ကွန်ပြုတာသုံးရန် အခွင့်အရေးရှိခဲ့ပါသလား။ ရှိခဲ့သော အကြိမ်ဘယ်လောက်များများ သုံးခဲ့ရပါသနည်း။

- check list ကိုသုံးပြီး အချက်အလက်များကို ရှာဖွေစောင်းပါ။
- ကျောင်းတွင် သင်ရောင်ရှိသော သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများအကြောင်းကို ဆရာအားပြောပြပါ။ အကယ်၍ စာကို မသင်ရသေးလျှင် သင်က သင်ကြားရန်အတွက် ရည်ရွယ်ထားသော အတန်း၊ ဘာသာရပ်များကို သင်ကြားပေးသည့် ဆရာကို ရှုံးပြီးစွာအသိပေးပါ။

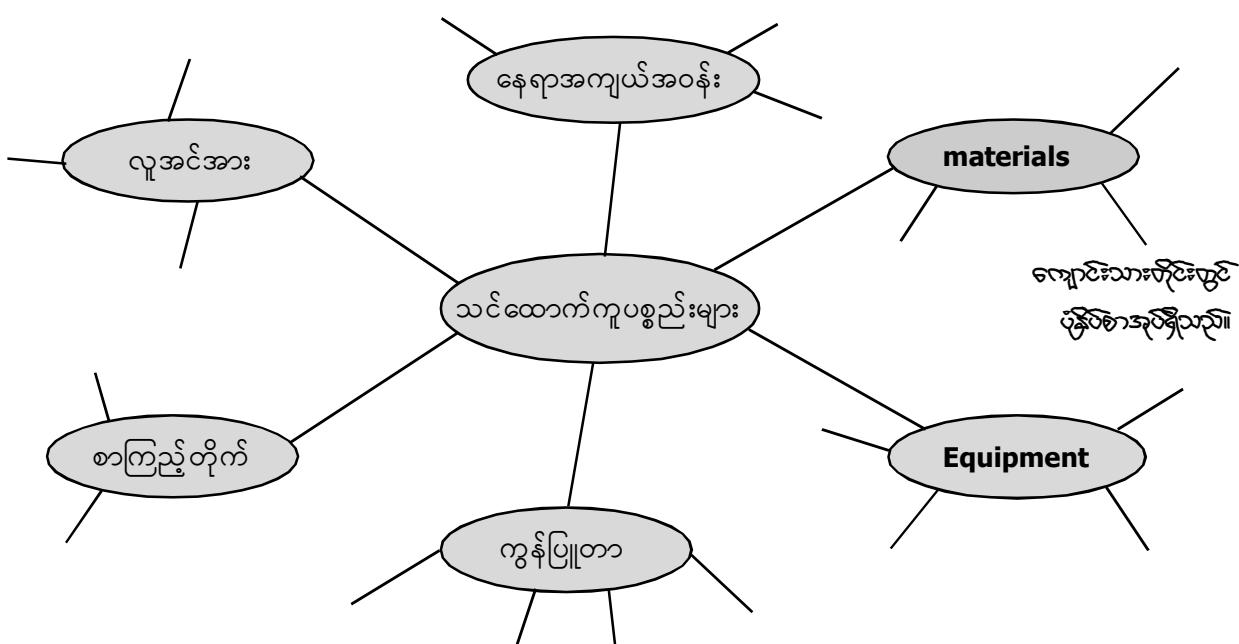
နောက်တစ်မျက်နှာတွင် check list ၏နမူနာကိုပြထားပေးပါသည်။

ပင်တောက်ကူပစ္စည်းများ	အသေးခိုက်ပါဝင်သောအရာများ -	မှတ်စုံပျော်ရှုခြင်း -
စာသင်ခန်း (Classroom)		
စားပွဲနှင့်ထိုင်ခံများ	မရှိပါ။ တစ်ဆက်တည်းရှိသောထိုင်ခံနှင့်စားပွဲများ လွယ်ကူသောထိုင်ခံနှင့် စားပွဲများ	
ကျောက်သင်ပုန်းများ	အနက်ရောင် (သို့) အဖြူရောင် ကျောင်းသားများသုံးလို့ရပါသလား။	
နံရုပ်မှုချိတ်ထားသောအရာများ	မရှိပါ။ ဂိုစတာနှင့် ဖြောပို့များ ကျောင်းသားများဖန်တီးထားသော လက်ရာများ။	
လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ	မရှိပါ။ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ။ အဆင်ပြောသည်။	
သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ (Equipment)		
ကြား၊ မြင်အတွက် ထောက်ကူပစ္စည်းများ	ကျောင်းသားများ အခွဲ (စီဒီ) နားထောင် ခွင့် ရှိပါသလား။ ကျောင်းသားများ ရပ်ရှင်ကြည်ခွင့်ရှိပါသလား။	
ကွန်ပြုတာ	ဘယ်နှစ်လုံးရှိပါသနည်း။ ကျောင်းသားများသုံးခွင့်ရှိပါသလား။ အင်တာနက် ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ multimedia သင်ထောက်ကူများရနိုင်ပါသလား။	

အထူးသင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ	ဥပမာ—သိပ္ပံ့ဘာသာရပ်အတွက် သိပ္ပံ့စမ်းသပ်ကိုရှိယာများ။ ကလေးကစားဖို့ရန်အတွက် အရှပ်များ စသည်ဖြင့် ...	
သင်ထောက်ကူတန်ဆာပလာများ (materials)		
သင်ခန်းစာစာအုပ်များ	ဆရာကိုင်တစ်အုပ်သာရှိသည်။ ကျောင်းသားများ ဝေမျှသုံးကြသည်။ ကျောင်းသားများကိုယ်စီတွင်ရှုံးကြသည်။	
အပိုဘာသာရပ်များ။	အင်္ဂလိပ်သင်ခန်းစာအတွက်နားထောင်ရန် ကိုရှိယာများ၊ အထောက်အကူများ။	
စာရေးကရိယာ	ဆရာတွင် လုံလောက်စွာရှုံးပါသလား။ ကျောင်းသားတွင် လုံလောက်စွာရှုံးကြပါသလား။	
စာကြည့်တိုက် (library)		
စာအုပ်များ	စာအုပ်မည်မျှရှုံးပါသနည်း။ ကျောင်းသားများငှားရမဲ့ဖတ်ရှုပါသလား။ စာအုပ်များသည် အသုံးဝင်ပါသလား။	
ကိုးကားသောစာအုပ်များ	အဘိုဓာန်များ၊ မြေပုံစာအုပ်များ၊	
လူအင်အား (people)		
	အခြားဆရာများ ကျောင်းသားများက သင်ထောက်ကူအနေ ဖြင့် ... အရပ်ထဲမူလူများ	

၂။ စုစုပေါင်းစားသောသူများကိုအကျဉ်းသုံးချင်း (Summary information)

စုစုပေါင်းစားသောအချက်အလက်များကို စိတ်ထဲတွင် ပိုမိုမြင်သာလာရန် ပုံဖော်ပေးပါ။ ခေါင်းစဉ်တိုင်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အနည်းဆုံးအချက် (၃-၄) ချက်ရှုပါမည်။ materials ခေါင်းစဉ်နှင့်အောက်တွင် နမူနာပေးထားပါသည်။

၂။ အသုတေသနပုဂ္ဂိုလ်မြန်မြို့ခြားစီးပွားရေး (Analyse information)

- အတိုချုံးထားသောအချက်များမှ အဓိကအချက်များကို ဆုံးဖြတ်ပါ။
- သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများသည် သင်မည့်ဘာသာရပ်နှင့် အတန်းအတွက် မည်မျှကောင်းသည်ကို ဆုံးဖြတ်ပါ။ ကျောင်းမှုပိုင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရမည့် အလားအလာရှိသော အကြိုးမားဆုံးအခက်အခဲကိုဖြစ်စေမည့် သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများကို ရွှေးထုတ်ဆုံးဖြတ်ပေးပါ။

၄။ အသုတေသနပုဂ္ဂိုလ်မြန်မြို့ခြားပိုင်ဆိုင်ပြုခြင်း (Present your finding)

သုံးမိန်ခန်းသာကြာသော ပြန်လည်တင်ပြခြင်းပြုလုပ်ရန် ပြင်ဆင်ပေးပါ။ အချက်များအားလုံးကိုတင်ပြရန် အချိန်မရှိနိုင်သည့်အတွက် အဓိကကျေသာအချက်များကိုသာ ရွှေးထုတ်ပေးပါ။

- ၁။ သင်လျာထားသောအချက်များကို တင်ပြပါ။
- ၂။ အဓိကကျေသာအချက်များကို အတိုချုံးပေးပါ။
- ၃။ ဤကျောင်းတွင် သင်ကြားပေးသည့်ဘာသာရပ်အတွက် သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ မည်မျှကောင်းကြာင်းကို သုံးသပ်ပေးပါ။
- ၄။ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်ပြီး အခက်အခဲအရှိဆုံးသောအရာကို ရှင်းလင်းတင်ပြပေးပါ။ ဤလက်တွေ့လုပ်ဆောင်သောအရာများမှ သင်ကိုယ်တိုင်လွှဲလာသင်ယူခဲ့ရသောအရာများကို အတန်းလိုက်ဖြစ်စေ၊ အုပ်စုလိုက်ဖြစ်စေ ပြန်လည်ပြီးတင်ပြပေးပါ။

B: ကုန်သုပ္ပါဒ်ပုဂ္ဂိုလ်မြန်မြို့ခြားပြုပုံခြင်း (Making the most of limited resources)

၁။ လက်တွေ့ရှာဖွေလေ့လာခြင်းကို သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများအနေနှင့် အသုံးပြုခြင်း၊ ဤ activities တွင် သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများသုံးခြင်းနည်းအမျိုးမျိုးကို ပိုမိုလေ့လာတွေ့ရှုပါမည်။

- သင်တန်းကြီးကြပ်သူသည် (activities) လေးခုကို အဖွဲ့ (၄) ဖွဲ့အတွက် ဖန်တီးပေးပါမည်။
- အဖွဲ့ကို (၄) ဖွဲ့ ဖွဲ့ပေးပါ။ တစ်ဖွဲ့လျှင် (activities) တစ်ခုစီကို လုပ်ဆောင်စေပါ။
- အဖွဲ့တိုင်းသည် (၁၀ – ၁၅) မိနစ်အတွင်း (activities) ကို ပြီးအောင်လုပ်ဆောင်ရပါမည်။

၂။ အတန်းသူ့ ပြန်လည်တင်ပြပေးပါ။ မိမိတို့လုပ်ဆောင်ခဲ့သောနည်းလမ်းများ (activities) ကို စာသင်ကြားရေးနည်းလမ်းတွင်သုံးလျှင် ရရှိနိုင်မည့် ကောင်းကျိုး / ဆိုးကျိုးများကို ရွွှေးနွေးပါ။

C: ပင်ခုံးစာ စာအုပ်၏ အသုံးပြုခြင်း။ (Making the most of the text book)

၁။ နှိုင်းယဉ်ခြင်းနှင့် ခြားနားခြင်း (Compare and contrast)

သုံးလေးယောက်တစ်ဖွဲ့၊ ဖွဲ့ပေးပါ။ အဖွဲ့တိုင်းတွင် အနည်းဆုံး ဘာသာရပ်တစ်ခု၏ သင်ခန်းစာ စာအုပ်များမှ (၂) မျိုးစီလောက် ရှာထားပေးပါ။ ထိုစာအုပ် (၂) မျိုးမှအချက်အလက်များကို နှိုင်းယဉ်ပေးပါ။ ပြီးလျှင် အောက်ပါ မေးခွန်းများကို စဉ်းစားပေးပါ။

- ထိုစာအုပ်များသည် မည်သို့အချက်များတွင် တူညီကြပါသနည်း။
- ထိုစာအုပ်များသည် မည်သို့အချက်များတွင် ဤဗျားကြပါသနည်း။
- သင်သည် မည်သည့်အချက်ကို နှစ်သက်ပါသနည်း။
- သင်သည် မည်သည့်အချက်ကို နှစ်သက်ခြင်း မရှိပါသနည်း။
- မည်သည့်စာအုပ်သည် စိတ်ဝင်စားမှုကိုပေးပါသနည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
- မည်သည့်စာအုပ်သည် သင်ကြားမှုအတွက် အထောက်အကူပေးပါသနည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
- တစ်တန်းလုံးသို့ ပြန်လည်တင်ပြပြီးဆွေးနွေးရန်အတွက် အဆင်သင့်ပြင်ဆင်ထားပေးပါ။

၂။ Case - study : ပြဿနာများရှိပြုခြင်း (case - study : problem solving)

ဆရာများ၏ အခက်အခဲပြဿနာများကိုအောက်တွင်ပေးထားပါသည်။ နှစ်ယောက်တစ်ဖွဲ့ဖွဲ့ပြီး ယင်းအကြောင်း ဆွေးနွေးပေးပါ။

■ က

ကျွန်ုမ်ဆီမှာ ပထဝိသင်ခန်းစာအုပ် တစ်အုပ်ထဲရှိတယ်။ ဒါကြောင့် အကျယ် ကြီးပတ်ပေးတယ်။ ကျောင်းသားတွေကတော့ သူတို့ရဲ့မှတ်စုတဲ့မှာ လိုက်ရေးတယ်။ ဒီနည်းနဲ့ဘဲ သူတို့တွေကို သင်ကြားပေးတယ်။

■ ခ

ဒီသိပ္ပံစာအုပ်က ကျောင်းတုန်းက ရှိတယ်။ ကျေနောကတော့ ဝါရင်ဆရာတစ်ယောက် ပါ။ စာအုပ်ကတော့ ကျောင်းသားအတွက်ကော ကျွန်ုတော့အတွက်ရော အဆင်ပြေပါတယ်။

■ ဂ

အင်္ဂလိပ်သင်ခန်းစာ စာအုပ်က အတော် ခက်တယ်။ ဒါကြောင့် အိမ်စာပေးလိုက်တယ်။ ဒါမှ အဘိုးခေါ်ကိုသုံးပြီး ပြန်ကြည့်လို ရအောင်။

■ ဃ

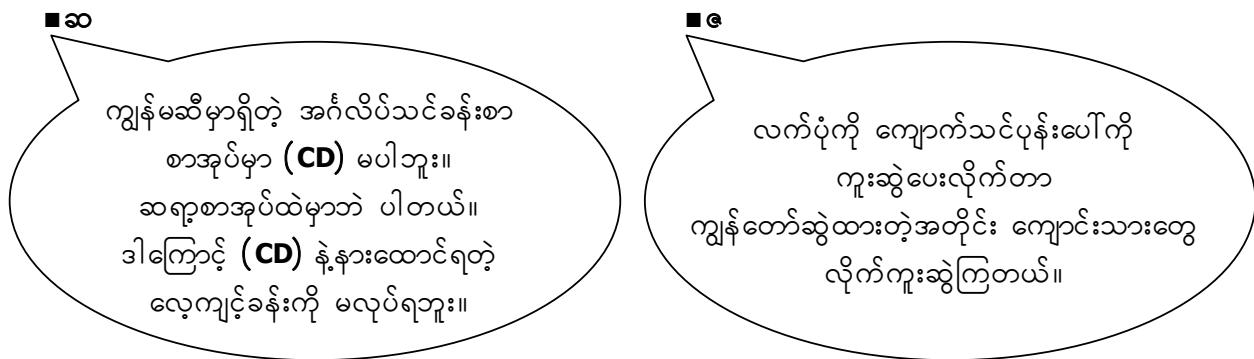
လုပ်ရားမှုရှိတဲ့နည်းလမ်းကိုသုံးတယ်လို ထင်တာပါဘဲ။ ကျောင်းသားတွေစာဖတ်ပြီးလျှင် သူတို့နားလည်တဲ့အခြေအနေကိုသိဖို့ မေးခွန်း ပြန်မေးပေးတယ်။

■ င

(၉) တန်းသင်ခန်းစာ စာအုပ်ထဲမှ အကြောင်းအရာများကို ကျောင်းသားများဟာ သူတို့ ဘာသာ သူတို့ဖတ်ပြီး သင်ခန်းစာအဆုံးပိုင်းမှာပါ တဲ့မေးခွန်းကိုလည်း သူတို့ဘာသာသူတို့ ဖြေတယ်။ ကျွန်ုမ်လည်း သူတို့ကို အမှတ်တွေ ခြစ်ပေးလိုက်တယ်။

■ စ

(၆) တန်း သိပ္ပံမှာ အချက်အလက်တွေကို ပုံတွေနဲ့ဘဲ ပေးထားတယ်။ မေးခွန်းတွေမပါတဲ့အတွက် ကိုယ်တိုင်ဘဲ မေးခွန်း ထုတ်ပေးလိုက်တယ်။

D: Activities ကို ပြုသာပြုပြုခြင်း။ (Make your own learning activity)

- ၁။ သင်စာသင်ရာတွင် သုံးနေသည့် (သို့) သုံးမည့် သင်ခန်းစာစာအုပ်ကို အရင်လေ့လာကြပါစိုး။ ထိုစာအုပ်သည် မြန်မာပြည်တွင်း (သို့) နယ်စပ် (သို့) နိုင်ငံရပ်ဗြားမှစာအုပ်ဖြစ်နိုင်သည်။ ယင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆွဲးနွေးပါ။
- ယင်းစာအုပ်များသည် (active) တက်ကြလှပ်ရှားသောစာသင်နည်းများကို မြှင့်တင်ပေးမှုရှိပါသလား။
- မရှိခဲ့သော် တက်ကြလှပ်ရှားသောစာသင်နည်းဖြစ်စေရန် သင်သည် မည်ကဲ့သို့လုပ်ဆောင်ပေးပါမည်နည်း။

၂။ အပ်စုံယောက်တစ်ဖွဲ့ဆွဲပေးပါ။ တက်ကြလှပ်ရှားသောစာသင်နည်းကိုသုံးပြီး သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများကိုလည်း ဖန်တီးပေးပါ။

- သင်ခန်းစာအုပ်ထဲမှ ခေါင်းစဉ်တစ်ခုကိုရွေးပေးပါ။
- ယင်းခေါင်းစဉ်ကို သင့်ဖို့ရန်အတွက် လှပ်ရှားတက်ကြသောသင်ကြားနည်းကို ရွေးချယ်ပေးပါ။ ဥပမာ - မေးခွန်းများဖြင့် နိုဒါန်းပျိုးမေးခြင်း၊ အပ်စုံ (သို့) နှစ်ယောက်တစ်တွဲဆွဲပေးခြင်း၊ သရပ်ဆောင်ခြင်း၊ အမျိုးအစားခွဲဗြားခြင်း၊ အစဉ်အလိုက်ဖြစ်စေခြင်း၊ ကွင်းဆင်းလေ့လာခြင်းနှင့် ယင်းကိုမှတ်တမ်းယူခြင်း။ လုပ်ငန်းအသစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း (creative project) စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ Methods file တွင် activities အတွက် ပြန်လည်ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။
- နိုဒါန်းပျိုးကို (၅ – ၁၀) မိနစ်အထိ ပြင်ဆင်ထားပေးပါ။ ခေါင်းစဉ်ကို နိုဒါန်းပျိုးပေးခြင်း၊ ညွှန်ကြားချက်များပေးခြင်း၊ ပြီးလျှင် activity ကို အစပျိုးပေးပါ။
- ပြင်ဆင်ထားသောသင်ခန်းစာများကို အတန်းသို့ ပို့ချပေးပါ။

E: ပုဂ္ဂိုလ်အပ် (သင်တော်ကုပ္ပါဏ်ပျော်ဗျားကို ဖန်တီးပေးခြင်း) (Practical task: make a resource)

၁။ ဘာသာရပ်တဲ့ အတန်းတူသင်သောသူများကို နှစ်ယောက်တစ်ဖွဲ့ (သို့) အပ်စုံဖွဲ့ပေးပါ။ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများကို သင်ခန်းစာသင်ဖို့ရန်အတွက် စုဆောင်းထားပေးပါ။

- စာလုံး၊ အရာ၊ ကဗျာများကို မည်သို့မည်ပုံ အမျိုးမျိုးဖြင့် ဗြားနားစွာသုံးနိုင်ရန်အတွက် စဉ်းစားပေးပါ။
- သင်ကြားပေးမည့်သင်ခန်းစာနှင့် ယင်း၏ရည်ရွယ်ချက်များကိုလည်း တစ်ပါတည်း ထည့်စဉ်းစားပေးပါ။
- သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်များကိုသင်ရန်အတွက် activity နှင့် ကစားနည်းများကို စာလုံး၊ အရာ၊ ကပ်တ္ထား၊ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

အောက်တွင် အကြို့ကြားအချို့ကိုပေးထားပါသည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် မိမိသင်ရမည့်ဘာသာရပ်အတွက် မိမိဘာသာစိန်းသော အကြို့ကြားများကိုသာ သုံးစေချင်ပါသည်။

- တိုင်း၊ နိုင်ငံနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်များကို အမည်ဖော်ပြရန်အတွက် မြေပုံကြံပြားများကိုလုပ်ထားပေးပါ။
- ဘာသာစကား တိုးတက်မှုရှိရန်အတွက် သရပ်ဆောင်အခန်းကိုလည်း လုပ်ပေးပါ။ ဥပမာ - စားသောက်ဆိုင်တွင် အစားအစာမှာစားခြင်းကို သရပ်ဆောင်ရန်အတွက် အစားအစာမှာသောစာရင်း (Menu) နှင့် အစား

အစာပုံဆွဲထားသောကတ်များကို ပြင်ဆင်ထားပေးပါ။

■ အမိပါယ်နှင့်စာလုံးများကို ယူဉ်တွဲပေးပြီးကစားရသည့် ကတ်များကိုလည်း ပြင်ဆင်ထားပေးပါ။

အခြားသောကတ္ထားများနှင့် ကစားနည်းများကိုလည်း (methods file: Chart and organizer) တွင် ရှာဖွေနိုင်ပါသည်။

F: အကျဉ်းချုပ် (Summary)

- အကယ်၍ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများမလုံလောက်ပါက ရှိနေသောအရာများနှင့် အကောင်းဆုံးပြင်ဆင်လုပ်ဆောင်ပေးရပါမည်။
- Workstation နေရာချွဲပြောင်းခြင်းအားဖြင့် သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများကို အလုညွှေ့ကျသုံး၍ရသည်။
- အပ်စုလိုက်လုပ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများကို မျှဝေအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။
- လေ့လာခြင်းဖြင့်အဖြေရှာခြင်း (research) ကိုလည်း သင်ထောက်ကူပစ္စည်းအနေနှင့် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများသည် သင်၏ပတ်လည်တွင်ရှိနေသည်ကိုသတိပြုပါ။ ဥပမာ- ကျောင်းခန်းပြင်ပ၊ အခြားလုံများနှင့် ကျောင်းတွင်းရှိ စာကြည့်တိုက်။
- တက်ကြလုပ်ရားသော စာသင်နည်းကိုလည်း သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများအနေနှင့် အသုံးပြုနိုင်သေးသည်။
- activity ကို မိမိဘာသာကြံ့ဖန်တီထွင် ရှာဖွေထားသော သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများနှင့်သာသုံးပါ။

G: Assessment

- Methods file မှ Charts and organizer ကိုဖတ်ပါ။
- ပေါ်ပေါ်စွဲပေးပါ။
- က။ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြေခြင်း။ (Categorize)
- ခ။ အစဉ်အလိုက်ပြန်လည်နေရာ ချပေးခြင်း။ (Sequencing)
- ဂ။ အဆင့်ဆင့်ပြုလုပ်ခြင်း။ (Process)

သင်ခန်းစာသင်ကြားရာတွင် သုံးနိုင်မည့်နည်းလမ်းများကို ရေးချပေးပါ။ သေချာတိကျွွာရေးပေးပါ။ (က)
(ခ) နှင့် (ဂ) ခေါင်းစဉ်နှင့် အနည်းဆုံးအချက် (ဂ) ချက်စိတ်ကိုရေးချပေးပါ။

■ ■ ■

သင်ခန်းစာ (၇)

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

(Planning)

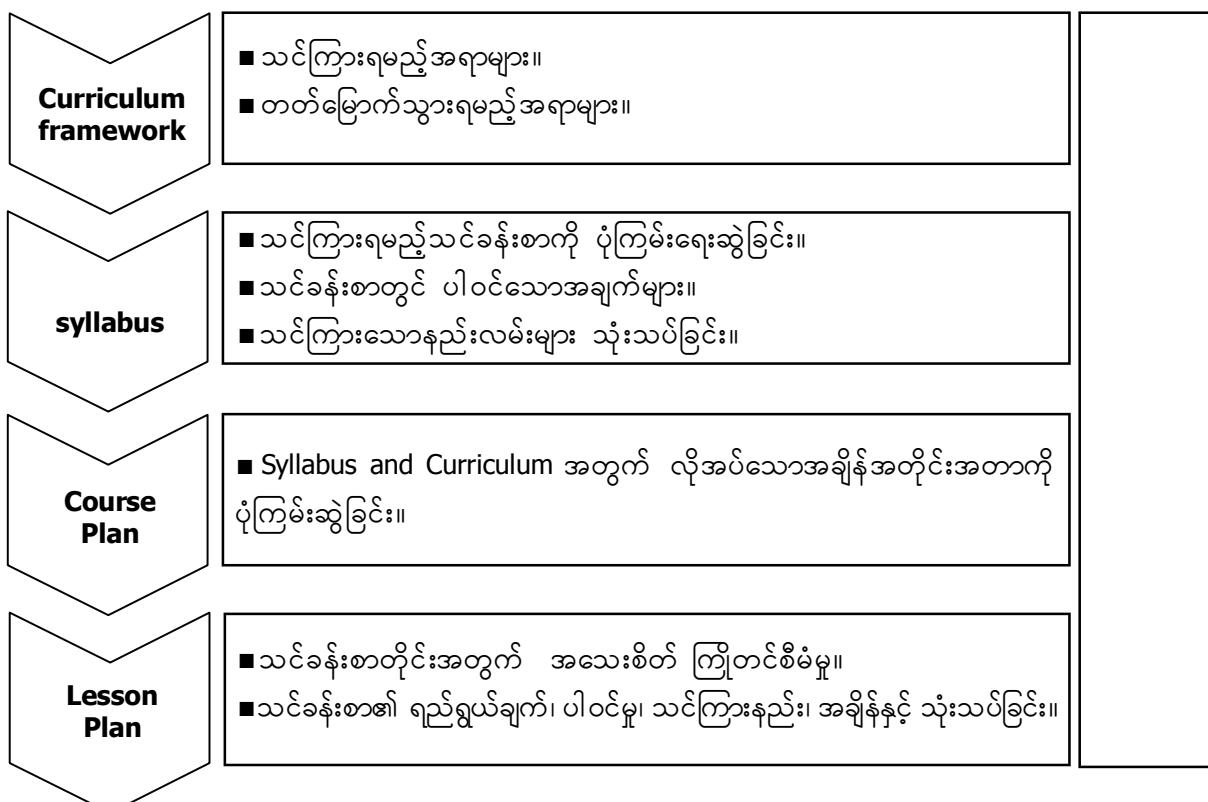
သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်

- သင်ခန်းစာအတွက် ကြိုတင်စီမံကိန်းကို ရေးဆွဲတတ်ခြင်း။
- ကျောင်းသားတစ်ဦးတစ်ယောက်စီ၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည့် စာသင်နည်းကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပေးနိုင်ခြင်း။
- ကျောင်းသားများ တက်ကြွားပါဝင်နိုင်သောစာသင်နည်းနှင့် သင့်လျော်သော သင်ထောက်ကူပစ္စည်းကို ရွေးချယ်တတ်ခြင်း။
- မိမိသင်ကြားပေးခဲ့သော သင်ခန်းစာများ၏ ထိရောက်မှုအတိုင်းအတာကိုလည်း ပြန်လည်သုံးသပ် ဆန်းစစ်နိုင်ခြင်း။

ဤသင်ခန်းစာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် စာသင်ကြားခြင်းနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို ရှုရှုလေ့လာ သွားပါမည်။ ထိုအပြင် အုပ်စုအမျိုးမျိုးဖွဲ့ကာ လက်တွေ့နှင့်အတွေ့အကြုံကိုမြှုပြုပြီး သင့်လျော်ရာ လေ့လာသင်ယူ လှုပ်ရှားမှု Learning activities လည်း သိရှိခဲ့ဖြေဖြတ်ပါသည်။ ယခုမှ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့် သင်ခန်းစာပို့ချမှုများကို လေ့လာသွား မည်ဖြစ်ပါသည်။

A: သင်ခန်းစာအတွက်ပြင်ဆင်ခြင်း (Course planning)

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းသည် ပညာရေးစနစ်သက်တမ်းတစ်လျောက်လုံးတွင် ကျင့်သုံးခဲ့ပါသည်။

ပင်ရှိ:၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေ (Curriculum framework)

သင်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေဆိုသည်မှာ မည်သည့်အရာကိုသင်ကြားသွားရမည်။ ပြီးနောက် ယင်းသင်ကြားမှုများ မှ မည်သည့်အတတ်များကို တတ်သွားရမည်ကို ဆိုလိုပါသည်။ သင်ရှိ: ညွှန်းတမ်းသည် ပညာရေးအဖွဲ့အစည်း (သို့) စာသင်ခန်းအတွက် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရပါသည်။ ကန္တာအရပ်ရပ်ရှိ ကျောင်းသင်ရှိ: ညွှန်းတမ်းများကို နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့၊ ပညာရေးအဖွဲ့အစည်းက ချပ်ကိုင်ထားပါသည်။

တစ်ခါတစ်ရုံ အကြေားအရာ အချက်အလက်များသော်လည်းကောင်း၊ သင်ယူမှုတွင် တန်းတူညီမျှသောအခွင့် အရေးကို ကျောင်းသားများရရှိဖို့အရေးကိုသော်လည်းကောင်း၊ သေချာစေရန်အတွက်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံလုံးခိုင်ရာ သင်ရှိ: ညွှန်းတမ်းသည် နိုင်ငံအတွင်းရှိ ကျောင်းသားများက တန်းတူသော ပညာသင်ကြားမှုနှင့် အတတ်ပညာများ ကိုရရှိနိုင်ရန် ရည်ညွှန်းထားပါသည်။ အများအားဖြင့် သင်ရှိ: ညွှန်းတမ်းသည် မိမိစိတ်ကြိုက်ဘာသာရပ်နှင့် အဆင့်များကို ရွှေ့ချယ်သင်ယူနိုင်ရန် အဓိကမဏ္ဍာဏိုင်ထား၍ ဖြည့်ဆည်းထားပါသည်။

ပင်ခုံ:စာအုပ် ဒါန်းစာအုပ်ပျော်ပြုမှု (Syllabus)

စာသင်ကြားပေးခြင်းအတွက် သင်ခန်းစာ၏ အစီအစဉ် (syllabus) ကို အကြမ်းဖျင်းရေးခွဲထားပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသည် သင်ရှိ:၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေ (curriculum framework) မှ အချက်အလက်များကို ကောက်နှုတ်ပြီး စာသင်ကြားပေးရန် အစီအစဉ်ကို ပုံဖော်ပေးသည်။

(syllabus) တရာ့တွင် သင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်များ၊ ခေါင်းစဉ်နှင့် ဘာသာရပ်အဆင့်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။ သို့သော် ယင်းသင်ခန်းစာအစီအစဉ် (Syllabus) သည် ဘာသာရပ်ကို မည်ကဲ့သို့သင်ပြရမည်ကို ဆရာများအတွက် ပြောပြထားခြင်းမရှိပါ။

ဘဘာရှုပ်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း (Course plan)

ဘာသာရပ်တစ်ခုလုံးအတွက် ခြော့ပြီး အကြမ်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးခွဲပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ Course plan ကို ဆရာများက ဖန်တီးပေးပါသည်။ ဆရာက သင်ခန်းစာ၏ အစီအစဉ် syllabus ကို သတ်မှတ်ထားသောအချိန်အတွင်း ဘာသာရပ်ကိုပြီးဆုံးအောင် သင်နိုင်ရန်ကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ပင်ခုံ:စာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း (Lesson plan)

သင်ခန်းစာအခန်းတိုင်းအတွက် အသေးစိတ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤ Lesson plan သည် ဆရာများကိုယ်တိုင်လုပ်ဆောင်ရပါသည်။

သင်ခန်းစာ ရည်ရွယ်ချက်များ၊ ပါဝင်သောအကြောင်းအရာများ၊ သင်ကြားပေးခြင်းနှင့် သင်ယူမှုဆိုင်ရာ activities များ၊ အချိန်ထောက်များနှင့် တိုးတက်မှုအခြေအနေကို တိုင်းတာသုံးသပ်ခြင်း စသည်တို့ပါဝင်ပါသည်။

ပင်ခုံ:စာ၏ ရည်ရွယ်ချက်ပျော်ပြုမှု (Learning objectives)

လေ့လာသင်ယူပြီးအဆုံးတွင် ရလဒ်အနေဖြင့် ကျောင်းသားများ လုပ်ဆောင်တတ်မြောက်သွားမည့်အရာများကို ဖော်ပြထားပါသည်။ သင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ၏ အဆင့်တိုင်းတွင် ဖြည့်စွက်ပေးထားပါသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် ဆရာသည် သင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်များသော်လည်းကောင်း၊ ရုံဖန်ရုံခါ ကျောင်းသားတစ်ဦးတစ်ယောက်စီအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ကျောင်းသားအုပ်စုလိုက်အတွက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဆရာက လုပ်ဆောင်ပြင်ဆင်ထားပေးရပါမည်။

၁။ အောက်ပါမေးခွန်းများကို အတန်းအနေဖြင့် ဆွေးနွေးပေးပါ။

ထိုင်းမြှန်မာနယ်စပ် တွင်ရှိနေသော စခန်းအတွင်းရှိ ကျောင်းများ (သို့) ရွှေ့ပြောင်းမြှန်မာအလုပ်သမားကျောင်းများနှင့် ဆိုင်သောကျောင်းများအတွက် သင်ခန်းစာ၏ အစီအစဉ်များ syllabus နှင့် သင်ရှိ: ညွှန်းတမ်း curriculum ရေး

ဆွဲခြင်းများကို မည်သူက တာဝန်ရှိပါသနည်း။

၁။ မူလတန်းကျောင်း

၂။ အလယ်တန်းကျောင်း

၃။ အထက်တန်းကျောင်း

ယင်းတို့၏ လက်ရှိအခြေအနေ၊ ကျောင်းသားများ၏ အားသာချက်နှင့် အားနည်းချက်များကို ဖော်ပြပါ။

၂။ အတန်းလိုက်ဆွဲးနွေးသောအချက်များကို အကျဉ်းချုပ်ပေးပါ။ အရေးကြီးသောအချက်များကို လိုရင်း တိုရင်း ရေးပေးပါ။

စီးပွားရေး	အားသာချက်များ	အားနည်းချက်များ
အခြေခံမူလတန်းကျောင်း		
အလယ်တန်းကျောင်း		
မူလတန်းကျောင်း		

ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်တစ်လျှောက်ရှိ ကျောင်းဆရာများရင်ဆိုင်ရသော စီနှေခေါ်ချက်များမှာ ကျောင်းတော်တော်များများသည် သင်ရှိးညွှန်းတမ်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပြည့်စုံမှုနည်းပါးလှသည်။ သင်ရှိးဖတ်စာ စာအုပ်များကိုသာ ကိုးကား ပြီး၊ ယင်းမှုလွှဲ၍ အခြားမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ဆရာများအနေနှင့်လည်း အသက်ဝင်သောစာသင်ခန်းဖြစ်လာစေရန် မိမိတို့၏ စဉ်းစားတွေးခေါ်ကြုံဖန်မှုတို့ကို ရပ်တန်းစေပါသည်။ ထို့အတွက်ကြောင့်လည်း စာသင်ခန်းများမှာ ဇြိုးငွေ့စရာ ကောင်းလာပါသည်။

ယနေ့ နယ်စပ်တစ်လျှောက်ရှိ ကျောင်းဆရာများသည် ရုံးရာစာသင်နည်းများကိုမသုံးတော့ဘဲ ကျောင်းသားများကိုပါဝင်လုံးဆောင်စေမှုရှိဖော်ပြီး၊ အသက်ဝင်လှပ်ရှားမှုရှိစေသော စာသင်ကြားမှုနည်းသစ်များကို စတင်သုံးစွဲနေပြီ ဖြစ်သည်။ စာသင်ကြားရာတွင် သင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်အား ရှင်းလင်းပြောပြရန် သတိပြုပါ။ ကျောင်းသားများသည် သင့်ထံမှ သင်ခန်းစာများကိုသင်ယူပြီးလျင် ရလဒ်အနေနှင့် မည်သည့်အရာများကို တတ်မောက်သွားပါမည်နည်း။

B: ပင်သားစာအတွက်ကြောင်းပြင်သင်ခြင်းကိုစီဉ်ပုန်တိုးပေးခြင်း။ (Developing a course plan)

အသင်းပေါင်း (a) ။ အကြမ်းပျို့စုံအချက် (The outline)

ဤအစီအစဉ်တွင် သင်သည် သင်ခန်းစာတာခုလုံးအတွက်အကြမ်းဖျင်းကြောင်းပြင်ဆင်ခြင်းတွင် အချိန်တောင် အတိုင်းအတာအတွင်း သုံးရမည့် သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများကို စီစဉ်ထားပေးရပါမည်။ အသေးစိတ်စိစဉ်ထားမှုများလည်ပြီးနောက်ပိုင်းမှုသာလျှင် အပြောင်းအလဲများကို သင့်သလိုလုပ်နိုင်ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ပတ်သက်သော သင်ခန်းစာ စာအုပ်တွင် ပါဝင်သောအချက်အလက်များကို ပေးထားပါသည်။

၁။ ပထမဦးဆုံးအနေနှင့် စီမံကိန်းအကြမ်းဖျင်းကို သတ်မှတ်ထားသော အချိန်အတိုင်းအတာအတွင်း သင်ရမည့်သင်ခန်းစာနှင့် သုံးရမည့်သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများကို စီစဉ်ထားပေးရပါမည်။ အသေးစိတ်စိစဉ်ထားမှုများလည်ပြီးနောက်ပိုင်းမှုသာလျှင် အပြောင်းအလဲများကို သင့်သလိုလုပ်နိုင်ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ပတ်သက်သော သင်ခန်းစာ စာအုပ်တွင် ပါဝင်သောအချက်အလက်များကို ပေးထားပါသည်။

■ အုပ်စွဲထားပါ။ ရက်သတ္တပါတ် (၂၀) အတွင်း တစ်ပါတ်လျှင် (၂) နာရီစာသင်ခန်းစာကို ရေးဆွဲပေးပါ။ ဖြစ်နိုင်လျှင် စာရွက်အကြီးနှင့်ရေးပေးပါ။

- အနည်းဆုံး လက်တွေ့လေ့လာရေးတစ်ခု၊ စာတမ်းငယ်တစ်အုပ် (project) ပြန်လည်လေ့ကျင့်ရန် အချိန်နှင့် ပြန်လည်ချင့်ချိန်ဆုံးဖြတ်ရသောအချိန်များကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားပေးပါ။
- သင်၏ အစီအစဉ်ကို နံရံပေါ် (သို့) စားပွဲပေါ်တွင် ခင်းကျင်းပြသထားပေးပါ။
- သင်ခန်းစာအတွက်ပြင်ဆင်ထားသော အစီအစဉ်အသီးသီးကိုလည်း အခန်းထဲတွင် အချင်းချင်း လေ့လာကြည့်ရှုပေးပါ။
- ပြင်ဆင်ထားသောအစီအစဉ်များမှ တူညီခြင်းနှင့် ခြားနားခြင်းများကို အတန်းလိုက်အနေဖြင့် ဆွေးနွေးပါ။
- သင့်အတွက်အကောင်းဆုံးဟုထင်ရသော သင်ခန်းစာပြင်ဆင်ခြင်းကို မှတ်တမ်းတင်ရေးမှတ်ထားပေးပါ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူသောမေးခွန်းကိုလည်း ဖြေကြားပေးပါ။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင့်နှင့်ပြဿနာ

Environment Issues

မာတိကာ	Contents	စာမျက်နှာ
- နိဒါန်း	Introductions	၂
- စွန်ပစ်ပစ္စည်းများ	Waste	၃
- သက်ရှိသွေးစိုင်ရာပေါ်	Ecosystems	၈
- ရေ	Water	၁၁
- သစ်တော့များ	Forests	၁၉
- စွမ်းအင်	Energy	၂၃
- ကမ္ဘာကြီးပွဲနေးမှု	Global warming	၂၇
- တိုးတက်ထွန်းကားမှု၊ လူနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင့်	Development, People and The Environment	၃၆

အမှင် (၂)။ သင်ခန်းစာအတွက်ပြင်ဆင်ခြင်း (The course plan)

သင်ခန်းစာအတွက် အကြမ်းဖျဉ်းစီစဉ်ပြီးသည့်နောက်တွင် ပြင်ဆင်ခြင်းကို နောက်တစ်ဆင့်အနေနှင့် ဖန်တီးပေးရပါမည်။ ယင်းအပိုင်းတွင် အချက်အလက်များကို ပိုပြီး အသေးစိတ်ဖြည့်ဆည်းပေးရပါမည်။

သင်၏ သင်ခန်းစာသည် အကြောင်းအရာအချက်အလက်ကိုသာ အခြေခံသည်ဖြစ်စေ၊ Topic-based အတတ်ပညာကိုသာအခြေခံသည်ဖြစ်စေ၊ Skill based နှစ်ခုစလုံးကိုပဲ အခြေခံသည်ဖြစ်စေ၊ သင်မှတ်သားထားရမည့်အရာများမှာ

....

- ကျောင်းသားများအတွက် သင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်များ။
- အသက်ဝင်လှုပ်ရှုးမှုရှိသော စာသင်ကြားခြင်းနှင့် သင်ယူခြင်းများအတွက် သင်ခန်းစာများကို ပို့ချခြင်း။
- သင့်ရှိသမျှသော သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများကို သင်ခန်းစာတွင် ထိထိမိအသုံးပြုနိုင်ခြင်း။
- သင်ခန်းစာအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများသည် အနည်းဆုံး စာသင်နှစ်ဝက် အချိန်တိုင်းအတာအထိရှိပါမည်။

သင်ခန်းစာအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုတွင် သင်ရှိုးညွှန်းတစ်ဦး (curriculum) သင်ရှိုးအစီအစဉ် (syllabus) နှင့် သင်ခန်းစာ စာအုပ် (course book) များကို လိုအပ်ပါသည်။ အကယ်၍ သင်ခန်းစာအတွက် အထက်ပါအချက်များ ရှိနေခဲ့လျှင် အသုံးပြုပေးပါ။ မရှိခဲ့သော အရေးပါသောသင်ခန်းစာစာအုပ်များကိုသုံးပြီး လျှော့ညီသောအဆင့်နှင့် ဘာသာရပ်ကို ကိုက်ညီအောင်သင်ကြားပေးရပါမည်။

၂။ သင်ရိုးညွှန်းတမ်း၊ သင်ရိုးအစီအစဉ်နှင့် သင်ခန်းစာ စာအုပ်များကိုသုံးပြီး၊ ဘာသာရပ်တစ်ခုအတွက် ပထမရက်သတ္တပါတ် သုံးပါတ်စာအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများကို ပုံစံနှုန်းဆွဲပေးပါ။ ကျောင်းသားများမှာ။ သင်နှင့်တစ်ခုမျှ ထိတွေ့မှု မရှိသေးသောသူများဖြစ်သဖြင့် စာသင်ခန်းအသစ်အတွက် ပြင်ဆင်ပေးပါ။ တစ်ဦးချင်း (သို့) နှစ်ယောက် တစ်ဖွဲ့ (သို့) အဖွဲ့လိုက်စုပြီး ပေးထားသောပုံစံစာရွက်အတိုင်းလုပ်ပါ။ (သို့) မိမိတို့နှစ်သက်ရာ ပုံစံအတိုင်း ပြင်ဆင်ပေးပါ။ ပေးထားသောခေါင်းစဉ်များကို သုံးပေးပါ။

ဆရာ -	သင်ခန်းစာအရေအတွက် -		
ဘာသာရပ် -	သင်ခန်းစာတစ်ခုလုံးအတွက် ကြာသောချိန် (နာရီ) -		
အတန်း -	သင်ခန်းစာတစ်ခုလုံးအတွက် ကြာသောအချိန် -		
နေ့စွဲ	သင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်	Activities	သင်ထောက်ကူးပွဲလည်းများ
ပထမအပတ်	ကျောင်းသားများသည် - ကျောင်းသားများလည်မည့် အရာများ -	သင်လုပ်မည့်အရာများ - - - ကျောင်းသားများလည်မည့် အရာများ -	သင်သုံးရန်လိုအပ်မည့် သင်ထောက်ကူးပွဲလည်းများ -
ဒုတိယအပတ်			
တတိယအပတ်			
ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း			

ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း (Feedback)

အကယ်၍ သင်သည် တစ်ဦးချင်း (သို့) နှစ်ယောက်တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့ခဲ့သော်၊ မိမိလုပ်ဆောင်ထားသောအရာများကို တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး (သို့) တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ အချင်းချင်းပြန်လည်ဝေဖန်သုံးသပ်ပေးပါ။ အကယ်၍ အဖွဲ့လိုက်လုပ်ဆောင်ခဲ့သော်၊ စာသင်ခန်းအတွက် ပြန်လည်တင်ပြသောအခါ မေးလာမည့်မေးခွန်းများနှင့် ပေးလာမည့်မှတ်ချက်များကို သင့်လော်စွာ ပြန်လည်ချေပရန် အမြောင်းပြုချက်များကို ပြင်ဆင်ထားပေးပါ။ ဝေဖန်ချက်များကိုရရှိပြီးနောက် မိမိပြုလုပ်ခဲ့သောပြင်ဆင်မှုများကို ပိုမိုကောင်းမွန်သွားစေရန်အတွက် အပြောင်းအလဲလုပ်နိုင်ပါသည်။

C: သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်ရှုခြင်း (Writing Learning Objectives)

ဆရာများသည် မိမိတို့သင်ကြားမည့်သင်ခန်းစာကို စတင်စဉ်းစားကြပြီး သင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ရေးဆွဲခြင်းအားဖြင့် မိမိကျောင်းသားများ လေ့လာသင်ယူနိုင်သည့်အရာများကို သိရှိစေပေါ်သည်။ ကျောင်းသားများ သင်ယူတတ်မြောက်လိုသောအရာများကို သိရှိမှုသာလျှင် မည်ကဲ့သုံးသင်ကြားသွားရမည်ကို သိရှိနိုင်ပါမည်။

၁။ အောက်ပါပေးထားသောရည်ရွယ်ချက်များကိုလေ့လာပြီး မည်သည့်အရာသည် ကျောင်းသားများ အမိန့်လုပ်ဆောင်မှုကိုပေးသောစာသင်နည်းကို ရည်ညွှန်းထားပါသနည်း။

၂။ Bloom ၏ ပညာရေးဆိုင်ရာရည်ရွယ်ချက်များကိုပြန်လည်လာပါ။ ယင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုချင်းစီအတွက် မည်သည့်အဆင့်ရှိသော စဉ်းစားတွေးတော်ခြင်းအတတ် (Thinking skills) များလိုအပ်ပါသနည်း။

၃။ ဤမတူညီသောရည်ရွယ်ချက်များအတိုင်းလိုက်ပြီး ဆရာများသည် ခြားနားသောသင်ခန်းစာကို မည်သို့သင်ကြား ပေးနိုင်ပါမည်နည်း။

မည်သို့သောအချက်များသည် ကောင်းမွန်သော သင်ကြားခြင်း ရည်ရွယ်ချက်များကို ဖန်တီးပေးပါသနည်း။

၄။ နှစ်ယောက်တစ်ဖွဲ့၊ ဖွဲ့ပြီး အောက်ပါပေးထားသော သင်ကြားခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များကိုပတ်ပြီး မေးထားသော မေးခွန်းများကိုဖြေဆိုပါ။

- မည်သည့် ဘာသာရပ်သည် ...
- သင်ခန်းစာရည်ရွယ်ချက်သည် မည်မျှကောင်းမွန်ပါသနည်း။
- ပို၍အားနည်းသောအယောက်မှာ မည်သို့ဖြစ်နေပါသနည်း။

ကောင်းမွန်သောစာသင်နည်းရည်ရွယ်ချက်မှာ **SMART**

S - specific အသေးစိတ်ဖြစ်ပြီး တိကျခြင်း။

M - measurable သင်ယူခဲ့သောအရာများကို သက်သေပြတိုင်းတာနိုင်ခြင်း။

A - achievable ဖြစ်နိုင်သောအခြေအနေရှိခြင်း။

R - realistic ကျောင်းသားများသည် သင်ခန်းစာနှင့် အချိန်တို့အတွင်း အံဝင်ခွင်ကျ ဆက်စပ်ကိုက်ညီခြင်း။

T - timed အချိန်ကိုသတ်မှတ်ခြင်း။ (သင်ခန်းစာပြီးဆုံး သောအချိန်တွင် ကျောင်းသားများသည် ...)

သင်ခန်းစာအပြီးတွင် ...

၁။ ကျောင်းသားများသည် ကွန်ပြုတာကို သုံးတတ်သွားပါမည်။

၂။ ကျောင်းသားများသည် လွယ်ကူသော အပိုင်းကိုနံ့ များကိုမြောက်တတ်သွားပါမည်။

၃။ ကျောင်းသားများသည် သူတို့သင်ရသောဘာသာရပ်နှင့်ပတ်သက်သော အမေးအဖြေများကို အင်လိုင်ဘာသာဖြင့် (၈) ခုလောက်အထိ လုပ်နိုင်ပါမည်။

၄။ ကျောင်းသားများသည် အချိန်ပြုကြိယာကို သိသွားပါလိမ့်မည်။

၅။ ကျောင်းသားများသည် Document ကို ရှာ၊ ဖွင့်ပြောင်း၊ သိမ်းစသောအတတ်ကို တတ်သွားပါမည်။

၆။ ကျောင်းသားများသည် သချို့ကို သိသွားပါမည်။

၇။ ကျောင်းသားများသည် ပန်းပွင့်ပုံကိုဆွဲနိုင်ခြင်း။

အစိတ်အပိုင်းများ၏ အမည်ကိုခေါ်နိုင်ခြင်းနှင့် ယင်း၏ အသုံးဝင်ပုံကို ပြောပြနိုင်ပါလိမ့်မည်။

Measurable ဆိုသည်မှာ သင်ယူတတ်မြောက်သွားကြောင်းကို တိုင်းတာ မြင်သာနိုင်ဖို့ရန်လိုအပ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို (action verb) လုပ်ဆောင်ခြင်းဆိုသောအဓိပ္ပာယ်များနှင့် ရေးသားဖော်ပြပါသည်။ ဥပမာ - ဖော်ပြခြင်း၊ ရှင်းပြခြင်း၊ သရုပ်ပြခြင်း၊ စသည်ဖြင့် ယင်းကဲ့သို့သော အကြောင်းရင်းများကြောင့် သိခြင်း၊ နားလည်ခြင်းဟူသောရေးဟာရ verb သည် အကျိုးမဝင်ပေ။ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် သူသိသောအရာများကို သရုပ်ပြပုံ ဖော်နိုင်ခြင်းမရှိလျှင်၊ မိမိနားလည်သောအရာများကို ပြန်လည်၍ အသုံးချဖြစ်ခြင်းများမရှိလျှင် မည်မျှ သိသည် မည်မျှနားလည်သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ မသိရှိနိုင်ပါ။

သင်ကြားယူခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ရေးသားပြုစာတွင် အလေ့အကျင့်သည်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဆရာများသည် ယင်းကို အဆပျိုးလုပ်ဆောင်ရာတွင် အခက်အခဲရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သို့သော လောကျင့်မှုများလာသည် နှင့်အမျှ မည်သို့မည်ပုံမည်သည့်အကြောင်းကြောင့် စသည်တို့ကို စဉ်းစားတတ်လာရန်အတွက် အထောက်အကြဖြစ်လာပါသည်။ Additional reading for unit 7 : Writing learning objectives တွင် ယင်းခေါင်းစဉ်နှင့်ပတ်သက်သော အချက်အလက်များကို လေ့လာနိုင်ပါသည်။

၅။ သင်လုပ်ဆောင်ထားခဲ့သော ရက်သတ္တပတ်သုံးပတ်စာသင်ခန်းစာအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းကို ပြန်လည်၍ လေ့လာပါ။ သင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို ပြန်ကြည့်ပြီး ပိုမိုကောင်းမွန်အောင်ထပ်မံ၍ မည်သို့လုပ်ဆောင်နိုင် မည်ကိုလည်းစဉ်းစားပါ။

၁။ မိမိ၏လုပ်ရုပ်များကိုလေ့လာခြင်း:

- ကျောင်းသားများအား သင်ကြားသွားပြီးနောက် သင်ကြားခြင်းသည် ကျောင်းသားများ လုပ်ဆောင် နှင့်သွားမည့်အချက်များကို ရေးရှုထားပါသလား။
- ငှင်းတို့သည် တိကျမှုရှိပါသလား။
- သင်ခန်းစာတတ်မြောက်သွားခြင်းကို မည်သို့သိရှိနိုင်မည်နည်း။

၂။ သင်ခန်းစာရည်ရွယ်ချက်များကို ပိုမိုတိုးတက်အောင် ပြောင်းလဲပေးပါ။

၃။ မိမိအဖွဲ့ထဲမှ (သို့) မိမိအတွဲအဖော်နှင့်ပလှယ်ပြီး အချင်းချင်း feedback ပေး ပေးပါ။

၄။ မိမိတို့လုပ်ဆောင်ထားသောအရာများ (learning objective) ကိုလည်း မိတ္တာမှတ်တမ်းတင်ထားပေးပါ။

သင်ခန်းစာအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများသည် သင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှ အစပြုပါသည်။ ယင်းသည် သင်ခန်းစာကို မည်သို့သင်ကြားရမည်ကို သင့်အားပြောပြပါသည်။

D: ပင်ခုံးအားဖြော်ပြုခေါင်းများ (Lesson planning)

(Lesson planning) သည် သင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် သင်ကြားခြင်း၏ နည်းလမ်းများထက် ပို၍ အသေးစိတ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသည် သင်မည့်သင်ခန်းစာကိုပြင်ဆင်ရန် အထောက်အကြဖြစ်စေပါသည်။ စာကိုသင်ကြားပေးရန်အတွက်လည်း အထောက်အကူပေးပါသည်။ ထို့အပြင် ဆရာအနေနှင့် မိမိ၏ ကျောင်းသားများနှင့်အတူ မည်သို့မည်ပုံ လုပ်ဆောင်ကြသည်ကိုလည်းကောင်း၊ မည့်သည့်အကြောင်းကြောင့် လုပ်ဆောင်ကြသည်ကိုလည်းကောင်း၊ မည်ကဲ့သို့သော သင်ထောက်ကူများကို အသုံးပြုရ မည်ကိုလည်းကောင်း၊ အချိန်ကိုလည်း ကိုက်ညီစွာသုံးချုတတ်စေရန်လည်းကောင်း အထောက်အကူပြုသည်။ သင်ခန်းစာတစ်ခုကို သင်ကြားပြီးနောက် နောင်လာမည့်သင်ခန်းစာကိုသင်ရန်အတွက် အကြောင်းများကိုလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။ ပြီးခဲ့သောသင်ခန်းစာမှ အတွေ့အကြောင့် လာမည့်သင်ခန်းစာအတွက်ကို ပြန်လည်ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

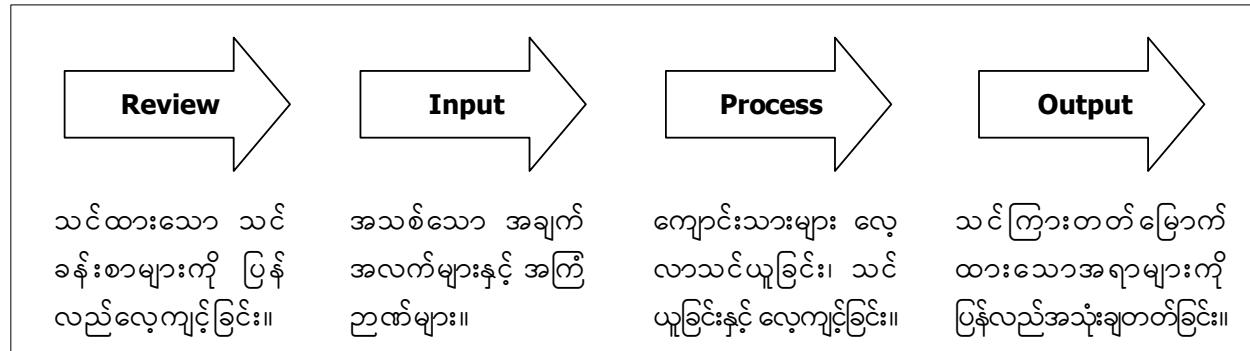

၁။ အေးနှေးရန် -

- သင်ကြားရန်အတွက် ဆရာသည် အတယ်ကြောင့် အသေးစိတ်ပြင်ဆင်ခြင်းကို လိုအပ်ပါသနည်း။
- (course plan) ဘာသာရပ်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းကိုသာ အဘယ့်ကြောင့် မသုံးပါသနည်း။
- ဆရာက သင်ခန်းစာသင်ရန်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုမရှိလျှင် မည်သူ့ဖြစ်ပျက်နိုင်ပါသနည်း။

ကျောင်းသားပန်းတို့၏ ပုဂ္ဂနိုင်ပါသည်။

တပ်ငါးစာ အသင့်သင့် (The stages of typical lesson)

ဤအဆင့်ဆင့်သော သင်ခန်းစာများသည် ကျောင်းသားများလေ့လာသင်ယူခြင်းကို အမိုက် ရှုံးရှုထားပါသည်။

သင်ခန်းစာ (၁) လေ့လာခဲ့ရသည့်အတိုင်း သင်ကြားခြင်းစက်ဝန်း အဆင့်ဆင့် (The stages of teaching cycle) သည် ကျောင်းသားများ အောင်မြင်စွာတတ်မြောက်သွားစေရန်အတွက် ဖန်တီးပေးရမည့် ဆရာတိတာဝန်များကို ဖော်ပြထားသည်။

ဤတွင် သင်ခန်းစာအဆင့်ဆင့် (Lesson stages) ကို ပိုမြဲး အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ အောက်တွင် သင်ခန်းစာအဆင့်ဆင့်ကို သေးစိတ်ပေးထားပါသည်။

ပြီးခဲ့သောသင်ခါးစာကို ပြန်ပျဉ်ဆောင်ခြင်း (Review last lesson)

“နောက်ဆုံးသင်ခဲ့တဲ့အရာတွေက ဒီလိုလုပ်ခဲ့တယ်”

“သင်ခဲ့သောအရာများကို မေးခွန်းများမေးခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားတို့သိသောအရာများ၊ နားလည်ခဲ့သောအရာများကို ပြန်လည်လေ့ကျင့်ပေးရာလည်းရောက်ပါသည်။”

ယခုသင်ခါးစာကို နိုင်းပျိုးပေးခြင်း (Introduce this lesson)

“ဒီနေ့သင်ကြားသွားမယ့်သင်ခန်းစာကတော့” ဆိုပြီး အစချိုကာသင်ကြားသွားမည့်သင်ခန်းစာ၏ ခေါင်းစဉ်မှ တစ်ဆင့် ရည်ရွယ်ချက်များတို့ကို နိုင်းပျိုးပေးပါ။

သင်ကြားခြင်းကိုစောင်းခြင်း (Input)

ဆရာကသင်ခန်းစာကို အချက်အလက်၊ လုပ်ဆောင်မည့်နည်းများ၊ သုံးသွားမည့် သင်ထောက်ပစ္စည်းများကို ကျောင်းသားများအား စတင်သိရှိစေခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

ပန်တွေ့ဆုံး (Process)

ကျောင်းသားများသည် သင့်လျော်သော activities များကိုသုံးပြီး သင်ခန်းစာကိုလက်တွေ့လုပ်ဆောင်ရသော အဆင့်ဖြစ်ပါသည်။ သင်ကြားမှုမှ လေ့လာသင်ယူ၊ တစ်ဆင့်တတ်မြောက်ကာ ပြန်လည်အသုံးချတ်ခြင်းအထိ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် သိသောအရာမှ လက်တွေ့လုပ်ဆောင်တတ်ခြင်းသို့ ရှုံးရှုသောအဆင့်ဖြစ်ပါသည်။

ပျော်ပူးခြင်း (Output)

ကျောင်းသားများသည် အသစ်သော အသိ၊ အတတ်နှင့် နားလည်ခြင်းများကို လက်တွေအဆင့်မှ တစ်ဆင့် တက်ပြီး အသုံးချကတ်မြောက်မည့်အဆင့်သို့ ဦးတည်သွားပါသည်။

ဖြန်ပည့်သုံးပုဂ္ဂင်းအသေး (Assessment)

ပြန်လည်သုံးသပ်သောအဆင့်ဟုနားလည်ရပြီး၊ အဆင့်ဆင့်သောတိုးတက်မှုအတွက် ဝေဖန် ဆန်းစစ်ပေးပါသည်။

လေ့လာသင်ယူမှုအဆင့်ဆင့်အတွက် မည်သို့သောလှပ်ရှားမှုများသည် အသုံးဝင်ပါသနည်း။

What kind of activities are useful for each stage of learning?

J။ အတန်းလိုက်အနေဖြင့် အောက်ပါအထူးအကွက်များကို ဖြည့်ပေးပါ။

အဆင့်ဆင့်သော သင်ကြားခြင်း	ဆရာများလုပ်ဆောင်ရမည့်အချက်များမှာ အဘယ်နည်း။	ကျောင်းသားများလုပ်ဆောင်ရမည့်အချက်များမှာ အဘယ်နည်း။
သင်ကြားခြင်းကို စတင်ခြင်း အဆင့် (Input)		
သင်ကြားခြင်းကို လေ့ကျင့်သော အဆင့် (Process)		
တတ်မြောက်သွားသော အဆင့် (Output)		

- ဆရာ၊ ကျောင်းသားတို့နှင့်ဆိုင်သော သင်ကြားခြင်းအဆင့်ဆင့်အတွက် အကြံများကို လျှော့ဆော်ရပါရန်အတွက်၊ သင်ခန်းစာမျက်နှာများအတွက် ပြင်ဆင်ထားပေးပါ။ ပေးထားသောနမ်နာကို ကိုးကားယူပါ။
- အတန်းအတွက် checklist ကို ရေးသားပေးပါ။
- မိမိတစ်ဦးချင်းအတွက်လည်း checklist မိတ္ထားတစ်ခုထားပါ။

ပင်းခန်းစာအုပ်ကြိုးပြင်ဆင်ခြင်း (Lesson planning)

၃။ နာရီဝါက်စာ သင်ခန်းစာတွေကို သင်ကြားရန်အတွက် ပြင်ဆင်ထားပေးပါ။ ပေးထားသောနမ်နာကို ကိုးကားယူပါ။ ထို့နောက် အတန်းထဲတွင် လက်တွေ့ပြန်လည်သင်ကြားရပါမည်။

၁။ သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်များ

- သင်ခန်းစာမျက်နှာရည်ရွယ်ချက်များကို ပြန်လည်လေ့လာပြီး အပြောင်းအလဲများလုပ်လိုပါသလား။
- ကျောင်းသားများအားလုံးအတွက် သင်ခန်းစာမျက်နှာရည်ရွယ်ချက်များကို ရေးချပေးပါ။
- ပိုမိုပြီးသင်ယူမှုအားကောင်းသော ကျောင်းသားများအတွက် ရည်ရွယ်ချက်များကို ပိုမိုရေးပေးပါ။

J။ ဤသင်ခန်းစာအတွက် မည်သို့သော သင်ထောက်ကူးဆိုင်ရာ (materials and equipment) လိုအပ်ပါသနည်း။

၃။ (Input-process-output) စသော စာသင်ခြင်းအဆင့်ဆင့်အတွက် မည်သို့သော activity ကို ရွှေးထားပါသနည်း။

၄။ activity အတွက် သုံးမည့်အချိန်ကိုလည်း ကြိုးတင်ပြင်ဆင်ထားသည့်သင်ခန်းစာတွင် ထည့်ထားပေးပါ။

၅။ ကျောင်းသားများတတ်မြောက်မှုကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန်အတွက် (Assessment) အကြံကောင်းရှိလျှင် သင်ခန်းစာအတွက် ကြိုးတင်ပြင်ဆင်မှုထဲတွင်ရှိသော Assessment အကန်းထဲတွင် ထည့်ထားပေးပါ။

၄။ သင်ခန်းစာကို အတန်းလိုက် (သို့) အပ်စုရှိက်ဖွဲ့၍ သင်ကြားပေးပါ။ သင်တန်းကြီးကြပ်သူသည်လည်း စာမျက်နှာ (၄၇) မှပေးထားသောလမ်းညွှန်ကို ကိုးကားပြီး၊ သင်၏သင်ခန်းစာကို သုံးသပ်ပါလိမ့်မည်။

Feedback

၅။ သင်ခန်းစာကို အတန်းလိုက်ဆွေးနွေးပါ။

- သင်ခန်းစာ၏ အားသာချက်များကား အဘယ်နည်း။
- သင်ခန်းစာ၏ အားနည်းချက်များကား အဘယ်နည်း။
- ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် မည်သို့လုပ်ဆောင်ပါမည်နည်း။

ပါမ်းသင်္ကားစာ ကောင်း/မကောင်းကို ပြန်သုံးသပ်ခြင်း (Evaluate your lesson)

၆။ သင်ခန်းစာမှ သင့်အတွေ့အကြိုးများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးပါ။ ဆရာများ၊ သင်တန်းကြီးကြပ်ပေးသူများနှင့် ဆွေးနွေးပေးပါ။ သူတို့၏မှ ဝေဖန်အကြံပြုချက်တို့ တောင်းခံပါ။

သင်ခန်းစာအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားသော အချက်များအား သင်ခန်းစာ ပြန်လည်သုံးသပ်သောအချက်များကို စုစည်းရန် (evaluation box) အတွင်းတွင် မှတ်စုရေးမှတ်ထားပါ။

ဆရာ - ရက်စွဲ -	ကျောင်းသားများ -	ဘာသာရပ်	သင်ခန်းစာ၏ ခေါင်းစဉ်
ရည်ရွယ်ချက်များ -			
ရည်ရွယ်ချက်အပိုများ -			
သင်ဆောက်ကူပစ္စည်းများ -			

အချိန်	သရေပုဂ္ဂနောင်သောရာများ	ကျောင်းသားပုဂ္ဂနောင်သောရာများ
သင်ခန်းစာကို စတင်ခြင်း		
သင်ခန်းစာကို လေ့ကျင့်ခြင်း		
သင်ခန်းစာကို သဘောပေါ်က်ခြင်း		
တတ်မြောက်မှုကို လေ့လာခြင်း		
သင်ခန်းစာကို သုံးသပ်ခြင်း		

E: Assessment

ပင်ဆုံးစာအသင့်များ	သရာ မည်သိမ္မပုံမောင်ရပါမည်နှင့်။	ကျောင်းသားများ မည်သိမ္မပုံမောင်ရပါမည်နှင့်။
Input	<ul style="list-style-type: none"> - သင်ခန်းစာ၏ ခေါင်းစဉ်ကို နိဒါန်းပျိုးပေးခြင်း။ - ကျောင်းသားများ သီး/မသီကို လေ့လာခြင်း။ - သိထားသောအရာများကို ပြန်လည်လေ့လာစေခြင်း။ - အသစ်သောအချက်အလက်များကို နိဒါန်းပျိုးပေးခြင်း၊ မိတ်ဆက်ပေးခြင်း။ - ကျောင်းသား၏ သင်ခန်းစာအပေါ် နားလည်မှုအတိုင်းအတာကို သိရှိခြင်း။ - အမေးအဖြေများကိုလုပ်ပေးခြင်း။ - သင်ကြားနည်းပုံစံအမျိုးမျိုးကို သုံးပေးခြင်း။ - ဆရာကိုင်စာအုပ်ကိုသာ သုံးပေးခြင်း။ (အကယ်၍ တစ်အုပ်တည်းသာရှိခဲ့သော) 	<ul style="list-style-type: none"> - အမေးအဖြေကိုလုပ်ပေးခြင်း။ - တစ်ဦးတစ်ယောက် (သို့) နှစ်ယောက်တစ်ဗွဲ့ပေးခြင်း။ - သင်ပုန်းရှုတွင်ရပ်ပြီး မိမိသိသောအချက်အလက်များကို ဝင့်ခြင်း။ - တစ်တန်းလုံးအနေနှင့် activity ကိုလုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။
Process	<ul style="list-style-type: none"> - သင်ခန်းစာ စာအုပ်မှပေးထားသော အရာများအတိုင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။ (သို့) အခြား activity ကိုလုပ်ပေးခြင်း။ - ကျောင်းသားများလုပ်ဆောင်မှုများကို လေ့လာရန်အတွက် အခန်းတွင်းသို့ လှည့်လည်ကြည့်ရှုခြင်း။ - အထူးအကူအညီလိုအပ်သော ကျောင်းသားများအတွက် အလုပ်ကိုထပ်တိုး၍လုပ်ခိုင်းခြင်း။ - သင်ကြားခြင်းပုံစံအမျိုးမျိုးနှင့် သင်ပေးခြင်း။ - အမေးဖြေလုပ်ပေးခြင်း။ 	<ul style="list-style-type: none"> - သိရှိထားသောအချက်အလက် များကို စုစည်းပေးခြင်း။ - တစ်ဦးတစ်ယောက်ခြင်း၊ နှစ်ယောက်တစ်ဗွဲ၊ အုပ်စုငယ်ဖွဲ့ပြီး လုပ်ဆောင်ခြင်း။ - အမျိုးမျိုးသော သင်ကြားနည်းများကို သုံးခြင်း။ - အမေးအဖြေများကို လုပ်ပေးခြင်း။
Output	<ul style="list-style-type: none"> - သင်ထားသောသင်ခန်းစာကို ပြန်လည်လေ့လာခြင်း။ - ကျောင်းသားများသီးထားသောအရာများကို ပြန်လည်တိုင်းတာသုံးသပ်ခြင်း။ - ပိုမိုနှင့်သောအလုပ်များကို ရှာဖွေပေးခြင်း။ 	<ul style="list-style-type: none"> - အမေးအဖြေများကိုလုပ်ပေးခြင်း။ - သင်ခန်းစာမှ သင်ယူတတ်မြောက်ထားသောအရာများကို ပြန်လည်သရုပ်ဖြေခြင်း။ - မိမိတတ်ထားသောအရာများကို တိုင်းတာသိရှိခြင်း။

F: အတိသုက္ခာ:ခြင်း - ငါ့ဟာသင်ယူခြင်းအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း။ (Summary: Planning for learning)

- ဘာသာရပ်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း။ (မူကဗ်မဲ့နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ချက်)
- သင်ခန်းစာတိုင်းအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပေးခြင်း၊ သင်ခန်းစာနှင့် ပတ်သက်သောရည်၍ ချယ်ချက်များ။ activities နှင့် လိုအပ်သောသင်ထောက်ကူများကို ပြင်ဆင်ထားပေးခြင်း။
- သင်ခန်းစာသင်ကြားနည်းအဆင့်ဆင့်ကို ပြင်ထားပေးခြင်း။ (input >process>output)
- သင်ယူမှုအားသန်သောကျောင်းသား၊ အားနည်းသောကျောင်းသားအလိုက် ခွဲခြားပြီး၊ သူတို့အသီးသီးနှင့် လျှော့ညီသောသင်ခန်းစာကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း။
- စာသင်ကြားခြင်းကို စိတ်ဝင်စားမှုရှိစေရန်၊ စာသင်ခန်းအသက်ဝင်လှပ်ရှားမှုရှိစေရန် သင်ခန်းစာအထောက်အကူပြု activity အမျိုးမျိုးကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။
- သင်ခန်းစာတိုင်းကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးခြင်း၊ သင်ခန်းစာတွင် မည်သည့်အချက်က အဆင်ပြုသည်/အဆင်မပြုသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ကျောင်းသားများသည် သင်ခန်းစာကို ဆည်းပူးအောင်မြင်မှ ရှိ /မရှိကို ပြန်လည်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း။
- ပြန်လည်သုံးသပ်နည်းလမ်းများကို သုံးပေးခြင်းအားဖြင့် လာမည့်သင်ခန်းစာအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။

G: Activities နှင့် ပုံတေသနပေါ်ဆမှုပြခြင်း။

(Further research and extension activities)

၁။ အဆိုဒ်း (၇) မှ Writing learning objectives summary and learning in the classroom ခေါင်းစဉ်ကိုဖတ်ပေးပါ။

J။ activities ရှိ ပိုမိုတိုးခဲ့၍ ပုံမှန်ဆောင်ခြင်း။

INEE standard for teaching and learning ကိုဖတ်ပြီး ကျောင်းသားအတွက် မည်မျှအကျိုးသက်ရောက်သည်ကို လေ့လာသုံးသပ်ပေးပါ။ ဤတွင် ပိုမိုပြီးလေ့လာနိုင်ရန်အတွက် ဆက်လက်ဖော်ပြထားပါသည်။

- (၁) မှ (၄) အဆင့်အထိ ရွှေးချယ်ပေးပါ။ (ဥပမာ - အဆင့် (၃) ညွှန်ကြားချက်)
- သက်သေမှတ်တမ်းတင်ထားသော စာချက်အကန့်တွင် အဆင့်ဆင့်၏အောင်မြင်မှုအကွာအဝေးကို တိုင်းတာပြီး တိုင်းတာရေးယေားကွက်ကို သုံးပေးပါ။ (ဥပမာ - ၁-၄ : ၁ = အားလုံးမဟုတ်၊ ၂ = တစ်ခါတစ်ရုံ၊ ၃ = ပုံမှန်၊ ၄ = အမြေတမ်းလိုလို)
- ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းကိုဖော်မပေးသော အချက်အလက်များရှိလျှင် ရေးထည့်ပေးပါ။
- ရရှိနေသောသက်သေသာကများနှင့် အမှတ်အဆင့်များပေါ်မှုတည်ပြီး သင်၏အမြင်ကို ခြော့ပြပါ။

■ ■ ■

သင်ခန်းစဉ် (၈)

အဆင့်ဆင့်တိုးတက်မှု၊ ပြန်လည်ဝေဖန်ခြင်းနှင့် အောင်မြင်မှုကို သုံးသပ်ခြင်း (Progress, Feedback and Assessment)

ဤသင်တန်းအဆုံးတွင် – သင်ခန်းသားများသည် ...

- အောင်မြင်မှုကိုသုံးသပ်နိုင်သော နည်းလမ်းအမျိုးချိုးကို ဖော်ပြနိုင်ခြင်း။
- အောင်မြင်မှုကိုသုံးသပ်နိုင်သောနည်းလမ်းများကို ခြားနားသောအခြေအနေပေါ်မှတည်ပြီး၊ ရှင်းပြပေးနိုင်ခြင်း။
- ပြန်လည်ဝေဖန်သောနည်းလမ်းကောင်းကို လက်တွေ့ကျကျ သရုပ်ပြလုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်း။
- ပြန်လည်ဝေဖန်ခြင်းနှင့် အောင်မြင်မှုကိုသုံးသပ်ရန်အတွက် ထောက်ကူသောမှတ်တမ်း လိုအပ်ချက်များကို ရှင်းပြနိုင်ခြင်း။

A: အောင်မြင်မှုကိုသုံးသပ်ခြင်းဘို့သုတေသနများ ဘာမှာဖြစ်ပါသည်။ (What is assessment?)

Key words

Exam	= သင်ခန်းစဉ်တိုးတက်မှုခြင်းအပေါ် စစ်ဆေးခြင်း။
Constructive	= တည်ဆောက်ခြင်း။
Peer	= အချိုယ်တူသောအုပ်စု။

အောင်မြင်မှုကိုသုံးသပ်ခြင်း (assessment) ကို ယောဂျော်အားဖြင့် (၃) မျိုး (၃) စားခွဲခြားပြထားပါသည်။ သင်ခန်း စာအစတွင် သုံးသပ်ခြင်း၊ သင်ခန်းစာအလယ်တွင်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် အဆုံးပိုင်းတွင်သုံးသပ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

သင်ခန်းစာအစတွင် အောင်မြင်မှုကိုသုံးသပ်ခြင်း (assessment) ကျောင်းသားများသည် မည်များသိရှိထားပြီး၊ နားလည်ပြီးဖြစ်ခြင်းကို ဆရာနှင့်ကျောင်းသားများ ဆွေးနွေးပြောပြပါသည်။ သင်ခန်းစာ၏အစတွင် ကျောင်းသားများ၏အခြေအနေကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် မိမိသင်ကြားမည့်သင်ခန်းစာကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအတွက် အထောက်အကူပြုပါသည်။ ထို့အပြင် သုံးသပ်ခြင်းကို သင်ခန်းစာလုပ်ဆောင်စဉ်အတွင်းတွင်မှ ကျောင်းသားများ မည်မျှတိုးတက်လာသည်။ မည်မျှလောက် ထပ်ပြီးကြိုးစားရှိုးမည်ကိုလည်း သိရှိပေါ်ပါသည်။ အဆုံးပိုင်းတွင်ကား ကျောင်းသားများသည် သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း မည်မျှတတ်မြောက်သွားသည်ကို ဖော်ဆောင်ပေးပါသည်။ သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်သည် ကျောင်းသားများ သင်ခန်းစာကို မည်သို့ မည်သည့်အဆင့် ရောက်နေသည်ကို ဖော်ဆောင်ပေးပါသည်။ ရှင်းလင်းတိကျသော သင်ခန်းစာရည်ရွယ်ချက်များသည် ကျောင်းသားများ၏ တတ်မြောက်သောအတိုင်းအတာကိုသိစေရန် ဖော်မေပေးပါသည်။

အောင်မြင်မှုကိုသုံးသပ်ခြင်းပမ်းပူး (Methods of assessment)

၁။ အောက်တွင်ပေးထားသော သင်ခန်းစာအထောက်အကူပြုလျှပ်ရှားမှု activities များအထဲမှ မည်သည့်အရာသည် အောင်မြင်မှုကိုသုံးသပ်ခြင်း assessment အတွက် သုံး၍ရနိုင်ပါသနည်း။

■ မေးခွန်းများ	■ မေးမြန်းစစ်ဆေးခြင်း	■ လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ခြင်း
■ စာစီစာကုံးများ	■ လေ့လာခြင်း	■ သရုပ်ဆောင်ခြင်း
■ စာမေးပွဲဖြေဆိုခြင်း	■ ကျောင်းသားများမှ ပြန်လည်တင်ပြခြင်း	

၂။ ဆရာတော်တော်များများမှာ စာစစ်ခြင်း၊ စာမေးပွဲဖြေဆိုခြင်းအားဖြင့်သာလျှင် ကျောင်းသားများ အောင်မြင်မှုကို

သိနိုင်သည်ဟုထင်ကြသည်။ သုံးသော်လည်း အထက်ပါအချက်များအတိုင်း၊ နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးနှင့် သင့်လျော်သလို သုံးသွားနိုင်သည်။ အောက်တွင် သင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက် learning objective ကို ပေးထားပါသည်။ အထက်တွင် ပေးထားသောအောင်မြင်မှုကို သုံးသပ်နိုင်သောနည်းလမ်းများ (method of assessment) နှင့် အောက်တွင်ပေးထားသောသင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်များ learning objective ကို ယူဉ်တဲ့လုပ်ဆောင်ရွက်အတွက် နှစ်ယောက်တစ်တဲ့ ဖွဲ့ပေးပါ။

- a.** ကျောင်းသားများသည် ရီးရှင်းလွယ်ကူသောအားလုံးဖြင့် အမေးအဖြေများလုပ်နိုင်ခြင်း။
- b.** ကျောင်းသားများသည် သမိုင်းတွင် အရေးကြီးသောနေ့ရက်များကို မှတ်မိခြင်း။
- c.** Excel ဖြင့် ငွေစာရင်းအင်းစာရွက်ကို ပုံဖော်ပြုလုပ်တတ်ခြင်း။
- d.** ထောင့်ညီကြိုဂံး၏ထောင့်သည် အဘယ်ကြောင့် (၆၀) ဒီဂရီရှိရသည်ကို ရှင်းပြနိုင်ခြင်း။
- e.** အစိုးရ (၃) မျိုး၏ အားသာချက်နှင့် အားနည်းချက်များကို ဝေဖန်သီမြင်နိုင်ခြင်း။
- f.** (survey activities) ကို ရှာဖွေဖော်ပြတတ်ပြီး ယင်း၏ရလဒ်ကိုလည်း ရှင်းပြနိုင်ခြင်း။
- g.** ရှေးဦးသူနာပြုစြင်းပညာကို အသိအမှတ်ပြု ဆည်းပူးရယူခြင်း။
- h.** ကျောင်းသားများ သစ်ပင်စိုက်ပျိုးတတ်သွားခြင်း။

၃။ နှစ်ယောက်တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့ကာမည်သည့် (method of assessment) သုံးသပ်နိုင်သောနည်းလမ်းကို သုံးရမည်ကို ဆွဲနောက်ပေးပါ။

- က။ သင်ခန်းစာ၏ အစကာလတွင်
- ခ။ သင်ခန်းစာကိုလုပ်နေစဉ်အတွင်း
- ဂ။ သင်ခန်းစာအဆုံးပိုင်းကာလ

B: သင်ခန်းစာစတင်ပုံပါမှုများ

(Assessment at the start of the course: initial assessment)

ကျောင်းသားအပိုပုံအသစ်များကို သင်တော့မည့်ဆိုလျှင် သူတို့၏အကြောင်းကို သိရှိရန်လိုအပ်ပေသည်။ သုံးမှုသာလျှင် သူတို့၏အခက်အခဲကို ဆရာအနေနှင့်ရိပ်မိကာ သူတို့၏လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ကျောင်းသားများ၏လိုအပ်ချက်ကိုသိရှိခြင်းသည် အခြေခံအကျဆုံးသော သုံးသပ်ချက်တစ်ရှင်ပင်ဖြစ်သည်။ လိုအပ်ချက်များကို ခွဲခြားသိရှိခြင်းသည် စာသင်စက်ဝန်း (teaching cycle) ၏ ပထမဆုံးသော အဆင့်သာဖြစ်သည်။ သင်ခန်းစာ၏အစ ဤဇာတ်သာ (၃) ချက်တွင် မည်သို့အစပြုလုပ်ဆောင်ရမည်ကိုသိထားလျှင် အဆင်ပြေပါမည်။

- သင်ကြားသွားမည့်သင်ခန်းစာအတွက် ကျောင်းသားများသိထားသောအကြောင်းအရာနှင့် သိရှိထားမှုအခြေအနေသည် မည်မျှရှိပါသနည်း။
- သူတို့၏ အဓိကတတ်မြောက်ထားသောအခြေအနေကား မည်မျှရှိပါသနည်း။ တစ်နည်းအားဖြင့် အရေးအဖတ်နှင့် သင်ယူနိုင်သောအရည်အချင်းများကို ဆိုလိုပါသည်။
- သူတို့၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာနှင့်နှယ်နေသော အခြားအခြေအနေများပေါ်ပေါ်ကဲခဲ့သော စသောအခြေအနေများ၊ (သင်ခန်းစာ (၃) တွင်ကြည့်ပါ။)

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ကျောင်းသားများနှင့် ရင်းနှီးမှုရှိလာသည့်အညီ အမျိုးမျိုးသော စာစစ်ခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ မေးခွန်းများကိုမေးခွင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများကို ဝန်မပိုစေခွင့်ပေ။ ပထမနှစ်ပတ်တွင် နည်းအမျိုးမျိုးကိုလက်တွေ့ကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် စာသင်နည်းကို ပုံဖော်နိုင်ပါသည်။

တရားဝင်စံဆေးခြင်းစသော စာမေးပွဲဖြေစေခြင်း၊ ဆွဲးဆွဲးခြင်း စသည် တို့ကိုရောနေ့သုံး၍လည်းရပါသည်။ အကျိုးရှိသောအချက်အလက်များကိုပေးပြီး၊ ကျောင်းသားများအား သူတို့ကိုယ်သူတို့ ပြန်လည်သုံးသပ်စေပါ။

၁။ ပေးထားသော case study များထဲမှ တစ်ခုခုကို အုပ်စုအနေဖြင့် ဖတ်ပေးပါ။

- ပေးထားသော case study ပထမအပိုင်းကို ဖတ်ပေးပါ။ (A1,B1,C1) မေးခွန်းများကို ဆွေးနွေးပါ။
- မိမိအမြင်များကို ရေးချေပေးပါ။
- ပေးထားသော case study ဒုတိယအပိုင်းကို ဖတ်ပေးပါ။ (A2,B2,C2) မေးခွန်းများကို ဆွေးနွေးပါ။
- အတန်းလိုက်ဆွေးနွေးပြီး မိမိအမြင်များကို ရေးချေပေးပါ။

case study A1

သချို့ဆရာသည် simultaneous equation က စသင်သော အခါ ယင်းခေါင်းစဉ်ကိုမစစေတွင် ကျောင်းသားများသည် liner equation ကို ပိုင်နိုင်နေရမည်ကို သိနေသည်။
သုံးသပ်ခြင်း၏အစတွင် သူ ဘာများလုပ်ရပါမည်နည်း။

case study B1

ဗမာစကားပြောသော ပထဝီဆရာတွင် ဆရာကိုင်သင်ခန်းစာ စာအုပ်တစ်အုပ်သာရှိသည်။ သင်ခန်းစာအချက်အလက်များကို သူသင်ပြောပြုမှုသာလျှင် ကျောင်းသားများ သိရှိနိုင်မည်ကိုလည်း သိသည်။ ကျောင်းသားအများစုမှာ စကောကရင်ကို မိခင်စကားလိုသုံးနေကြသည်တွက် ဆရာကလည်း သူပို့ချေသမျှသောသင်ခန်းစာများကို မှတ်စုလိုက်နိုင်လောက်အောင် သူတို့ပြောတတ်သော ဗမာစကား၏ အခြေအနေကိုသိရန် လိုအပ်သည်။ သုံးသပ်ခြင်း၏အစတွင် သူဘာများလုပ်ရပါမည်နည်း။

case study C1

ကျောင်းတက်ပြီး သုံးပတ်အကြောတွင် ဆရာသည် သူမအတန်းထဲမှ ပထမတန်းကျောင်းသား (၃) ယောက်အတွက် စပြီးပုပ်ရတော့သည်။ အဲအဲ သည် ပိန်လိုနေပြီး အားအင်မရှိသလို၊ စိုးစိုးကမူ သွက်လက်လွန်ပြီး၊ အမြဲတမ်းဆရာမ၏ မြောက်ပင့်မှုကိုလိုလားသူ၊ ကျော်ကျော်မှာ ခေါ်မထူး မေးမပြောနှင့် သူကမ္မာနှင့်သူရှိနေသည်။ သူတို့ (၃) ဦး၏လိုအပ်ချက်များကို ဆရာမက သိရှိရန်အတွက် လိုအပ်ပါသည်။
သုံးသပ်ခြင်း၏အစတွင် သူ ဘာများလုပ်ရပါမည်နည်း။

C: သင်ခန်းဆောင်စဉ်တွင် သုံးသပ်ပေးခြင်း (Assessment during the course)

ဆရာ တော်တော်များများသည် ကျောင်းသားများတိုးတက်မှုကို စာမေးပွဲ၊ စာစစ်ခြင်းအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ သို့သော စာစစ်ခြင်းသည် ကျောင်းသားများလုပ်ထားသောအရာများကို မှားသည် မှန်သည်ဟုသာ ဖော်ပြပေးပါသည်။ ကျောင်းသားများ မည်သို့တိုးတက်အောင်လုပ်ဆောင်ရမည်ကို မပြောပြထားပါချေ။ သင်ခန်းစာကိုသင်ကြားစဉ်တွင် ကျောင်းသားများအား ဝေဖော်အားပေးခြင်း (feedback) ဖြင့် သူတို့ကို ပိုမိုသောပေါက်စေခြင်း၊ မှားသောအရာများကိုပိုင်ပေးခြင်း၊ တိုးတက်စေခြင်းတို့ဖြစ်စေပေါ်သည်။ ယင်းကို (formative assessment) အစီစဉ်ကျသောသုံးသပ်ခြင်း (သို့) တတ်မြောက်မှုကိုစစ်ဆေးခြင်းဟု အမို့ပို့ယ်ရပါသည်။ ကျောင်းသားများအား တိုးတက်မှုကိုပေးသော သုံးသပ်ချက်များကို လေ့လာကြပါစို့။

ပိုကိုယ်ပို့ပေးချေသုံးသပ်ခြင်း (Self assessment)

၁။ အောက်တွင်ပေးထားသောအချက်မှာ သင်ခန်းစာ (၇) မှ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းဟူသော သင်ခန်းစာထော်ဂွက်မှ ရည်ရွယ်ချက် (၂) ကန်းကို ပေးထားပါသည်။

- အောက်ပါပေးထားသောအချက်များကိုလေ့လာပြီး၊ သင့်အနေဖြင့် မည်မျှသောပေါက်သည်။ ကျင့်သုံးသည်ကို ပြန်လည်စဉ်းစားပါ။ သင်ဘာများလုပ်နိုင်ပါသနည်း။ ရှေ့ဆက် လေ့လာကျင့်သုံးသွားရမည့်အချက်ကို ဖော်ပြပါ။
- ထော်ဂွက်ပေးထားသုံးသင်လုပ်သင့်သောအချက်၊ တိုးတက်ရန် လိုအပ်သောအချက်များဖြင့် ဖြည့်ဆည်းပေးပါ။

ပင်တန်းကြီးကြပ်သူ့နှင့် ပင်ခန်းစာ ရည်ရွယ်သူ့ပျော်	ပုဂ္ဂနိုင်သောအရာ	တိုးတက်ရန်ပုံမှန်သောင်ရမည့်အရာ
<p>သင်ကြားပေးမည့်သင်ခန်းစာ၏ မူကြိမ်းသည်</p> <ul style="list-style-type: none"> - ပေးထားသောအချိန်အတွင်းတွင် သင်ခန်းစာများသင်ဖြီးရန်။ - သင်ကြားမှုအမျိုးမျိုးကိုလည်း စီစဉ်ပြင်ဆင်ပေးထားရပါမည်။ 		
<p>သင်ခန်းစာကိုလည်း ...</p> <ul style="list-style-type: none"> - ရှင်းလင်းတိုကျပြီး၊ လက်တွေ့ဖြစ် နိုင်သောသင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက် များအတွက်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။ - သင်ခန်းစာ၏ အဆင့်ဆင့်ကို ပြီးစီးအောင်သင်ပေးခြင်း။ - အပ်စုနှင့်လုပ်ဆောင်ရသော ကျောင်းသားများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန်။ - ကျောင်းသားများ သင်ယူမှုကို ဖော်မရန်အတွက် အမျိုးမျိုးသောနည်းဖြင့် သင်ကြားပေးခြင်းနှင့် သင်ယူခြင်းကို သုံးပေးခြင်း။ 		

ဤကဲ့သို့ ပြန်လည်ထင်ဟပ်ခြင်းသည်လည်း မိမိကိုယ်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းတစ်ရပ်သာဖြစ်သည်။ self assessment (ခေါ်) မိမိကိုယ်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းမှာ ကျောင်းသားများသည် မိမိလုပ်ခဲ့သောအရာများသည် မည်မျှကောင်းသည်။ မည်မျှထပ်၍ ကြိုးစားရန်းမည်ကို မြင်နိုင်စေရန် ဖော်မပေးပါသည်။ ပိုတိုးတက်ရန်လိုအပ်သော အပိုင်းကိုလည်း ဆရာများနှင့်ဆွေးနွေးစေပါ။ ဆွေးနွေးပြီးလျှင် ထိုပိုမိုတိုးတက်ရန်အတွက် လိုအပ်သောအပိုင်းကို ကျောင်းသား၏ ကိုယ်ပိုင်ပစ်မှတ်အနေနှင့် ထားပေးပါ။

ကိုယ်ပိုင်ပစ်မှတ်ပျော် (personal targets)

- ကျောင်းသားများအား မိမိ ပိုမြီးကြိုးစားရမည့်အရာများကိုသိရန်အတွက် ဖော်မပေးသလို
- ကျောင်းသားတစ်ဦးစီ၏ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်လည်း ဆရာကို ထောက်ကူပေးပါသည်။

ကျောင်းသား တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အပြန်သားများ သုံးသပ်ဝေးနှင့်သူ့ပျော်ပေးခြင်း။

(Peer assessment : How we are doing)

ကျောင်းသား A နှင့် B အပြန်အလှန်ဝေဖော်သုံးသပ်ကြခြင်းကို စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ကျောင်းသား A က ကျောင်းသား B အား ကောင်းသောအရာများနှင့် ထပ်မံ့၍ကြိုးစားရန်လိုအပ်သောအရာများကို ဝေဖော်ချက်ပေးသည်ဟုဆိုပါစို့။ ယင်းလုပ်ရပ်မှ ကျောင်းသား A သည် ကောင်းသောအရာကိုရှာပြောတတ်ခြင်း၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ရှင်းပြနိုင်စွမ်းရှုခြင်းကို တတ်မြောက်စေပါသည်။ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုရှင်းပြနိုင်ခြင်းသည် မိမိသိနားလည်သောအရာ

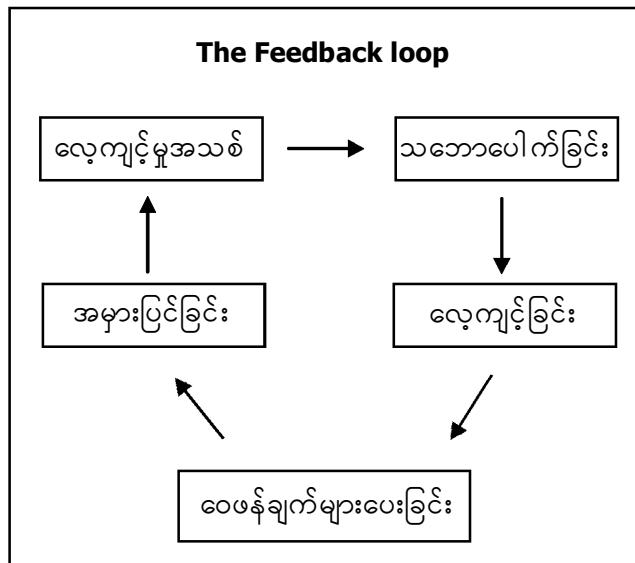
များကို ပိုမိုပြီးစွမ်းအားဖြည့်ဆည်းပေးပါသည်။ ကျောင်းသားနှစ်ဦး တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးဆီမှုလုပ်ရပ်များကို နမူနာယူနိုင်ပါသည်။ မိမိလုပ်ဆောင်ခဲ့သောအရာများနှင့် အခြားလူလုပ်ဆောင်ခဲ့သောအရာကိုလည်းနှင့်ယဉ်လိုလည်း ရပါသည်။ ကျောင်းသား A နှင့် ကျောင်းသား B တို့အသီးသီးတွင် စွမ်းအားများရှိနေကြပြီး တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးဆီမှုလည်း လေ့လာယူ၍ ရပါသည်။ ကျောင်းသားများ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အပြန်အလှန်သုံးသပ်ဝေဖန်ချက်ပေးခြင်း၊ ဖော်ပြုခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်တစ်ဆင့်တွင် (constructive feedback) ကို လေ့လာရမည်ဖြစ်ပြီး ကျောင်းသားအချင်းချင်း၊ ဆရာနှင့် ကျောင်းသားစသည်တို့ကို မည်သို့ဝေဖန်သုံးသပ်ရမည်ကို ပြောပြုပါမည်။

ဝေနှစ်ပြုခြင်း၊ ၁။ သင်သာတွေကျင့်သုံးသပ်နည်း (Feedback : How are you doing?)

Feedback ဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်က ကျောင်းသားလုပ်ရပ်များကို ဝေဖန်ချက်ပေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းသားများသည် ဆရာတ် (constructive feedback) မှတစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် ပိုမိုတိုးတက်ခြင်းရှိလာသည်။ ယင်းသည် ကျောင်းသားများတိုးတက်လာအောင် ဖော်ပြုခြင်းပါသည်။

- ကျောင်းသားများ၏ ကောင်းသောလုပ်ရပ်များမှ တိကျေသောနမူနာများကိုပေးခြင်း။
- ကျောင်းသားများ ပိုကြြိုးစားရန်လိုအပ်သော အရာများကို အကြံကောင်းများပေးခြင်း။
- ပိုမိုတိုးတက်စေရန် နည်းလမ်းကောင်းရှာရာတွင် ကျောင်းသားများအား ပါဝင်ခွင့်ပေးခြင်း။

ကျောင်းသားများ ပိုမိုကြြိုးစားရန်လိုသေးသည်ဟု ဝေဖန်ချက်ပေးရာတွေ့လည်း လုံးလုံးအား နည်းနေသည်ဟု အမိပို့ယ်မဆိုလိုရပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းသို့ဆိုလိုခဲ့လျှင် ကျောင်းသားများ၏ ပါဝင်မှုကို ခွဲတွေ့ချော်စေပါသည်။

ပေးမထောက်ပုံမှုပါပေးသာ ဝေနှစ်ချက် (Constructive feedback)

J။ နှစ်ယောက်တစ်ဦး၊ ဖွဲ့ပေးပါ။

- ယေားကျက်ထဲတွင်ရှိနေသော ဝေနှစ်ထားသောဝါကျကို ဖတ်ပေးပါ။ Constructive feedback ဝါကျကို (✓) ပေးပြီး၊ Constructive feedback ဝါကျကိုမှ (✗) ဟု ပေးပါ။
- အကန့် (၃) တွင် အဘယ်ကြောင့် Constructive feedback ဟုတ်မဟုတ်ကို ပြောပြထားပါသည်။ ဤဗျားဖြစ်သောအဖြေများကို တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးဖလှယ်ကြပြီး Constructive feedback ကိုလည်း လေ့ကျင့်ပေးပါ။

ဝေနှစ်ချက်များ	(✓) သို့မဟုတ် (✗)	ရှင်းပင်းချက်များ
၁။ ဒီဟာမမှန်ဘူး။ နောက်တစ်ခါ ပြန်လုပ်ပါ။		
J။ ကောင်းကောင်းလုပ်တယ်။		
၃။ အမှားကို နောက်တဖန် ထပ်ခါထပ်မလုပ်ပါနဲ့။		

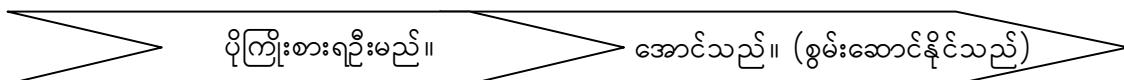
၄။ ဖြည့်ထားတဲ့အဖွေဟာ အစဉ်လိုက်မဟုတ်ဘဲ မှားနေတယ်။		
၅။ အများကြီးမမှားပါဘူး။ ပြန်ပြင်ဖို့ အချိန်ရသေးတယ်။ မြန်မြန်ပြန်ပြင်ပါ။		
၆။ အရမ်းကောင်းတာဘဲ။		
၇။ ကောင်းပါတယ်။ အခိုကအချက်တွေလဲ ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အရေးအသားဟာ နည်းနည်း တိမ်းစောင်းနေတဲ့အတွက် ဘယ်လိုပြန်ပြင်ပေး ရမလဲမသိဘူး။		

အမှတ်ကိုပေးခြင်း (Marking)

Formative assessment (အစီစဉ်ကျပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း) သင်ယူခြင်းအဆင့်ဆင့်၏ တစ်ပိုင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသည် သင်ခဲ့ပြီးဖြစ်သောသင်ခန်းစာတစ်လျှောက်လုံး၏ အခြေအနေကိုလည်း ပြန်လည်တိုင်းတာနိုင်ပါသည်။ ဆရာက သင်ခန်းစာကိုပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းအတွက် assessment ကို သုံးဖို့ရည်ရွယ်လျှင် အခိုကနည်းလမ်း (၂) မျိုးကို သုံးပြီး အမှတ်ကိုပေးရပါမည်။

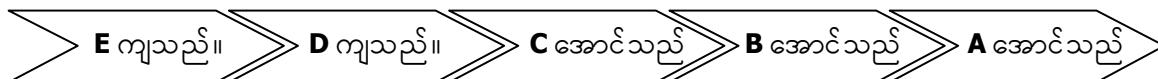
a. A two point scale

ဤနည်းကို အများအားဖြင့် ကျောင်းသားများသည် သင်ခန်းစာအတိုင်း လိုအပ်သောအရာများကို ရှင်းလင်း စွာလုပ်ဆောင်သွားနိုင်သောအခါတွင် သုံးပါသည်။ ဥပမာ - ပြန်လည်တင်ပြခြင်းစသော (presentation and project report) နှင့် စက်ပိုင်းဆိုင်ရာအတတ်ပညာများ ပါဝင်ပါသည်။ ကျောင်းသားများ ပထမအကြိမ် အောင်မြင်အောင် မဖော်ဆိုနိုင်လျှင် တိကျသော feedback များပေးခြင်းဖြင့် သူတို့ထပ်ပြီး ကြိုးစားရန်လိုအပ်သောအရာများကို အချိန်အကန် အသတ်နှင့်တကွေပေးပါ။ နှုတ်ဖြင့် feedback ပေးမည့်အစား၊ စာနှင့်ရေးချထားပေးလျှင် ကျောင်းသားများ အများပြန်ပြင် စဉ် ပြန်လည်လေ့လာလို့ရပါသည်။

အမှတ်ကို အသင့်ပိုက်ပေးခြင်း (Grading using a grading scale)

အမှတ်ကို (နံပါတ်ဖြင့်) ၁၀၊ ၂၀ မှ ၁၀၀ အထိ (သို့) အဆင့် A±, B±, C±, ဖြင့် ပေးကြသည်။ အောင်မှတ်သည် ဘာသာရပ်အပေါ်နှင့် assessment အမျိုးအစားအပေါ် မူတည်၍နေပါသည်။ နံပါတ်အမှတ်ကို မှားသည် / မှန်သည်ကိုသာ မေးသောအဖြေကို အခြေခံသော assessment လုပ်ရာတွင် နံပါတ်နှင့်ရရှိသောအမှတ်ကိုသာ သုံးပါသည်။ ယင်းကို အခြားအလုပ်တွင်လည်း သုံးပါသေးသည်။ ဥပမာ - project တစ်ခုအတွက် အမှတ် (၂၀) ပေးရာတွင် လေ့လာရှာဖွေခြင်း၊ တင်ပြခြင်း၊ ခွဲခြားစိတ်ဖြေခြင်းနှင့် ပြန်လည်တင်ပြခြင်း အသီးသီးတို့တွင် (၅) မှတ် စီးကြပါသည်။ assessment လုပ်သောအခါ နံပါတ်အမှတ်ကို တိကျဖွားပေး၍ မရသောအခြေအနေတွင် အဆင့် (စာလုံး) နှင့် ပေးသော အမှတ်ကိုသာ သုံးရသည်။ ဥပမာ - စာစိစာကံးများ၊ ကြိုဖန်တီထွင်ထားသောအရာများအတွက် စသည်ဖြင့် စာလုံးအဆင့်နှင့်ပေးအောင်မှတ်အတွက် စာလုံး (၃ - ၅) အထိ သုံးသည်။

၃။ ဆွေးနွေးခြင်း:

- ကျောင်းတစ်ကျောင်းတွင် ရောရောထွေးထွေး အမှန်ရွေးအတွက် အောင်မှတ်သည် (၇၀ %)၊ စာစီစာကုံးရေးခြင်း၏အောင်မှတ်သည် (၄၀ %) ဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
- အမှတ်ကို အဆင့်လိုက်ပေးခြင်းနှင့် two point scale နည်းတို့ကို နိုင်းယဉ်ပေးပါ။ (၂) နည်းစလုံး၏ အားနည်းချက်နှင့် အားသာချက်များကိုလည်း ရေးပေးပါ။ မည်သည့်နည်းကို သင်ပို့ပြီးနှစ်သက်ပါသနည်း။

မှတ်စမ်းပျော်ရှုံးခြင်း (Keeping records)

၄။ Reflect – အဘယ်ကြောင့် ကျောင်းသားများလုပ်ဆောင်ထားသော လေ့လာတိုင်းတာသုံးသပ်ခြင်းများကို မှတ်တမ်းတင်ထားရပါသနည်း။ အကြောင်းရင်း (၃ – ၄) မျိုးကို ရေးချုပြီး မိမိအဖော်ကိုဝင်းပေးပါ။

၅။ အပ်စလိုက်ဖွံ့ဖြိုး၊ စာသင်ခန်းအတွက် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းရလဒ်လမ်းကြောင်းကို ပုံစံကိုဆွဲပေးပါ။ ဖြစ်နိုင်လျှင် ကွန်ပြုတာကိုသုံးပေးပြီး word processing နှင့် spreadsheet software ကို သုံးပေးပါ။

- မည်သည့်အချက်များ ပါရှိရပါမည်နည်း။ အချက်များဖြင့်ရေးချုပေးပါ။
- ရိုးရိုးသာရေးပါ။ သို့မှသာ မိမိတို့လိုအပ်သောအချိန်တွင် လွယ်ကူစွာပြန်ရှာရန်လွယ်ကူသည်။
- အခြားအဖွဲ့နှင့် လဲလှယ်ယူပြီး အချက်များကို ကြည့်ကြပါ။
- ပိုမိုတိုးတက်အောင်လုပ်နိုင်မည့်နည်းလမ်းကောင်း ပုံစံများရှိပါသလား။
- သင်လုပ်ထားသောပုံစံကို အဖွဲ့သားများ (သို့) အတန်းနှင့် ဆွေးနွေးပါ။
- သင်တို့နောက်ဆုံးပုံစံဆွဲထားသည့်အချက်များကို ရေးသားမှတ်တမ်းတင်ထားပါ။

Assessment ပုပ်ခြင်းကို နှုန်းပေးပြီး (Design an assessment task)

၆။ အဖွဲ့ဖြင့် cue card ကိုသုံးပြီး assessment အတွက် activities ရှိရှိုးလေးလုပ်ပေးပါ။ cue card ကိုသုံးတတ်ရန် အတွက် Methods file မှ Chart and organisers ခေါင်းစဉ်မှလေ့လာပါ။

ရွေးချယ်ရန် ။ ။

- ဘာသာရပ်အတွက် assessment (အောင်မြင်မှုကိုပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း) ကိုလုပ်ပေးပါ။
- အဂ်လိုပ်လို အစားအစာ မှာကြားရသော စကားပြောခန်းကိုလုပ်ပေးခြင်း။
- စာလုံးပေါင်းများကို တူညီယဉ်တွဲပြီး အဓိပ္ပာယ်နှင့်သင်ပေးခြင်း။
- problem solving မှ ပါဝင်မှုနှင့် အဖွဲ့များဖွံ့ဖြိုးခြင်းကိုလေ့လာခြင်း။ Unit 5 - C ကိုကြည့်ပါ။
- ခွေးသည် အဘယ်ကြောင့် နှီတိုက်သွေးဝါဖြစ်ရပါသနည်း။

၇။ လုပ်ထားသော assessment ကို စစ်ဆေးရန်အတွက် activities ကို အခြားအဖွဲ့များတွင်လည်း လုပ်ပေးပါ။ အဖွဲ့တိုင်းသည် assessment ကိုလုပ်ပေးပြီး အခြားအဖွဲ့သို့ ဝင်ပေးပြီး လုပ်ဆောင်ထားသော assessment တိုးတက်မှု ရှိ / မရှိ သည့်အကြောင်းကို ပြန်လည်ပြီးသုံးသပ်လေ့လာပေးပါ။

D: ပြန်ပျော်ပေးခွောင်းမြင်းအားလုံး: Assessment

(End of course assessments: summative assessment)

သင်ခန်းစာတစ်ခုလုံး အတိုင်းအတာနှင့် ကျောင်းသားများ ဆည်ပူးတတ်မြောက်ခဲ့သောရလဒ်ကို တိုင်းတာရန်အတွက် (summative assessment) လွမ်းသုံးသပ်နည်းကို သုံးပါသည်။ သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်းထွက်ချေးနိုင်ကြောင်းကိုပြနိုင်ရန်အတွက် ကျောင်းသားများ၏တတ်မြောက်မှုကိုသုံးသပ်ရာတွင် အားလုံးတန်းတူညီမြင်းရှိရန်အတွက် လွမ်းခြားထားသောနည်းကို သုံးပါသည်။ တစ်ချို့သောကျောင်းများတွင် ကျောင်းသားများ၏တစ်နှစ်လုံးလုပ်ဆောင်မှုများကို နောက်ဆုံးပြန်လည်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းအထိ ထည့်တွက်ပါဝင်စေပါသည်။ ယင်းကို (con-

tinuous assessment) စဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း ဟု ခေါ်ပါသည်။ ယင်းသည် ကောင်းသောအလေ့ အကျင့်တစ်ရပ်သာဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ကျောင်းသား၏ အောင်မြင်မှုရလဒ်သည် (၃) နာရီသာ ဖြေရသော စာမေးပွဲမှုမဟုတ်ဘဲ သူလုပ်ခဲ့သောအလုပ်အပေါ်တွင်သာ မှတ်ည်သည်။ တစ်ချို့ကျောင်းများတွင် ကျောင်းသားများ (၁) နှစ်လုံးလုပ်ဆောင်ခဲ့သောအလုပ်များကို (၆၀ %) ထားပြီး နှစ်ကုန်စာမေးပွဲတွင် (၄၀ %) နှင့်တွက်ချက်ထားကြသည်။

စာမေးပွဲ (Exams)

အကယ်၍ assessment ကို နောက်ဆုံးစာမေးပွဲတွင်သာလုပ်ဆောင်ခဲ့လျှင် စာမေးပွဲမတိုင်မီ ကျောင်းသားများ သည် အောက်ပါအတိုင်း လက်တွေ့လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ ယင်းစာမေးပွဲတွင် ရှိတိုက်သော အတတ်ပညာ ကောင်းများမှာ ...

ညွှန်ကြားချက်များကိုဖတ်ခြင်း။ ။ ညွှန်ကြားချက်များကို အသေအချာမဖတ်လျှင် အမှားများကို လုပ်မိပါ လိမ့်မည်။

မှတ်မိညာက်။ ။ ဘာသာရပ်အပေါ်တွင် မှတ်ည်ပါသည်။ ကျောင်းသားများသည် သင်ခန်းစာ အချက်အလက် များနှင့် ပုံသေနည်းများကို မှတ်မိရပါမည်။ (ဥပမာ- သချ်တွက်ချက်နည်းများ) ပြန်လည်လေ့လာခြင်း အတတ်နည်းပညာဖြစ်သော အတိုချိုးခြင်း၊ မှတ်တမ်းတိုရေးမှတ်ခြင်းတို့ကို သင်ကြားပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။

ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခြင်း။ ။ ကျောင်းသားများသည် စာမေးပွဲအတွေ့အကြုပြုပါ လက်တွေ့ရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကျောင်းသားများသည် စာစာကို လက်တွေ့မရေးဖူးလျှင်လည်းကောင်း၊ case study ကို မလုပ်ဖူးလျှင် လည်းကောင်း၊ စာမေးပွဲတွင်လုပ်ဆောင်ခိုင်းလျှင် မျှတမူမရှိချေ။

အချိန်ကိုကျပ်ကြခြင်း။ ။ အချိန်ကျပ်ကြခြင်းကို လက်တွေ့လုပ်တတ်ဖို့ရန် လိုအပ်ပေသည်။ စာသင်ခန်းအတွင်း လုပ်ဆောင်သည်ထက် စာမေးပွဲခန်းတွင်းတွင် ပိုမိုပြီးမြန်ဆန်ရပါမည်။

ကျောင်းသားများကို စာမေးပွဲခန်းတွင်းအတွေ့အကြုပြုအတိုင်း ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ပေးခြင်းအားဖြင့် ယင်းကဲ့သို့ အတတ်ပညာများကို ဆည်းပူးနိုင်ပါသည်။

ပြန်ပျော်ပေါ်သံသပ်ခြင်း၏ မှုစည်းကြော်ပြုမှု (Assessment policy)

၁။ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာအတိုင်း အပ်စုအလိုက်ဖွဲ့ကာ သင်ခန်းစာအဆုံးပိုင်းတွင်လုပ်သော assessment အတွက် ဆောက်ခံချက်များလုပ်ပေးပါ။

- သင်ကြားမည့်ဘာသာရပ်အတွက် အကျိုးရှိစေရန် မည်သည့်နည်းလမ်းကို သင်သုံးသွားပါမည်နည်း။
- ခြားနားသောနည်းအမျိုးမျိုးမှ ခြေပြီးရသောရလဒ်များကို မည်ကဲ့သို့ပေါင်းစည်းပေးပါမည်နည်း။

Vocabulary check

၂။ အောက်ပါပေးထားသော စကားအသုံးအနှစ်း (၆) လုံးကို အမိမ့်ယ်ဖွင့်ဆိုပြုပါ။

– initial assessment	– Formative assessment	– Summative assessment
– Self assessment	– Peer assessment	– Continuous assessment

E: Assessment

ဤသင်ခန်းစာမှ အမိကသင်သောသင်ခန်းစာများကို အတိုချိုးပေးပါ။ မိမိအတွက် အဆင်ပြုသလိုရေးပေးပါ။ အခြားသင်ခန်းစာကဲ့သို့သော check list ကိုသာ သုံးပါသည်။

- အချက် ၁
- အချက် ၂

အမိကအချက်များကို ပြသောဇားကွက်များလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

■ ■ ■

သင်ခန်းစာ (၉)

တသင်ခန်းကို စီမံခန့်ခွဲခြင်း (Classroom Management)

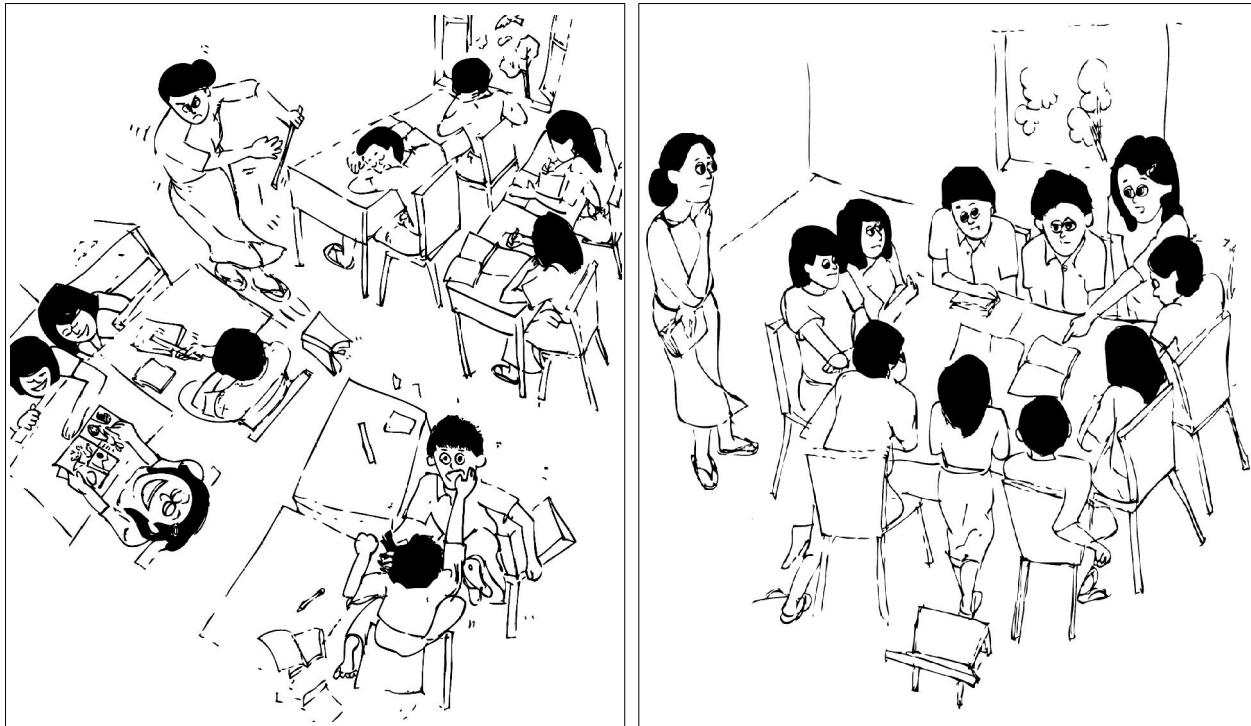
သင်ခန်းစာ၏ အဆုံးတွင် သင်တန်းသားများသည် ...

- တသင်ခန်း၏ စီမံခန့်ခွဲမှု နည်းစနစ်များကို ရှင်းပြနိုင်ခြင်း။
- စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် နည်းဗျာအမျိုးမျိုးကို သုံးတတ်ခြင်း။

A: တသင်ခန်း၏ စီမံခန့်ခွဲမှုကူးဘာယ်လုံး။ (What is classroom management?)

မြေးနားမှုကူးတွေ့စွဲခြင်း

၁။ အတန်းလိုက်အနေနှင့် ပေးထားသောပုံနှစ်ပုံ၏ ခြားနားမှုကိုဆွေးနွေးပေးပါ။ သင်၏ တသင်ခန်းအကြောင်းနှင့် မိမိ၏ အတွေ့အကြုံကို ဖြန့်တွေးပါ။ မည်သို့သောအရာများက ကျောင်းသားများကို ကောင်းမွန်စွာ ပါဝင်လုပ်ဆောင်လုပ် ဆောင်စေသနည်း။

တသင်ခန်းကို စီမံခန့်ခွဲသည် ဆိုသည်မှာ တသင်ခန်းထဲတွင် ကျောင်းသားများ ကောင်းမွန်စွာသင်ယူပြီး ကောင်းမွန်စွာလုပ်ဆောင်တင်ဆက်ရသော အစီအစဉ်တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ စွေးစပ်စွာစီမံထားသော တသင်ခန်းတွင် ကျောင်းသားများသည် စိတ်ပါဝင်စားမှုများရှိပြီး လုံးဆော်ပါဝင်မှု ရှိကြပါသည်။

ဤသင်ခန်းစာသည် ယင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး၊ မည်သို့လုပ်ဆောင်ရမည်ကို ပြသထားပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သိခဲ့ကြသည့်အတိုင်း ဆရာများသည် သူတို့၏သင်ခန်းစာကို ကျောင်းသားများ စိတ်ဝင်စားစေရန်အတွက် (activities) အမျိုးမျိုးသော်လည်းကောင်း၊ သင်ခန်းစာကိုလည်း အရမ်းခက်လွန်း၊ လွယ်လွန်းခြင်းမဖြစ်စေရန်သော်လည်းကောင်း၊ ထက်မြေက်သောကျောင်းသားဖြစ်ဖြစ်၊ သင်ယူမှုအနည်းငယ်နေးသောကျောင်းသားဖြစ်ဖြစ် သင်ခန်းစာအချိန်တွင် လုပ်ဆောင်စရာများဖြင့် ပြည့်ဝစေရန်လည်းကောင်း၊ ကျောင်းသားများသည် မိမိသိသောအရာနှင့် တကယ့်လက်တွေ့အခြေအနေကို ဆက်နှံယ်ပတ်သက်တတ်စေခြင်းအားဖြင့် သင်ခန်းစာကို အသက်သွင်းစေသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရှုပါသည်။ ဤကဲ့သို့လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် ကျောင်းဆရာသည် ကြိုတင်၍ဖွံ့ဖြိုးစည်းစီမံရပါမည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စွဲ ကျောင်းသားနှင့်ဆရာဆက်ဆံရေးသည် ရင်းနှီးနေရသလို လိုက်နာရမည့်စည်းကမ်းပိုင်းကိုလည်း ချမှတ်ထားရပါမည်။ သင်ခန်းစာတွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကောင်းသာဆရာသည် အကောင်းမြင်တတ်ပြီး၊ မိမိ၏ကျောင်းသားများအားလုံးကိုလည်း စိတ်ဝင်စားမှုထားရှိပါသည်။ ယင်းလုပ်ရပ်သည် အတန်းထဲတွင် ဆရာ၏ကျင့်ကြွှေ့ပြောခြင်း၊ မြှုမှုမှု ဘက်မလိုက်ခြင်း၊ စိတ်ရှည်ခြင်းကိုပြပါသည်။ ကျောင်းသားများလုပ်ဆောင်မှု ပြောင်မြှောက်သောအခါ ဆရာကချီးမွှမ်းပေးပါသည်။ မည်သို့သောအရာများ ဆက်လုပ်ရပါ၍ မည်နည်း။

B: နည်းပညာ (Techniques)

Classroom skills

၁။ သင်တန်းကြီးကြပ်သူသည် စည်းကမ်းကောင်းမွန်သည့်စာသင်ခန်း၏ skills ကို သရုပ်ပြပါမည်။ အောက်ပါခေါင်းစဉ်များအောက်တွင် ကောင်းသာမှတ်တမ်းတင်ခြင်းအလုပ်ကို လေ့ကျင့်ပေးပါ။ များများလေ့ကျင့်လုပ်ဆောင်သွားလျက် သူဘာသာသူ ကျင်လည်စွာလုပ်ဆောင်တတ်သွားပါမည်။

- ကျောင်းသားများစိတ်ဝင်စားမှုရေစွဲရန် – အစပျိုးရန် ပြုမြင်ပေးပါ။
- အသံနေအသံထား
- မျက်လုံးအထားအသို့ (ဆက်သွယ်မှု)
- အတန်းထဲတွင် လုညွှေလည်ခြင်း
- ကျောက်သင်ပုန်းကို အသုံးပြုခြင်း

၂။ ဆွဲးနွေးပြီး အတန်း၏စာရင်းကိုလုပ်ဆောင်ပါ။

၃။ အပိုလှပ်ရှားမှုကို လုပ်ဆောင်ပေးပါ။ A. ဆရာကတင်ပြခြင်း။

တာမ်ငါးစောင်းကမ်းပျော်း (အပြေားစဉ်းကျင်းချက်များ)

ကျောင်းသားများကို အတန်းတွင် မည်သို့သောစည်းကမ်းချက်များထားချင်ပါသနည်းဟုမေးခြင်းသည် ကောင်းသောအကြံပိုင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမှတ်ဆင့် သူတို့လိုချင်သော ကောင်းမွန်သောစာသင်ခန်း၏အသွင်အပြင်ကို ပြောပြစ်ခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့ပေးသည့် အချို့သောအကြံမှာ အသုံးမဲ့ကောင်းမဲ့နေလိမ့်မည်။ စည်းကမ်းချက်များကို ရေးချသော အခါ သိပ်မရှည်ပါနှင့်။ ကျောင်းသားအချို့၏အကြံဥက္ကာကိုယူပြီး သူတို့ချမှတ်ထားသော စည်းကမ်းများကို သူတို့ကိုယ်တိုင် ပြန်လိုက်နာဖို့ရန်အတွက် ဆရာအနေဖြင့် သေချာစေရပါမည်။

၄။ မည်သည့်စည်းကမ်းချက်များကို လိုချင်ပါသနည်း။ ရေးချထားသောစည်းကမ်းချက်များကို ပြန်ကြည့်ပါ။ ချမှတ်ထားသောစည်းကမ်းချက်များကို သဘောတူပါသလား၊ မတူဘူးလား၊ နှစ်ယောက်တစ်တွဲ တွဲကာ မည်သည့်စည်းကမ်းသည် စာသင်ပေးသောဆရာအတွက်ကောင်းပြီး၊ သင်ယူသောကျောင်းသားအတွက် ကောင်းသည်ကို ဆွဲးနွေးဆုံးဖြတ်ပေးပါ။ ဖြည့်စွက်စည်းကမ်းများကိုလည်း မိမိဘာသာ ထပ်၍ထည့်နိုင်ပါသည်။

- အခြေတမ်းတိတ်ဆိတ်နေပါ။
- ဆရာစကားပြောနေစဉ် မည်သူမျှ စကားမပြောပါနှင့်။
- အခြားသောအတန်းသားက စကားပြောနေလျှင် ဝင်မရှုပ်ပါနှင့်။
- စကားပြောချင်လျှင် လက်ကိုဥုံးစွာထောင်ပြပါ။
- ဆရာသာလျှင် ပြောရမည့်ကျောင်းသားကိုရွေးချယ်ပါမည်။
- အတန်းထဲတွင် ဟိုဟိုဒီဒီ မသွားလာပါနှင့်။
- အဖွဲ့လိုက်လုပ်ဆောင်မှုအတွက် ကျောင်းသားများသည် အတန်းထဲတွင် လှုပ်ရှားသွားလာ၍ရပါသည်။
- အတန်းထဲတွင် အစားအသောက်မရှိရ။
- စာသင်နေစဉ် ဖုန်းမပြောရ။

- မေးခွန်းများ မမေးရ။
- အိမ်စာကို အချိန်မှို့ တင်ပေးပါ။
- အိမ်စာကို သတ်မှတ်ထားသောရက်တွင်တင်ရန်။ (ဥပမာ – အပတ်စဉ် ကြောသာပတေးနေ့တိုင်း)

၅။ ၆ – ၈ ယောက်တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့ပြီး၊ သင့်အဖွဲ့ကလက်ခံသဘောကျသော စည်းကမ်းချက်များ (၅) ခုမှ (၆) ခုကို ရွေးပေးပါ။ အထက်တွင်ဖော်ပြထားသောအချက်များ ဖြစ်နိုင်သည်(သို့မဟုတ်) အခြားသောစည်းကမ်းများ ဖြစ်နိုင်သည်။ ပြီးလျှင် သင့်အဖွဲ့ကရွေးထားသောစည်းကမ်းများကို အတန်းသို့ပြန်လည်တင်ပြပါ။ အဘယ့်ကြောင့် ယင်းစည်းကမ်းချက်များ ရွေးချယ်ရသည်ကိုလည်း ရှင်းပြပေးပါ။

ကြိုတင်စီပြင်း – ပီမို၏တာသင်ခန်းကို သိပ္ပါယ်မြင်း။ (Class plan –know your classroom)

ကျောင်းသားများ မည်သည့်နေရာတွင်ထိုင်ရမည်ကအစ ကြိုတင်စီမံခြင်းသည် အလွန်အကျိုးသက်ရောက်ပါသည်။ ယင်းသို့ နေရာချထားပေးခြင်းအားဖြင့် အဖွဲ့အသစ်၏ နာမည်ကိုသိခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါမည်။ သူတို့၏ နာမည်ကိုသိရှိခြင်းအားဖြင့် သူတို့ကိုယ်တိုင်လည်း “ဒီဆရာ ငါ့ကိုသိတယ်ပါလား” ဆိုသော ခံစားချက်များရှိပါမည်။ ဆရာအနေနှင့်လည်း မိမိ၏ ကျောင်းသားများကိုသိခြင်းအားဖြင့် သူတို့စိတ်ဝင်စားသောအရာ များကိုသိပြီး၊ ကျောင်းသားများပါဝင်လှပ်ရှားမှုကို ပိုပြီးဖန်းတီးပေးနိုင်ပါလိမ့်မည်။ အကယ်၍ ဆရာသည် ကျောင်းသား အဖွဲ့နှင့် သိကျွမ်းမှုရှိသောအရာ၊ အခြားသောအတန်းအတွက် စာသင်ခန်းကို မည်သို့စီမံရမည်ကို ပို၍ ကျင်လည်ဗွာ စိစေနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ထက်မြေက်သည့်ကျောင်းသားများအား မိမိပြင်ဆင်ထားသည့်သင်ခန်းစာကို ပို့ချသင်ကြားပေးရန် လွယ်ကူပါသည်။ သို့သော် မိမိအတန်းထဲတွင်ရှိသော ကျောင်းသားများအားလုံးနှင့်ဆက်ဆံရာတွင် အထူးသတိပြုရမည့် အရာတစ်ခုရှိသေးသည်။ အကယ်၍ တိတ်ဆိတ်သောကျောင်းသား၊ ပါဝင်မှုနည်းပါးသောကျောင်းသားများကို လစ်လျှော့ ရှုမြိုပါက စာသင်ခန်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် အခက်အခဲများစွာကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

၆။ တကယ့်စာသင်ခန်းတွင် တကယ့်ကျောင်းသားများကို သင်ကြားရန်အတွက်၊ သင်ခန်းစာတစ်ခု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပေးပါ။ တံခါး၊ ကျောက်သင်ပုန်း၊ စားပွဲ၊ ကူလားထိုင် စသည်တို့ကို အမှတ်အသားလုပ်ပေးပါ။

- ကျောင်းသားတစ်ဦးစီ ထိုင်ရမည့်နေရာကိုမှတ်သေားပေးပါ။
- သင်ကြိုတင်စီမံထားချက်ကို ပြန်ကြည့်ပါ။ တိတ်ဆိတ်စုံကိုလေ့လာပါ။ တိတ်ဆိတ်သောကျောင်းသားများ တူတူထိုင်ပါသလား။ ဆူညံးကိုလေ့လာပါ။ ဆူညံးသောကျောင်းသားများ အတူတူထိုင်ပါသလားဆိုသည်ကို စစ်ဆေးပေးပါ။
- အတန်းအနေနှင့် ဆွေးနွေးပေးပါ။ ကျောင်းသားများအားလုံးပါဝင်နိုင်ရန်အတွက် မည်သည့်စာသင်နည်းဗျာ။ ဟာကို သင်သုံးသွားပါမည်နည်း။

C: ဆုပေးဒဏ်ပေးစနစ် (Reward and punishment)

စာသင်ခန်းတွင်ကျောင်းသားများ စာသင်ရာတွင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်ရပါမည်။ စည်းကမ်းမရှိသော အတန်းသည် တကယ်သင်ယူချင်သော ကျောင်းသားများအတွက် မကောင်းပါ။ ဆရာတစ်ယောက်အနေနှင့် စာသင်ခန်းသည် လုပ်ဆောင်ပါဝင်မှုရှိပြီး၊ စည်းကမ်းရှိစေရန်အတွက် မည်သို့လုပ်ဆောင်ရပါမည်နည်း။

၁။ ယေားကွဲက် (၂) ခု ချေရေးပေးပါ။ တစ်ခုတွင် ကျောင်းသားအမှားလုပ်ထားသည်ကို ရေးချေပေးပြီး ကျွန်းတစ်ခုတွင် မိမိအတွေ့အကြိုမှုလည်းကောင်း၊ မိမိပြင်တွေ့ရသောအရာများမှ ကျောင်းသားများ ပြစ်ဒဏ်ပေးခံရပုံများကို ရေးချေပေးပါ။

၂။ ခေါင်းစဉ်တိုင်း အချက်များကိုရေးပေးပါ။ ပြစ်ဒဏ်၏ အချက်တိုင်းကိုလည်း ဆွေးနွေးပေးပါ။

- ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း၏ ကောင်းခြင်းနှင့် ဆိုးခြင်းများကား အဘယ်နည်း။
- ပြစ်ဒဏ်ပေးလိုက်ခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများသည် နောက်သင်ခန်းစာများတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်လာပါ မည်လား။

- ၃။ နှစ်ယောက်တစ်တွဲ (သို့) တစ်ဖွဲ့ ဖွံ့ဖြီးလျှင် ဆရာများကျင့်သုံးသော ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းစာရင်းကို လေ့လာပါ။
- ယင်းကဲ့သို့ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းသည် ဆရာ၊ ကျောင်းသားနှင့် အတန်းအတွက် အကျိုး ရှိသည်/မရှိသည်ကို ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ပေးပါ။
 - ဆရာအနေနှင့် ယင်းကဲ့သို့သော ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းကိုမသုံးပါဆိုခဲ့သော် အဘယ်ကြောင့်မသုံးသည်ကိုလည်း ရှင်းပြပေးပါ။

၄။ ကျောင်းသားများအား သင့်လျော်သော ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းကို အတန်းအနေနှင့် ဆွေးနွေးပေးပါ။ မည်သို့သော ပြစ်ဒဏ် များဖြစ်သင့်ပါသနည်း။

- (၄၅) မိနစ်ခန်း ခြေတစ်ဖက်ထောက်၍ ထခြင်း။
- အိမ်သာ သန်ရှင်းရေးလုပ်ခိုင်းခြင်း။
- ထိုကျောင်းသားလုပ်ခဲ့သောအမှားကို အတန်းရှုံးတွင် လူတိုင်းကြားအောင်ပြောခြင်း။
- သင်ခန်းစာ တစ်ချိန်စာတွင် ကျောင်းသားသည် ဖားလိုခုန်ဆွန်ရခြင်း။
- နားရွက်၊ ဗိုက်ခေါက်များကိုဆွဲလိမ်ခြင်း။
- တစ်တန်းလုံးအား ပါးစပ်ပိတ် ြိမ်နေဖော်ခြင်း။
- အတန်းရှုံးတွင် မတ်တတ်ရပ်ခြင်း။
- ဥပမာ - “နောင်တွင်မလုပ်တော့ပါ”ဆိုသောစာသားကို အခေါက်ပေါင်းများစွာရေးခိုင်းခြင်း။
- အတန်းရှုံးတွင် မတ်တတ်ရပ်ခြင်း။
- နေ့လည်နှင့် ကျောင်းဆင်းသောအချိန်တွင် မဆင်းခိုင်းဘဲ နေ့ခိုင်းခြင်း။
- အိမ်စာများကို ပိုမိုလုပ်ခိုင်းခြင်း။

ကာယိုင်းဆိုင်ရာ အပြစ်ပေးခြင်း (physical punishment) ကို မည်သောအခါမျှ လက်မခံပါနှင့် ရှိက်ခြင်း ထူခြင်း၊ ကန်ခြင်း၊ ဆိတ်ဆွဲခြင်းနှင့် သွေးပူလေ့ကျင့်ခန်းများကို အချိန်ကြာအောင်လုပ်စေခြင်း စသည်တို့သည် ကာယိုင်ရာ အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းတွင် ပါဝင်ပါသည်။

အရှက်ခွဲခြင်းနှင့်ဆိုင်သောပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း (Humiliating punishment) ကိုလည်း လက်မခံနိုင်ပေ။ ယင်းကဲ့သို့ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းသည် ကျောင်းသား၏သိက္ခာကိုချုပ်ခြင်းနှင့် အသုံးမကျသူဟုခံစားရဖော်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အတန်းသားများ၏အရှုံးတွင် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းသည် ပိုဆိုးပါသည်။ အရှက်ခွဲခံရသည်ဟု ခံစားရလျှင် ဆရာကိုပင်ဂရမစိုက်တော့ဘဲ ခုခံချင်စိတ်က ပိုမိုပြင်းပြလာပြီး အခြေအနေမှာ ပိုမိုဆိုးရွားလာပါမည်။

ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းအား သင်ခန်းစာကိုထိခိုက်ခြင်းနှစ်နာခြင်းမရှိအောင် စီစဉ်ပေးနိုင်ပါသည်။

ဥပမာဆိုရသော် - ကျောင်းစာကို မပြီးမချင်း အိမ်ကိုမပြန်ရဟန်၍ အပြစ်ပေးထားသည်ဆိုပါစိုး။ တချိန်ချိန် တခါခါတွင် သူတို့အသက်ရလာသောအခါမှ ယင်း၏အကျိုးကြောင့် သင့်ကိုကျေးဇူးတင်နေလျင်လည်း သင်သိနိုင်မှာ မဟုတ်ပေ။

ကျောင်းသားများ၏ ကောင်းသောလုပ်ရပ်နှင့် ကောင်းသောပြုမှုမှုပြောင့် ဆုပေးခြင်းစနစ်သည် အမှားလုပ်၍ အပြစ်ပေးခြင်းထက် ပို၍ထိရောက်မှုရှိသည်ကို လေ့လာစုစောင်းချက်အရ သိရှိရပါသည်။ အတန်းထဲတွင် ကျောင်းသားများအားလုံး လိုက်လျော်က်စေရန် သင့်မှာလိုလားချက်ရှိသလို။ ထိန်းသိမ်းရာက်သည်ကျောင်းသားများအား အဆိုးထဲမှအကောင်းကို ဖော်ထုတ်နိုင်သလို အကောင်းများလုပ်မဲ့ခဲ့သော် ကြံ့ဖန်၍အသိအမှတ်ပြု၍ပေးခြင်းသည် သူ၏အပြုအမှုကိုပြောင်းလဲပေးရန် ပို၍လွယ်ကူပါသည်။

အားပေးအားမြောက်ခြင်း၊ ချီးမှုမ်းပေးခြင်းများသည် ကျောင်းသားများ လိုအပ်သောနွေးတွေးမှုကို ဖြည့်ဆည်းပေးရာရောက်ပါသည်။ အမှန်တကယ်ဆိုလျှင် လမ်းမယူသောအပြုအမှုများသည် နွေးတွေးသောဂရိုက်မှုကို လိုချင်ရချင်သောကြောင့် ထိသိပြုမှုနေခြင်းပြစ်သည်။ ဆရာအနေနှင့် နွေးတွေးဖေးမသော ဂရိုက်မှုကိုပေးနိုင်လျှင် မည်သည့်အပြစ်ဒဏ်ပေးနည်းကိုမှ သုံးစရာပင်မလိုပေ။

D: ပန်တွေ့နှုန်းဆောင်ခြင်း။ (Practical task)

ကာယဆိုင်ရာနှင့်ပတ်သက်သော ပြစ်စက်ပေးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ သင့်အနေနှင့် သင်ကြားနေသောကျောင်း (သို့) သင်ကြားရမည့်ကျောင်းတွင် မည်သို့သော “မူ” ရှိသည်ကို လေ့လာရှာဖွေပေးပါ။

E: အကျဉ်းချုပ် - တာဝန်ဆောင်ခြင်း။ (Summary: Classroom management)

- ကောင်းမွန်စွာစီမံခန့်ခွဲထားသော စာသင်ခန်းသည် ကျောင်းသားများ ကောင်းမွန်စွာ သင်ယူလုပ်ဆောင်မှု ကို ဖော်ပေါ်သည်။
- သင်ခန်းစာကို စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းအောင်၊ ကျောင်းသားများ ပါဝင်အောင်လုံးဆော်ပေးမှုကို လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ခြင်းသည်လည်း ကောင်းသောခန့်ခွဲမှုတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။
- ကျောင်းသားများနှင့် ရင်းနှီးသင့်လျှပ်စွာဆက်ဆံခြင်းသည်လည်း ထိအတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။
- အခြေခံသင်ကြားမှုဆိုင်ရာအတတ်ပညာသည်လည်း စာသင်ခန်းစီမံခန့်ခွဲခြင်းအတွက် အထောက်အကူပြုပါသည်။
- တိတ်ဆိတ်သောကျောင်းသား၊ ဆူညံသောကျောင်းသားနှင့် ကြိုးစားမှုရှိသောကျောင်းသားများကို အသိအမှတ်ပြုဖော်မခြင်း။
- ကျောင်းစာသင်ခန်းကို အထောက်အမပေးနိုင်သည်ဟု ယူဆမှုသာလျှင် ဆရာများသည် ပြစ်စက်ပေးခြင်းကို သုံးဖို့သင့်ပါသည်။
- တစ်ချို့သောပြစ်စက်ပေးခြင်းသည် မည်သည့်အခြေအနေ အချိန်အခါကမှ လက်မခံပေါ်။
- ချို့မှတ်ခြင်း၊ ဆုချို့မြှုပ်ခြင်းနှင့် အားပေးအားမြောက်ခြင်းတို့သည် ပြစ်စက်ပေးခြင်းထက် ကျောင်းသားများ၏ အပြုအမှုကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးရာတွင် ပို၍ထိရောက်မှုရှိပါသည်။

F: Assessment

အကျဉ်းချုပ်တွင် ပေးထားသောအချက်များထဲမှ တစ်ချက်ကိုရွေးချယ်ကာ သူ၏သဘောကိုရေးချပေးပါ။ ဖြစ်နိုင်သူင်း ဥပမာများနှင့်တက္က ဖော်ပြုပေးပါ။

■ ■ ■

သင်ခန်းတ၏အဆုံးတွင် ပြန်လည်လေ့လာသုံးသပ်တိုင်းတာခြင်းကိုလုပ်ခြင်း

End of course Assessment

End of course Assessment သည် output ၏ ရလဒ်ကို တိုင်းတာပါသည်။ ယင်းသည် continuous Assessment ၏ အစိတ်အပိုင်းသာဖြစ်သည်။ သင်၏ သင်ခန်းစာ သင်ကြားပေးသောအတတ်ကိုလည်း တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း သရုပ်ပြု ပုံဖော်ပေးပါသည်။

A: အပြတ်းပြန်သုံးသပ်ခြင်း။ (Continuous assessment)

Assessment ဆိုသည်မှာ သင်၏ အသိပညာနှင့် နားလည်သဘောပေါက်မှုများကို သင်ခန်းစာသင်စဉ်အတော့ အတွင်းတွင်သုံးသော (Unit assessment) မှတဆင့် သရုပ်ပြထားပေးပါသည်။

B: သင်ခန်းစာကိုရှိတင်ပြင်သင်ခြင်းနှင့်သင်ကြားခြင်း (Plan and teach a lesson)

Assessment – သင်၏ စာသင်ကြားပေးသောအတတ်ကို လက်တွေ့လုပ်ခြင်းအားဖြင့် သရုပ်ပြပေးပါသည်။ ၁။ မိနစ် (၂၀) ကြာသော သင်ခန်းစာတစ်ခုကို စီမံပေးပါ။ စာသင်ခန်းတွင် သင်ပေးခြင်းအတိုင်းဖြစ်နိုင်သလို၊ သင်တန်းကာလတွင် ကျောင်းသားများကိုသင်ပေးခြင်းပုံစံမျိုးလည်း လုပ်နိုင်ပါသည်။

၂။ agreed checklist ကို သုံးသွားပါ။ ထို့ကြောင့် Assessment ၏ အဆင့်အတန်းအခြေအနေကို သိရှိပါလိမ့်မည်။

၃။ Assessment ကို သင်တန်းကြီးကြပ်သူ (trainer) က checklist ကိုသုံးပြီး ကြည့်ရှုလေ့လာပေးပါ။ သင်တန်းကြီးကြပ်သူအား သင်၏ ကြိုးကြောင်းဆင်ထားသော သင်ခန်းစာ၏ မိတ္တာကို သင်ခန်းစာ၏ အစတွင် ပေး ပေးပါ။

၄။ Two point scale ကိုသုံးပြီး သုံးသပ်လေ့လာ၍ရပါသည်။ အကယ်၍ assessment ကထပ်ပြီး အလုပ်ကို ပိုမိုကောင်းမွန်အောင်လုပ်ရန် လိုသေးသည်ဟုပြုလျှင် ယင်းကို ပိုမိုတိုးတက်ရန်အတွက် လုပ်ရန်လိုပြီး နောက်တစ်ဖန်ထပ်လုပ်ရန်အတွက် အဆင်သင့်ဖြစ်လျှင်လုပ်ပေးပါ။

More work needed

Pass - can do

ကြိုးစားရန် လိုသေးသည်။

အောင်သည်။ (လုပ်နိုင်စွမ်းရှိသည်။)

ဖြည့်စွက်လှပ်ရှားမှု စာသင်နည်းကိုလက်တွေကျင့်သုံးခြင်း

Supplementary Activities : Supplementary Activities to Practise Teaching Methods

A: ပုဂ္ဂိုလ်ပြုပြခြင်း (Teaching presentation)

လက်တွေ့များကို မလုပ်ဆောင်မို့ Method file မှ Teaching presentation ကို ရှေးဦးစွာဖတ်ပေးပါ။ (၅) မိနစ်ခန်း ပြောရမည့်ခေါင်းစဉ်ကို ပြင်ဆင်ရန်အတွက် အချိန်ပေးပါ။ ယင်းကို အတန်းလိုက် (သို့) (၅) ယောက်တစ်ဖွဲ့နှင့် လုပ်ပေးပါ။

- သင်တန်းသားတိုင်း သူတို့သင်ကြားမည့်ခေါင်းစဉ်ကို ငါးမိနစ်ခန်းပြောရန်အတွက် ပြင်ဆင်ရပါမည်။
- တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် အလုပ်နှင့် ပြောခွင့်ပေးပါ။
- ကျွန်းသောကျောင်းသားများမှာ မိမိ၏အပ်စုနှင့် နားထောင်ရပါမည်။ နားထောင်နေသောသူများ၏ တစ်ဦးစီရှုထောင့်များမှာလည်း ခြားနားခြင်းရှိကြပါမည်။ (အောက်တွင်ပေးထားသော A နှင့် D မှာ)
- တင်ပြပြောဆိုပြီးမှ ထိတင်ပြသောကျောင်းသားသည် သူတို့လုပ်ဆောင်ခဲ့သော ကောင်းသည့်အရာနှင့် လိုအပ်နေသည့်အရာများကို ပြောပြပေးပါ။
- နားထောင်သောသူများသည်လည်း မိမိတို့ရှုထောင့်ကို ပြောပြရပါမည်။ ကောင်းသောအချက်တစ်ချက်နှင့် ကြိုးစားရန်လိုသေးသောအချက်တစ်ချက်ကိုလည်း ထည့်သွင်းပေးရပါမည်။
- နားထောင်သောသူများသည် တင်ပြသောခေါင်းစဉ်အပေါ်မှတည်ပြီး ရှုထောင့်ကိုပြောင်းပေးရပါမည်။ (B အဖွဲ့မှပြောစဉ်တွင် ယခင်ကပြောခဲ့သော A အဖွဲ့သည် နားထောင်သောသူအဖွဲ့ ပြန်ဖြစ်သွားသည်။)

နားထောင်သူ A သည် ပြောဆိုဆက်ဆံတင်ပြသောအတတ်ကို နားထောင်ကြည့်ရှုလေ့လာနေခြင်း။
 နားထောင်သူ B ဆိုလိုရင်းအကြောင်းအရာပါဝင်မှာကို နားထောင်ကြည့်ရှုလေ့လာနေခြင်း။
 နားထောင်သူ C ကျောင်းသားများပါဝင်ပတ်သက်မှုများကို နားထောင်ကြည့်ရှုလေ့လာနေခြင်း။
 နားထောင်သူ D နားထောင်နေရင်းနှင့်မှ အကောင်းဆုံးသောအချက်များကိုရှေ့ထုတ်ခြင်းမှ ပါဝင်သောအရာတစ်ခုဖြစ်မည်။ (သို့) တစ်ခုခုဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်။ ဥပမာ— ဟာသများ ...

B: မေးခွန်းပျော်ပေးခြင်း - အဖွင့်မေးခွန်းနှင့် အပိုပေးခွန်း (Asking questions: Open and closed questions)

Method file မှ Open and closed questions ကို အောက်ပါ activities ကို မလုပ်မို့ ရှေးဦးစွာဖတ်ပေးပါ။

၁။ အောက်ပါမေးခွန်းများတွင် မည်သည့်ခြားနားချက်များရှိပါသနည်း။

- အကြောင်းရင်းလေးခုမှာ၊ ကျောင်းသားများ သင်ကြားယူခဲ့သော အကြောင်းအရင်း (၄) ခုကို မေးပါသည်။

- အဓိကအကြောင်းရင်းများမှာ၊ ကျောင်းသားများသည် သင်ကြားခဲ့သောအရာများကိုပြန်လည်စဉ်းစားပြီး မည်သည့်အချက်သည် အရေးကြီးသည်ကို ဆုံးဖြတ်ခိုင်းခြင်း။

၂။ မေးခွန်းပိတ်မှ အဖွင့်မေးခွန်းသို့ပြောင်းပေးပါ။

မေးခွန်းပိတ် (closed question) ?	အဖွင့်ပိတ် (Open question) ?
၁။ လင်းပိုင်သည် ငါးဟုတ်ပါသလား။ ?	လင်းပိုင်သည် ငါးမဟုတ်ကြောင်းကျွန်းပို့ မည်ကဲ့သို့သိပါသနည်း ?
၂။သစ်ပင်များသည် ကာဗွန်ခိုင်အောက်ဆိုဒ်ကို သိလောင်ထားပါသလား။ ?	
၃။ မြန်မာနိုင်ငံသည် မည်သည့်အချိန်တွင် လွတ်လပ်ရေးရရှိပါသနည်း။ ?	

၄။ Playing football (like/likes)	
၅။ (အမှားအမှန်) ငုတ်ပျောသီးသည် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ဖြစ်ပါသလား ?	
၆။ အာဆီယံတွင် ဘယ်နှစ်နိုင်ငံပါဝင်ပါသနည်း။ a. 10, b. 12, c. 15, d. 20	

C: Chart and Organizer activities

Methods file မှ Chart and Organizer ကို သင်ခန်းစာမသင်မြို့နှင့် activities မလုပ်မှု အရင်လေ့လာပါ။

၁။ အောက်တွင်ပေးထားသော စာသင်နည်းကို ဤစာအုပ်တွင် ဥပမာဏာပေးပါ။

- ခွဲခြမ်းစိပ်ဖြာခြင်း
- အချိန်နှင့် ယေား
- တိုးတက်မှုအဆင့်ဆင့်ကိုပြသောယေား

၂။ သင်ကြားနည်းလမ်းများ နမူနာကို ဤစာအုပ်တွင်ရှာပေးပါ။

- ခွဲခြမ်းစိပ်ဖြာခြင်း
- အချိန်နှင့် ယေား
- တိုးတက်မှုအဆင့်ဆင့်ကိုပြသောယေား

D: အမှုအရန်ပုဂ္ဂိုလ်သောနည်းပျော် (ပြုစာတို့) Action methods: roleplay

အဖွဲ့လိုက်အနေနှင့် role play လုပ်ရန်အတွက် အောက်တွင်ပေးထားသော cur cards များကိုသုံးကာ သင်ခန်းစာသင်ရန်အတွက် ပြင်ဆင်ချက်များ စီစဉ်ပေးပါ။ ပါဝင်သည့်အချက်မှာ ကျောင်းအနေနှင့် ကျောင်းသားများ ကျောင်းဝတ်စုံကိုဝတ်စုံဆင်ရန် သင့်/မသင့်ကို ဆွေးနွေးပေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းဝတ်စုံကို မဖြစ်မနေ ဝတ်ဆင်ရန် လုပ်သင့်ပါသလား။

သင်သည် အစည်းဝေးပွဲတွင် အခမ်းနားများအဖြစ် ထမ်းဆောင်နေပြီး သင်၏ တာဝန်မှာ လူတိုင်း စကားခြားနှင့် ခွင့်ရရှိရန်အတွက် လုပ်ဆောင်ပေးရပါမည်။	သင်သည် ကျောင်းအုပ်တစ်ယောက်ဖြစ်နေပြီး သင်၏ ကျောင်းသုံး၊ ကျောင်းသားအားလုံး ကျောင်းဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်စေချင်သည်။ သို့မှသာလျှင် စည့်သည်များ ကျောင်းသုံးလာသည့်အခါ အမြင်တင့်တယ်ပါမည်။
သင်သည် ကျောင်းသားမီဘဖြစ်နေပြီး ငွေလည်း ပိုပို လျှံလျှံ မရှိသည့်အပြင် ကလေးများ၏ကျောင်းစားရှိတို့၊ စာအုပ်စိုးနှင့် အခြားသောလျှပ်ရှားမှုအတွက် ငွေကြေးကုန်ကျမှုမှုလည်းများနေပါသဖြင့် ကျောင်းဝတ်စုံအတွက်ကို ငွေထပ်မကုန်ချင်တော့ပေ။	သင်သည် (၇) တန်းနှင့် (၈) တန်းတို့၏ သမိုင်းဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားများသည် သူတို့၏ ကျောင်းဝတ်စုံကိုဝတ်စုံစေခြင်း စာကြိုးစားချင်သည့်စိတ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်ဟု သင်ကထင်ပါသည်။
သင်သည် (၅) တန်း၏ သိပ္ပံာရာတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ကျောင်းဝတ်စုံဝင်းကို မနှစ်သက်ပါ။ အကြောင်းရင်းမှာ လူတိုင်းသည် ဝတ်စုံများဆင်တူနေသကဲ့အတေား အခေါ်များသည်လည်း တသမတ်တည်းဖြစ်နေပြီး အသစ်အဆန်းများတွေးတော်ခြင်းမရှိပါ။ သင်ယူဆသည်။	သင်သည် အဝတ် အစားများရောင်းသည့် သူတစ်ယောက်ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းမှု ကျောင်းဝတ်စုံများအော်ဒါမှာရရှိအတွက် ကန်ထရိုက်လုပ်ရန် လိုလားပါသည်။ သင့်အတွက်လည်း အလုပ်ဖြစ်သလို့၊ ဝယ်သောသူအတွက်မှုလည်း ဈေးသက်သာပေမည်။
သင်သည် (၈) နှစ်အချွယ် ကျောင်းသုတေသနယောက်ဖြစ်ပြီး ကျောင်းဝတ်စုံ ဝတ်ဆင်ရခြင်းကို မနှစ်သက်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျောင်းဝတ်စုံဝတ်ထားပြီး ကစားရာတွင် ပြီးခြင်း၊ ခုန်ခြင်း လုပ်ရာ၌ လွှတ်လပ်မှု မရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။	သင်သည် (၁၄) နှစ်အချွယ်ရှိ ကျောင်းသားတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ အခြားကျောင်းသားတစ်ဦးမှ သင်၏အဝတ်အစား တောင်ပြောင်မှုမရှိသည်ကို နောင်ပြောင်သည့်အတွက် လူတိုင်း တူညီစွာဝတ်ဆင်နိုင်သည့် ကျောင်းဝတ်စုံကို သင်က ဝတ်ဆင်ချင်ပါသည်။

ဖည့်စွက်ဖတ်ရှိနိုင်သော စာအုပ်နှင့်အချက်အလက်

Additional Reading and research

ပင်သုံးစာ (၂)။ ကျောင်းမြှုပ်နည်းပြုချိန်ပါဘီနည်း။ (How we learn)

Multiple intelligence – Howard Gardner

ပညာရေးဆိုင်ရာပါရဂူများသည် သင်ယူခြင်းဟုသည်ကို မနားတမ်းသုတေသနပြုလေ့လာပြီး၊ နိယာမကိုလည်း သူတို့ရာဖွေတွေ၊ ရှိသည့်အတိုင်း ပုံဖော်ပြုပါသည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်အတွင်းက Howard Gardner ဆိုသော ပညာရေး ဆိုင်ရာ သုတေသနီက သူ၏ အမြင်ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေထားပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မည့်သည့်အပိုင်းတွင် ပိုမိုအားသန် သည်။ မည်သည့်အပိုင်းကို စိတ်ဝင်စားသည်ကိုပြုသော (၈) မျိုးသော သိရှိနားလည်နိုင်စွမ်းကို Gardner က ရေးသား ဖော်ပြထားပါသည်။ လူတိုင်းတွင် ယင်းကဲ့သို့ အစွမ်းရောသောသူ ရှိတတ်သော်လည်း တချို့နေရာတွင်မူ ပိုမို၍ အား သန်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုမတူသောအစွမ်းများကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသား များသင်ယူမှုများကို ဖော်မနိုင်ပါသည်။ အောက်ပါပေးထားသောဇယားကွက်တွင် Gardner ရေးသားထားသည့် နားလည်နိုင်သောစွမ်းအင်များကို အတိုချုံးပေးထားပေးပါသည်။

သိနားပည်နှင်းသွေးအင်၏ အပျိုးသားများ	အားသားသားများ	နှစ်သား ပင်ကြုံပူးများ	အသက်ပွဲပေးကြော်း (ဥပမာဏ်)
ဘာသာစကား	ဘာသာစကားနှင့် ကျွမ်းဝင်တတ်ခြင်း	စကားလုံးများ	စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာ ဆရာ၊ ရှေ့နေ၊ အပ်ချုပ်ရေးမှူး
အတွက်အချက်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ယုတ္တိဖော်ဆိုင်ရာ	အဓိပ္ပာယ်နက်နဲ့သော လျှို့ဝှက်ချက်များကို နားလည်ခြင်း။	နံပါတ်နှင့် ယုတ္တိဖော်	စာရင်းကိုင်၊ ကွန်ပျိုးတာပညာ ရှင်၊ သိပ္ပါယ်ပညာရှင်
အမြင်	အမြင်အာရုံနှင့် ဆက်သွယ်မှုကောင်းခြင်း	ရုပ်ပုံများ	အနုပညာရှင်၊ ဗိသုကာပညာ ရှင်၊ web designer
ခန္ဓာကိုယ်လှပ်ရှားမှု	ခန္ဓာကိုယ်လှပ်ရှားမှုနှင့် ဆက်နွယ်သင်ယူခြင်း	လက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှု များ	ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း ကားမောင်းသူ၊ သွားဆရာဝန်၊ လက်မှုပညာရှင်
ဂိတ်ဆိုင်ရာ	အသံနှင့် သံစည်တို့၏ ဆက်နွယ်မှု	ဂိတ်	ဂိတ်ပညာရှင်၊ သီချင်းရေးသူ
လူအများနှင့် ဝင်ဆုံးသူ	အခြားသူ၏ ခံစားချက် ကို နားလည်ခြင်း	လူမှုရေးအတွေ့အကြွေ တဆင့် သင်ယူခြင်း	ကျောင်းဆရာ၊ မန်နေဂျာ၊ ရပ် ရွာရေးဆိုင်ရာလုပ်သား
လူတိုင်းနှင့် ဝင်ဆုံးသူ	မိမိ၏ ခံစားချက်ကို သိရှိခြင်း	မိမိခံစားချက်အတိုင်း လုပ်ဆောင်ပုံဆောင် တတ်ခြင်း	အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်၊ လူမှုရေးလုပ် ငန်းများ
သဘာဝန်းကျင်	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို နားလည်ခြင်း	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘောတရားများ	လယ်သမား၊ ဥယျာဉ်ခြေလုပ် ငန်းရှင်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်း သိမ်းရေးအရာရှိ

၁။ နားလည်သင်ယူနိုင်သောစွမ်းအားများမှ မည်သည့်အရာကို VAK က နှစ်သက်ပါသနည်း။

၂။ သင့်အတွက် အားအသန်ဆုံး အကောင်းဆုံးသော သင်ယူနားလည်နိုင်သောစွမ်းအင်ကား အာယ်နည်း။

ပင်ခန်းစာ (၂)။ တပ်ငော်တွင်မှ ညီမှုခြင်း (Equality in the class room)

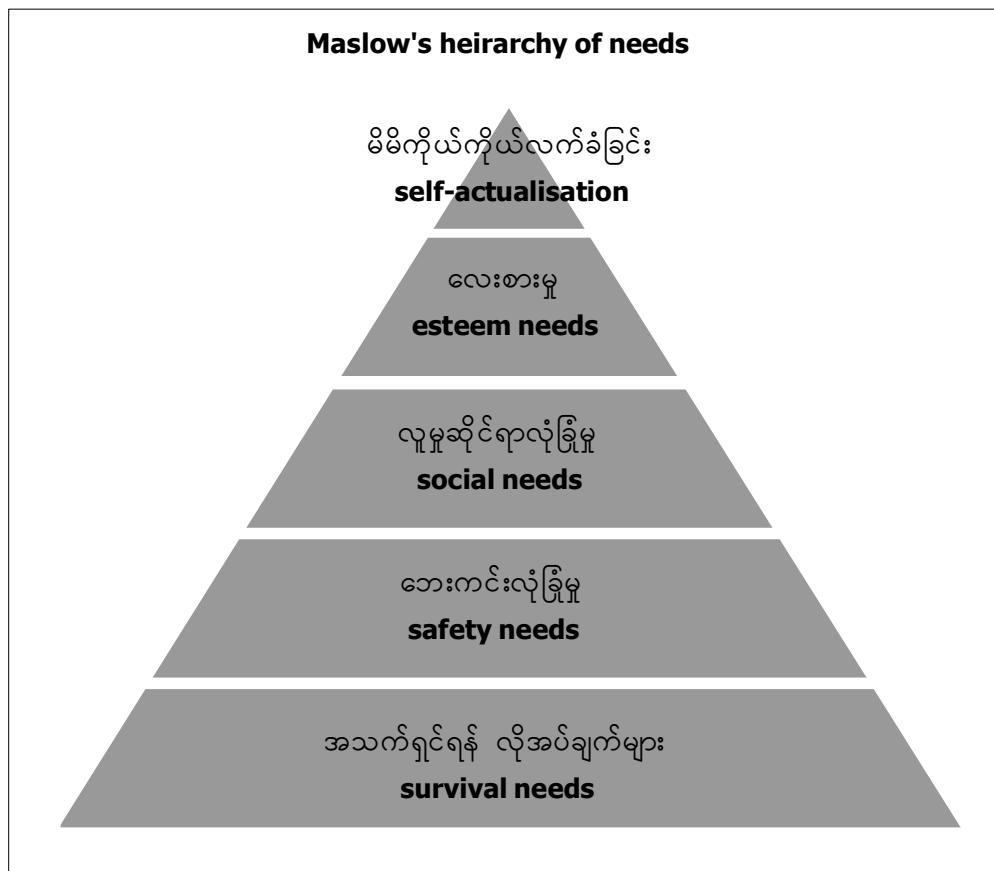
ကျောင်းသားများကိုလုံးဆောင်စေသော Maslow ၏ သီအိရိ

Maslow ၏ သီအိရိအရ လူများသည် သူတို့၏ လိုအပ်ချက်များကြောင့် လုံးဆောင်မှုကို ဖန်တီးပေးပါသည်။ အောက်တွင်ပေးထားသောယေားအတိုင်း လူတိုင်းတွင် လိုအပ်ချက် အဆင့်အမျိုးမျိုးရှိကြသည်။ ယင်းကို Maslow ၏ သီအိရိဟု အမည်တပ်ထားပြီး၊ အနိမ့်ဆုံးအဆင့်ရှိသော လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရပါမည်။

အကယ်၍ လူတစ်ယောက်သည် စားစရာကိုမရှိလျှင် အသက်ရှင်ရန်အဆင့်အတွက် အစာကိုလိုအပ်ခြင်းသည် သူကို လူတစ်ဦးတစ်ယောက်က အသီအမှတ်ပြုသည့်အဆင့်ထက် ပို၍လိုအပ်သည်။

စာသင်ခန်းတွင်းတွင်မူ လူမှုရေးဆိုင်ရာလုံးခြုံမှုသည် အရေးကြီးသည့်အတွက် လူမှုရေးဆိုင်ရာနှင့် လေးစားမှုများသည် အဓိကလုံးဆောင်သောအရာတစ်ခြားစွဲလာသည်။

အရေးကြီးဆုံးသော လေးစားအသီမှတ်ပြုခြင်းအမျိုးအစားမှာ မိမိကိုယ်ကို လေးစားအသီအမှတ်ပြုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကို ပေးနိုင်သူများမှာ မိမိဝန်းကျင်နှင့်ဆက်စပ်နေသော အခြားသူများသာဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းခန်းတွင် တစ်ခုခုကိုလုပ်ဆောင်အောင်မြင်သောအခါ ယင်းအောင်မြင်မှုကို အသီအမှတ်ပြုသော ချီးမွမ်းခြင်းစကားများသည် ပိုမိုတက်ကြမှုကို လုံးဆောင်ပေးသောအရာဖြစ်သည်။

အသက်ရှင်ရန်လိုအပ်ချက် – လေးစားအစားနှင့်ရန်။

လုံးခြုံမှု – ခံစားချက်နှင့် ခန္ဓာကိုယ်အား ရန်မျိုးအပေါင်းမှ လုံးခြုံဘေးကင်းစေရန်။

လူမှုဆိုင်ရာလုံးခြုံမှု – မိသားစားမှု၊ မိတ်ဆွေ၊ လူအသိုင်းအဝန်းအသိုက်အမြဲတစ်ခုခုနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း၊ အသီအမှတ်ပြုလက်ခံခြင်း။

လေးစားမှု – မိမိကိုယ်ကို လက်ခံခြင်း၊ လေးစားခြင်း၊ ယုံကြည်မှုရှိခြင်းနှင့် လုပ်ဆောင်သမျှအတွက် အခြားသူများ၏ လက်ခံမှု၊ ချီးမွမ်းမှုကို ရရှိရန်။

မိမိကိုယ်ကိုလက်ခံခြင်း – ဖြစ်နေသော မိမိဘဝကို လက်ခံပြီးဖြစ်နေရှိနေသောအရာများနှင့် မိမိအသက်ရှင်နေစဉ် မိမိပတ်ဝန်းကျင်အတွက် အကောင်းဆုံးပေးဆပ်ခြင်း။

ပင်သုဒ္ဓာ (၄)။ မူပတန်းအဆင့်တွင် Bloom's levels ကို ဘာသုံးပြုပေါ်ခြင်း (Applying Bloom's levels in primary school)

Bloom's levels ကို ဘာသာရပ်အသီးသီး၊ အတန်းအသီးသီးတွင် ကျင့်သုံးကြသည်။ (၃) နှစ်ကလေးတစ်ဦး၏ လက်ခွဲမေးခွန်းမှာ “ဘာဖြစ်လို့လဲ ...၊ ဘာကြောင့်လဲ”ဖြစ်ပြီး မိဘများသည် သူတို့၏မေးခွန်းများကိုဖြေဆိုရန် အကြပ်အတည်းတွေ့ရပါသည်။ သင်ကြားခြင်း၏အသက်အချိယ်နှင့် သင်ခန်းစာအဆင့်တို့သင့်လျော့ရပါသည်။ အကယ်၍ (၆) နှစ်သမီးက ဘာကြောင့် တစ်ချို့သောအရာတွေဟာ ပေါ်လောပေါ်နေတတ်ပြီး၊ တချို့သောအရာတွေဟာ မြှုပ်ရပါသနည်းဟုမေးသော်၊ သင်သည် သချို့ဘာသာရပ် ပုံသေနည်း (formula) များဖြင့် ဖြေကြားပေး၍မရပါ။ သို့သော်ဆရာအနေနှင့် ကျောင်းသားများထက် ပိုပြီးသိရှိနားလည်းရပါမည်။ ဆရာမှ ကျောင်းသားများ စမ်းတဝါးဝါးဖြစ်နေလျှင် လမ်းပြေားနိုင်ရပြီး၊ ကျောင်းသားများသိထားပြီးသောအရာကိုမြှုပြီး အသစ်သောအရာကို တည်ဆောက်ပေးတတ်ရပါမည်။

အောက်တွင် ကျောင်းသားငယ်များအတွက် အဆင့်မြင့်သော စဉ်းစားခြင်းအတတ်ကိုကျင့်သုံးထားသော ဥပမာနှစ်ခုကို ပေးထားပါသည်။

၁။ ငြောက်နှစ်ကလေးအတွက် ပါဌေးပြုပြုခြင်း၊ နှစ်မြှုပ်ခြင်း (Floating and sinking for 6 year olds)

- ကျောင်းသား (၅-၆) ယောက်ပါသောအဖွဲ့တိုင်းအတွက် ရေထည့်ထားသောလည်းတစ်လုံးစီ
- ပုံစံထုထည်အမျိုးမျိုးနှင့်လုပ်ထားသော ပစ္စည်းများ – ပလတ်စတစ်ပုလင်း၊ ဗုံး၊ ပုလင်းဖုံး၊ ငွော်ကိုဆံပြား၊ စာရွက်၊ အသီးအနှံအမျိုးမျိုး၊ ရာဘာဘောလုံး၊ ခဲတံ၊ သစ်သားစ၊ အဝတ်စ၊
- ခေါင်းစဉ်ပါသော မှတ်တမ်းစာရွက် – အရာဝတ္ထု၊ ခန့်မှန်းခြင်း၊ စမ်းလုပ်ခြင်း (၁) ကြိမ်၊ (၂) ကြိမ်
- (က) ကျောင်းသားများသည် မည့်အရာဝတ္ထုသည်နှစ်ဖြုပ်ပြီး၊ မည်သည့်အရာသည် ဘောလောပေါ်မည်ကိုခန့်မှန်းပါမည်။ (ကြိုတင်ခန့်မှန်းခြင်း = ဆင်ခြင်ယူဆခြင်း အသိပညာ)
- (ခ) ကျောင်းသားများသည် ပစ္စည်းဝတ္ထုများအား ရေထဲသို့ (၂) ခေါက်လောက် ပစ်ချွိုင်းကာ အဖြေရှာခိုင်းပါ။
- (ဂ) အဖြေရှာထားသောအချက်များကို ဆွေးနွေးဖော်ပေါ်။

မြှုပ်တတ်၊ ပေါ်တတ်သောဝတ္ထုများ၏ ယောယျအကြောင့်များ = ခွဲခြားစိတ်ဖြေခြင်း (analysis)

ဝတ္ထုတရာ့သည် အဘယ်ကြောင့်ပေါ်နိုင်ပြီး၊ တရာ့မှာ အဘယ်ကြောင့် မြှုပ်ကြသနည်း။ (ခွဲခြားစိတ်ဖြေခြင်း၊ ဆင်ခြင်ယူဆခြင်း၊ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း) (analysis, synthesis, evaluation)

ကျောင်းသားများသည် အချိယ်အစားနှင့်အလေးချိန်သက်သက်ကြောင့်သာမဟုတ်ဟု စတင်၍ ရှာဖွေသိရှိသွားပြီးနောက် လာမည့်သင်ခန်းစာတွင် ယခုလေ့လာထားသောအချက်အတိုင်း ပိုမိုလေ့လာတတ်သွားပါမည်။

၂။ ပြုတိသုက္ခင်သော်ရှိုးညွှန်းတမ်းဒေါ်ပြင်မှုပေါ် ယပိုပစ်မှုပေါ် (၁၀-၁၂ နှစ်အတွက် သိပ္ပာသပေါ်)

(UK National Curriculum Attainment targets for 10-12 year olds in Science)

အောက်တွင်ပေးထားသော လေ့လာချက်သည် ၁၀-၁၂ နှစ်အချိယ်တွင် သိပ္ပာသပေါ်နှင့်ဆိုင်သော တတ်သင့် လေ့လာသင့်သောအရာများကို ဖော်ပြထားပါသည်။

- ကျောင်းသားများသည် သက်သေအထောက်အထားအပေါ်မူတည်ပြီး၊ သိပ္ပာသည်ကျရှာဖွေခြင်းကို အသီအမှတ်ပြုခြင်း။ (application)
- သင့်လျော့သောအခါ ကြိုတင်ခန့်မှန်းခြင်းကို ပြုလုပ်ပါသည်။ (synthesis)
- သူတို့အတွက် ပေးထားသော သင်ထောက်ကူများမှ အချက်အလက်များကို ကောက်နှစ်ခြင်း။ (application and analysis)

- အခြေခံရှင်းသောပေါ်များကိုကြည့်ဖြီး ကောက်နှစ်ချက်များကို ရွေးပြတတ်ဖြီး အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုတတ်ခြင်း။
- အဖြေကိုရှာပေးတတ်ခြင်း။
- သိပုံနည်းကျကျနှင့် မိမိတို့နားလည်ခြင်းနှင့် အသိပညာများကို နှိမ်းယူညွှန်းတတ်ခြင်း။ (synthesis)
- တိုးတက်မှုရှိစေရန်အတွက် အကျိုးကြောင်းလျှော့ညီသော အကြိုးကြောင်းများပေးခြင်း။ (evaluation)

ပင်သုံးစာ (၅) ။ ။ အဖွဲ့ပို့ပုံးအောင်ခြင်း (Group-work)

အောက်ပါပေးထားသော ပေါ်များကြည်ခြင်းနှင့် အုပ်စွဲခြင်း၏ ကောင်းကျိုးများကို အတိုချုံး၍ဖော်ပြထားပါသည်။

အဖွဲ့ပုံးပုံးပြုပါ	အားသာချက်	အားနည်းသုံး
အဖွဲ့အားလုံးသည် တူညီသော activity ကို လုပ်ဆောင်ကြသည်။	<ul style="list-style-type: none"> - ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် activity အတွက် ကောင်းမွန်စွာပြင်ဆင်နိုင်ခြင်း။ - ကျောင်းသားများသည် အဖြေကို နှိမ်းယူညွှန်းခြင်း။ - အဖွဲ့လိုက်ဖြေဆိုခြင်းအားဖြင့် မည်သူ မည်ဝါကမှ အများမလုပ်ရပေ။ 	<ul style="list-style-type: none"> - ကျောင်းသားတဲ့မှာ လုပ်ဆောင်မှု မရှိပါ။ ဆရာသည် ကြီးကြပ်ဖို့ရန် လိုပါသည်။
တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးသင်ပေးကြခြင်း ခြားနားစွာ တွေးခေါ်စဉ်းစားကြပြီးမှ အဖွဲ့လိုက်ပြန်လည်တင်ပြည့်နိုင်းခြင်း။	<ul style="list-style-type: none"> - တစ်ဦးလျှင် ခေါင်းစဉ်တစ်ခုစိဖြင့် လုပ်ဆောင်ရသောကြောင့် ပိုမိုထိရောက်မှုရှိပါသည်။ - အရည်အသွေးရှိသောအလုပ်ကို လုပ်ရန် ပိုအခွင့်ရှိသည်။ - အချက်များကိုလည်း များများသင်ကြားဆွေးနွေးခွင့်ရသည်။ 	<ul style="list-style-type: none"> - ဆွေးနွေးချက်များ၊ အကြိုးများ၊ ကောင်းကောင်းဖလှယ်နိုင်ရန်အတွက် ကောင်းသာ feedback ကိုပေးရန် လိုအပ်သည်။
စိတ်ဝင်စားမှုနှင့် အကြိုးခြင်းတူသော အုပ်စား၊ ဥပမာ - ဘဘသာရပ်ကို အတူတူသင်သောအုပ်စား၊	<ul style="list-style-type: none"> - အကြိုးခြင်းတူသော မိမိတို့လုပ်ဆောင်ရမည့်အရာများကို ပိုမိုးစားပေးနိုင်ခြင်း။ - အသိဉာဏ်ဖလှယ်ကြခြင်း။ 	<ul style="list-style-type: none"> - ကျောင်းသားများအနေနှင့် တိတွင်ဖန်တီးမှုများကို မလုပ်နိုင်ချေ။
အရည်အချင်းရောထွေးထားသော အုပ်စား။	<ul style="list-style-type: none"> - အားနည်းသာကျောင်းသားအား ပိုပြီး အားသာသောကျောင်းသားက ဖော်ပေးနိုင်ခြင်း။ 	<ul style="list-style-type: none"> - ပိုအားသာသောကျောင်းသားမှာ ပို၍ ကိုယ်ပင်ပန်းခြင်း၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်း။ အားနည်းသာကျောင်းသားမှာလည်း သိမ်းယ်သွားနိုင်ခြင်း။
အရည်အချင်းအတူတူရှိနေသော အုပ်စား။	<ul style="list-style-type: none"> - ခွဲခြားတတ်ခြင်း။ - ပိုအားနည်းသာကျောင်းသားများသည် ပိုလွယ်သောအလုပ်ကိုလုပ်ရပြီး၊ - ပိုအားသာသောကျောင်းသားများသည် ပိုပြီးခက်ခက်ခဲ့ လုပ်ရသည်။ 	<ul style="list-style-type: none"> - ပိုအားနည်းသာ ကျောင်းသားများသည် assessment ဆိုသော ပြန်သုံးသပ်ခြင်းကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် အတူးပို့မှုများ လိုအပ်သည်။

သင်ခန်းစာ (၆)။ သင်တော်ကူပူး(Resources)

သင်ခန်းစာနှင့် ငှုံးအဆင့်အတွက် သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများကို လေ့လာစစ်ဆေးပါ။ အကယ်၍ အင်တာနှင့်အဆက်အသွယ်ရရှိနိုင်ပါက အောက်ပါလိပ်စာအတိုင်း အချက်အလက်များ ရှာဖိုင်ပါသည်။

<http://www.bbc.co.uk/learning/>

<http://curriculumproject.org/>

<http://www.primaryresources.co.uk>

အကယ်၍ အင်တာနှင့်အဆက်အသွယ်မရှိပါက စာကြည့်တိုက် (သို့) စာအုပ်ဆိုင်တွင် စာအုပ်၊ DVD နှင့် အခြားသောသင်ထောက်ကူများကို ရှာဖွေပေးပါ။ သင်ကြားပေးရန်အတွက် အကြံ့ဗြာဏ်များနှင့် သင်ထောက်ကူ (၁) မျိုး (သို့) (၃) မျိုး၊ စာသင်ခန်းတွင်သုံးရန်အတွက် အချက်များကို ရေးချွေပေးပါ။

သင်ခန်းစာ (၇)။ ပြုဌာနပြင်ဆင်ခြင်း (Lesson plan)

သင်ကြားရန်အတွက် ရည်ရွယ်ချက်ကိုရေးဆွဲခြင်း (အကျဉ်းချုပ်)

စာကို စဉ်မသင်ကြားမှ မည်သည့်အရာကို မည်သည့်အတွက်လုပ်မည်ကို သိထားဖို့ရန်လိုအပ်ပါသည်။ စာသင်ရန်အတွက် သင်ခန်းစာရည်ရွယ်ချက်ကောင်းကောင်းကို မည်သို့ဖန်တီးနိုင်ပါမည်နည်း။

သင်ခန်းစာအဆုံးတွင်

➤ သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်တိုင်းသည် ပန်းတိုင်ကိုရောက်ရန် အချိန်ကိုလျာထားရန်လိုအပ်သည်။ အကယ်၍ ရှိ ကျွန်ုပ်သည် မန္တလေးသို့ နောက်တစ်ပတ်တွင်ရောက်မည်ဆိုပါစို့။ မနက်ဖြန်တွင် ရောက်သွားမည်ဆိုလျှင် နည်းနည်း ကသိကအောင်ဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။ ထိုအတူ သင်၏စာသင်ခန်းတွင် ရှိသောအချိန်သည် သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်ကိုပြောင်းလဲပေးနိုင်သည် (သို့) သင်သည် မည်မျှလောက် သင်ကြားသွားနိုင်ပါမည်နည်း။

ကျောင်းသားများသည်လည်း

➤ သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်သည် ကျောင်းသားလုပ်ရပ်များကို ရေးရှု့ထားပါသည်။ ရလဒ်အနေနှင့် သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်များအားလုံးသည် လေ့လာနိုင်သောအခွင့်ရှိရပါမည်။ လေ့လာနိုင်သောအခွင့်ဆိုသည်ကား ကျောင်းသားများ အလုပ်လုပ်နေသည်။ မလုပ်သည်ကို လွယ်ကူစွာတွေ့ရသော အခြေအအနေကိုဆိုလိုပါသည်။ ကောင်းသောသင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျောင်းသားများလုပ်ဆောင်နေသောအရာများကို တွေ့မြင်ရ ကြောင်း ပြောပြုပါသည်။

action verbs: ဖော်ပြခြင်း၊ ရေးပြခြင်း၊ ရှင်းပြခြင်း၊ သရပ်ပြခြင်း စသည်ဖြင့် ...

➤ သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်တွင် လူပ်ရှားမှုရှိသောအသုံးအနှစ်းကို သုံးထားပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော် ယင်းသည် လေ့လာနိုင်သောအခွင့်ကို ပေးသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားများသည် စာသင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်များအတိုင်း ကောင်းမွန်စွာ ဆည်းပူးပူးပြုခြင်းကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ မြင်တွေ့ရပါမည်။

➤ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ရည်ရွယ်ချက်သည် ကျောင်းသားများ လေ့လာမြင်တွေ့နိုင်သော လုပ်ဆောင်ခြင်းကို ရေးရှု့ထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်အားလုံးသည် action verbs ပါဝင် ပါသည်။

➤ သိသည် နားလည်ဆိုသည့် အသုံးအနှစ်းကို ရောင်ရှားရပါမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ငှုံးတို့သည် လက်တွေ့လေ့လာတွေ့ရှိလို့ မရပါ။

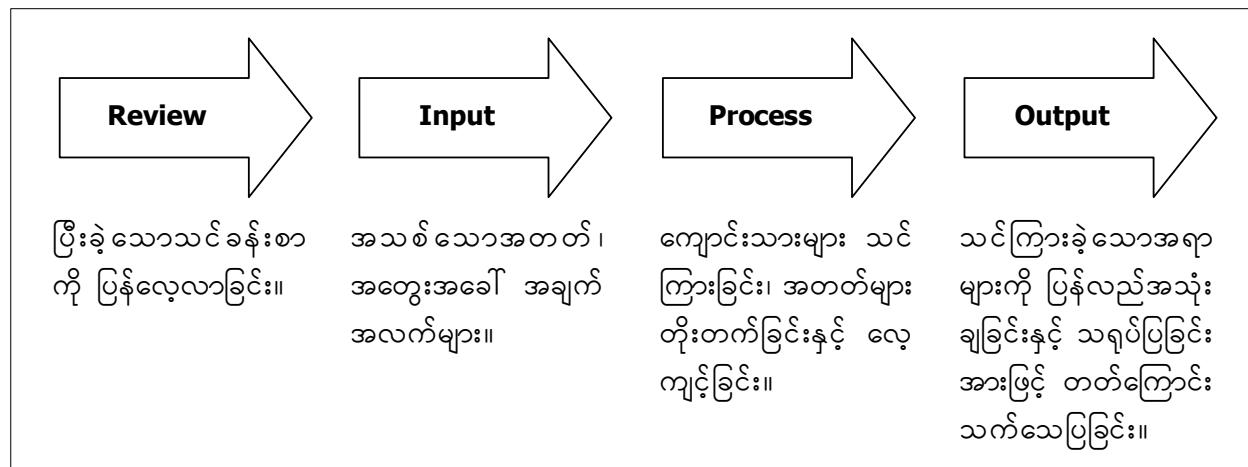
လက်တွေ့အမှန်ဖြစ်စေခြင်း (realistic)

➤ ရည်ရွယ်ချက်များသည် ကျိုးကြာင်းလော်ညီခြင်းနှင့် လက်တွေ့စစ်မှန်ရပါမည်။ သင်လျာထားသော အချိန်အတိုင်းအတာအတိုင်း လက်တွေ့သင်ခန်းစာကို သင်နိုင်ရန် မည်မျှမျော်လင့်ထားပါသနည်း။

ပင်ကြော်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်သူ့ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်သည့် SMART (Learning objectives are SMART)

Specific	- ရှင်းလင်းပြီး အသေးစိတ်ကိုပြသည်။ ဖြစ်နိုင်ခြင်း။
Measurable	- ကျောင်းသားများသည် ကိုလုပ်နိုင်ဆိုသည်ကို သက်သေပြနိုင်ခြင်း။
Achievable	- ဖြစ်နိုင်ခြင်း။
Realistic	- သင်ခန်းစာနှင့် အချိန်ထေားစသည်တို့၏ အချိတ်အဆက်လျော့ညီခြင်း။
Timed	- သင်ခန်းစာပြီးသွားအချိန်တွင် ကျောင်းသားသည် ဆိုပြီး အချိန်ကို သတ်မှတ်ပေးခြင်း။

Learning in the classroom

ဤအဆင့်ဆင့်နှင့်တည်ဆောက်ထားသောသင်ခန်းစာတွင် ဆရာနှင့်ကျောင်းသားများသည် မည်သည့်အရာကိုလုပ်ဆောင်ကြပါသနည်း။

What do teacher and students do in the different stage of the lesson?

ဤအတိုချုံးထားသော အရာသည်

- ခြားနားသောအဆင့်ဆင့်များနှင့် နည်းစနစ်များ။
- လက်တွေ့ကျင့်သုံးခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများ သိတတ်နားလည်မှုများ ပိုမိုတိုးတက်လာခြင်း။
- ဆရာတော်၏အခန်းကဏ္ဍများ။

I) **Input :** အချက်အလက်များကိုပြန်လည်တင်ပြသောနည်းလမ်းများ

(Input: Way of presenting information)

- (က) ဆရာက သရပ်ပြခြင်း (သို့) တင်ပြခြင်း Method file A. Teacher explanation တွင်ကြည့်ပါ။
- (ခ) ကျောင်းသားများသည် ဖတ်၊ ကြည့်၊ နားထောင်းပြီး တစ်ခုခုကိုလေ့လားစုံစမ်းခြင်း။
- (ဂ) ဆရာက မေးခွန်းများကို မေးခြင်း၊ ကျောင်းသားများမှာလည်း သူတို့သိပြီးသောအရာများကို ဝေါ်ဖြေကြားခြင်း၊ ကျောင်းသားများဖြေသော အဖြေပေါ်မှုတည်၍ ဆရာက သင်ခန်းစာကိုဆောက်တည်ခြင်း။

II) **Process :** သင်ယူခြင်း၊ မှတ်မိခြင်း၊ အသုံးပြုခြင်းနှင့် လေကျင့်ခြင်း

(Process: way of practicing, learning, remembering and using)

ကျောင်းသားများသည် အသစ်သောသင်ခန်းစာကို ထိန်းချုပ်မှုအောင်တွင် စတင်လေ့ကျင့်ပါသည်။ နောက်မှ သာလျှင် ပိုပြီးလွှဲလပ်စွာ သင်ခန်းစာကို သင်ယူလေ့ကျင့်ပါသည်။ ယင်းတွင် တစ်ဦးချင်း၊ နှစ်ယောက်တစ်တဲ့ (သို့) အုပ်စုလိုက်ဖြစ်နိုင်သည်။

(က) တင်းကြပ်စွာထိန်းချုပ်ခြင်း

အဖြေမှန်နှစ်ခုတည်းရှိသော လေ့ကျင့်ခန်းကို ကျောင်းသားများသည် ဖြေကြသည်။ (အသိနှင့်နားလည်ခြင်း) ဥပမာ - မည်သို့ မည်နည်း စသောမေးခွန်းနှင့် အဖြေတစ်ခုတည်းရှိသော ပုံစွာများကို ဖြေရသောအရာများ - ရောထွေး အမှန်ရေး၊ ကွက်လပ်ဖြည့်၊ တွက်ချက်ခြင်း၊ ဂရပ်မှ အချက်များကိုဖတ်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတိကဏ္ဍ - အခန်းထဲတွင်လူည့်လည်ကြည့်ရှုပြီး ကျောင်သားများ၏တိုးတက်မှုကို စစ်ဆေးခြင်း၊ ဖေးမခြင်း၊ အမှတ်များကိုစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ယင်းတို့ကိုသတ်မှတ်ခြင်းတို့ကို လုပ်ပါသည်။

(ခ) တစ်ပိုင်းတစ်ဒေသသာထိန်းချုပ်ခြင်း

ကျောင်းသားများသည် မိမိအခွင့်အရေးကိုသုံးတတ်လာသည်။ အပ်စု၊ နှစ်ယောက်တစ်တွဲ စသည်ဖြင့် (နားလည်သဘောပေါက်ခြင်း၊ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြောခြင်း) ဥပမာပေးခြင်း၊ မိမိဘာသာ တစ်ခုခုကို ဖန်တီးခြင်း၊ မေးခွန်းများကို မေးခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်း၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆန်းစစ်ခြင်း၊ သရပ်ဖော်များလုပ်ခြင်းနှင့် case studies များလုပ်ခြင်း စသည်ဖြင့်

ဆရာတိကဏ္ဍ - အခန်းထဲတွင်လူည့်လည်ကြည့်ရှုပြီး ဖေးမပေးခြင်း၊ အဖွဲ့ကိုးဆောင်ပေးခြင်း၊ စာသင်ခန်းကို ကွပ်ကဲခြင်း၊ အဆင့်ဆင့်ပြန်လည်သုံးသပ်လေ့လာခြင်း စသည်ဖြင့်

၃။ Output :သင်ယူခြင်းကို အသုံးပြုသည့်နည်းလမ်း (Output : ways of using learning)

(ဂ) လွတ်လပ်ခြင်း (သို့) ထိန်းချုပ်မှုနည်းပါးခြင်း

ကျောင်းသားများသည်အသစ်သော အတတ်နှင့်အသိကိုသုံးပြီး ပိုမိုပြီးလွတ်လပ်စွာ အလုပ်ကိုအဆင့်မြှိစွာလုပ် ဆောင်ကြသည်။ (ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြောခြင်း၊ ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ဖန်တီးခြင်းနှင့် ပြန်လည်လေ့လာခြင်း) ဥပမာ - ကျောင်းသားများသည် မိမိတို့အားသန်ရာ ဘာသာနှင့် ရေးခြင်း ပြောခြင်း၊ မိမိတို့အတတ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းအားဖြင့် သရပ်ပြခြင်း၊ (အတန်းရှေ့တွင်တင်ပြခြင်း၊ စာပိုဒ်များ၊ စာစိစာကုံးများ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတတ်များကို အသုံးပြခြင်း)

ဆရာတိကဏ္ဍ - ဝေဖန်မှုပေးခြင်း၊ အဆင့်ဆင့်ပြန်လည်သုံးသပ်လေ့လာခြင်း။

သတ်မှတ်ချက်အဆင့်များ - သင်ကြားပေးခြင်းနှင့် သင်ကြားယူခြင်း (Standards: Teaching and learning)

သတ်မှတ်ချက် အဆင့် (၁)	သက်သေပြချက်
သင်ရိုးညွှန်းတမ်း ရိုးရာ၊ လူမှုရေးနှင့် ဘာသာစကားများ နှင့်သင့်လျော်သော သင်ရိုးညွှန်းတမ်းသည် အသိအမှတ်ပြုသော ပညာရေးနှင့် အသိအမှတ်မှုပြုသော ပညာရေးကိုပေးခြင်း၊ သင်ယူသူ၏ လိုအပ်ချက်နှင့် အသေးစိတ်ပါဝင်မှုများမှာလည်းသင့်လျော်မှုရှိခြင်း ...	သင်ရိုး သင်ခန်းစာစာအုပ်နှင့် သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများသည် ... အသက်၊ တိုးတက်မှုအဆင့်၊ ဘာသာစကား၊ ရိုးရာ၊ အရည်အသေးနှင့် သင်ယူသူ၏လိုအပ်ချက်များတို့ကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်အတွက် သင့်လျော်စေပါသည်။ သင်ရိုး သင်ခန်းစာစာအုပ်နှင့် သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများသည် ... အခြေခံပညာရေး၏ အဓိကမဏ္ဍာ်ပြစ်သော ရေးတတ် ဖတ်တတ်ခြင်း၊ နံပါတ်ကဏာန်း ရေတွက်ခြင်း၊ အခြေခံသင်ကြားခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်း

	<p>ကျောင်းအတတ်၊ ကျွန်းမာခြင်း၊ တကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းခြင်း အသိများ တို့ကိုလည်း ဖြည့်ဆည်းပေးပါသည်။</p> <p>သင်ရိုးညွှန်းတမ်းသည် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရေးများနှင့် သင်ယူသူ၏လုံခြုံ မှုကို ကာကွယ်ပေးပါသည်။</p> <p>သင်ခန်းစာတွင်ပါဝင်သောအချက်များ၊ သင်ထောက်ကူးနှင့် ညွှန်ကြားချက် များသည် သင်ယူသူ၏အားသန့်ရာဘာသာရပ်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးပါ သည်။</p> <p>သင်ရိုး၊ သင်ခန်းစာစာအုပ်နှင့် သင်ထောက်ကူးပစ္စည်းများသည် ... ကျွန်းမမခဲ့ စုစုပေါင်းမှုကိုအားပေးခြင်း၊ ခွဲခြားခြင်းများကို လျစ်လျှော်ပြီး သင်ကြားယူသူများကို လေးစားမှုထားရန် ရှေးရှုခြင်းတို့ပါဝင်သည်။</p>
<p>သတ်မှတ်ချက် အဆင့် (၂)</p> <p>သင်ရိုးညွှန်းတမ်း</p> <p>ပညာသည်ကိုမွေးဖွားစေခြင်းနှင့် ထောက်ပံ့ဖော်မဖော်ခြင်း။</p>	<p>သက်သေပြချက်</p> <p>မွန်းမံသင်တန်းကို ဆရာ၊ ဆရာမများအားပေးနိုင်ပြီး လိုအပ်သောအခြား သောပညာရေးဆိုင်ရာသင်တန်းများကိုလည်း ပေးနိုင်ပါသည်။ ထိုသင် တန်းသည် သင်ခန်းစာ၏ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိပြီး ပါဝင်မှုသည် လည်း လျှော်ညီကြပါသည်။</p> <ul style="list-style-type: none"> - သင်တန်း၏ သင့်လျှော်သော ပညာရေးဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များက အသိ အမှတ်ပြုပါသည်။ - အသိမှတ်ပြုချက်နှင့်ပြည့်စုံသော သင်တန်းကြီးကြပ်သူသည် လုပ် ငန်းခွင်ကာလ မွမ်းမံသင်တန်းပေးခြင်း၊ ဖော်မခြင်း၊ လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ခြင်းနှင့် စာသင်ခန်းကိုဦးဆောင်ပေးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော သင် တန်းများကို ဦးဆောင်ပို့ချပေးပါသည်။။ - သင်တန်းနှင့် ဖော်မမ ထောက်ပံ့မှုများမှ ကျောင်းဆရာများသည် စာသင်ခန်းဝန်းကျင်တွင် သင့်လျှော်သောထောက်ကူးမှုနှင့် သင်ကြား နည်းပညာများဖြင့် ကောင်းသောဦးဆောင်သူတစ်ယောက်ဖြစ်လာခြင်း။ - အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ အသိနှင့်အတတ်ပါသော သင်ရိုး၊ ကေးအန္တရာယ် သတိပေး၊ သဘာဝတေးအန္တရာယ်လျှော်ချရေးနှင့် ပဋိ ပက္ခမဖြစ်ရန် ကာကွယ်ခြင်းတို့ကိုလည်း ထည့်သွင်းပါဝင်ထားပါသည်။
<p>သတ်မှတ်ချက် အဆင့် (၃)</p> <p>ညွှန်ကြားချက်</p> <p>သင်ယူသူကို ဗဟိုပြုထားသော စာသင် ခြင်း၊ ပါဝင်မှုနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း။</p>	<p>သက်သေပြချက်</p> <p>သင်ကြားနည်းစနစ်သည် ကျောင်းသားများ၏ အသက်၊ အဆင့်၊ ဘာသာ စကား၊ ရိုးရာ၊ လုပ်နိုင်သောအရည်အချင်းနှင့် ကျောင်းသားများ၏ လိုအပ် ချက်များနှင့် လိုက်လျော့သီထွေခြင်း။</p> <ul style="list-style-type: none"> - ဆရာသည် သင်ခန်းစာ၏ ပါဝင်ချက်များအားလုံးကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ကျောင်းသားများနှင့် အပြန်အလှန်လုပ်ဆောင်မှုကိုသုံးသော သင် ကြားပေးခြင်းနည်းလမ်းများအားဖြင့် မိမိ၏လုပ်ရည်ကိုသရပ်ဖော်နိုင်ခြင်း။

	<ul style="list-style-type: none"> - ညွှန်ကြားချက်သည် သင်ကြားယူသူအားလုံး၏ လိုအပ်ချက်များ (မသန်မစွမ်းသော ကျောင်းသားများအပါအဝင်) ကို ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း၊ အဆင့်အတန်း အရည်အချင်းမတူသောအရာများကို ပကာမ မထားခြင်း၊ အားလုံးပါဝင်နိုင်မှုကို ဦးထိပ်ထားခြင်း။ - ကျောင်းသားမီဘများနှင့် ရပ်မိရပ်ဖောင်းဆောင်များမှလည်း သင်ကြားပေးခြင်း၏ နည်းစနစ်နှင့် ပါဝင်သောအချက်များကို လက်ခံပါသည်။
<p>သတ်မှတ်ချက် အဆင့် (၄) ညွှန်ကြားချက် သင်ကြားမှုမှ ထွက်လာသောရလဒ်ကို ပြန်လည်၍ သုံးသပ်ခြင်း။</p>	<p>သက်သေပြုချက်</p> <ul style="list-style-type: none"> - ကျောင်းသားများ၏ တိုးတက်မှုနှင့် အစဉ်တိုင်းလေ့လာသုံးသပ်ခြင်းများ၏ ရည်ရွယ်ချက်များ သင်ကြားနည်းစနစ်ကိုပြောပြုခြင်း။ - ကျောင်းသားများ ဆည်းပူးရယူသောရလဒ်ကို အသိအမှတ်ပြုသည့် လျော့ညီသောလက်မှတ်များကို ရရှိခြင်း။ - နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာပညာရပ် ပြီးစီး ကြောင်းကို သုံးသပ်ခြင်းသည် အရည်အချင်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှုကို ဆန့်ကျင်သောရလဒ်များ ရှိ/မရှိ သည်ကို ဆန်းစစ်တိုင်းတာပေးပါသည်။ - ကျောင်းသားများ၏ တတ်ပြောက်မှုကိုသုံးသပ်ခြင်းသည် မျှတသည်၊ စိတ်ချေရသည်၊ ပြီးလျှင် အဓမ္မမှ မရှိခြင်း။ - ထိုသုံးသပ်ခြင်းသည်လည်း ကျောင်းသားများ၏ ရှေ့ရေးတွင်ရှိသော ပညာရေးကဏ္ဍကိုသော်လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးကဏ္ဍနှင့်သော်လည်းကောင်း လျော့ညီပါသည်။

တပ်ငန်းကိုပေါက်ပုံးဆောင်ရွက်စာမျက်နှားမှုများ (Supplementary activities to practise teaching methods)

A: Teacher presentation (Method file) မှ Teacher presentation ကို အရင်ဖတ်ပါ။

ပေးထားသောခေါင်းစဉ်အတွက် ပြင်ဆင်ရန် အချိန် (၅) မိနစ်ခန့် စကားပြောပေါ်ပါ။

■ အတန်းအနေနှင့်ဖြစ်စေ၊ (၅) ယောက်ခန့်ပါဝင်သော အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စေပါ။

■ သင်တန်းကြီးကြပ်သူသည် သူသင်သွားမည့်အကြောင်းအရာများကို (၅) မိနစ်ခန့် ဆွေးနွေးပေါ်ပါ။ အယောက်တိုင်းကို အလှည့်ကျေစကားပြောပေါ်ပါ။ ကျေန်သောကျောင်းသားများကို အဖွဲ့လိုက် နားထောင်ပေါ်ပါ။ နားထောင်သောသူ အယောက်တိုင်းသည် အောက်တွင်ပေးထားသောအချက်များ (A-D) ကို ရှိကြသည်။

■ ဆွေးနွေးတင်ပြီးလျှင် မိမိပြောသွားသောအရာထဲတွင် ကောင်းသောအရာများနှင့် ကြိုးစားရန်လိုအပ်သော အရာများကို ပြောခိုင်းပါ။

■ နားထောင်သောသူအားလုံးသည်လည်း စကားပြောသူ၏ ကောင်းသောအချက်နှင့် လိုအပ်သောအချက်များကို မိမိအမြင်များအတိုင်း ပြန်ပြောပြခိုင်းပေါ်ပါ။

■ နားထောင်သောသူများသည်လည်း သူတို့ပြောသောသူနှင့် အတွဲပြောင်းပေးပါ။ နားထောင်သူ Aနှင့် စကားပြောသူ ၁ သည် စကားပြောသူနှင့်နားထောင်သူ၂ အဖြစ်သို့ စသည်ဖြင့်

နားထောင်သူ A - စကားအပြန်အလှန်ပြောဆိုခြင်းအတတ်ကို နားထောင်းပြီး လေ့လာကြည့်မှတ်သည်။

- နားထောင်သူ B** – ခေါင်းစဉ်ပါအချက်များကို ပိုင်နိုင်မှုအတတ်ကို လေ့လာခြင်း။
- နားထောင်သူ C** – ကျောင်းသားများ ပါဝင်ပတ်သက်မှုအတတ်ကို နားထောင်လေ့လာခြင်း။
- နားထောင်သူ D** – နားထောင်ကြားနားဖြီးလျင် မိမိကြိုက်သောအချက်များကို ကောက်နှုတ်ယူခြင်း၊ ထိုကောက်နှုတ်သောအချက်သည် ပေးထားသောအချက်အတိုင်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည် (သို့မဟုတ်) ရှိစရာအချက်များ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။

B: ပေါ်နှုန်းပို့မေးခြင်း (open and close) အဖြေပိတ်မေးခွန်းနှင့် အဖြေဖွင့်မေးခွန်းများ ကိုမလုပ်မှု Method file

မှာရှိနေသော မှုကြောင်းများကို အရင်လေ့လာပါ။

၁။ အောက်ပါမေးခွန်းများသည် မည်သို့ကွာခြားပါသနည်း။

- အကြောင်းရင်း (၄) ချက်မှာ အဘယ်နည်း။ ကျောင်းသားများအားသင်ကြားပြီးသော အကြောင်းရင်း (၄) ခုကို ပြန်ချုပ်စဉ်းစားခိုင်းပါ။
- အဓိကအကြောင်းရင်းများမှာ အဘယ်နည်း။ ကျောင်းသားများကို သင်ယူခဲ့သောအချက်များနှင့် ပါဝင်သော အဓိကအကြောင်းရင်းများကို ပြန်ချုပ်စဉ်းစားခိုင်းပါ။

၂။ အောက်ပါပေါ်နှုန်းပို့မေးခွန်းမှ အဖြေပိတ်မေးခွန်းသို့ပြောင်းပေးပါ။

အပြောင်းမေးခွန်း	အပြုံးမေးခွန်း
၁။ လင်းပိုင်သည် ငါးဖြစ်ပါသလား။	လင်းပိုင်သည် ငါးမဟုတ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့မည်ကဲ့သို့ သိပါသနည်း။
၂။ သစ်ပင်များသည် ကာဗွန်ခိုင်အောက်ဆိုင်ကို သိလောင်ထားပါသလား။	
၃။ မြန်မာနိုင်ငံသည် မည်သည့်အချိန်တွင် လွတ်လပ်ရေး ရရှိပါသနည်း။	
၄။ Playing football (like/likes)	
၅။ (အမှားအမှန်) ငါကပျောသီးသည် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ဖြစ်ပါသလား။	
၆။ အာဆီယံတွင် ဘယ်နှစ်နိုင်ငံပါဝင်ပါသနည်း။	
က။ ၁၀။ ခ။ ၁၂။ ၈။ ၈။ ၁၅။ ၁၇။ ၁၉။ ၂၀။	

C: Chart and Organizer activities

Method file မှ Chart and Organizer ကို သင်ခန်းစာမသင်မြို့နှင့် activities မလုပ်မှု အရင်လေ့လာပါ။

၁။ အောက်တွင်ပေးထားသော စာသင်နည်းကို ဤစာအုပ်တွင် ဥပမာဏာပေးပါ။

- ခွဲခြမ်းစိပ်ဖြာခြင်း
- အချိန်နှင့်ဇယား
- တိုးတက်မှုအဆင့်ဆင့်ကိုပြသောဇယား

၂။ သင်ကြားရန်ရည်ရွယ်ချက်များမှ သင်ကြားနည်းလမ်းများနှုန်းကို ဤစာအုပ်တွင်ရှာပေးပါ။

- ခွဲခြမ်းစိပ်ဖြာခြင်း
- အချိန်နှင့်ဇယား
- တိုးတက်မှုအဆင့်ဆင့်ကိုပြသောဇယား

၃။ **work station** -ယင်းကို သင်ခန်းစာတွင် မည်ကဲ့သို့အသုံးပြုပါမည်နည်း။ နံရံပေါ်တွင် ပိုစတာ (၃) ခုရှိပါသည်။

- ခွဲခြမ်းစိပ်ဖြာခြင်း
- အချိန်နှင့်ဇယား
- တိုးတက်မှုအဆင့်ဆင့်ကိုပြသောဇယား

(က) အဖွဲ့လိုက်လုပ်ဆောင်ပေးပါ။ A B(သို့) Cမှ စပေးပါ။ ပြီးလျှင် သင်ကြားမည့်ဘာသာရပ်တွင် မည်သည့်နည်းလမ်းကိုသုံးမည်ကိုလည်း တိတိကျကျ လိုရင်းတိုရင်းနှင့် ပိုစတာတွင် ရေးချပေးပါ။

(၉) ၁၀ မိနစ်ပြီးလျှင် နောက်ထပ် work station တစ်ခုကို ဆက်လုပ်ပါ။ တစ်ခုလျှင် (၅) မိနစ်ခန့်သာ လုပ်ပေးပါ။

(က) မိမိတိရှိလာသောအကြံများကို ရေးမှတ်ထားပါ။

D: Action method

အဖွဲ့လိုက်ဖွဲ့ပြီးလျင် အောက်တွင် cue cards ကိုသုတေသနပြီး (role play) ကို လုပ်ရမည့်အရာများကိုရေးချဖော်ပါ။ ပြင်ဆင်ရေးသားရမည့်အချက်မှာ – ကျောင်းသားများသည် ကျောင်းဝတ်စုံဝတ်ရန် သင့်/မသင့်သာဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းဝတ်စုံသည့် မရှိမဖြစ် ဝတ်ဆင်ရန်လိုအပ်ပါသလား။

<p>သင်သည် အစည်းအဝေးကို ဦးဆောင်နေသူဖြစ်သည်။ သင်၏အလုပ်သည် လူတိုင်းစကားပြောခွင့်ရရန် ဖန်တီးပေးရပါမည်။</p>	<p>သင်သည် ကျောင်းအုပ်တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားများအားလုံးကို ကျောင်းဝတ်စုံဝတ်ဆင်စေချင်သည်။ သို့မှသာ ကျောင်းသုံး ဧည့်သည်များလာရောက်သောအခါ တင့်တယ်မှုရှိပါမည်။</p>
<p>သင်သည် မိဘတစ်ယောက်ဖြစ်ပါသည်။ ငွေများများစားစားမရှိသည့်အထဲမှ ကျောင်းလခ၊ ကျောင်းစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာဖိုးများ ပေးလိုက်ရသဖြင့် ကျောင်းဝတ်စုံအတွက်ကို သင်မပေးချင်ပေ။</p>	<p>သင်သည် (၆) တန်း (၇) တန်း သမိုင်းကျောင်းဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားများကို ကျောင်းဝတ်စုံဝတ်စေရန် အလိုရှိသည်။ ဝတ်စုံနှင့်ဆိုလျှင် ကျောင်းသားများသည် မိမိကျောင်းအတွက် ဂဏ်ယူတတ်ပြီး စာကိုပိုမိုကြုံစားလာမည်ဟု သင်ထင်သည်။</p>
<p>သင်သည် (၅) တန်း သိပ္ပါဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းဝတ်စုံဝတ်ခြင်းအကြံကို သင်သော့မကျပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တူညီသော ကျောင်းဝတ်စုံကို ဝတ်ခြင်းသည် ဆန်းပြားစွာမတွေးတတ်တော့ဘဲ သူလိုကိုယ်လိုသာ တွေးတတ်မည်ဟု ယူဆသည်။</p>	<p>သင်သည် (၁၄) နှစ်အချယ် ကျောင်းသားဖြစ်သည်။ သင့်အဝတ်သည် မလုပ်သဖြင့် အပေါင်းအသင်းများ ပိုင်းရိကျသည်။ သင်သည် ကျောင်းဝတ်စုံကို ဝတ်ချင်သည်။ သို့မှသာလျှင် အားလုံးသည် တူညီကြမည်ဟု သင်ထင်သည်။</p>

Method file : Strategies for the teacher

A: ଶରୀର ରୂପ ପରିଚୟ ଓ ପରିଚାଳନା (Teacher explanation / presentation)

- କୋଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ରାମିକ ପରିପାଳନା କାନ୍ତିକାରୀ ପରିଷଦ**

 - ଅବଶ୍ୟକ ଉପକାରୀ ପରିପାଳନା କାନ୍ତିକାରୀ ପରିଷଦ
 - ଅବଶ୍ୟକ ଉପକାରୀ ପରିପାଳନା କାନ୍ତିକାରୀ ପରିଷଦ

ပြောပျောင်းသုတေသနများရှိန် ပေါင်းသာ မြှက်မြှုပ်များ

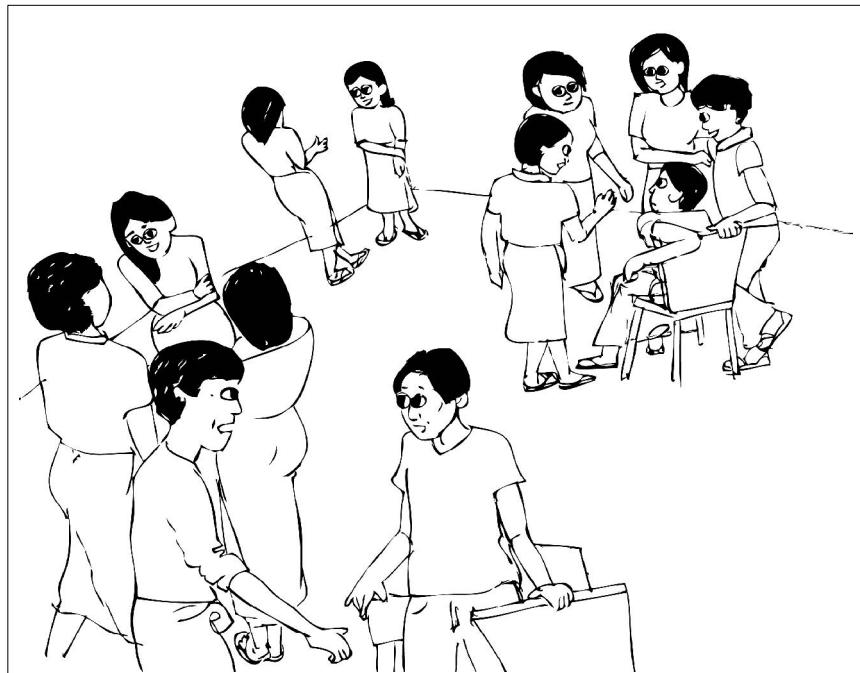
- ကျောင်းသားများပါဝင်ပတ်သက်ခြင်း။ ။ အလုပ်ကိုမစခင်တွင် အားလုံးစီစဉ်ထားရပါမည်။ မည်သည့်ကျောင်းသားသည် အဆုံးတွင်စကားပြောရမည်ကို လျာထားလျှင် ထိုသူသည် သေချာစွာနားထောင်ပါမည်။
 - ကျောင်းသားများသိထားပြီးသောအရာများကို ဇေးပြီး (၅) မီနှစ်ခန်းအချိန်ယူပြီး ရေးချခိုင်းပါ။ ယင်းသို့လုပ်ခြင်းအားဖြင့် ထိုကျောင်းသားသည် သင်ခန်းစာ၏ ခေါင်းစဉ်ကို စဉ်းစားမိပါလိမ့်မည်။
 - သင်ခန်းစာ၏ ခေါင်းစဉ်ကို တကယ့်လက်တွေ့နှင့် လျော့ညီအောင်ချိန် ညိုပေးပါ။ (ပုံပြင်များအားဖြင့်)

ပင်ခန်းစာနှင့်သက်စေအောင် ပါဝင်သားတစ်ယူ:

- သင်ပြောရမည့်အချက်များကို သေချာစွာစဉ်ထုံးပါ။ အချက် တစ်ချက်နှင့်တစ်ချက် ဆက်နွယ်မှုများကို ပြခြင်းအားဖြင့် ရှင်းလင်းစေပါ။
- ရှင်းပြခြင်း၊ ရိုးရိုးရှင်းရှင်းနှင့်ဖြစ်စေပြီး ဥပမာများနှင့်ပေးပါ။
- တို့တို့တိတိတိနှင့် ဖြစ်နိုင်လျှင် ဆယ်မိန့်ခန့်သာလုပ်ပေးပါ။

ကူးကူးသက်သွင်းသတ် (Communication skills)

- ကျောင်းသားများကို မျက်လုံးနှင့် ဆက်သွယ်စကားပြောခြင်းကိုသုံးပါ။ ထိုသို့လုပ်လျှင် ကျောင်းသားကို မိမိက စကားပြောနေသည်ကိုပြသည်။
- ကျောင်းခန်းတွင် လူညွှန်လည်သွားလာစေပါ။ ထိုသို့လုပ်လျှင် စကားအပြန်အလှန် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပြောရသကဲ့သို့ ပို၍သာဝဏေပါသည်။
- သင်၏စိတ်အားထက်သနမှုနှင့် စိတ်ဝင်စားမှုများကို သင်၏အသံအနေအထားနှင့်ပြပါ။
- စကားကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပြောပေးပါ။ သိပ်မမြန်ပါစေနှင့်။ အားလုံးကြားရအောင် သေချာစွာပြောပါ။

ကျောင်းခန်းတွင် ဆရာကသာ အမြဲတမ်း စကားပြောနေတတ် သည်။ ကျောင်းသားများ ပိုမို လျှပ်ရှာမှုရှိစေရန်အတွက် သူတို့ ကိုလည်း စကားပြောခွင့်ပေးခြင်းအားဖြင့် သူတို့ ပို၍ပါဝင်မှ ရှိစေပါ။

B: Why ask questions ?

- ကောင်းကျိုးများ - ကျောင်းသားများကို စဉ်းစားတတ်ရန်နှင့် အမို့ပြုယ်ဖွင့်တတ်စေခြင်း။
- ဆိုးကျိုးများ - အကယ်၍ ကျောင်းသားများက သိပ်မသိခဲ့လျှင် ကျောင်းသားများအတွက် စိတ်ဝင်စားမှုနည်းပါး စေပြီး အလေ့အကျင့်ကို လိုအပ်ပါသည်။ မေးခွန်းများကိုမေးရာတွင်

Questions

မေးခွန်းများကိုမေးရာတွင်လည်း အဆင့် (၄) ဆင့်ရှိပါသည်။

ask question

မေးခွန်းများကို
မေးခြင်း။

students think

ကျောင်းသားများ
စဉ်းစားခြင်း။

choose someone

တစ်ယောက်ယောက်ကို
ရွေးချယ်ခြင်း။

answer

အဖြေ

နှစ်စဉ်များ	ဂုဏ်သာဝါယဉ်နှစ်များ	အချို့အပြုံများ
လက်ထောင်ပြခြင်းမရှိရ	ကျောင်းသားများ လက်ကိုထောင်ပြ၍မရပါ။ ဆရာက တစ်တန်းလုံးမှာ ရွှေးချယ်ပေးပါ။	မေးခွန်းသည် သူတို့ကို အချို့အပြုံမရွှေး မေးခွန်းများကို အာရုံပြုစေပါသည်။
စောင့်ဆိုင်းနေသောအချို့	ဆရာမေးခွန်းကိုမေးပြီးမှ ဖြေမည့်သူကိုစွားချယ်ရန်အတွက် (၃) စက္နာနဲ့အချို့ပူးပေးပါ။	ကျောင်းသားများအားလုံး မေးခွန်းကိုဖြေဆိုရန် စဉ်းစားရသည်။
ရေးသောအချို့	ဆရာသည် ကျောင်းသားများကို မိနစ်အနည်းယောက်စားစေပြီး ရလာသောအဖြေများကို ရေးချယ်စေပါ။	အယောက်တိုင်းက အဖြေကိုရေးချကြပြီး ယင်းကိုအမြို့ပြုကာ နားမလည်သောသူများကို ဆရာက သိပါသည်။
ဆွေးနွေးသောအချို့	ကျောင်းသားများသည် (၂) ယောက် တဖွဲ့ (သို့) အုပ်စုင်ယွဲပြီး မေးခွန်းကိုဆွေးနွေးကြသည်။ စာရေးချုပြီးသောအချို့တွင် လုပ်နိုင်ပါသည်။	တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်ခြင်းကို တွန်းအားပေးစေပါသည်။
ကျောင်းသားကို ရွှေးချယ်ခြင်း။	အဖြေများကိုရေးခြင်း၊ ဖြေဖွဲ့ရန် စောင့်နေခြင်းနှင့် ဆွေးနွေးပြီးသောအချို့များတွင် ဆရာမကဖြေဆိုရန် တယောက်ယောက်ကို ရွှေးချယ်စေပါ။	အယောက်တိုင်းမှာ မိမိကိုမေးလာမည့်မေးခွန်းအတွက် ရင်ထိတွေ့စောင့်စားခြင်း။
လိုတိုရှင်းအဖြေ	ပိုပြီးအားသာသောကျောင်းသားကို နောက်လိုက်မေးခွန်းများ မေးပေးခြင်း။ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတယ်။ သို့ရင်နည်းနည်းလေးထပ်ပြောပေးနိုင်မလား ... စသည်ဖြင့်	စကားပြောခြင်းအတတ်ကို တိုးတက်စေပါသည်။
တစ်တန်းလုံးအဖြေများ	ပိုမိုခက်ခဲ့သော နောက်ဆက်တဲ့ မေးခွန်များကိုမေးပေးခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများကို ဆွေးနွေးစေပါ။ အဲဒီအချက်ကိုသဘောတူရဲ့လား။ ကျောင်းသား A ထပ်ပြီးဖြည့်ဆည်းပေးစရာများရှိသေးသလား။ ကျောင်းသား B ဘယ်လို ထင်မြင်ပါသလဲ။ ကျောင်းသား Z	ကျောင်းသားများအား ဆွေးနွေးနိုင်ရန် ဖန်တီးပေးပါသည်။ ကျောင်းသားများသည် ဆက်စပ်ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ အသိနှင့်နားလည်ခြင်းများကို တည်ဆောက်ခြင်း၊ ကျောင်းသားနှင့်ဆရာ အတူတူသင်ခန်းစာ၏အနက်အဓိပါယ်ကို အဖြေရှာနိုင်ခြင်း။

မေးခွန်း၏အဖြေကိုရေးနေစဉ် ပိုအားနည်းသောကျောင်းသား၏အဖြေကို သတိထားပေးပါ။ ပြီးလျှင် သူတို့ကို ရွှေးချယ်ဖြေစေခြင်းအားဖြင့် သူတို့ကို အောင်မြင်မှုအတွက်အကြုံကိုပေးပါ။

A: အပြပိတ်နှင့် အပြဖွင့် မေးခွန်းများ (Open and Closed Question)**အဖြေပိတ်မေးခွန်းများ (Closed Question)**

အဖြေပိတ်မေးခွန်းများသည် နားလည်သဘောပါက်မှုနှင့် အသိ (knowledge and comprehension) တို့တွင် အသုံးပြုပါသည်။ သင်ထားခဲ့သောအချက်အလက်များကို ပြန်သတိယစေရန်အတွက် မေးခွန်း မေးပေးပါသည်။ အမှား အမှန် မေးခွန်းများကိုလည်း မေးပေးပါသည်။ မှားမှန်ရောထွေး အမှန်ရေးနှင့် အဖြေတစ်ခုတည်းကိုသာဖြေရသော မေးခွန်းများသည် ဥပမာကောင်းများဖြစ်ပါသည်။

အမှားအမှန်အတွက် ဥပမာမေးခွန်းများ ...

- လင်းပိုင်သည် ငါးဖြစ်သည်။
- အပင်သည် ကာဗွန်ခိုင်အောက်ဆိုဒ်ကို ထိန်းသိမ်းထားပါသည်။
- အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် Kyoto Protocol ကို အတည်ပြုပါသည်။

အဖြေတစ်ခုတည်းရှုသောအဖြေ၏ ခမေးခွန်းများ ...

- အမေရိကန်သမ္မတ၏ အမည်ကား အဘယ်နည်း။
- ကမ္မာအရှည်ခုံးသော မြစ်သုံးသွယ်ကို ရေးပြပါ။
- ဗြိတိသွေ့နယ်ခဲ့မှ မြန်မာနိုင်ငံလွပ်လပ်ရေးရောဇ်အတွက် မည်သူညီးဆောင်ခဲ့သနည်း။
- နောက်တစ်ကြိမ် ကမ္မာစီးပွားရေးညီလာခံကို မည်သည့်နေရာတွင် ကျင်းပပါမည်နည်း။

မှားမှန်ရောထွေး အမှန်ရွေး မေးခွန်း၏ ဥပမာများ ...

- ဆဲဝါးတွင် ဝက်သား (၈) ကိုလိုရှိသည်။ ဇော်ဝှက်းကို J . ၅ ကိုလိုရောင်းလိုက်သော ဆဲဝါးတွင် ဝက်သား မည်မျှကျော်ပါမည်နည်း။

က။ ၅ ကိုလို ခ။ ၆ ကိုလို ဂ။ ၅ . ၅ ကိုလို ဟ။ ၆ . ၅ ကိုလို

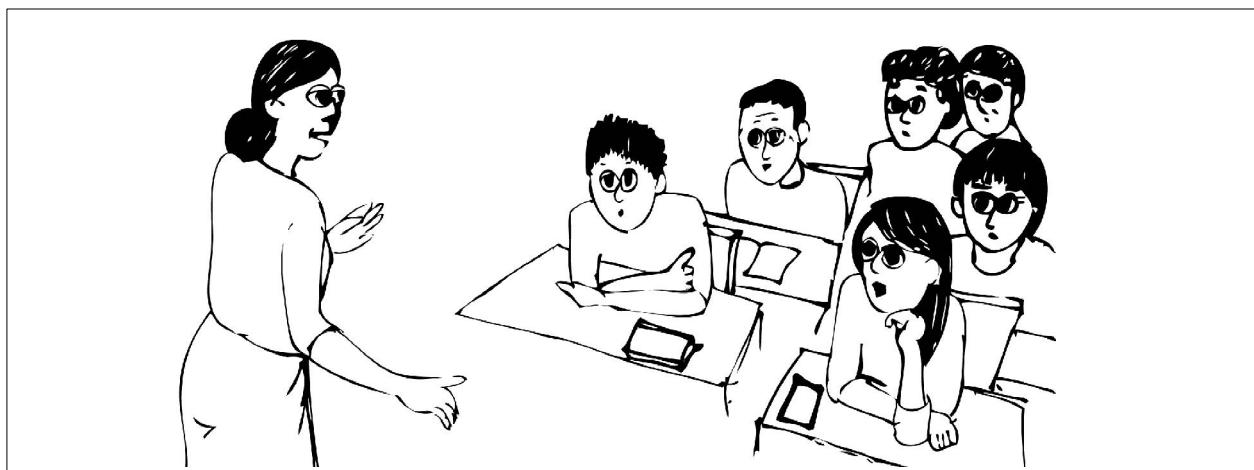
- We can't watch a movie because the DVD is (borke/ broken/ break)

အဖြေဖွင့်မေးခွန်းများ - သင်မည်ကဲ့သို့ထင်မြင်ပါသနည်း။

အဖြေဖွင့်မေးခွန်းများသည် အသုံးချခြင်း၊ ခွဲခြားစိတ်ဖြေခြင်း၊ ရောထွေးခြင်း စသည်တို့ဖြစ်သည်။ အဖြေပိတ် မေးခွန်းများသည် ကျောင်းသားများ၏ အဖြေများကို ပြန်လည်စဉ်းစားရန် မေးပေးပါသည်။ သင်မည်သို့ထင်ပါသနည်း မေးသောမေးခွန်းများ၏ နှမုနာပုံစံများ ...

- Kyoto သဘောတူညီမှု၏ အဓိကပြုသနာကား အဘယ်နည်း။။
- သင်၏ သူ့သယ်ချင်းက မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးခွဲနေကြောင်းသိလျှင် သင်မည်သို့လုပ်ပါမည်နည်း။
- ရောက်တောင်များ အဘယ်ကြောင့် အရည်ပျော်ပါသနည်း။
- နိုင်ငံကျော်များရေး အခြေအနေကောင်းမွန်စေရန် မည်သို့လုပ်ရပါမည်နည်း။

အဖြေဖွင့်မေးခွန်းများကို ထွေးစွေးမှုနှင့်စဉ်းစားခြင်းကို ဖန်တီးစေရန်အတွက် ကျောင်းသားများအား မေးပေးပါ။

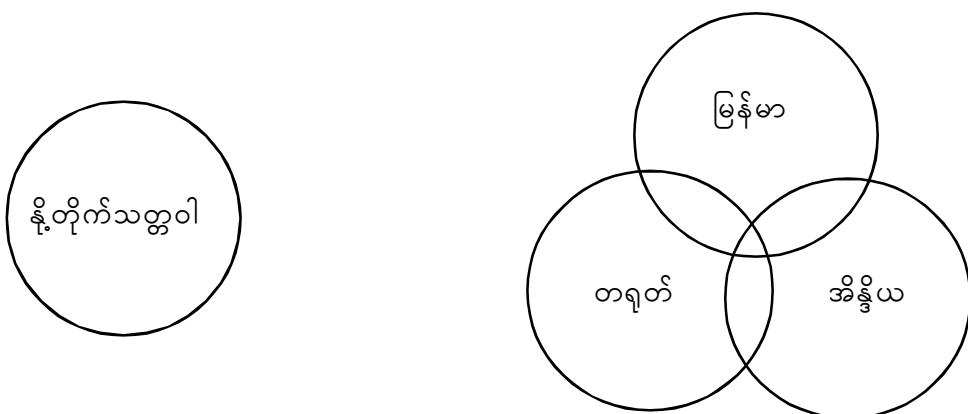

C: Charts and organizers

ကောင်းကြီးများ - ကျောင်းသားများကို စဉ်းစားရန်၊ အမိပါယ်များဖွင့်ဆိုရန်၊ အဖွဲ့လိုက်လုပ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် သဘောပေါက်မှုများကိုပြရန်၊ ကျောင်းသားများကို ဈွေးနွေးစေခြင်း၊ သဘောတူညီမှုကိုရှာဖွေခြင်း စသည်ဖြင့် ...။ ထို့အပြင် စာလုံးကတ်များကို အသုံးချခြင်းအားဖြင့် အမြင်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်တိုင်လုပ်ဆောင်ခြင်း အားဖြင့် သင်သောကျောင်းသားများအတွက် ကောင်းပါသည်။

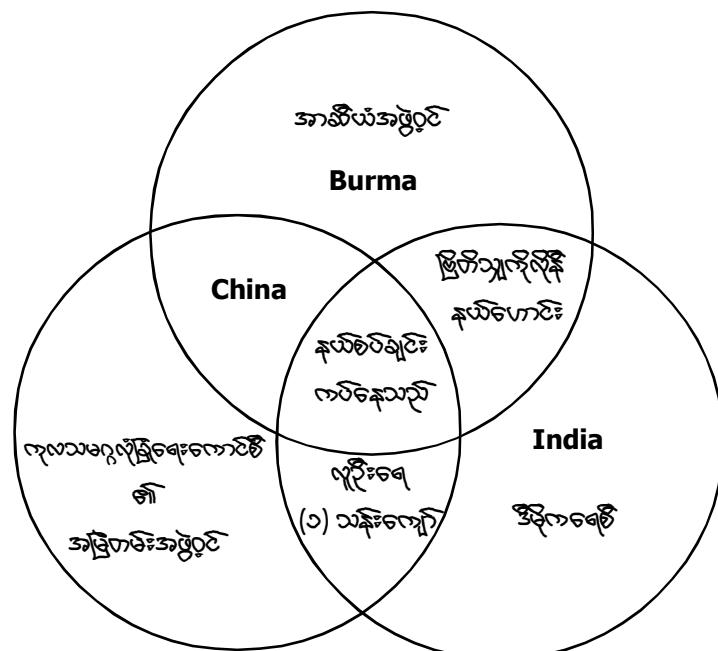
၁။ Venn diagrams – အပြင်နှင့်အတွင်းတွင် မည်သည့်အရာများရှိပါသနည်း။ သူ၏ နယ်နမိတ်၊ အမိပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များနှင့် အတွေးအမြင်များကို သင်ကြားပေးပါ။

ဥပမာ (၁) – နို့တိုက်သတ္တဝါဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။ နယ်နမိတ်၊ အမိပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင့် သဘောကိုသင်ပေးပါ။

- နို့တိုက်သတ္တဝါနှင့်ပတ်သက်သောအကြောင်းများကို မှား/မှန် အချက်ပါသောကတ်ထူများ လုပ်ထားပေးပါ။
- လုပ်ဆောင်ရန် ကျောင်းသားများသည် မှန်သောအချက်များသာ စက်ရိုင်းအတွင်းတွင် ထည့်ပေးပါ။

- ကျောင်းသားများသည် China, Burma, India တို့ကို ခွဲခြားပေးပြီး မှန်သောအကန့်တွင်းသို့ ထည့်ပေးပါ။
- ဥပမာ – အာရာဆိုသည်ကို စက်ရိုင်း (၃) ခုဆုံးရာတွင် ထည့်ပါ။

J) Charts မည်သည့်အမျိုးအစားများနည်း။ နှင့်းယူ့ခြင်း၊ အဓိပါယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းနှင့်အကြံများကို သင်ပေးပါ။ Controlled ဆရာက ပုံစံဖော်ပေးသော Charts (သီး) free ကျောင်းသားက ပုံစံခွဲခြင်းစသည်တို့ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဥပမာ - အကောင်းဆုံးဆပ်ပြာမှာ မည့်သည့်ဆပ်ပြာဖြစ်ပါသနည်း။

အမျိုးအစား	ပျော်ရွှေ့	အရှင်အစား	မျိုးကောင်းပါသည်း။
Cleano	၅ ဘတ်	၁၅ ဂရမ်	သိပ်မကောင်းပါ။ အသားကိုလည်း ပြောက်သွေ့ ဖော်သည်။
Sparkle	၂ ဘတ်	၁၅ ဂရမ်	ကောင်းပါသည်။ အသားအရေကို စင်ကြယ်ဖော်ပြီး အနဲ့မဆိုးပါ။
Beauty	၆ ဘတ်	၉ ဂရမ်	ကောင်းသည်။ အနဲ့မွေးကြိုင်ပြီး ဗုံးခံတွင်လည်း လှပသည့်အရာပိုင်ကလေးများပါဝင်သည်။

ကျောင်းသားများသည် အချက်အလက်များကိုရွှေးချယ်ပြီး အကံလိပ်စာ စာသင်ကြားစဉ်တွင် နှင့်းယူ့မှုများကို လေ့ကျင့်နိုင်ပါသည်။

J) Mind - Map (မိမိတွေးခေါ်သောအရာများကို အချိတ်အဆက်မိစွာနှင့် ပုံဖော်ခြင်း)

ခြားနားသောခေါင်းစဉ်များ၏ သဘောကို အပ်စုလိုက်ဖွံ့ဖြိုးလုပ်ဆောင်တတ်ရန် သင်ပေးပါ။ ခေါင်းစဉ်အပေါ်မှ တည်ပြီး၊ စီမံဖွံ့ဖြိုးတတ်ရန်သင်ပေးပါ။

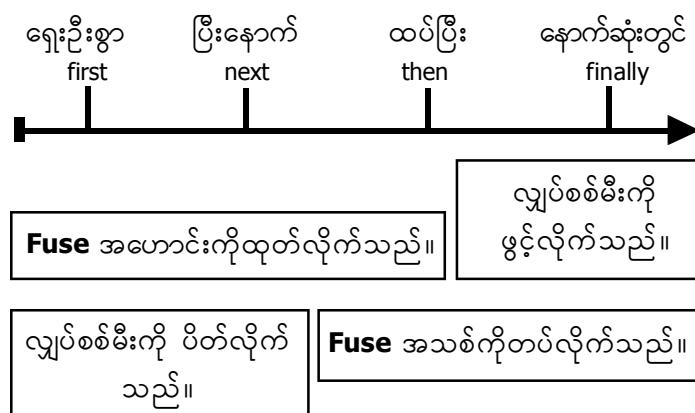
ဥပမာ - သစ်တော့နှင့်ဆိုင်သော စာစီစာကုံးကိုရေးရန် စီမံခြင်း။

Ordering and ranking

ခေါင်းစဉ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး အချိန်နှင့်အချက်အရာများကို စီမံရေးတတ်ခြင်း။

Example v. Chaing a fuse

ကျောင်းသားများအား အစဉ်လိုက် စီပေးခြင်းပါ။

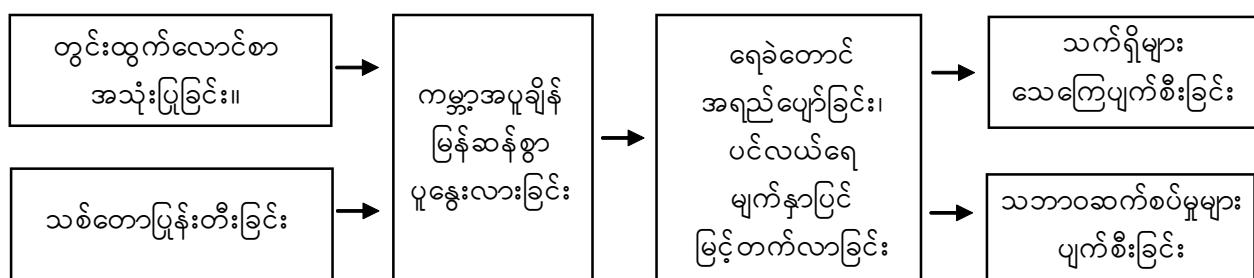
Example vi. Principles of democracy

ကျောင်းသားများအား Democracy ၏ အရေးကြီးပုံကို အစဉ်လိုက်စီချခိုင်းပါ။ အရေးအကြီး ဆုံး သောအချက်ကို ထိပ်ဆုံးတွင်စီပေးပြီး၊ အရေးမကြီး ဆုံးသောအချက်ကိုမှ အောက်ဆုံးတွင်စီချထားပေးခိုင်းပါ။ အဖြေမှာ မှားသည့် မှန်သည့်မရှိပါ။ ကျောင်းသားများသည့် မိမိ၏ အမြင်သဘောကို ဖော်ပြခြင်းနှင့် မိမိရွေးချယ်ထားသော ခေါင်းစဉ်ကို ဖေးမနိုင်ရန်အတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

Proceed diagram eg. cause and effect အသီးသီးသောအရာများ ဆက်စပ်နေသောအဆင့်ဆင့်ကိုပြသခြင်း။ ဥပမာ-အကြောင်းရင်းနှင့် ရလဒ်

ပူနေးလာသောကန္တကြီးဖြစ်ရသည့် အကြောင်းရင်းနှင့်ရလဒ်

E: Action methods in the classroom

သင်ကြားခြင်း၊ ပြန်လည်အသုံးချုခြင်းများကို လေ့ကျင့်ခြင်း၊ တကယ့်ဖြစ်ရပ်များနှင့် ဆက်စပ်မှုကို နားလည် သိရှိကြောင်းကိုပြခြင်း၊ အထူးသဖြင့် ကိုယ်ကာယနှင့် လက်တွေလုပ်ခြင်းအားဖြင့် သင်ယူသောကျောင်းသားများအတွက် ကောင်းပါသည်။

ပုဂ္ဂိုလ်အောင် (Role play)

ကျောင်းသားများသည် ခြားနားသောအတွေးအခေါ် (သို့) အတွေ့အကြွေများကို ဖော်ထုတ်ခြင်းအခြေအနေကို သရုပ်ဆောင်ပြပါသည်။

- အကိုလိပ်ဘာသာရပ်အတွက် သရုပ်ဆောင်ခြင်း - ဥပမာ လမ်းပျောက်သောသူအတွက် လမ်းညွှန်ခြင်း။
- လူမှုရေးဘာသာရပ်အတွက် ဖြစ်ပ်မှန်အကြောင်းများ - ဥပမာ လယ်သမား၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှင့်မြုပ်နည်းများ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာပညာရှင်က ရေအားလွှာပြစ်စစ်စီမံကိန်းအသစ်အတွက် ဆွေးနွေးခြင်း။

ဖြစ်ရပ်မှန်ကိုပေါ်ပေါက်ခြင်းနှင့် ယင်း၏ပြုသမာဏုကို ဖြော်ပေးခြင်း (Case studies and problem solving)

ကျောင်းသားများအား case studies ကိုပေးပြီ ဖြေရှင်းချက်ရှာပေးပါ။ သူတို့သင်ကြားနေသော ခေါင်းစဉ် နှင့်ပတ်သက်ပြီး တကယ့်အဖြစ်အချက်ကို case studies အနေနှင့်လုပ်ပေးပါ။ ဆရာအနေနှင့်လည်း သင်ကြားရန် မိမိ၏ဘဝအတွေ့အကြွေမှုလည်းကောင်း၊ သတင်းစာဆောင်းပါးများမှုလည်းကောင်း၊ အင်တာနှင်းမှ အကြံ့ဗြာ်ကို လည်းကောင်း သုံးနိုင်ပါသည်။

အခြေနေ့တူသောအကြောင်းရင်းများကိုအခြေခံပြီး ကျောင်းသားအသီးသီးကို အချက်အလက်အသီးသီးနှင့် လုပ်ဆောင်စေပြီး ဆွဲးနွဲးကြရန် အားပေးစေပါ။

ပြောစိတ် (Drama)

ကျောင်းသားများသည် လူမှုရေးနှင့် မိမိ၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာများနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပြောတ်တို့လေးဖန်တီးပေးပါ။ ဥပမာ – အသက် (၁၄) အရွယ်နှင့် အိမ်ထောင်ပြုခြင်း၊ အရက်သမားနှင့် အိမ်သူ အိမ်သား၊ တစ်နိုင်ငံသို့ ရွှေ့ပြောင်းခြင်း စသည်ဖြင့်။

ကဗျားပြေား (Games)

ကဗျားခြင်းတွင် သင်ယူမှု၏ ရည်ရွယ်ချက် ပါဝင်ရပါမည်။ ဘာသာစကားသင်ကြားသောကစားနည်းသည် တိကျသောဘာသာစကားကို ဖျော်စရာကောင်းအောင်ဖန်တီးထားပါသည်။ Two truths and one lie ဆိုသည့် activities နှင့် Curriculum project မှ activities (၁၁၄) ခုကို နမူနာယူသည့်သာ့နှင့်ကြည့်ပါ။

ပေးခွန်းများရှုံးခြင်း (Writing questions)

ခေါင်းစဉ်အတိုင်း အပ်စွဲပြီးအမေးနှင့်အဖြေကို တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ အပြောင်းအလဲလုပ်ပေးပါ။ မေးခွန်းမေးခြင်း တွင် ကျောင်းသားအယောက်တိုင်း ပါဝင်နိုင်စေရန်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိမေးသောမေးခွန်း၏ အဖြေကို သိရန်လည်း သေချာစေပါ။ ယင်းလုပ်များသည်လည်း လေ့လာရှုံးစမ်းရန်လိုအပ်သည်။

F: ပို့ကိုင်း (Projects)

ဖွံ့ဖြိုးမှုဘာသာရပ်၊ လေ့လာရှုံးစမ်းခြင်းနှင့် စဉ်းစားတွေးတော်ခြင်းအတတ် စီမံကိန်းသည် ကျောင်းသားများ အတွက် လုံးဆော်မှုအတွက်ကောင်းသော်လည်း ကြိုက်ပြင်ဆင်ခြင်းလိုအပ်ပါသည်။

Circuits/workstations

သင်ထောက်ကူများနည်းပါးနေပါက ကျောင်းသားအဖွဲ့များသည် မတူညီသောအချိန်ကာလနှင့် နေရာတို့ကို ခွဲတန်းချုပြီး သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများကိုသုံးလျှင် လူအယောက်နည်းနည်းနှင့် ပစ္စည်းများကိုလည်း လုံလောက်စွာ သုံးရပါသည်။ ယင်းသို့လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက်

- activities နှင့် လေ့ကျင့်ရန်များကို အတန်းထဲတွင်ပြင်ဆင်ထားပေးပါ။ activities များကိုလည်း အချိန် အတူတူစီ လျာထားပေးပါ။ (ဥပမာ – ၁၅ မြို့နယ်)
- အတန်းထဲတွင် အဖွဲ့လိုက်ခွဲပေးပြီး၊ အဖွဲ့တိုင်းကိုလည်း လုပ်ငန်းစရန်အတွက် နေရာစီစဉ်ပေးပါ။
- အဖွဲ့တိုင်းသည် လုပ်ငန်းနှင့်အချိန် အကောင့်အသတ်ထားပေးပြီးလျှင် တစ်ခုမှ တစ်ခုသို့ ကူးပြောင်းလုပ်ကိုင် သွားစေပါ။

ဥပမာဆိုရသော သချိုအတန်းတွင် သချိုနှင့်သက်ဆိုင်သော သင်ထောက်ကူများကို တစ်ဖွဲ့ကသုံးနေလျှင် ကျုန်သောအခြားအဖွဲ့များသည် ယင်းပစ္စည်းများမလိုသောသင်ခန်းစာကို လုပ်ဆောင်စေပါ။

ကွင်းသင်းပေါ်ပြု (Field study)

ကွင်းသင်းလေ့လာမှုဆိုသည်မှာ စာသင်ခန်းပြင်ပဖက်တွင်ထွက်ပြီး လေ့လာသင်ကြားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ စာသင်ရပ်သည် တစ်ခုခုကို လေ့လာရှုံးစမ်းရှာဖွေသိရှိစေရန်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။ ကွင်းသင်းလေ့လာခြင်းဟု ခေါင်းစဉ်တပ်ထားသော်လည်း ရည်ရွယ်ဝေးဝေး သွားရမည်ဟုလည်း မဆိုလိုပါ။ ကျောင်းခန်းပြင်ပမှ အစပြုသည်။ ကွင်းသင်းလေ့လာခြင်းကိုကျင့်သုံးသောဘာသာရပ်များမှာ – ပထမိဘာသာရပ်၊ Biology နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်လေ့လာ မှုဘာသာရပ်၊ ထို့အပြင် သချိုဘာသာရပ် (တိုင်းတာခြင်း၊ မြေတိုင်းခြင်း၊ ကြမ်းပြင်များကို တိုင်းတာခြင်း (သို့) ပန်းချိ

အနုပညာနှင့်ဆိုင်သော (လူ၊ သစ်ပင်၊ အဆောက်အအုံများကိုရေးဆွဲခြင်း စသည်ဖြင့်)

တိုင်းတာသုံးသပ်ခြင်း (Surveys)

တိုင်းတာသုံးသပ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်များကိုစွဲဆောင်းပါသည်။ စွဲဆောင်းချက်များသည် တကယ်ဖြစ်ရပ် (ကျောင်းသရာသုတေသနများကိုသောက်သည့် ဆေးလိပ်သောက်ပါသနည်း) (သို့) အမြင်သဘောများ (ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းကို တားမြစ်ရန် သင့်မသင့်) စသည်တို့ဖြစ်သည်။ အဖြေကိုရန်အတွက် မေးခွန်းများကို စီစဉ်ပုံစံဆွဲခြင်းသည် အမြဲတမ်း မလွယ်ကူပေ။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းသားများ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြောက်စေရန် ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော တိုင်းတာသုံးသပ်နည်းနှင့် အစချိသင်ကြားပေးပါ။

သန်သစ်သာစီပါန်းများ (Creative projects)

ကျောင်းသားမရှုဇ်င်း၊ ပုံပြင်တို့များ၊ လမ်းပြစ်အုပ်၊ လူပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအသိပညာများ၊ case studies များ၊ အဖွဲ့လိုက်လုပ်ဆောင်ခြင်းနည်းလမ်းများ။

G: အဖွဲ့ပိုက်ပုံမှန်ချင်းနည်းပည်းများ (Group work methods)

တွေးတောဆင်ခြင်းခြင်းအတွက်များကို ဖန်တီးပေးသည်။ ကျောင်းသားများကို ကျောင်းခန်းတွင် လျှော့ဆော် မှုရစေရန်အတွက်ကောင်းပြီး၊ သေချာစွာကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများလည်း လိုအပ်ပါသည်။

အကြောင်းအထွေးကောင်းများပေါ်ပြုခြင်း (Brainstorm)

ကျောင်းသားများသည် ဖြစ်နိုင်သော ဥပမာများ၊ အကြိုများကို တွေးကြသည်။ Brainstorm ကို အများအားဖြင့် အတန်းလိုက်လုပ်ကြသည်။ အဖွဲ့လိုက်လုပ်ချိန်လည်း ရပါသည်။ Brainstorm သည် အချက်များကို အစဉ်လိုက်လုပ်ခြင်း၊ ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းခြင်း၊ ကျောင်းသားများ မည်မျှသိသည်ကိုရှာထုတ်ခြင်း၊ ကျောင်းသားများအားလုံးကို ပါဝင်ပတ်သက်မှုရှိစေရန် စသည်တို့အတွက် အကျိုးရှိပေါ်သည်။

- ဆရာက ခေါင်းစဉ် (သို့) ပြဿနာတစ်ခုခုကို ကျောင်းသားများအား ရွေးချယ်ပေးပါ။
- ကျောင်းသားများသည်လည်း ခေါင်းစဉ်ကိုမိုပြုပြီး၊ ပေါ်လာသောအကြိုများကို ပြောပြီး၊ ဆရာကလည်း ကျောင်းသားများပြောပြုလာသော အကြိုများအားလုံးကို ကျောင်သင်ပုန်းပေါ်သို့ ရေးချိပေးပါ။ အကယ်၍ ခေါင်းစဉ်သည် ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းရသောအချက်များဆိုလျှင် ရှေ့ဆက်ပြီးဆွေးနွှုံးနိုင်ရန်အတွက် ကျောင်းသားများကို အကောင်းဆုံးအချက်ကို ရွေးချယ်ခိုင်းပါ။ အုပ်စုလိုက် လုပ်ဆောင်ပေးပါ။

ပြုပစ် (Pyramid)

ဤနည်းသည် ကျောင်းသားများသည် နှစ်ယောက်တစ်တွဲပြီးမှ အုပ်စုလိုက်ဖွဲ့ပြီး မေးခွန်းကိုဆွေးနွေးစေပါ။ သို့မှသာလျှင် ကျောင်းသားများသာသည် အားလုံးပါဝင်ခွင့်ရရှိကြပြီး၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်း ယုံကြည့်မှုရှိသွားပါမည်။

- ကျောင်းသားများအား မေးခွန်းများကိုပေးပြီး အချိန်ကို တစ်မိန့်လိုက် ဆွေးနွေးခွင့်ပေးပြီး မိမိတို့ပေါ်လာသောအကြိုများကို ရေးချိခိုင်းပါ။
- ကျောင်းသားများကို နှစ်ယောက်တစ်ဖွဲ့ခွဲပြီး (၃-၄) မိန့်ခန်းခွဲဖြေပြီး ဆွေးနွေးစေပါ။ အဖြေများကို ပြန်လည်စည်းပြီး အချက်များလုပ်ပေးပါ။
- ပြီးမှ တစ်ဆင့် (၃-၄) ဖွဲ့မှ အုပ်စုလုပ်သို့ဖွဲ့ပါ။ ဆွေးနွေးစေပါ။ ပေါ်လာသောအဖြေများကို ထပ်ပြီးစုစုည်းစေပါ။ အချက်များပြုစုလေးပေးပါ။ ယင်းအချက်များသည် တစ်အုပ်စုလုံးနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။
- တစ်တန်းလုံးနှင့် ဆွေးနွေးပါ။ အဖွဲ့အသီးသီးမှ အကြိုများကိုတင်ပြဖောပြီး၊ အမိကကျသောအချက်များကို ကျောက်သင်ပုန်းတွင် ရေးပေးပါ။

တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပင်ြော်ပေးခြင်း (Teach each other)

ဤလုပ်ဆောင်မှုတွင် ကျောင်းသားများသည် မေးခွန်းတစ်ခုတည်းကိုပင် အသီးသီးသော activities နှင့် လုပ်ဆောင်မှုများကို လုပ်ကြသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများသည် ခြားနားသောအမြင်များ တစ်ဦးခါးမှ တစ်ဦး သင်ကြားယူကြပြီး ပိုမိုလျှော့မှုကိုပေးပါသည်။

- ကျောင်းသားများကို အဖွဲ့လိုက်လုပ်ဆောင်ပေါ့။ သင်ခန်းစာနှင့်ဆက်နှယ်သော ခေါင်းစဉ်နှင့် ရည်ရွယ်ချက်များကိုပေးပြီး ဆွေးနွေးပေါ့။ ယင်းကဲ့သို့ ရောသောထားသောလုပ်ရပ်များသည် ခြားနားသောအဆင့်အတွက် နည်းနည်းခက်ခဲပါမည်။
- အဖွဲ့သည် ဆွေးနွေးခြင်း၊ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အဖွဲ့လိုက် ဆွေးနွေးထားသောအရာများကို အတန်းသို့ ပြန်လည်တင်ပြပေါ်ပြီး သင်ခန်းစာ အသေးလေးသဖွယ် လေ့လာပေါ့။

ကျောင်းသားများသည် ဆွေးနွေးထားသောအရာများကို ပြန်လည်တင်ပြခြင်းအားဖြင့် ရှင်းလင်းပြနိုင်သော အတတ်ကို တိုးတက်ပေါ့သည်။ Method file A. teacher explanation ကိုကြည့်ပါ။

အဖွဲ့ထဲတွင် တစ်ဦးချင်းစီအတွက် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းလုပ်လျှင်၊ အဖွဲ့သားမှ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး (သို့မဟုတ်) မိမိကိုယ်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခိုင်းပါ။

■ ■ ■

ကြိုစာအုပ်သည် ဆရာများနှင့် ဆရာကောင်းတစ်ဦးဖြစ်ရန် ရည်ရွယ်ထားသူတိုင်းအတွက် သင်ကြားမှ အတတ်ပညာဆိုင်ရာများကို ထောက်ကုမ္ပဏီသော စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။

ပထမပိုင်းရှိ သင်ခန်းစာ (၅) ခုသည် သင်ကြားမှုဆိုင်ရာနည်းလမ်းများနှင့် ကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှု ဆိုင်ရာကွဲပြားများနားမှုတို့ကို တင်ပြထားပါသည်။ ကျိုန်သည့်သင်ခန်းစာ (၅) ခုမှာ ကွဲပြားများသော လေ့လာသင်ယူမှုများနှင့် နည်းစနစ်ယူမှုဟာများကို တင်ပြထားပါသည်။ ထို့အပြင် အော်ဒွေကျော်မှတ်သားရန် သင်ခန်းစာများ၊ သုတေသနစာတမ်းများ၊ သင်ကြားမှုနှင့် သင်ယူမှုဆိုင်ရာ အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြချက်များ ပါရှိပါသည်။

စာသင်ကြားခြင်းအတတ်ပညာမိတ်ဆက် (သင်တန်းဆရာလက်ခွဲ) စာအုပ်တွင် မည်ကဲ့သို့သင်ကြားသင့်ကြောင်းကို အခန်းစဉ်အလိုက် အကြံပြုရေးသားထားပြီး၊ မိတ်ဆက်သည့်အခန်းကဏ္ဍတွင် ယေဘုယျလမ်းညွှန်ချက်များကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။ သင်တန်းဆရာလက်ခွဲစာအုပ်၌ သင်တန်းသားလမ်းညွှန်စာအုပ်ရှိ သင်ခန်းစာဝိုင်းအား မည်ကဲ့သို့သင်ကြားသင့်ကြောင်း ရှင်းလင်းတင်ပြထားပါသည်။

စာသင်ကြားမှုအတတ်ပညာမိတ်ဆက်သင်ခန်းစာမှ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ ပုံသေနည်းများနှင့် အတွေ့အကြောင်းအရာများ စွဲမှုများ၊ မည်သည့်ဘာသာရပ်၊ မည်သည့်ကျောင်းသားအတွက်မဆို လိုက်ပော်ညီတွေ့မှုရှိအောင်ပြင်ဆင်အသုံးချွန်ပါသည်။ သင်တန်းသားများအနေဖြင့်လည်း သင်ယူနေစဉ်ကာလအတွင်း တွေးခေါ်ယူဆချက်များ နည်းစနစ်များကို လက်တွေ့အသုံးချ လေ့လာသင်ယူသင့်ပါသည်။

